

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

WYDAWNICTW GOSPODARCZYCH

Rok V

Wrzesień — Październik 1951 r.

Zeszyt 5

TREŚĆ

1. Rozwój bibliografii w Związku Radzieckim
2. Kriczewskij G. G.: Roczniki książki.
3. Macujew N. I.: Kronika recenzji.
4. Dział bibliograficzny:

I. Marks — Engels — Lenin — Stalin: Dzieła. Omówienia. **II. Bibliografie — Encyklopedie — Słowniki:** Bibliografie ogólne. Bibliografie specjalne. Słowniki. **III. Historia gospodarcza:** Feudalizm. Kapitalizm. Socjalizm. **IV. Geografia Gospodarcza.** **V. Sytuacja i polityka gospodarcza:** Polska. Związek Radziecki. Kraje demokracji ludowej. Kraje kapitalistyczne. Stopa życiowa. Związki Zawodowe — Rady Zakładowe. **VI. Ustawodawstwo gospodarcze:** Ogólne. Państwowy arbitraż gospodarczy — Umowy planowe. Różne. **VII. Ekonomia polityczna:** Rozwój myśli ekonomicznej. Ekonomia kapitalizmu. Ekonomia socjalizmu. **VIII. Zagadnienia ogólne gospodarki socjalistycznej:** Własność socjalistyczna. Materialno-wytwórcza baza socjalizmu. Zaopatrzenie materiałowo-techniczne. Normowanie — Normalizacja. Środki obrotowe. Koszty własne — Rentowność. Rozrachunek gospodarczy. **IX. Planowanie gospodarki narodowej:** Ogólne — Metodologia — Organizacja. Plany gospodarcze. **X. Ekonomia pracy:** Organizacja pracy. Prawo pracy. Dyscyplina pracy. Umowy zbiorowe. Zatrudnienie — Kadry. Wydajność — Racjonalizacja pracy. Współzawodnictwo pracy. Metoda inż. Kowalowa. Techniczne normowanie pracy. Bezpieczeństwo i higiena pracy. Płace — Premie — Fundusz zakładowy. **XI. Analiza działalności gospodarczej:** Ogólne. Sprawozdawczość. Rachunkowość. Kontrola. Statystyka — Metodologia. **XII. Ekonomia przemysłu:** Ogólne — Organizacja — Planowanie. Planowanie w przemyśle. Przedsiębiorstwo. Paliwa i Energetyka. Przemysł ciężki (hutnictwo, przemysł metalowy, elektrotechniczny, budowy maszyn, stocznie). Przemysł chemiczny. Przemysł mineralny — materiałów budowlanych. Przemysł włókienniczy i odzieżowy. Przemysł skórzany. Przemysł drzewny i papierniczy. Przemysł rolny i spożywczy. Przemysł drobny — Spółdzielnie pracy — Rzemiosło. **XIII. Ekonomia rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa:** Ogólne — Organizacja — Planowanie. Prace naukowo-badawcze. Melioracje. Mechanizacja i elektryfikacja rolnictwa. Państwowe gospodarstwa rolne. Spółdzielcze gospodarstwa rolne. Produkcja roślinna. Produkcja zwierzęca. Gospodarka leśna. Rybołówstwo morskie. Rybołówstwo śródlądowe. **XIV. Ekonomia budownictwa — Inwestycje:** Organizacja — Planowanie — Finansowanie. Wykonawstwo. **XV. Ekonomia komunikacji i łączności:** Ogólne. Komunikacja kolejowa. Komunikacja samochodowa — Drogi kołowe. Żegluga — Drogi wodne śródlądowe. Żegluga morska — Porty. Lotnictwo. Poczta — Telekomunikacja. **XV. Ekonomia obrotu towarowego:** **A. Handel wewnętrzny.** Ogólne. Sieć handlowa — Przedsiębiorstwa handlowe. Handel państwowy — miejski — spółdzielczy. Żywnienie zbiorowe. Ceny — Cenniki — Katalogi. Bilanse i obrót towarowy gotowych wyrobów przemysłowych. Bilanse i obrót towarowy artykułów rolnych i spożywczych. **B. Handel zagraniczny.** Rynek światowy. **XVII. Ekonomia gospodarki komunalnej i mieszkaniowej:** Ogólne. Przedsiębiorstwa komunalne. Gospodarka mieszkaniowa. **XVIII. Szkolenie zawodowe — Ochrona zdrowia — Akcja socjalna:** Ogólne. Szkolenie zawodowe. Ochrona zdrowia. Akcja socjalna. **XIX. Finanse — Skarbowość — Bankowość i Kredyt:** Ogólne — Organizacja — Planowanie. Pieniądz — Obieg pieniężny. Budżet. Banki — Kredyt. Podatki. Ubezpieczenia rzeczowe.

	1945 46	1947	1948	1949	1950	1951		1945 46	1947	1948	1949	1950	1951
wo końcowe po dyskusji nad referatem o programie partyjnym. Referat o pracy na wsi. (Mała Bibl. marks.-lenin. nr 33)					50		Towarzysze Robotnicy! Ruszamy w ostatni decydujący bój. Przemówienie do delegatów Komitetów Biedoty Obwodu Moskiewskiego, 8 listopada 1918 r. Przemówienie wygłoszone na III Spółdzielczym Zjeździe Robotniczym 7 grudnia 1918 r. Przemówienie na I Ogólnoros. Zjeździe Wydziałów Rolnych, Komitetów Biedoty i Komun, 11 grud. 1918 r. Maleńki obrazek dla wyjaśnienia wielkich zagadnień (Mała Bibl. marks.-lenin. nr 32)						50
Tezy w sprawie Zgromadzenia Ustawodawczego. Zastraszeni krachem starego a walczący o nowe. Jak zorganizować współzawodnictwo? Przemówienie w sprawie rozwiązania Zgromadzenia Ustawodawczego wygłoszone na posiedzeniu WCIK 6 (19) stycz. 1918 r. (Mała Bibl. marks.-lenin. nr 28)					50		Zadania Proletariatu w naszej rewolucji. Partie polityczne w Rosji a zadania proletariatu (Mała Bibl. marks.-lenin. nr 18—19)						
Treść ekonomiczna narodu i jej krytyka w książce P. Struwego					70		Zadania socjal-demokratów rosyjskich (Mała Bibl. marks.-lenin. nr 3)						50
Wojna a socjal-demokracja rosyjska. O klęsce własnego rządu w wojnie imperialistycznej. Program wojenny rewolucji proletariackiej (Mała Bibl. marks.-lenin. nr 16)				50			Zadania związków młodzieżowych.					100	
W sprawie głodu (list do robotników peterskich)													
							arkuszy wydawniczych	17	13	112	352	444	158
						Razem	tysiące egzemplarzy	50	35	304	2270	2720	560

¹⁾ W najbliższym numerze „Przeglądu“ zostanie umieszczony artykuł omawiający wydania dzieł W. I. Lenina w języku polskim.

ROZWÓJ BIBLIOGRAFII W ZWIĄZKU RADZIECKIM

Bibliografia radziecka, stanowiąc odbicie wielkiego rozwoju kulturalnego narodów Związku Radzieckiego osiągnęła bardzo wysoki poziom. Cechuje ją ścisła naukowość, ideowość komunistyczna, podporządkowanie się zadaniom budownictwa socjalistycznego, nauki i kultury radzieckiej.

W tym krótkim artykule chcemy w najogólniejszych zarysach zaznajomić Czytelników „Przeglądu“ z rozwojem i osiągnięciami bibliografii radzieckiej.

Przed Wielką Październikową Rewolucją Socjalistyczną bibliografia w Rosji, nie mając należytej opieki państwa, rozwijała się bardzo powoli (dopiero od 1907 roku ukazywał się urzędowy wykaz druków pt. „Kniżnaja Lietopiś“). Dopiero w Związku Radzieckim bibliografia zyskuje należną jej opiekę państwa i podstawę do wspaniałego rozwoju. W. I. Lenin do zagadnienia tego przywiązywał wielką wagę. Już w roku 1914 Lenin w recenzji napisanej w związku z ukazaniem się książki M. Rubakina „Sriedi knig“ (Socz, T. 20. str. 236—238) demaskuje burżuazyjną teorię o apolityczności bibliografii. Poglądy Lenina na partyjny charakter bibliografii znajdują swój wyraz w sporządzonej przez niego bibliografii dzieł K. Marksa i literatury marksistowskiej (załączonej przez Lenina do jego genialnej pracy „Karol Marks“). Nic więc dziwnego, że jedna z pierwszych uchwał rządu radzieckiego po Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej, podpisana dnia 30 czerwca 1922 roku przez W. I. Lenina poświęcona jest sprawom organizacji prac bibliograficznych w pań-

stwie zwycięskiego socjalizmu. Uchwała ta powołuje do życia „Państwową Centralną Izbę Książki“ i ustala, że wszystkie wydawnictwa powinny dostarczać Izbie obowiązkowe egzemplarze, na podstawie których Izba, jako centralny ośrodek bibliografii radzieckiej prowadzić będzie rejestrację i ewidencję statystyczną całej produkcji wydawniczej ZSRR (książki, zawartość czasopism, artykuły, w dziennikach, nuty, mapy i plany, grafika artystyczna itp.) oraz kierować będzie pracami naukowymi z zakresu metodyki i teorii bibliografii.

W roku 1935, w myśl uchwały Prezydium Centralnego Komitetu Wykonawczego ZSRR z dnia 27 listopada, Centralną Izbę Książki przekształcono we Wszechzwiązkową Izbę Książki i utworzono też Izby Książki w poszczególnych republikach związkowych. Organizacja ta istnieje do dnia dzisiejszego. Przez cały czas istnienia Izby Książki praca tej instytucji stale się rozwijała. Liczba obowiązkowych egzemplarzy przesłanych Izbie wynosiła początkowo 4, obecnie zaś równa się 46. Do zadań Wszechzwiązkowej Izby Książki należy kompletowanie bibliotecznych zbiorów archiwalnych wszystkich druków ukazujących się w całym ZSRR (w drodze rozdziału nadsyłanych egzemplarzy obowiązkowych) i prowadzenie urzędowej rejestracji druków, co znajduje wyraz w następujących wydawnictwach opracowywanych przez Wszechzwiązkową Izbę Książki: „Kniżnaja Lietopiś“ (kontynuacja przedrewolucyjnego wykazu druków) — która daje pełny rejestr wszystkich druków ukazujących się w ZSRR; „Lietopiś

Żurnalnych Statej“ — rejestrująca zawartość czasopism (wydawana od 1926 r.); „Lietopiš Gazetnych Statej“ — rejestrująca artykuły ukazujące się w dziennikach (od 1936 roku); „Lietopiš Recenzji“ (wydawana od 1934 r. Nijez podajemy przekład artykułu, który szerzej wyjaśnia jej zadania); „Lietopiš Muzykalnoj Literatury“ (od 1935 roku); „Kartograficeskaja Lietopiš“ (od 1931 r.); „Izo — lietopiš“ (od 1934 r.) — rejestrująca dzieła w zakresie sztuk plastycznych.

„Kniźnaja Lietopiš“ wydawana jest również przez Izby Książek republik związkowych w językach tych republik obejmując wydawnictwa ukazujące się na obszarze danej republiki.

Oprócz wymienionych wydawnictw Wszechzwiązkowa Izba Książki opracowuje i wydaje roczniki bibliograficzne, a także monograficzne prace naukowe poświęcone zagadnieniom książki, bibliografii, bibliotekarstwa.

Ważnym odcinkiem pracy Wszechzwiązkowej Izby Książki jest także wydawanie drukowanych kartek katalogowych dla poszczególnych tytułów, które to kartki stanowią łącznie najpełniejsze źródło informacyjne o drukach radzieckich (poczynając od 1920 roku), ułatwiając wzorowe prowadzenie katalogów w bibliotekach.

Ponieważ charakter i zakres prac bibliograficznych w ZSRR powinny stanowić dla nas wzór do naśladowania Redakcja uważa, iż rzeczą ze wszech miar pożądaną będzie zaznajomienie czytelników „Przeglądu“ z zamieszczonymi poniżej przekładami artykułów G. G. Kriczewskiego¹⁾ o „Rocznikach Książek“ i N. I. Macujewa²⁾ o radzieckiej „Kronice Recenzji“. Artykuły te ukazały się w miesięczniku „Sovietskaja Kniga“ organie krytyczno-bibliograficznym Akademii Nauk ZSRR. Artykuły te tym bardziej zasługują na uwagę, że omawiając pewne usterki w pracach bibliograficznych w ZSRR pozwalają nam spojrzeć krytycznie na nasze prace bibliograficzne i dopomogą nam niewątpliwie do naprawienia błędów popełnianych w naszej pracy na tym odcinku.

Roczniki książki

W „Kniźnoej Lietopisi“ — tygodniowym organie Wszechzwiązkowej Izby Książki, — rejestruje się i opisuje w języku rosyjskim wszystkie książki wydawane w ZSRR. „Kniźnyje Lietopisi“ republik związkowych: „Lietopis druku USRR“ (Ukraina), „Lietapis druku BSRR“ (Białoruś), „Cignis matiane“ (Gruzja), „Tpagrutjan taregir“ (Armenia) i inne — rejestrują i opisują książki, które wydano w danej republice w tym języku, w którym zostały one wydrukowane. W ten sposób wydawnictwa te uzupełniają „Kniźniju lietopiš“. System organów państwowej bibliografii ZSRR, który powstał w wyniku długiego rozwoju, jest udanym rozwiązaniem złożonego problemu bibliografii państwowej w państwie wielonarodowości-

wym — problemu, który nie jest i nie może być rozwiązany w warunkach ustroju kapitalistycznego.

Do niedawna znacznie gorzej przedstawiała się sprawa zestawień informacji bibliograficznych obejmujących dłuższe okresy. Przy poszukiwaniu określonej książki, albo przy wyborze literatury dotyczącej danego zagadnienia, trzeba było tracić dużo czasu na nużące wertowanie znacznej liczby numerów „Kniźnoej Lietopisi“.

Potrzebę zebrania informacji o wydanych książkach w granicach co najmniej jednego roku odczuwano już od dawna. Próby opracowywania takich roczników sięgają niemal że pięćdziesiątych lat ubiegłego stulecia. Najbardziej udanym wydawnictwem tego rodzaju był opracowany przez I. W. Władisławlewa „Bibliograficeskij Jeżegodnik“ obejmujący bibliografię książek z lat 1911 — 1914 oraz 1921 — 1924. Rocznik ten nie był jednak dostatecznie pełny.

Zastąpiły go roczniki wydawane przez Izbę Książki RSFR — „Kniga w 1925 godu“, „Kniga w 1926 godu“ i inne, które kończą się rocznikiem 1929 r. Obejmowały one książki w języku rosyjskim, które wydano zarówno w RSFR jak i w innych republikach związkowych. W roku 1935 uczyniono próbę wznowienia tego wydawnictwa w postaci „Jeżegodnika Knigi SSSR“ (rocznika książki ZSRR). Rocznik ten po raz pierwszy zarejestrował literaturę wydaną we wszystkich językach, lecz z kolei wpadł w drugą skrajność: włączono do niego wszystkie materiały zarejestrowane w „Kniźnoej Lietopisi“. Próbę tę uznano za nieudaną i wydawania Roczników poniechano.

W 1946 roku Wszechzwiązkowa Izba Książki przystąpiła do wydawania „Roczników książki ZSRR“¹⁾ opierając się na innych zasadach.

Obecnie Roczniki stały się już nieodzownym narzędziem pracy personelu bibliotecznego, jednakże są one jeszcze za mało znane szerszym kręgiem czytelników, chociaż pożyteczność ich dla pracowników naukowych, propagandystów, i studentów na pewno nie może ulegać wątpliwości.

Roczniki nie obejmują wszystkich pozycji druków, które zostały zarejestrowane w „Kniźnoej Lietopisi“. Opuszcza się w nim wydawnictwa „wąskoresortowe“, materiały i programy szkolno-metodyczne. Wydaje się nam, że takie ograniczenia są w zupełności usprawiedliwione, ale przeprowadza się je nie zupełnie konsekwentnie. Np. jeżeli do liczby „wąskoresortowych“ wydawnictw zaliczono normy i standardy, to nie wydaje się nam, że włączanie do Rocznika, dajmy na to projektów typowych budynków, byłoby celowe.

¹⁾ Jeżegodnik knigi SSSR. Sistematiczeskij ukazatel. Moskwa, Izd. Wsesojuznoj kniźnoej pałaty. Nakład 2.000 egz. W ciągu lat 1946 — 1950 wydano Roczniki obejmujące wydawnictwa z lat następujących: 1941 (dwa półroczia), 1950, s. 476; 1942, 1950, s. 564; 1943, wyp. 1-3, 1947, s. 144, 254, 188; 1944, wyp. 1-3, 1946, s. 140, 280, 134; 1945 (I półrocze), 1949, s. 366; 1946 (I półrocze), 1946, s. 464; 1946 (II półrocze), 1947, s. 560; 1947 (I półrocze), 1948, s. 516; 1947 (II półrocze), 1948, s. 616; 1948 (I półrocze), 1949, kolumn 850; 1948 (II półrocze), 1950, kolumn 1048.

¹⁾ G. G. Kriczewskij: Jeżegodnik knigi. Sovetskaja Kniga. 1950, Nr 5, str. 114-116.

²⁾ N. I. Macuev: „Lietopiš recenzij“. Sovetskaja Kniga 1951, Nr 8, str. 118-119.

Zarejestrowane pozycje zawierają zupełnie wystarczające minimum wiadomości. W porównaniu z czasopiśmem „Knižnaja Lietopiś“ opis jest skrócony: nie ma np. wiadomości o drukarni w której wykonano książkę, opuszcza się nazwiska redaktorów. Napisy o aprobachcie takie jak np. „zatwierdzona do użytku szkolnego przez Ministerstwo Szkół Wyższych jako podręcznik dla wyższych zakładów naukowych“ — skrócono do ostatnich wyrazów, nie podaje się dodatkowych danych z karty tytułowej przekładów, danych o tytułach naukowych autora. Natomiast szczegółowo opisuje się wydawnictwa centralne wydane w języku rosyjskim; wszystkie przedruki wydawane przez terenowe instytucje wydawnicze oraz przekłady na inne języki rejestruje się w skróconym opisie pod tą samą pozycją i przytacza się liczbę nakładu wydania podstawowego (słuszniej by było podawać nakład ogólny wszystkich wydań, jak postąpiono w Roczniku z roku 1946). W przedmowie do Roczników zaznacza się, że nazwiska autorów i współtwórców dzieła, których nie podano na karcie tytułowej ujmuje się w nawiasach kwadratowych, lecz nie omówiono, że w nawiasach kwadratowych podaje się również i inne elementy opisu, zaczerpnięte nie z karty tytułowej, a także i inne niezbędne wyjaśnienia dotyczące tytułu dzieła.

W Rocznikach wprowadzono i stosuje się pojęcie tzw. „kolektywnego autora“. W katalogu alfabetycznym jest to niewątpliwie rzecz bardzo pożyteczna, gdyż pod hasłem nazwy instytucji, przedsiębiorstwa itp. zestawia się literaturę, która posiada nie mówiący tytuł (sprawozdanie, rezolucja, protokół itp.) Jednakże w systematycznym przeglądzie, który posiada szczegółową klasyfikację działową oraz dobrze sporządzone skrowidze pomocnicze „kolektywny autor“ nie powinien występować. Po co np. pisać: „Kaniewski rezerwat biogeograficzny. Materiały z konferencji sprawozdawczej rezerwatu“ (Rocznik 1948, I półrocze, poz. Nr 1822) — jeżeli zachowując ściśle tytuł („Materiały...“ itp.) miejsce zapisu zmieni się wszystkiego o dwie pozycje pozostając na tej samej stronie?

W ostatnich tomach Roczników, gdy rejestrowana książka przytacza bibliografię — zaznacza się to w opisie w bardzo skondensowanej formie, zwykle przy pomocy jednego wyrazu „bibliografia“ umieszczanego w końcu opisu. Zachodzi pytanie, czy warto podawać taki zapis jeżeli wszystko jedno trzeba sięgnąć do danej książki, aby się dowiedzieć jaki jest rozmiar zamieszczonej w książce bibliografii, czy dotyczy ona zagadnień o których traktuje książka, czy tylko wyszczególnia wydane przez autora prace? Trzeba dodać, że wszystkie te wiadomości, w sposób należyty dokładny, podaje inne wydawnictwo Wszechzwiązkowej Izby Książki pt. „Bibliografia radzieckiej bibliografii“ wydawana również jako rocznik.

Materiał w Rocznikach ułożony jest w układzie systematycznym według klasyfikacji przyjętej we wszystkich wydawnictwach Wszech-

związkowej Izby Książki (schemat klasyfikacji podajemy niżej w treści drugiego artykułu). Klasyfikacja roczników wyróżnia się znaczną szczegółowością: 26 działów (z ogólnej liczby 31 dzieli się na poddziały, a w wielu działach np. „Technika“, „Rolnictwo“, „Medycyna“ jest jeszcze podział na grupy i podgrupy. Nie można nad tą sprawą przejść do porządku. W Roczniku za I półrocze 1948 roku są działy zajmujące jedną stronę („Ekonomia polityczna“) i 70 stron („Technika“). Nierównomierność tę należy w danym wypadku wytłumaczyć tym, że cała konkretna literatura ekonomiczna z zakresu — ekonomiki przemysłu, rolnictwa, i transportu podana została razem z odpowiednią literaturą techniczną. Zestawienie rozrzuconej po wszystkich działach literatury ekonomicznej jest ważnym zadaniem, które stoi przed redakcją Rocznika.

Klasyfikacja materiału w Rocznikach może również wywołać wiele zastrzeżeń. Np. trudno zrozumieć podział poddziału XXVI. 3 „Literatura piękna“. W poddziale tym po literaturze rosyjskiej i literaturze narodów ZSRR podaje się literaturę obcą, ale literatura starożytna i wschodnia posiadają swoje odrębne rozdziały. W niektórych wypadkach wprowadzają w błąd nazwy grup. Np. w poddziale XVII. 6 „Hodowla zwierząt“ są grupy „Hodowla bydła Hodowla jeleni“ i „Hodowla koni i hodowla wielbłądów“. Ale w Roczniku za I półrocze 1948 roku w pierwszej grupie nie było ani jednej książki o jeleniach, a w drugiej — ani jednej o wielbłądach. Ażeby dojść do tego czytelnik musiałby stracić dużo czasu. Czy nie lepiej usunąć z tytułów tych rubryk tę ich część, która nie ma racji bytu ze względu na to, że w Roczniku nie zarejestrowano materiału dotyczącego tych tytułów.

Nie zawsze też znajdujemy w Roczniku, w wielu wypadkach niezbędne odsyłacze. Z reguły każdej książce poświęca się tylko jedną pozycję. Dlatego, np. statystyk w dziale „Statystyka“ nie znajdzie ani statystyki komunalnej, ani statystyki łączności. Wreszcie zdarzają się wypadki zaklasyfikowania jednorodnego materiału do różnych działów.

Do Rocznika załącza się skrowidze autorów, współtwórców dzieła, tłumaczy i redaktorów (do których włącza się również tytuły książek anonimowych i dzieł zbiorowych) oraz skrowidz książek wydanych w różnych językach sporządzony w układzie alfabetycznym języków. W porównaniu do „Knižnoj Lietopiś“, która zawiera tylko jeden skrowidz nazwisk jest to znaczny krok naprzód. Ale skrowidze Rocznika nie zadawalają jeszcze czytelników. Przede wszystkim trzeba dołączyć jeszcze skrowidz tytułów książek, których autor jest wymieniony oraz skrowidz nazw geograficznych. Potrzebny jest także skrowidz przedmiotowy.

Wydawnictwo jest bardzo opóźniane. Każdy tom Rocznika powinien być wydawany nie później niż po upływie 3—4 miesięcy po zakończeniu półrocza, którego dotyczy. Jednocześnie

czas już pomyśleć o nowej lepszej formie zestawienia danych bibliograficznych. Książki wydane w latach 1941—1945 możnaby zestawić w odrębnym „Pięcioletnim wykazie książek ZSRR“; to co wydano w latach 1946—1950 daje materiał do drugiego, analogicznego zestawienia. Przy tym trzeba by było, oczywiście ujednolicić zasady selekcji materiału i opisów oraz sporządzić jeszcze bardziej szczegółową klasyfikację.

G. G. Kriczewskij

„Kronika recenzji“ — radzieckie czasopismo bibliograficzne poświęcone recenzjom

Bibliografia recenzji wydawana przez Wszeczwiązkową Izbę Książki, jest jednym z drukowanych organów radzieckiej państwowej bibliografii rejestracyjnej, stawiającej sobie za zadanie objęcie pełną ewidencją wszystkich recenzji ukazujących się w periodykach wydawanych w ZSRR.

„Kronika recenzji“ — jak głosi przedmowa do poszczególnych zeszytów tego wydawnictwa — „rejestruje recenzje, artykuły zawierające krytykę oraz adnotacje, oceny, przeglądy książek i czasopism tudzież oceny nowych lub wznowianych druków, nut, wydawnictw kartograficznych, wystawianych sztuk teatralnych i filmów“.

Pojęcie recenzji uzyskało w ten sposób bardzo szeroki zakres, gdyż objęto nim wszystkie rodzaje krytyki, a nie tylko informacje o ocenach zamieszczanych zwykle w dziale „Krytyka i bibliografia“ prasy codziennej i periodycznej.

„Kronika recenzji“ obejmuje wszystkie dziedziny wiedzy dzięki czemu czytelnik może łatwo zapoznać się z ocenami krytycznymi ukazującymi się bieżąco w radzieckiej prasie centralnej i peryferyjnej.

Cały materiał podaje się w układzie działowym przyjętym we wszystkich wydawnictwach Wszeczwiązkowej Izby Książki według przytoczonego schematu:¹⁾

Schemat klasyfikacji wydawnictw Wszeczwiązkowej Izby Książki

- I. Marksizm — Leninizm,
- II. WKP (b) — Wszeczwiązkowa Partia Komunistyczna (bolszewików);
- III. WLKZM — Wszeczwiązkowy Leninowski Komunistyczny Związek Młodzieży;
- IV. Nauki społeczne — zagadnienia ogólne. Doktryny społeczno — polityczne;
- V. Filozofia;
- VI. Historia;
- VII. Ekonomia polityczna. Historia doktryn ekonomicznych;
- VIII. Polityka światowa. Gospodarka światowa;
- IX. Budownictwo socjalistyczne ZSRR;
- X. Statystyka. Ewidencja gospodarstwa narodowego;
- XI. Finanse;

¹⁾ Metodiceskije materiały po gosudarstwiennoj bibliograficeskoj registracji. Wypusk 3. Moskwa 1949, Izd. Wsjesojuznoj Knižnoj Pałaty, s. 99, nlb. 3.

- XII. Praca;
- XIII. Państwo i prawo. Administracja;
- XIV. Wojskowość;
- XV. Nauki przyrodnicze. Matematyka;
- XVI. Technika. Przemysł;
- XVII. Rolnictwo;
- XVIII. Transport i komunikacja;
- XIX. Łączność;
- XX. Handel. Skup. Zaopatrzenie i aprowizacja. Żywnienie zbiorowe;
- XXI. Gospodarka komunalna. Zaspokajanie potrzeb materialnych ludności;
- XXII. Ochrona zdrowia. Medycyna;
- XXIII. Kultura fizyczna. Sport. Gry
- XXIV. Kultura. Oświata;
- XXV. Językoznawstwo;
- XXVI. Nauka o literaturze. Literatura piękna. Folklor;
- XXVII. Literatura dla dzieci;
- XXVIII. Sztuki plastyczne;
- XXIX. Religia. Nauka o religii. Ateizm;
- XXX. Prasa. Nauka o książce. Działalność wydawnicza. Księgarstwo;
- XXXI. Przewodniki i informatory o charakterze ogólnym. Encyklopedie. Kalendarze. Varia.

Nie ma chyba potrzeby rozwodzić się o tym, jak wielkie znaczenie ma „Kronika“, której wartość będzie wzrastała z biegiem czasu, gdyż korzystanie z ocen i krytyk rozproszonych w wielkiej ilości wydawnictw periodycznych byłoby bez systematycznej ewidencji w ogóle niemożliwe.

W ciągu siedemnastu lat istnienia „Kronika recenzji“ ulegała licznym przekształceniom. o których należy poinformować pokrótce czytelnika, aby ułatwić mu korzystanie z tego wydawnictwa informacyjnego, gdyż będzie się on uciekał nie tylko do zeszytów z roku bieżącego, lecz i z lat poprzednich.

Początkowo (w latach 1934—1937) „Kronika recenzji“ ukazywała się raz do roku. W latach 1938—1941 zaczęła się ukazywać jako kwartalnik. W roku 1941 ukazał się tylko jeden jej zeszyt za okres styczeń — marzec tego roku. W 1945 roku wydawnictwo wznowiono i zaczęło się ono znów ukazywać jako kwartalnik. W roku 1947—1948 wydano „Kronikę“ z lat 1942, 1943 i 1944 w których pismo nie ukazywało się (po jednym dla każdego roku). „Kronika“ za trzy kwartały 1941 roku jeszcze się nie ukazała. W latach 1939—41 „Kronika“ z wiadomych przyczyn została przemianowana na „Bibliografię recenzji“, lecz później znów zaczęła wychodzić pod swoją poprzednią nazwą.

Należy zaznaczyć, że w jakości tego wydawnictwa następowała stała poprawa z roku na rok, dzięki czemu w zeszytach z lat ostatnich nie spotyka się już tak charakterystycznych dla tych lat ubiegłych nieudanych opisów bibliograficznych materiału, bardzo utrudniających korzystanie, ani też mało uzasadnionych zmian w metodach klasyfikacji. Jednakże nie wszystkie braki z poprzednich lat usunięto już całkowicie.

Przed wszystkim dotyczy to sprawy pełnej rejestracji materiałów. Zarówno w ostatnich

zeszytach, jak i we wszystkich poprzednich, „Kronika“ zaznacza, że przy opracowywaniu bieżących numerów uwzględnia się materiał zawarty we wszystkich czasopismach. W pierwszym zeszycie z 1934 roku zaznaczono, że opracowano 466 czasopism i 45 dzienników, a już w następnym zeszycie — 543 czasopisma i 55 dzienników. Różnica ta nie tłumaczy się przez sam tylko wzrost radzieckiej prasy periodycznej. W pierwszym zeszycie opuszczono po prostu takie np. czasopisma jak „Litieraturnyj Azerbajdzan“ (wydawany w Baku), „Teatr i Dramaturgia“ (Moskwa), „Sowietskaja Litieratura Sriedniej Azji“ (Taszkent), „Tridcat' dniej“ (Moskwa). Później redakcja „Kroniki“ przestała zamieszczać wykazy opracowanych wydawnictw, a wobec ich braku nie można sprawdzić, czy i jakie czasopisma (a co za tym idzie i znajdujące się w nich recenzje) zostały pominięte. Ale sam już przytoczony przykład mimo woli wywołuje wątpliwość, czy „Kronika“ rzeczywiście daje pełną rejestrację.

Wielkim niedociągnięciem, dotychczas nie usuniętym, jest zmienność nakładu poszczególnych zeszytów; w ciągu ostatnich lat wahała się ona od 1000 do 3000 egzemplarzy. Nawet zeszyty wydawane w jednym roku ukazywały się i ukazują w różnej liczbie egzemplarzy. Np. zeszyty „Kroniki“ w roku 1950 mają nakład — 2660 i 2800 egzemplarzy, a w roku 1949 — 2060 i 2460. W tych warunkach ile bibliotek może mieć pełny komplet tego periodycznego wydawnictwa podręcznego, którego praktyczna wartość polega przede wszystkim na jego kompletności?

Co się tyczy opisów bibliograficznych i klasyfikacji materiału, to w ostatnich latach w „Kronice“ mamy rzeczywiście do czynienia z większą stałością stosowanych zasad. W poszczególnych pozycjach wydawnictwa czytelnik znajdzie zarówno informacje dotyczące konkretnej książki, o której ogłoszono oceny, jak i dokładne wiadomości o tym, gdzie i kiedy oceny te zamieszczono, nazwisko krytyka i tytuł artykułu lub wzmianki.

Jednakże również i tutaj można by wprowadzić pewne ulepszenia. Np. przy powoływaniu się na dziennik, w którym ukazała się recenzja, należy podawać nie tylko datę lecz i numer dziennika.

W „Kronice“, wobec klasyfikacji działowej materiału, nie ma potrzeby podawania dwóch pomocniczych skorowidzów: „alfabetycznego autorów“ i „alfabetycznego recenzentów“ — każdego oddzielnie; należałoby je połączyć w jednym ogólnym skorowidzu „alfabetycznym nazwisk i tytułów książek“. W każdym podręcz-

nym wydawnictwie bibliograficznym niezopełny jest wykaz materiałów wyzyskanych przy jego opracowaniu. W „Kronice recenzji“, podobnie jak w pierwszych latach tego wydawnictwa, należy przywrócić „Wykaz przejranych czasopism i wydawnictw zbiorowych“. Czytelnik nieraz musi posiadać informacje, jakie wydawnictwa periodyczne (oprócz dzienników) ukazały się w danym roku oraz które z nich opracowano w danym zeszycie.

Sprawą ważną jest ustalenie, jak często powinna ukazywać się „Kronika“. Podczas gdy inne wydawnictwa Wszechzwiązkowej Izby Książki, („Kniżnaja Lietopiś“, „Lietopiś Żurnalnych Statej“) wychodzą co tydzień, bieżąco informując czytelników o wydanych nowych książkach i o artykułach zamieszczanych w czasopismach i dziennikach — „Kronika recenzji“ wychodzi raz na trzy miesiące, łącząc jak gdyby w ten sposób trzynaście tygodniowych zeszytów w jednym tomie. Wynika z tego duża rozpiętość w czasie pomiędzy ukazaniem się w druku recenzji a jej rejestracją w „Kronice“.

Ostatnio zeszyt „Kroniki recenzji“ z roku 1950 ukazał się w końcu czerwca 1951 roku. Wobec tego, informacje o recenzjach które ukazały się w październiku 1950 roku czytelnik mógł otrzymać dopiero po upływie ośmiu miesięcy. Dlatego np. informacje o artykule W. Jermiłowa: „Sowietskaja litieratura — boriec za mir“ wydrukowanym w nr. 10 czasopisma „Nowyj Mir“ z r. 1950, znajdują się w wydanym w swoim czasie tygodniku „Lietopiś Żurnalnych Statej“, lecz recenzja A. Taransiekowa z powieści G. Nikołajewej „Żatwa“, zamieszczona w tym samym numerze czasopisma, została zarejestrowana w kwartalniku „Kronika Recenzji“ dopiero znacznie później. Trzeba tu dodać, że W. Jermiłow w swym artykule pisze też o powieści G. Nikołajewej. Wynika z tego, że o jednorodnym materiale recenzyjnym dotyczącym tej samej książki czytelnik dowiaduje się z dwóch różnych „Kronik“ po upływie znacznego czasu.

Wszechzwiązkowa Izba Książki powinna się zastanowić nie tylko nad ulepszeniem „Kroniki recenzji“, lecz również i innych swoich wydawnictw. Np. czy słuszne jest równoległe wydawanie „Kroniki zawartości czasopism“ i „Kroniki artykułów zamieszczanych w dziennikach“, które faktycznie rejestrują jednorodny materiał, częstokroć tych samych autorów.

Wszystkie wydawnictwa Izby Książki powinny się wzajemnie uzupełniać i aktualnie informować o wszystkich drukach ukazujących się w Związku Radzieckim.

N. I. Macujew

DZIEŁA

3707. LENIN VLADIMIR IL'ICZ: **K charakteristike ekonomičeskogo romantizma.** (Sismondzi, i naši otečestvennyje Sismondisty). 1951. Gos. Izdat. Polit. Lit., s. 144.

3708. LENIN VLADIMIR IL'ICZ: **Po povodu tak nazываемogo voprosa o rynkach.** 1951. Gos. Izdat. Polit. Lit., s. 52.

OMÓWIENIA

3709. AKOPJAN G.: **W. I. Lenin i J. W. Stalin o ruchu narodowo - wyzwolenčym narodów kolonialnych i zaleznych.** Tłum. Borkowicz Leonard. Warszawa, 1951. „Książka i Wiedza“, s. 32. Zagadnienia Teorii Marksizmu-Leninizmu, 1.

Przyczyny ucisku narodowego i kolonialnego w ustroju kapitalistycznym. Nierozzerwany związek kwestii narodowej w metropoliach z kwestią ruchu wyzwolenczego narodów kolonialnych. Warunki zwycięstwa ruchu narodowo-wyzwolenczego. Imperializm jako era rewolucji proletariackich.

3710. AZIZJAN A. K.: **O siódmym tomie dzieł Stalina.** (Tłum. z ros. Z. Modzelewski). Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 35, 1 nlb.

Zestawienie materiałów objętych 7 tomem „Dzieł Stalina“ w układzie chronologicznym. To historyczne zagadnień. Zagadnienie soc. uprzemysłowienia kraju. Strategia i taktyka partii komunistycznych w walce z trockistami i innymi odstępcami od słusznej linii partii.

3711. DÓROSZEVE I.: **Program bolszewickiego kierowania przemysłem.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 769—771.

Omówienie mowy J. Stalina, wygłoszonej 23.VI 1931 r. na naradzie działaczy gosp. pt. „Nowa sytuacja — nowe zadania budownictwa gospodarczego“. Zadania i metody gospodarki socjalistycznej. 6 warunków Stalina.

3712. DVORKIN I.: **Leninskoe uczenie ob imperializme i pravosocialisticzeskaja apologija monopolej.** K. 35-letiju raboty V. I. Lenina „Imperializm, kak vyszaja stadija kapitalizma“. Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 7, str. 8—18.

Główne tezy i znaczenie pracy V. Lenina poświęconej analizie imperializmu.

3713. FEDOSEEV P. N.: **Trinadcatyj tom Soczinenij I. V. Stalina.** Sovetskaja Kniga. 1951, nr 6, str. 3—22. Twórca wkład Stalina w dzieło budowy socjalizmu. Znaczenie prac Stalina dla rozwoju marksizmu-leninizmu. Podkreślenie aktualnego znaczenia.

3714. HELBIG KURT: **Ein hervorragendes Lehrbuch des nationalen Befreiungskampfes.** Die Arbeit (Berlin). R. 5. 1951, nr 6, str. 274—276.

Omówienie słuszności i aktualnego znaczenia dla niemieckiej klasy robotniczej, wypowiedzi J. Stalina w sprawach kolonialnych i narodowościowych. Zbiór prac J. Stalina, poświęconych temu zagadnieniu wydano w NRD pt. Der Marxismus und die nationale und koloniale Frage.

3715. JAROSŁAWSKI JAN: **Dwudziesty drugi tom Dzieł V. Lenina.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 2, str. 100—111.

Klasyczna marksistowska analiza nowego etapu w rozwoju stosunków ekon. i polit. w skali światowej. W rec. omówienie tez i znaczenia podstawowych prac zawartych w 22 t. Dzieł.

3716. KOROTEEV V.: **Stalinskaja programma stroitelstva kommunizma.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 2, str. 8—12.

Naukowa analiza przyczyn II wojny światowej. Źródła zwycięstwa ZSRR. Rozwinięcie wielkiego programu budowy komunizmu w mowie Stalina wygł. dn. 9.II.46 r. Zadania związków zawodowych w realizacji tego programu.

3717. KRUŻKOV V., OBICZKIN.: **Czwarte wydanie dzieł Lenina.** Myśl Współczesna. 1951, nr 6—7, str. 378—400.

Znaczenie Dzieł Lenina. Omówienie poszczególnych fragmentów działalności publicystycznej i dydaktycznej Lenina.

3718. KUKIN D.: **Trinadcatyj tom sozinenij I. V. Stalina.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 7, str. 15—30.

Charakterystyka okresu historycznego. Omówienie podstawowych prac Stalina.

3719. LEONTEV A.: **Klassiczeskij trud V. I. Lenina ob imperializme.** Bolszevik. R. 28. 1951, nr 12, str. 14—27.

Rola systemu kapitalistycznego dla kształtowania świadomości klasowej w masach robotniczych. Zależności m. imperializmem i kapitalizmem. Kryzysy gospodarcze, Stalinowskie prawo nierównomiernego rozwoju ekonomicznego i politycznego odnośnie stosunków w krajach kapitalistycznych w fazie imperializmu.

3720. LICHOLAT A.: **Genial'noe proizvedenie tvorčeskogo marksizma.** (K 25-letiju vychoda v svet raboty J. V. Stalina „K voprosam leninizma“). Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 1, str. 5—9.

Historyczne znaczenie pracy Stalina „O zagadnieniach leninizmu“. Określenie roli partii i klasy robotniczej w systemie dyktatury proletariatu. Znaczenie wypowiedzi Stalina o słuszności nowej polityki ekonom. Znaczenie przeobrażenia rolnictwa.

3721. LITWIN JAKUB: **Siódmy tom Dzieł Stalina.** Nowe Drogi. A. 5. 1951, nr 2, str. 112—119.

Walka o soc. uprzemysłowienie ZSRR. Znaczenie dzieł Stalina dla budownictwa socjalizmu w ZSRR. Aktualne znaczenie dzieł zawartych w 7 tomie.

3722. OSTROVITJANOV K.: **Znaczenie trudov tovariszča J. V. Stalina po voprosam jazykoznanja dlja razvitja ekonomičeskij nauki.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 7, str. 3—14.

Wykład ekonomii marksistowskiej. Charakterystyka bazy ekonomicznej oraz stosunków społecznych jako jej nadbudowy. Krytyczna ocena założeń ekonomii kapitalistycznej. Teoretyczne podstawy rozwoju komunizmu w Zw. Radzieckim.

3723. PETUCHOV J., URALOV F.: **Trinadcatyj tom Soczinenij J. V. Stalina.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 6, str. 14—23.

Głęboka marksistowska analiza sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej ZSRR, walka z wrogami leninizmu, walka o uprzemysłowienie i kolektywizację rolnictwa ZSRR.

3724. POSPELOV P. N.: **Czwarte wydanie dzieł W. I. Lenina.** Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 24.

Etapy twórczej działalności Lenina. Pierwszy etap historii partii bolszewickiej 1893 — 1912. Okres walki o ustanowienie dyktatury proletariatu 1912 — 17. Prace i dokumenty z okresu władzy 1917 — 23. Tekst uchwały KC PZPR o wydaniu Dzieł Lenina.

3725. SAZANOV A.: **Voprosy bazisa i nadstrojki v trudach tovariszca Stalina po jazykoznavstve.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 6, str. 3—16.

Marksistowska definicja bazy. Rola nadbudowy w systemie kapit. i socjalistycznym. Społeczno-polityczne znaczenie bazy i nadbudowy.

3726. STEPANOV M.: **Lenin i Stalin o kornjach reformizma v profsojuznom dviženii.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 3, str. 29—35.

Charakterystyka różnych ugrupowań reformistów na Zachodzie i w Rosji. Reformiści jako obrońcy interesów kapitalistów. Walka Lenina i Stalina z reformistami. Obecna sytuacja w krajach kapit.

3727. WEINBERGER BERND: **Stalins sechs Bedingungen des wirtschaftlichen Aufbaus.** Einheit. R. 6. 1951, z. 11, str. 682—695.

Z okazji 20-lecia mowy Tow. Stalina „Nowe

stosunki — nowe zadania gospodarczej odbudowy“. Historyczne znaczenie przemówienia. Zagadnienie siły roboczej, pracy, organizacji pracy, nowej roli inteligencji — próba transponowania omówionych zagadnień na stosunki dzisiejsze.

3728. ZAWADZKI JÓZEF: **Proces kształtowania się kapitalizmu.** (Na marginesie 1 tomu Dzieł Lenina). Ekonomista. 1951, nr 2, str. 22—57.

Zainteresowania Marksa i Engelsa rozwojem sytuacji w Rosji. Stosunek J. Plechowa. Spór Lenina z narodnikami i „legalnymi marksistami“ i jego znaczenie dla teorii marksistowsko-leninowskiej. Wyjaśnienie powstawania rynku zbytu, związku pomiędzy gospodarką towarową a kapit., rozwarstwianie się wsi i jego wpływ na powstanie klas społ.-kapit. Przebieg procesu rozszerzonej reprodukcji i przyczyny nierównomiernego rozwoju poszczeg. działów produkcji kapit.

II. BIBLIOGRAFIE — ENCYKLOPEDIE — SŁOWNIKI

BIBLIOGRAFIE OGÓLNE

3729. **Nowe Książki.** Przegląd nowości wydawniczych. R. 3. 1951, nr 11—12, str. 64.

Bieżąca bibliografia ogólna nowości wydawniczych, wydawana przez KUK. Omówienia treści książek. Układ działowy: 1. Marksizm-Leninizm. 2. Budownictwo socjalistyczne w ZSRR. Kraje dem. lud. 3. Filozofia. 4. Historia. 5. Nauki społ.-polit. i ekonom. 6. Polityka i ekonomika światowa. 7. Planowanie. Statystyka. Kontrola. 8. Finanse. 9. Praca. 10. Państwo i prawo. 11. Zagadnienia wojskowe. 12. Nauki matematyczno-przyrodnicze. 13. Technika, przemysł, rzemiosło. 14. Gospodarstwo wiejskie. 15. Transport i łączność. 16. Handel. 19. Nauki lekarskie. 22. Literatura.

BIBLIOGRAFIE SPECJALNE

3730. **Bibliografia finansowa.** Finanse. R. 2. 1951, nr 2, str. 115—130.

Rejestracyjna w układzie działowym bibliografia artykułów ogłoszonych w czas. polskich w okresie od listopada 1950 — do kwietnia 1951 r.

3731. **Bibliografia z dziedziny zagadnień socjalnych i pokrewnych.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 105—114; nr 2, str. 114—119; nr 3, str. 97—104.

Analityczna bibliografia bieżąca.

3732. BOGOJAVLENSKIJ G. P., PERLIN S. I.: **Literatura o stalinskom plane preobrazovanija prirody.** Sovetskaja Kniga. 1951, nr 6, str. 61—65.

3733. HATOWSKI J., JANICKI J.: **Piśmiennictwo naukowo - techniczne z zakresu technologii przemysłu spożywczego w okresie 1945—1949.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 6, str. 242—247.

Omówienie wydawnictw (artykuły i książki) Materiały bibliograficzne.

3734. K. G.: **Wydawnictwa IBM.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, nr 5, str. 8. Dod. do czas. Miasto. R. 2. 1951, nr 6.

Krótki adnotowany wykaz bieżących wydawnictw.

3735. KAUFMAN I. M.: **Ruskie biograficzieskie i bio-bibliograficzieskie slovari.** Adnotirovannyj ukazatel. Moskwa 1951. Gos Izd. Lenina Biblioteka ZSRR im. V. I. Lenina, str. 332. Rec. Berkov P. N., Simon K. R. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 6, str. 116—120.

W recenzji omówienie układu i szerokiego zakresu książki. Błędy metodologiczne pracy

(zbędne rozszerzenie pojęcia „słownik“, i wciąganie do książki prac nie będących słownikami, co przeciąża wydawnictwa oraz braki metodyczne opisów formalnych).

3736. MAJEWSKI ZYGMUNT: **Założenia dokumentacji naukowo - technicznej i rola instytutu jej poświęconego.** Życie Nauki. R. 6. 1951, nr 3, str. 277—291.

Definicja pojęcia dokumentacji, dokumentacji naukowo - technicznej i technicznej. Zadania, charakter polityczny dok. nauk.-techn., podłoże ekonomiczne. Praca dokumentacji. Organizacja dokumentacji nauk.-techn. w Polsce.

3737. **Notatki wydawnicze.** Sprawy Chłopskie. R. 2. 1951, nr 1, str. 179—200; nr 2, str. 122—142.

Przegląd Wydawnictw Biblioteki Klasyków Marksizmu-Leninizmu oraz adnotowany przegląd wybranych wydawnictw gospodarczych.

3738. **Przegląd artykułów poświęconych głównym zagadnieniom I Kongresu Nauki Polskiej.** Życie Nauki. R. 6. 1951, nr 5—6, str. 632—636.

Bibliografia rejestracyjna z okresu od stycznia 1950 do maja 1951 r.

3739. **Przegląd Bibliograficzny Drogownictwa.** R. 1. 1951, nr 1. Dod. do czas. Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 4, str. 133—136.

Analistyczna bibliografia bieżąca opracowana wg instrukcji GINDT. Układ działowy.

3740. **Przegląd Bibliograficzny Górnictwa.** R. 3. 1951, nr 7—8, str. 73—92. Dod. do czas. Przegląd Górniczy. R. 7. 1951, nr 7—8.

Zob. r. 1949, poz. 4275.

3741. **Przegląd Bibliograficzny Hutnictwa.** R. 4. 1951, nr 6, str. 61—72; nr 7—8, str. 73—96. Dod. do czas. Hutnik. R. 18. 1951, nr 6, 7—8.

Zob. r. 1949, poz. 4277.

3742. **Przegląd Bibliograficzny Mechaniki.** R. 2. 1951, nr 6, str. 39—46; nr 7, str. 47—54; nr 8, str. 55—62. Dod. do czas. Przegląd Mechaniczny. R. 10. 1951, nr 6, 7, 8.

3743. **Przegląd Bibliograficzny Metrologii.** R. 1. 1951, nr 6, str. 17—18; nr 7, str. 19—20. Dod. do czas. Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 6, 7—8.

3744. **Przegląd Bibliograficzny Motoryzacji.** R. 1. 1951, nr 2, str. 5—8. Dod. do czas. Technika Motoryzacyjna. R. 1. 1951, nr 2.

3745. **Przegląd Bibliograficzny Nafty.** R. 1. 1951, nr 5. Dod. do czas. Nafta. R. 7. 1951, nr 5.

Zob. r. 1951, poz. 2077.

3746. **Przegląd Bibliograficzny Ochrony Pracy.** Oprac. przez Ośrodek Dokumentacji Centr. Inst. Ochr. Pracy. 1951, nr 5—6. Dod. do mies. Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 1. 1951, nr 4—5.

Zob. r. 1951, poz. 2078.

3747. **Przegląd Bibliograficzny Odlewnictwa.** R. 1. 1951, nr 6, str. 41—48; nr 7—8, str. 49—60. Dod. do czas. Przegląd Odlewnictwa. R. 1. 1951, nr 6, 7—8.

Zob. r. 1951, poz. 1153.

3748. **Przegląd Bibliograficzny Przemysłu Materiałów Wiążących.** R. 3. 1951, nr 5, str. 33—40; nr 6, str. 41—48; nr 7—8, str. 49—64. Dod. do czas. Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 5—6.

Zob. r. 1951, poz. 1154.

3749. **Przegląd Bibliograficzny Przemysłu Rolnego i Spożywczego** opracowany przez Ośrodek Dokumentacji Głównego Instytutu Przemysłu Rolnego i Spożywczego. Dod. do mies. Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 2. 1951, z. 6.

Zob. r. 1950, poz. 7343.

3750. **Przegląd Bibliograficzny Zagadnień Dokumentacji.** R. 1. 1951, nr 6, str. 11—12. Dod. do czas. Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 7—8.

3751. **Przegląd Bibliograficzny Zagadnień Mieszkanio- wych.** Opracowany przez Dział Dokumentacji Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, z. 4, str. 1—8; z. 5, str. 1—8. Dod. do czas. Miasto. R. 2. 1951, nr 6—8.

Zob. r. 1951, poz. 50.

3752. **Stat'i iz sovetskoj periodiceskoj pečzati po voprosam ekonomiki i vnesznoj tergovli zarużebnych**

stran za 1 kvartal 1951 g. Vnesznaja Torgovlja. R. 21. 1951, nr 6, str. 44—45.

SŁOWNIKI

3753. JEZERSKI STANISŁAW: **Zagadnienie terminologii w planie przemysłowym.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2. 1951, nr 7, str. 326—329.

Konieczność ustalenia terminologii w dziedzinie planowania przemysłowego. Stan obecny, Propozycje autora.

3754. MARECKI B.: **Przyczynki do terminologii finansowej rosyjsko - polskiej.** *Finanse.* R. 2. 1951, nr 2, str. 92—97.

3755. RUTKOWSKI WŁADYSŁAW: **Projekt słownictwa technicznego z zakresu metalurgii proszków.** *Hutnik.* R. 18. 1951, nr 7—8, str. 297—299.

Wyciąg z projektu słownika metalurgii proszków, obejmujący najważniejsze pozycje.

3756. SKIBICKI WACŁAW: **Słownik techniczny rosyjsko - polski.** Warszawa 1951. Państw. Wyd. Techn., s. 450.

Słownik zawierający 30.000 wyrażen z podstawowych dziedzin techniki i nauki.

3757. TROSKOLAŃSKI ADAM TADEUSZ: **O polskim słownictwie technicznym.** Warszawa 1950. Pol. Komitet Normalizacyjny, s. 19.

Przedruk z książki: Normalizacja. Zarys zagadnień normalizacyjnych. O potrzebie doskonalenia polskiego słownictwa techn. Ogólne zasady budowy wyrazów. Wyrazy techniczne pochodzenia obcego.

3758. WASILJEW TADEUSZ: **W sprawie naszej terminologii.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2. 1951, nr 7, str. 348.

O potrzebie ustalenia terminologii z zakresu ekonomiki socjal. przedsięb. przemysłowych. Przykłady nieporozumień terminologicznych.

III. HISTORIA GOSPODARCZA

FEUDALIZM

3759. PIEKARCZYK STANISŁAW, LEPIARCZYK JÓZEF: **Średniowieczny Kraków.** Rozwój społeczno-gospodarczy i urbanistyczny miasta. Kraków 1951, s. 67. Muzeum Narodowe w Krakowie.

Zarys rozwoju struktury ekonomiczno-społecznej Polski do momentu powstania miast. Zagadnienie powstania miast w Polsce feudalnej, ustrój miast i ich struktura gosp. - społeczna. Założenie Krakowa — podstawy rozwoju jego struktury gosp.-społecznej. Przebieg walki klasowej. Urbanistyczny rozwój Krakowa (XI—XV w.).

KAPITALIZM

3760. CHROMOV P. A.: **Ekonomiczeskoe razvitie Ros-sii XIX i XX vekach 1800 — 1917.** Moskwa 1950. AN SSSR. Inst. Ekonomiki, s. 551. Rec. Ljaszczenko P.: Kniga ob ekonomiczeskom razvitii Rosii. Bolszevik. R. 23. 1951, nr 11, str. 75—80.

3761. KONOPACKI ZENON: **Z działalności amerykańskich monopolii w Polsce burżuazyjnej.** *Zycie Gospodarcze.* R. 6. 1951, nr 14, str. 810—813.

„Pomoc“ hooverowska dla Polski i jej charakterystyka. Dzieje pożyczek amerykańskich uzyskiwanych przez polskie rządu burżuazyjne. „Inwestycje“ monopolii amerykańskich w Polsce.

Uzależnianie i eksploatacja gosp. Polski przez monopole USA.

3762. PAZDUR JAN: **Górnictwo i przemysł polski w II połowie XVIII wieku.** *Myśl Współczesna.* 1951, nr 6—7, str. 321—334.

Cechy i gwarectwa. Przekształcenia się wytwórczości kuźniczej w przemysł fabryczny. Kuźnice typu wielkopiecowego: produkcja, zatrudnienie, płace robotników.

3763. ROCHESTER ANNA: **Początki kapitalizmu amerykańskiego.** (Tłum. z jęz. ang. J. Meysztowicz i H. Stasiak). Warszawa. 1951, „Czytelnik“, s. 128, 2 nlb.

Anglia XVII w. Rozwój kapitału kupieckiego, ekspansja kolonialna, rozwój przemysłu, handel i wymiana, narastanie konfliktów klasowych, konflikty w koloniach, zaostrzanie się przeciwieństw klasowych w l. 1607 — 1763. Wzrost potęgi kupców kolonialnych. Ku wojnie rewolucyjnej, zyski i straty wojenne, konflikty społeczne, walka farmerów przeciwko podatkom, hegemonia kapitału kupieckiego, manufaktury, fabryki, zrzeszenia, spekulacja gruntami na zachodzie USA w latach 1763 — 1800.

3764. ROLBIECKI GUNTRAM JÓZEF: **Prawo przemysłowe miasta Wschowy w XVIII w.** Poznań 1951. Pozn. Tow. Przyjac. Nauk, s. IX, 1 nlb., 578. Badania z Dziejów Społecznych i Gospodarczych, nr 38.

Wiadomości ogólne o zw. przemysłowych. Źródła prawa przemysłowego. Cechy. Związki czeladnicze. Funkcje zw. przemysłowych. Zdolność przemysłowa. Przepisy przemysłowe. Ochrona producentów i konsumentów. Prawo pracy. Uwagi o wielkim przemyśle wschowskim. Sądownictwo. Przepisy pozaprzemysłowe.

3765. RUTKOWSKI JAN: **Historia gospodarcza Polski.** Czasy porozbiorowe do 1918 r. Rec. Raort Henryk. Myśl Współczesna. 1951, nr 6—7, str. 401—445.

Streszczenie ważniejszych zagadnień dzieła. Zalety i usterki książki, z punktu widzenia materializmu historycznego.

3766. UTEVSKIJ B. S.: **Istorija ugotnogo prava burżuaznych gosudarstv.** Moskwa 1951. Jurizdat, s. 424. Rec. Dmitrowskij N. N. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 7, str. 79—80.

Metodologia badania historii prawa górniczego (węgielny) państw burżuazyjnych. Prawo w XVI i początkach XVII w. Prawo od czasów W. Rewolucji Francuskiej do Komuny Paryskiej, w okresie od Komuny Paryskiej do zwycięstwa Październikowej socjalist. rewolucji w Rosji i zakończenia I wojny światowej w czasach najnowszych. Omówienie prawa górniczego (węgielny) poszczególnych krajów burżuazyjnych w każdym okresie. W rec. przegląd treści. Błędy i niedociągnięcia książki.

SOCJALIZM

3767. BORLEWSCY C. i J.: **Historia wielkiej północnej drogi morskiej.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 5, str. 450—457.

Gospodarcze przyczyny rosyjskich wypraw dla odkrycia drogi północnej w epoce feudalizmu i kapitalizmu oraz ich charakterystyka. Wypra-

wy radzieckie. Znaczenie i eksploatacja ptn. drogi morskiej w warunkach Zw. Radzieckiego.

3768. KRONROD J. A.: **Bor'ba sovet'skogo gosudarstva za pereobrazowanje tovarno-deneznyh otnoszenij.** Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenije Ekonomiki i Prawa. 1951, nr 1, str. 39—62.

Przemiany w stosunkach towarowo - pieniężnych w okresie Nep'u. Kształtowanie się struktury organizacyjnej przemysłu, handlu, rolnictwa i innych działów gosp. narod. Walka między sektorami. Stabilizacja pieniądza. Polityka cen. Polityka finansowa.

3769. SIGIN M.: **Profsojuzy v period borby zakollektivizaciju selskogo chozjajstva. (1930—1934 gg.).** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 6, str. 51—56.

Charakterystyka sytuacji wewnętrznej. Rozwój przemysłu i kolektywizacja rolnictwa. Udział zw. zaw. w kolektywizacji. Realizacja wytycznych XV Zjazdu WKP(b).

3770. SOLOVJOV A.: **Osiemnasta konferencja WKP (b) (1941).** Tłum. Radwiłowicz R. Warszawa 1951, „Książka i Wiedza“, s. 119.

Wewnętrzna i międzynarodowa sytuacja ZSRR przed 18 Konferencją WKP(b). Referat Malenkowa i uchwała Konferencji o zadaniach organizacji partyjnych w dziedzinie przemysłu i komunikacji. Uchwała o bilansie gospodarczym 1940 r. i planie rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w r. 1941. Znaczenie Konferencji.

3771. VADIMOV F.: **Profsojuzy v bor'be za socjalistyczeskiju industrializaciju strany (1926 — 1929 gg.).** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 4, str. 31—36.

Polityczna i gospodarcza sytuacja ZSRR w latach 1926 — 1929. Walka z reakcją. Udział zw. zaw. w realizacji programu XIV Zjazdu WKP(b).

IV. GEOGRAFIA GOSPODARCZA

3772. BEREZOWSKI STANISŁAW: **Kolektywna praca katedry Geografii Gosp. w Mosk. Instytucie Ekonomicznym.** Życie Nauki. R. 6. 1951, nr 1-2, str. 130—133.

Zadania i skład Katedry Geogr. Gosp. Omówienie prac. Zagadnienie kontroli merytorycznej prac szkolnych.

3773. **Burżuazna geografia na służbę amerykansko-imperializma.** Moskwa 1951. Akad. Nauk. SSSR. Inst. Geografii, s. 152. Rec. Milejkovskij A. G. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 6, str. 65—69.

Geopolityka i kapit. geografia gospodarcza — jako narzędzie imperializmu. Pseudonaukowość geografii kapit. W rec. przegląd prac zawartych w książce, która demaskuje zarówno zbrodnicze tendencje imperializmu jak również słuźalczą rolę geografów, ocenia i umiejscawia ich teorie w rzedzie doktryn profaszystowskich.

3774. ZONN S.: **Gorno-lesnye poczivy severozapadnogo Kavkaza.** Moskwa 1950. Akad. Nauk. SSSR. Inst. Lesa, s. 334. Rec. Tjul'in A. F. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 6, str. 74—75.

V. SYTUACJA I POLITYKA GOSPODARCZA

POLSKA

3775. BIERUT BOLESŁAW: **Walka narodu polskiego o pokój i p.an sześcioletni.** [Współwyd.] Hilary Minc: Zadania gospodarcze na 1951 rok. Warszawa 1951, „Książka i Wiedza“, s. 111, 2 nlb.

Zob. poz. 3776, 3781.

3776. BIERUT BOLESŁAW: **Walka narodu polskiego o pokój i Plan Sześcioletni.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 1, str. 8—48.

Przegląd sytuacji międzynarodowej. Przyczyny zaostżenia się sytuacji międzynarodowej. Plany imperialistycznych podżegaczy wojennych a Polska. Niezlomna polityka pokojowa ZSRR.

3777. K. A.: **Narodowy plan gospodarczy w wykonaniu.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 60—62. Dane z miesiąca kwietnia 1951 roku.

3778. K. A.: **Pomyślny wynik pierwszego etapu tegorocznego planu.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 5, str. 397—401.

Omówienie komunikatu PKPG o wykonaniu planu za I kwartał 1951 roku.

3779. **Komunikat PKPG o wykonaniu Narodowego Planu Gospodarczego w II kwartale 1951 r.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 2-4; Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 882—884.

3780. LANGE OSKAR: **Polskie gospodarstwo narodowe w drugim roku Planu 6-letniego.** Ekonomista. 1951, nr 2, str. 3—21.

Zadania gosp. nar. w r. 1951. Tempo rozwoju gosp. (przyśpieszanie i przekraczanie planów, realność planowanego tempa rozwoju, tempo rozwoju gosp. w krajach kapit., przyczyny szybszego tempa rozwoju w krajach socjalist.). Podsta-

wowe proporcje gosp. nar. Gosp. nar. w służbie zaspokojenia potrzeb ludności (wzrost spożycia, zadania w r. 1951). Warunki wykonania planu. Ogólnonarodowe znaczenie planu na r. 1951.

3781. MINC HILARY: **Zadania gospodarcze na 1951 rok.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 1, str. 49—79; *Finanse*. R. 2. 1951, nr 1, str. 4—42.

Wyniki pierwszego roku planu 6-letniego. Główne zadania planu na r. 1951. O zasadniczy przełom w obniżce kosztów własnych. Przeciw marnowaniu grosza publicznego. Nowe momenty w socjalist. współzawodnictwie pracy. Nowe zadania i nowe uprawnienia organizacji partyjnej. Zob. też 1951 poz. 2261.

3782. **Narodowy Pożyczka Rozwoju Sił Polski — potężne narzędzie przyspieszenia realizacji planu.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 2—6.

Ogólna charakterystyka osiągnięć gospodarczych Polski Ludowej. Charakter oraz systemy kapitalistycznych i socjalistycznych pożyczek państwowych. Omówienie dekretu R. M. z dn. 18.VI.51 r. o Nar. Poż. Rozwoju Sił Polski, sposobu wpłat i spłaty sum subskrybcyjnych, przewidywanego jej wpływu na rozwój gospodarki narodowej.

3783. OCHAB EDWARD: **Narodowy front walki o pokój i Plan 6-letni.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 1, str. 97—110.

Różnica pomiędzy frontem narodowym z okresu okupacji, a obecną formą i treścią frontu narodowego, w walce o pokój i plan 6-letni. Zadania organizacji part. w walce z kułactwem i elementami reakcji. Znaczenie rozwoju gospodarczego, możliwego dzięki uspołecznieniu produkcji, obrotu towarowego i usług.

3784. **Das polnische Volk begeht seinen Nationalfeiertag.** *Die Wirtschaft*. R. 6. 1951, nr 29, str. 9.

Wywiad z ambasadorem Izydorczykiem na temat osiągnięć Polski na polu gospodarczym w ubiegłym sześcioleciu i zamierzeń w tej dziedzinie w planie 6-letnim.

3785. **Rozwój gospodarczy Polski.** *Wiadomości Statystyczne*. R. 24. 1951, nr 3, str. 1—2.

Wskaźniki produkcji przemysłowej, zatrudnienia, przewozów, handlu zagr. i pracy w poszczególnych miesiącach 1949 i 1950 roku.

3786. SZYR EUGENIUSZ: **O właściwą realizację linii Partii.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 2, str. 24—53.

Podstawowe znaczenie polityczno-organizacyjno-partyjnej pracy w realizacji zadań gospodarczych. Zjawiska ujemne świadczące o niedostatecznym jeszcze przeniknięciu do szerszych ogniw organiz. part. i aparatu państw. świadomości, że podstawową metodą pracy masowej jest metoda przekonywania. Forma i treść metody przekonywania. Znaczenie ścisłej kontroli wykonania zadań. Niedociągnięcia w pracy rad narodowych, związków zawodowych i rad zakładowych.

3787. **Udział Ziemi Zachodnich w rozwoju gospodarczym Polski Ludowej.** *Gospodarka Planowa*. R. 6. 1951, nr 6, str. 2—7.

Ziemie Odzyskane w organicznym zespoleniu z Polską utrwalają gospodarczy porządek w Europie. Gospodarce upośledzenie tych ziem w organizmie imperialistycznej Rzeszy (dane procentowe produkcji ważniejszych gałęzi gosp. narodowej na tych ziemiach w stosunku do całości gospodarki Rzeszy). Stan uprzemysłowienia i rolnictwa na Ziemiach Zach. w pierwszych latach po wojnie (straty wojenne). Osiągnięcia odbudowy gosp. w lat. 1946—1949 (udział województw ziem zach. w produkcji przemysł. i rolniczej w stosunku do całości gospodarki Polski Ludowej). Planowanie osiągnięcia na tym polu w r. 1951.

3788. **Zadania na rok 1951 i pierwsze ich wyniki** *Materiały Budowlane*. R. 6. 1951, nr 7—8, str. 177—180.

Zadania na r. 1951 w ujęciu Ustawy o Narod. Planie Gospod. na r. 1951 (wskaźniki wzrostu produkcji przemysłowej, rolnej i usług). Zagadnienie obniżki kosztów własnych i wzrost wydajności pracy. Wzrost dochodu narodowego i jego źródła. Wyniki wykonania planu na I kw. 1951 r. w porównaniu z r. 1950.

Zob. poz. 4016, 4700.

ZWIĄZEK RADZIECKI

3789. BADŻADZE J., KAKABADZE A., NUCUBIDZE A.: **Rasevet ekonomiki sovetskoj Gruzji.** *Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenje Ekonomiki i Prava*. 1951, nr 3, str. 172—185.

Kolonialna polityka caratu w Gruzji. Zacołanie gospodarcze w wyniku tej polityki. Rozwój gospodarczy w okresie władzy radzieckiej.

3790. DUGINOV A.: **Nacionalnyj dochod w SSSR i ego razpredelenie.** *Professionalnye Sojuzy*. 1951, nr 3, str. 12—17.

Kształtowanie się, przeznaczenie i rozdział dochodu narodowego w krajach kapit. Wzrost dochodu narod. ZSRR w porównaniu z dochodem nar. Rosji carskiej i krajów kapit. Czynniki stałego wzrostu dochodu narod. ZSRR. Fałszerstwa statystyki burżuazyjnej. Udział wydatków na zbrojenia w budżetach państw kapit. Wydatki ZSRR na budownictwo pokojowe, szkolnictwo, oświatę i opiekę społeczną.

3791. **Die Erfolge der Sowjetunion im ersten Nachkriegs-Fünfjahrplan.** *Statistische Praxis*. R. 6. 1951, nr 5, str. 82.

Tekst komunikatu Państwowego Komitetu Planowania Gosp. o wykonaniu I powojennego planu 5-letniego.

3792. JAKIMOV A.: **Mongolskaja narodnaja republika na puti k socjalizmu.** *Voprosy Ekonomiki*. 1951, nr 5, str. 82—92.

Zacołanie gospodarcze i społeczne Mongolii przed 1921 r. Etapy przemian w okresie władzy ludowej. Rozwój poszczególnych działów gospodarstwa narodowego Mongolii.

3793. **Komunikat Centralnego Urzędu Statystycznego ZSRR o wykonaniu państwowego planu gospodarczego w I kw. 1951 r.** *Gospodarka Planowa*. R. 6. 1951, nr 6, str. 72—73.

3794. **Komunikat Państwowej Komisji Planowania ZSRR.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 2, str. 120—132.

3795. KRONROD J.: **Dochód narodowy ZSRR** (Z czas. *Bolszewik*. 1950, nr 8. Tłum. W. B.) *Przegląd Komunikacyjny*. 1951, nr 2, str. 84—85.

Zob. r. 1951, poz. 1258.

3796. KUZMINOW J.: **Neprierywnyj podjem narodogo chozjajstva SSSSR-zakon socjalizma.** *Voprosy Ekonomiki*. 1951, nr 6, str. 17—37.

Etapy rozwoju gospodarczego Związku Radz. Wzrost środków trwałych w przedsiębiorstwach państwowych. Dynamika zatrudnienia. Produkcja środków wytwarzania. Dochód narodowy. Wskaźniki rozwoju produkcji rolniczej. Nakłady inwestycyjne.

3797. LEMMNITZ ALFRED: **Die Erfüllung des I Nachkriegsfünfjahrplans in der Sowjetunion.** *Einheit*. R. 6. 1951, nr 7, str. 444—454.

Przekroczenie planu dowodem wyższości gospodarki socjalistycznej. Pokój i stały wzrost stopy życiowej mas pracujących — fundamentalne zasady socjalizmu. Partia Bolszewików przewodnikiem do komunizmu

3798. RÓŻAŃSKI HENRYK: **Międzynarodowe stosunki gospodarcze nowego typu.** Warszawa 1950. Polski Instyt. Międzynarod. s. 34. Rec. AS. Sprawy Chłopskie, R. 2, 1951, nr 2, str. 130—131.

Omówienie broszury analizującej współpracę gospodarczą między krajami dem. ludowej a ZSRR.

3799. **Soobszczenie Gosudarstvennogo Planovogo Komiteta SSSR i Central'nogo Statisticheskogo Upravlenija SSSR ob itogach vypolnenija czetvertogo (perwogo peslevoennogo) pjatiletneho plana SSSR na 1946—1950 gody.** Moskva 1951. Gos. Izdat. Politicheskaj Lit. s. 24. Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 5, str. 1—13, tłum. w czas. Myśl Współczesna 1951, nr 5, str. 153—164.

3800. **Velicestvonnaja pobeda sovetskogo naroda.** Rybnoe Chozjajstvo. R. 27. 1951, nr 5, str. 1—2.

Rozdział dochodu narodowego w Związku Radz. Wzrost stopy życiowej ludności.

3801. **Velikaja pobeda sovetskogo naroda.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 5, str. 14—27.

Przyczyny żywiolowego rozwoju gospodarki radzieckiej. Porównanie z wynikami gospodarki krajów kapitalistycznych. Zgubne skutki polityki wojennej tych krajów. Wzrost dobrobytu społeczeństwa radzieckiego.

3802. **Velike pobedy mirnogo truda.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 5, str. 1—8.

Przegląd osiągnięć radzieckiego przemysłu, rolnictwa, transportu w okresie pierwszego 5-letniego powojennego. Wzrost dochodu narodowego i dobrobytu mas pracujących. Rozwój nauki. Rozwój współzawodnictwa socjalistycznego. Sytuacja w krajach kapitalistycznych dowodem niższości tego ustroju od rozwijającego socjalizmu.

3803. **Wybrane zagadnienia z gospodarki ZSRR.** Biblioteka budownictwa socjalizmu, t. 5. Warszawa 1951, Pol. Wyd. Gosp. s. 107, 1 nlb.

Pięć artykułów na temat własności socjalistycznej, organizacji pracy, finansów, poziomu życia mas pracujących w Związku Radzieckim. Zob. poz. 3854, 3909, 3913.

Zob. poz. 4017, 4311, 4001—02, 4645.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

3804. **ASTAF'EV G.: Kommunisticheskaja partija Kijataja v bor'be za industrializaciju strany.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 6, str. 61—76.

Przegląd uchwał komunistycznej partii Chin Ludowych w zakresie gospodarki narodowej. Stan i rozwój gospodarki chińskiej. Warunki naturalne rozwoju przemysłu. Potrzeby rynku wewnętrznego. Przebieg uprzemysłowienia po nacjonalizacji. Źródła pozyskiwania środków na nakłady inwestycyjne.

3805. **Czechosłowacja w cyfrach.** (pod red. Juliana Lidera i Szymona Bojko) Warszawa 1950. Prasa Woj-skowa, s. 30, 1 nlb. Informator Powszechny, z. 5.

Informacje o gospodarczych i politycznych stosunkach Czechosłowacji w rozwoju historycznym. Współpraca Czechosłowacji ze Związkiem Radzieckim, Polską i innymi krajami dem. lud.

3806. **Essai continu confirme la communication de la Commission du Plan.** La Bulgarie Nouvelle. R. 6. 1951, nr 9, str. 1.

Komunikat o wykonaniu Planu Państwowego w I kwartale 1951 r.

3807. **FADEEV E., MURETOVA K.: Ekonomicheskoe razvitiie narodno-demokraticheskaj Rumynii.** Vnesznaja Torgovlja. R. 21. 1951, nr 6, str. 1—6.

Przegląd osiągnięć gospodarki narodowej Rumunii. Wskaźniki wzrostu produkcji przemysłowej i rolniczej. Rozwój handlu wewnętrznego i zagranicznego. Rozbudowa przemysłu. Rozwój spółdzielczości rolnej. Zadania 5-letniego planu narodowego (1951—55) i jego podstawowe wskaźniki.

3808. **GEN.: Volksbetriebe und Privatunternehmen in China.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 24, str. 11.

Nowa gospodarka Chin Ludowych. Przemysł ciężki w liczbach. Zadania przemysłu lekkiego i spożywczego. Zakres sektora państwowego i prywatnego.

3809. **GEORGIEV N.: Rozwój gospodarki i handlu zagranicznego Czechosłowacji w roku 1950.** Myśl Współczesna. 1951, nr 5, str. 176—187.

Wyniki wykonania drugiego roku planu 5-letniego w zakresie produkcji, rolnictwa, handlu zagranicznego. Podwyższenie stopy życiowej ludności (konsumcja art. spożywczych i przemysłowych, zarobki). Omówienie zmian w zadaniach planu 5-letniego.

3810. **IVANOV I.: Rozwój gospodarczy krajów obozu socjalizmu.** Myśl Współczesna. 1951, nr 5, str. 144—153.

Osłabienie gosp. planowej w ZSRR i krajach dem. ludowej w latach 1949—50 (przegląd osiągnięć podstawowych gałęzi gospodarki narodowej). Spadek stopy życiowej ludzi pracy w krajach kapit. Wewnętrzne sprzeczności w obozie kapitalizmu.

3811. **KAZANCEV N. D.: Preobrazovanie zemelnych odnoszenii Kitajskoj narodnoj respubliki na osnove zakona 1950 g.** Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenije Ekonomiki i Prava. 1951, nr 2, str. 108—122.

Przemiany polityczno-gospodarcze i społeczne w Chinach w pierwszej połowie 20 wieku w oświetleniu Stalina. Przebieg umasowienia przemysłu w Chinach Ludowych. Przebieg i wyniki reformy rolnej na tle poprzednich stosunków agrarnych. Zasady realizacji reformy.

3812. **MANCZCHA P.: Al'banija na puti k socjalizmu.** Moskva 1951. Gospolitizdat., s. 136. Rec. Lazutkin E. S. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 7, str. 73—77.

Charakterystyka kraju po II wojnie światowej. Rozwój narodowo-wyzwoleńczej walki narodu albańskiego pod kierownictwem partii komunistycznej. Proces powstawania władzy ludowej. Odbudowa i rozwój gospodarki narodowej i jej osiągnięcia w dziedzinie oświaty, ochrony zdrowia i kultury. Bankructwo planów podporządkowania Albanii interesom amerykańsko-angielskich imperialistów i faszystowsko-gestapowskiej kliki Tito. Działalność i rola Partii Pracy. Znaczenie pomocy ZSRR dla Albanii i innych krajów dem. lud.

3813. **MATOV IVAN: Rozwój gospodarki planowej w Bułgarii.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 42—47.

Znaczenie podstawowych reform demokratycznych przeprowadzonych w l. 1944-46. Reorganizacja ruchu spółdzielczego. Ograniczenie aktywności kapitalistów. Zadania i charakterystyka planu 2-letniego (1947—48). Rozwój ważniejszych gałęzi gosp. narodowej w dymitrowskim planie 5-letnim (dane procentowe). Pomoc gospodarcza Związku Radzieckiego.

3814. **Mit Zuversicht vorwärts!** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 30, str. 1.

Przed światowym zlotem młodzieży demokratycznej w Berlinie. Rozważania na temat roli młodzieży w budowie systemów gospodarczych i politycznych w świecie.

3815. **MOBIUS WALTER: Die Stellung der privatkapitalistischen Betriebe in unserer antifaschistisch-demokratischen Ordnung.** Die Arbeit. (Berlin). R. 5, 1951, nr 6, str. 270—271.

Stanowisko przedsiębiorstw prywatnych w warunkach gosp. uspołecznionej a kapit. Sektor uspołeczniiony jako podstawa gospodarki NRD.

3816. NIKOLSKI A.: **6 lat gospodarki Bułgarskiej Republiki Ludowej.** Myśl Współczesna. 1951, nr 5, str. 170—176.

Wykonanie planu 2-letniego (1947-1948) w podstawowych gałęziach gosp. narod. Zadania planu 5-letniego (1949-1953) w przemyśle, rolnictwie i handlu zagranicznym. Dane z wykonania tego planu za rok 1949 oraz pierwsze półrocze 1950.

3817. **Nouveaux succès économiques de la R.P.R.** La Roumanie Nouvelle. R. 4. 1951, nr 67, str. 3.

Komunikat o wykonaniu planu państwowego w I kwartale 1951 r.

3818. POSTOV IVAN: **La démocratie a l'oeuvre.** Une gestion remarquable, La Bulgarie Nouvelle. R. 6. 1951, nr 10, str. 2.

Wyniki pierwszych dwóch lat pracy Rad Narodowych w Bułgarii. Stałe Komisje. Wzrost produktywności w r. 1950 w porównaniu z 1949 r.

3819. **Przyspieszenie tempa budownictwa socjalistycznego Czechosłowacji.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr. 8, str. 56—62.

Omówienie sytuacji gospodarczej Czechosłowacji w r. 1950 w ważniejszych działach gosp. narodowej oraz planowy ich rozwój w podwyższonym planie 5-let.

3820. R.: **China — Wirtschaftsmacht von Morgen.** Statistische Praxis. R. 6. 1951, nr 6, str. 93—95.

Bogactwa naturalne Chin. Handel zagraniczny. Możliwości rozwojowe. Tablice obrazujące obszar i zaludnienie, produkcję rolną i przemysłową oraz handel zagraniczny Chin w okresie międzywojennym i obecnie.

3821. SOBOLEV K.: **Rozwój gospodarczy Węgierskiej Republiki Ludowej.** Myśl Współczesna. 1951, nr 5, str. 199—207.

Analiza wykonania planu 3-letniego (1947-49). Przebieg realizacji planu 5-letniego (1950-54).

3822. **Les succès de notre industrie socialiste.** La Roumanie Nouvelle. R. 4. 1951, nr 63, str. 1.

Rozwój gospodarki uspołecznionej Rumunii w ciągu trzech lat. Budowa Kanału Dunaj — Morze Czarne. Elektryfikacja kraju. Budowa motorów i maszyn. Szkolenie kadr. Poprawa warunków pracy.

3823. SZWEC W.: **Sukcesy gospodarcze Albańskiej Republiki Ludowej.** Myśl Współczesna. 1951, nr 5, str. 165—170.

Wyniki wykonania planu 2-letniego.

3824. ŽUKOV F.: **Osiągnięcia Rumuńskiej Republiki Ludowej w roku 1950 i 5-letni plan rozwoju gospodarki narodowej.** (1951-55). Myśl Współczesna. 1951, nr 5, str. 187—199.

Zob. poz. 4013, 4018-20, 4409, 4521.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

3825. ALLEN JAMES S.: **Monopole świata przeciw pokojowi.** (Tłum. Jan Wilder) Warszawa 1950. „Książka i Wiedza”, s. 256, 2 nrb. Biblioteka Przekładów Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, 6.

Koncentracja kapitałów na zachodzie przed wojną i w czasie wojny 1939-45. Kapitalizm w Niemczech i Japonii. Stany Zjednoczone jako mocarstwo światowe. Rywalizacja między Anglią i Ameryką. Koncentracja kapitału jako źródło agresji.

3826. DUDINSKIJ I., SZERSZNEV E.: **Koniunktura kapitalistycznego chozjajstwa v I kwartale 1951.** Vnesznaja Torgovlja. R. 21. 1951, nr 6, str. 7—17.

Wydatki związane z wyścigiem zbrojeń w budżetach większych państw kapit. Spadek produkcji. Wzrost cen i pogarszanie się warunków życia ludn. Wzrost dochodów trustów. Wzrost importu surowców strategicznych i eksportu broni. Sytuacja na rynku metali nieżelaznych i kauczuku.

3827. **Ekonomiczna ekspansja amerykańskiego imperializmu.** (Tłum. z czas. Pravda z 28. r. 1951). Nowe Drogi. A. 5. 1951, nr 3., str. 150—152.

Amerykańskie lokaty kapitałowe za granicą. Głosy prasy kapit. o gorączkowym tempie ekspansji gospod. USA.

3828. FILIPIAK ANTONI: **Z obrad VI sesji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 868—370.

Przebieg obrad sesji czerwcowej w Genewie. Niekorzystna sytuacja gospodarcza krajów kapit. (bezrobocie, wzrost kosztów utrzymania, militarzacja gospodarki). Rezolucje delegacji radzieckiej.

3829. GRONOWSKI L.: **Kapitalistyczna Jugosławia.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 2, str. 141—148.

Odbudowanie kapitalizmu w Jugosławii. Podporządkowanie kraju kapitałowi zagranicznemu. Wzrost wydatków na zbrojenia.

3830. INOZEMCOV N.: **Wpływ ekspansji amerykańskiej na handel zagraniczny państw kapitalistycznych.** (Tłum. z ros.) Warszawa 1951, Pol. Wyd. Gospod., s. 35. Biblioteka Handlu Zagranicznego.

Ekspansja imperializmu USA w pld.-wschodniej Azji. Podporządkowanie gosp. krajów Ameryki Łac. monopolom USA (inwestycje w latach 1945-49, handel zagr. USA i krajów Amer. Łac.)

3831. J.N.: **Gospodarka i handel zagraniczny Danii w warunkach „planu Marshalla”.** — Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 62—71.

Straty wojenne gosp. duńskiej. Wzrost liczby bankructw, spadek poziomu produkcji przemysłowej i rolnej, wzrost bezrobocia, importu — jako skutki planu Marshalla. Bilans handlowy Danii w 1946-49.

3832. KLING WILHELM: **Die Westdeutsche Wirtschaft im amerikanischen Kriegsprogramm.** Einheit. R. 6. 1951, nr 8—9, str. 534—544.

Gospodarka Niemiec Zachodnich — gospodarka imperialistyczna. Wskazniki produkcji, wzrostu cen.

3833. KRONROD J.A.: **Wyścig zbrojeń a inflacja w krajach bloku atlantyckiego.** Nowe Czasy. 1951, nr 24, str. 3—6.

3834. L. R.: **Zabawa w planowanie.** Nowe Czasy. 1951, nr 29, str. 26—27.

Krytyka nieudolnego projektu „długofalowego programu rozwoju gospodarki Szwecji na l. 1951-55”.

3835. LENIN I.: **Ekonomika Anglii na służbę podżegalczej wojny.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 5, str. 93—113.

Przyczyny upadku gospodarki Anglii. Zgubna polityka kolonialna, polityka wojenna. Anglia na służbie amerykańskiego imperializmu. Nieudolność społeczeństwa do polityki rządowej.

3836. M.W.: **Amerykańskie monopole a „stan wyjątkowy”.** Nowe Czasy. 1951, nr 22, str. 27—28.

Działalność monopolu w I-szym kwart. 1951. (dane o dochodach i obrotach).

3837. **Nafta irańska a imperializm anglosaski.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 75—77.

Dzieje brytyjskiej koncesji naftowej w Iranie. Wyzysk ludzi w tym kraju. Współzawodnictwo

z imperializmem ameryk. o opanowanie gosp. kraju. Genezą uchwalonej (15.3.51 r.) ustawy o nacjonalizacji przem. naftowego.

3838. PETRUSZOV A.: **Agrarny krizis v kapitalistickich stranach.** Socialistickoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 4, str. 40—53.

Spadek cen wytworów rolnych w USA po drugiej wojnie światowej. Obroty w handlu zagran. Wzrost cen artykułów nabywanych przez rolników. Pogarszanie się sytuacji rolników w innych krajach kapit.

3839. SMORODINOV I.: **O sprzecznościach anglo-amerykańskich.** Nowe Czasy. 1951, nr 22, str. 4—9.

Walka o surowce i rynki zbytu. Sytuacja gospodarcza Anglii. Istotne przyczyny amerykańskiego „pośrednictwa“ w sprawie o naftę perską. Konkurencja gosp. Anglii z USA na Bliskim Wschodzie.

3840. SMORODINOV I.: **Strategia waszyngtońska a Europa Zachodnia.** Nowe Czasy. 1951, nr 33, str. 8—11.

Zależność militarno-gosp. krajów Europy Zach. od USA. „Plan Marshalla“ i „plan Urzędu Współpracy Ekonomicznej“ proklamujące podniesienie wydajności przemysłu tych krajów a ich faktyczny charakter i wpływ na pogarszanie się warunków życia klasy pracującej.

3841. SOLODKIN R.: **Kryzys surowcowy w Anglii.** Nowe Czasy. 1951, nr 27, str. 7—11.

3842. **Steigender Kapitalexport der amerikanischen Monopole.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 24, str. 12.

3843. STAREC J.: **Walka o naftę irańską.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 2, str. 149—157.

Rozwój rywalizacji ang. i amer. trustów o naftę irańską. Nędra ludu irańskiego. Dochody trustów. Sprawa nacjonalizacji.

3844. SWORZEŃ JÓZEF: **Gospodarka Stanów Zjednoczonych na torach agresji.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 5, str. 418—427.

Pozorny rozwój gospodarczy USA po II wojnie światowej. Przyczyny militarystyki gospodarki USA w latach pokoju. Budżet państwa a wydatki wojenne. Dochody monopolów. Stałe pogarszanie się sytuacji materialnej ludności. Prasa gospodarcza USA na inne kraje.

3845. TRIGORIN Z.: **W sprawie traktatu pokojowego z Japonią.** Nowe Czasy. 1951, nr 30, str. 3—8.

Gospodarcze przyczyny projektu zawarcia odrębnego traktatu przez kraje zachodnie. Penetracja monopolu USA w Japonii.

3846. **Wirtschaftszahlen des Auslandes: Indonesien.** Statistische Praxis. R. 6. 1951, nr 5, str. nlb.

Dane liczbowe obrazujące stan rolnictwa, przemysłu, handlu oraz ruchy ludności w okresie przed — i po wojennym.

3847. WOYTÓN MARIAN: **Gospodarka zachodnio-europejska pod znakiem spekulacyjno-wojennej koniunktury.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 44—53.

Krytyczna analiza „studium położenia gospodarczego w Europie w r. 1950“ omawianym na VI sesji Europejskiej Komisji Gosp. ONZ (VI. 1951—Genewa). Wskaźniki produkcji przemysłowej. „Plan Marshalla“ i jego szkodliwa rola w gosp. europejskiej. Polityka zbrojeń i jej konsekwencje. Dane ze spożycia surowców w r. 1950 przez poszczeg. kraje Europy — i USA. Ceny na rynkach światowych. Wzrost kosztów utrzymania i tendencyjne obniżanie stopy życiowej mas pracujących. Kryzys surowcowy Anglii. Sytuacja gosp. Francji, Włoch i Niemiec Zach.

3848. WOYTÓN MARIAN: **Plan Schumana orężem amerykańskiego imperializmu.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 46—49.

Geneza „planu“. Powiązania monopolistów amer. z koncernami Niemiec. Faszycyzacja życia politycznego i gospodarki Europy Zach. Sprzeczności istniejące i zarysowujące się pomiędzy uczestnikami „planu“. Produkcja zbrojeniowa oraz stałe obniżanie stopy życiowej ludzi w wyniku realizacji planu.

3850. **Wywóz kapitałów narzędziem agresji amerykańskiej.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 66—68.

Czynniki i formy wywozu kapitałów z USA. Rola Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Banku Eksportowo-Importowego w wywozie kapitałów. Uzależnienie gospodarcze Ameryki Łac., Kanady, Bliskiego Wschodu i Europy Zach.

3851. ZVIAGIN I.: **Prasa zagraniczna o nacie irańskim.** Nowe Czasy. 1951, nr 27, str. 12—14; nr 29, str. 10—12; nr 32, str. 9—13.

Przegląd i komentarz artykułów prasy kapit. i soc. na temat sporu o naftę perską.

Zob. poz. 4314, 4413—14, 4705, 4711, 4717.

STOPA ŻYCIOWA

ZWIĄZEK RADZIECKI

3852. **Bolsze raboty o żiliszczno-bytowych nuždach trudjaszczichsja.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 7, str. 1—7.

Troska o materialne i kulturalne warunki życia ludzi pracy w ZSRR. Obniżanie się stopy życiowej i pogarszanie warunków życia robotników w krajach kapit. Niedociągnięcia i błędy organizacji związkowych na odcinku walki o poprawę warunków dla ludzi pracy.

3853. MALINOWSKI JAN: **Rozwój dobrobytu i kultury ludności Związku Radzieckiego w okresie powojennym.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 39—44.

Przedwojenne plany 5-letnie ZSRR podbudową stałego wzrostu dobrobytu ludności. Powojenny plan 5-letni a wzrost dochodu narodowego i jego podziału. Omówienie osiągnięć ZSRR w stałym zwiększaniu świadczeń socjalnych i kulturalnych (obniżenie cen, produkcji środków żywności, budownictwa mieszkaniowego, opieki leczniczej, szkolnictwa itp.).

3854. ŻUKOWSKI J.: **Wzrost poziomu życia mas pracujących — prawem rozwoju socjalistycznego społeczeństwa.** — Wybrane zagadnienia z gospodarki ZSRR. Warszawa. 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 90—107.

Podział dochodu narodowego w ZSRR, a w krajach kapitalistycznych. Dane o wartości produkcji podstawowych towarów konsumcyjnych w l. 1933, 1949 i 1950. Wzrost płac i siły nabywczej. Wydatki państwowe na urządzenia społeczno-kulturalne. Ochrona zdrowia. Gospodarka i budownictwo mieszkaniowe.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

3855. JAKUBOVSKIJ E.: **Povyszenie žizmennogo urovnja trudjaszczichsja v stranach narodnoj demokratii.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 5, str. 37—42.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

3856. AFZAL MOHAMED: **Sytuacja klasy robotniczej w Pakistanie.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 6, str. 275—276.

Wzrost kosztów utrzymania, obniżka płac i podatki obciążające ludzi pracy w Pakistanie.

3857. BARTNICKI JERZY: **Z obrad Międzynarodowego Zjazdu Górników.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 808—809.

Charakter i tematyka obrad (czerwiec 1951 r. w Sosnowcu). Wpływ realizacji „planu Schumana” na stałe obniżenie się stopy życiowej ludzi pracy w krajach kapit.

3858. BRANDINI MARIO: **Rzym i Moskwa.** Nowe Czasy. 1951, nr 28, str. 12—14.

Porównanie stopy życiowej mieszkańców tych dwóch stolic.

3859. MIKUSON I.: **Jak żyją robotnicy Anglo-Irańskiego Towarzystwa Naftowego.** Nowe Czasy. 1951, nr 22, str. 28—31.

Niska stopa życiowa ludzi pracy. Krytyka sprawozdania Komisji Międzynarodowego Biura Pracy z r. 1950.

3860. POLSZCZYKOV A.: **Pauperyzacja amerykańskiej klasy robotniczej w okresie ogólnego kryzysu kapitalizmu.** Tłum. Wisłocka M., Warszawa 1951. „Książka i Wiedza”, s. 24.

Bieżące zagadnienia polityki międzynarodowej. Konieczność utrzymania stałej rezerwowej armii bezrobotnych. Absolutna i względna pauperyzacja robotników. Ruch strajkowy w USA.

3861. RUDNIEV A.: **W okupowanej Japonii.** Nowe Czasy. 1951, nr 29, str. 23—26.

Nędza robotników w Japonii (płace, koszty utrzymania, bezrobocie).

3862. SIENNICKI LEON: **Ubożenie klasy robotniczej we Francji.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 870—873.

Podział dochodu narodowego Francji pomiędzy poszczególne klasy w l. 1938 i 1949. Skala zarobków produkcyjnych w I pół. 1951 r. Siła nabywcza. Ceny. Zyski kapitalistów i ich udział w dochodzie nar.

3863. TOCHER DINKO: **Nôtre politique des prix.** La Bulgarie Nouvelle. R. 6. 1951, nr 11, str. 1—4.

Wpływ monopolii międzynarodowych na politykę cen surowców. Polityka cen w gosp. soc.

ZWIĄZKI ZAWODOWE — RADY ZAKŁADOWE

POLSKA

3864. KRATKO ZYGMUNT: **Istota socjal-demokratyzmu w ruchu zawodowym.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 6, str. 254—258.

Walka z teoriami rewizjonistów i reformistów wyznaczających istotny sens ruchu zawodowego. Wskazania Lenina i WKP(b).

VI. USTAWODAWSTWO GOSPODARCZE

OGÓLNE

3872. MESZORER ALBERT: **Plan a prawo cywilne.** Nowe Prawo. R. 7. 1951, nr 5, str. 19—27.

Zasadnicze cechy soc. prawa cywilnego. Plan a prawo cywilne ZSRR, Polski i Krajów Demokracji Ludowych. Aspekty stosunku planu do prawa cywilnego w związku z kodyfikacją prawa cywilnego w Polsce Lud.

3873. REK TADEUSZ: **Prawo demokracji ludowej w walce o naród socjalistyczny.** Nowe Prawo. R. 7. 1951, nr 5, str. 3—9.

Kształtowanie się prawa w krajach dem. lud. Prawo a gospodarka planowa. Prawo a przebudowa ustroju rolnego. Polityka podatkowa

3865. KRATKO ZYGMUNT: **Najbliższe zadania organizacyjne.** — Posiedzenie plenarne, VI, CRZZ. Warszawa. 1951, Wyd. Zw. CRZZ, str. 51—62.

Zmiany w strukturze rad zakładowych. Wybory. Zadania organiz. zw. zawod. w świetle nauki Stalina i wskazań WKP(b). Błędy i niedociągnięcia w pracy zw. zaw. Skład rad zakładowych.

3866. **Posiedzenie plenarne, VI, Centralnej Rady Związków Zawodowych z dn. 19—20 grudnia 1950 r.** Referaty, dyskusja, uchwały. Warszawa 1951. Wyd. Zw. CRZZ, s. 140, 1 nlb.

Współzawodnictwo pracy w przem. węglowym. Działalność Zw. Włóknarzy w dziedzinie socjalnej. Najbliższe zadania organizacyjne. Uchwały. Zob. poz. 3865.

3867. **Robotnicy i pracownicy umysłowi zorganizowani w związkach zawodowych.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 20.

Dane z l. 1947—50.

ZWIĄZEK RADZIECKI

3868. ASKEROV I.: **Vysze uroven' organizacienno-massovoj raboty proforganizacij.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 2, str. 21—25.

Zarządzenia Rady Zw. Azerbejdżańskiej Rep. Rad (dot. podniesienia aktywności mas pracujących i udoskonalenia pracy organiz. związkowych). Konieczność rozpowszechnienia doświadczeń przodujących organizatorów grup zw.

3869. BABAJAN S.: **Kontrol' nad vypo'nieniem kolektivnych dogovorov.** Professionalnye Sojuzy, 1951, nr 2, str. 26—28.

Znaczenie kontroli organiz. zw. nad wykończeniem umów zbiorowych. Przykłady.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

3870. SUBBOTIN G.: **Ekonomiczeskoje stroitielstva i profsojuzy v narodnom Kitae.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 5, str. 43—48.

3871. ZINZIN A.: **Chińskie związki zawodowe w walce o uprzemysłowienie kraju.** Nowe Czasy. 1951, nr 28, str. 5—8.

Zadania i osiągnięcia zw. zaw. w przemyśle, komunikacji i organizowaniu współzawodnictwa pracy.

Zob. poz. 3769, 3771, 4067—71, 4157, 4178, 4646, 4774, 4780, 4823.

i prawo podatkowe. Kontraktacja i planowy skup zboża.

3874. **Przegląd ustawodawstwa gospodarczego za czas od dnia 15 maja do 15 czerwca 1951.** (Dz. URP nr 28—30) z uwzględnieniem uchwał, zarządzeń, instrukcji i okólników ogłoszonych w Monitorze Polskim, Biuletynie PKPG i Dziennikach Urzędowych. Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 7, str. 254—262.

3875. **Przegląd ustawodawstwa gospodarczego za okres od dnia 15 kwietnia do dnia 15 maja 1951 r.** (Dz. URP nr 20—27) z uwzględnieniem uchwał, zarządzeń, instrukcji i okólników ogłoszonych w Monitorze Polskim, Biuletynie PKPG i Dziennikach Urzędowych. Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 213—221.

3876. GRYNBERG JAKUB: **Prawo rzeczowe w praktyce arbitrażu.** Państwo i Prawo. R. 6. 1951, nr 7, str. 39—66.

Dzieje radzieckiego i polsk. prawa rzeczowego. Treść prawa rzeczowego. Państwo jako podmiot prawa państwowej własności soc. Instytucje prawa rzeczowego. Soc. własność spółdzielcza.

3877. **Umowy planowe.** (Zespół red.: Wacław Dulnicz, Eugeniusz Jabłoński, Zbigniew Rzepka). Warszawa (1951). Pol. Wyd. Gosp., k. 3 nlb., 267 luźnych w skoroszyce. Ustawodawstwo Gospodarcze. Teksty, t. 4.

RÓŻNE

3878. BENDETSON WITOLD: **Nowe przepisy o udzielaniu pomocy prawnej jednostkom administracyjnym i gospodarczym Państwa.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 7, str. 241—251.

Funkcje pomocy prawnej. Struktura, zakres działania i sposób funkcjonowania organów zastępstwa prawnego (Urzędu Zastępstwa Prawnego oraz wydziałów i referatów prawnych).

3879. BREYER STEFAN: **Z zagadnień ustawodawstwa ustroju majątkowego małżeńskiego.** Nowe Prawo. R. 7. 1951, nr 6, str. 24—30.

3880. DĄBROWSKI WITOLD: **O odpowiedzialności majątkowej pracownika.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 197—200.

3881. ERASMUS H.: **Das Mitbenutzungsrecht nach dem Patentgesetz.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 29, str. 8.

Interpretacja „ustawy patentowej“ NRD.

3882. GÓRSKI WŁADYSŁAW: **Prawo rzeczowe i spadkowe.** (Toruń), 1951. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. 2 nlb., 62, 2 nlb. (maszyn. pow.).

Pojęcie i źródła prawa rzeczowego. Własność i posiadanie, użytkowanie hipoteki. Prawo podobne do rzeczowego. Pojęcie spadku. Dziedziczenie. Zapisy i spadkobiercy.

3883. HERDER HEINZ: **Das persönliche Eigentum in der Sowietunion.** Einheit. R. 6. 1951, nr 6, str. 415—417.

Własność osobista w ZSRR w ujęciu prawa. Rodzaje własności prywatnej w ZSRR.

3884. IGNATOWICZ JERZY: **O hipotece w przyszłym prawie rzeczowym.** Nowe Prawo. R. 7. 1951, nr 6, str. 41—47.

Przydatność hipoteki jako narzędzia zabezpieczenia kredytu. Rodzaje hipotek.

3885. STREIT JOSEF: **Zu einigen Fragen des Wirtschaftsstrafrechts.** Demokratischer Aufbau. R. 6. 1951, nr 5, str. 136—137.

Przestępstwa gospodarcze w prawodawstwie NRD.

3886. VASILJEV LJUBENE: **Doniosła reforma prawna w Bułgarskiej Republice Ludowej.** Rec. K. Nowe Prawo. R. 7. 1951, nr 3, str. 38—39.

Nowe bułgarskie prawo zobowiązań. Umowy planowe.

3887. WASILKOWSKI JAN: **Własność i inne prawa rzeczowe.** Z zagadnień kodyfikacji prawa cywilnego. Warszawa. 1951, s. 51, 1 nlb. Odb. Państwo i Prawo. 1951, nr 4, (62).

Zob. poz. 4056, 4575, 4577, 4627, 4678, 4750.

VII. EKONOMIA POLITYCZNA

ROZWÓJ MYŚLI EKONOMICZNEJ

3888. ADLER EMIL: **Problem świadomości i żywiołowości w ruchu robotniczym na tle walki Lenina z ekonomizmem.** Ekonomista. 1951, nr 2, str. 58—75.

Konkretna sytuacja ekonomiczna. Świadomość i żywiołowość (geneza świadomości soc., czym jest świadomość — czym jest żywiołowość?). Partia klasy robotniczej a żywiołowość. Rola teorii. Klasowość ideologii.

3889. KAFENGANZ B. B.: **I. T. Pososzkov. Życie i działalność.** Moskwa 1950. Akademia Nauk SSSR, s. 192. „Itogi i problemy sovremennoj nauki“. Rec. E. P. Pod'japol'skaja. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 7, str. 64—67.

W rec. przegląd treści książki poświęconej życiu i działalności Pososzkowa publicysty i ekonomisty z epoki Piotra I. Rec. wskazuje na usterki monografii.

3890. KORNIJENKO A.: **N. S. Czernyszewskij kak kritik burżuaznoy vulgarnoj ekonomii.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 5, str. 65—81.

Oświecenie sprzeczności ekonomii burżuazyjnej przez Czernyszewskiego. Przyczyny sprzeczności. Zapowiedź przewrotu społecznego i zwycięstwa ekonomii socjalistycznej. Publicystyczna działalność Czernyszewskiego.

3891. OPAŁEK KAZIMIERZ: **Fizjokratyzm francuski i polski.** Ekonomista. 1951, nr 2, str. 132—150.

Fakty i zagadnienia. Nowa nauka. Fizjokratyzm w Polsce. Przyczyny polskiego ruchu fizjokratycznego i jego znaczenie.

EKONOMIA KAPITALIZMU

3892. ALTER L. B.: **Burżuazyjna ekonomia polityczna orężem podlegaczy wojennych.** (Tłum. Jerzy Araszkiewicz). Warszawa, 1951. „Książka i Wiedza“, s. 32.

Służalczy stosunek ekonomistów burżuazyjnych do planów i przygotowań wojennych imperiaлизmu. Wykazanie błędności teorii „harwardzkiej szkoły badań koniunktury“, programu „regulowanej gospodarki“ Keynes'a, programu „państwowego regulowania inwestycji“ i „państwowych wydatków kosztem deficytu budżetowego“ (J. M. Clarka) oraz „regulowanej ekonomiki“ Moultona.

3893. **O kapitalizmie.** (Materiały dla kursów partyjnych do tematu 2). Warszawa 1950. „Książka i Wiedza“, s. 53, 2 nlb. Biblioteka Szkolenia Partyjnego.

Narodziny kapit. Rozwój przedsiębiorstwa kapit. Rozwój kapit. w Polsce. Istota wyzysku kapitalistycznego. Wyzysk kapit. na wsi. Walka konkurencyjna w produkcji. Walka klasowa proletariatu z burżuazją.

3894. **O serecznych oszibkach w knihach po teorii i istorii ekonomiceskich krizisov.** Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenije Ekonomiki i Prava. 1951, nr 1, str. 63—72.

Rezolucje narady naukowej instytutu ekonomiki Ak. Nauk ZSRR dot. publikacji Mendelsoona i Figurnowa o kryzysach. Potępienie postawy autorów i błędnego naświetlenia przez nich istoty i przyczyn kryzysów w krajach kapit.

3895. WIERZBICKI JANUSZ: **Rola pieniądza w procesie akumulacji kapitalistycznej.** Poznań 1950. Akad.

Handl., s. 39, 1 nlb. Odb.: Rocznik Akademii Handlowej w Poznaniu za r. 1949—50.

Istota akumulacji kapit. Przebieg zjawiska akumulacji na tle procesu cyrkulacji kapitału przemysłowego. Formy i funkcje nagromadzenia pieniężnego. Pojęcie funduszu akumulacyjnego. Terminologia problematyki procesu akumulacyjnego. Koncepcja „oszczędności“ we współczesnej kapit. lit. ekonomicznej.

EKONOMIA SOCJALIZMU

3876. FALKOWSKA - SZYMAŃSKA WANDA: **O nowe kadry ekonomistów.** Wiedza i Życie. R. 18, 1951, nr 5, str. 410—417.

Potrzeba zacieśnienia współpracy instytucji naukowo - badawczych z praktyką ekonomiczną. Dotychczasowe szkodliwe teorie i metody pracy panujące na polskich wyższych uczelniach ekonomicznych.

3897. LEONTEV L.: **Ekonomia polityczna socjalizmu w dziełach Lenina i Stalina.** Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 54. Rec. Z. K. Sprawy Chłopskie. R. 2. 1951, nr 1, str. 188—190.

Zob. r. 1950, poz. 1848.

3898. ŁYCHOWSKI TADEUSZ: **O nauce ekonomiki obrotu zagranicznego i międzynarodowych zagadnieniach ekonomicznych.** Ekonomista. 1951, nr 2, str. 76—101.

Oceną aktualnego stanu nauki w dziedzinie ekonomiki obrotu zagr.: Brak rodzimych tradycji. Stan nauki po II wojnie światowej. Wytoczne w sprawie organizacji nauki w zakresie ekonomiki obrotu zagranicznego i międzynarodowych stosunków ekonomicznych: Schemat dwyscyplin. Organizacja nauki. Zagadnienie kadr. Kierunki przyszłych studiów. Sprawa wydawnictw naukowych.

3899. ORTHWEIN KAZIMIERZ: **Zjazd ekonomistów polskich.** Życie Nauki. R. 6. 1951, nr 1—2, str. 94—103.

Omówienie referatów wygłoszonych na zjeździe (stan nauk ekonomicznych w Polsce oraz zadań w związku z Planem 6-letn., zagadnienia walki o soc. przebudowę wsi polskiej, zagadn. inwestycji w gosp. soc., historia postępowej myśli ekonomicznej w Polsce).

3900. **Partia Lenina — Stalina vedet sovetskij narod k pobeđe komunizma.** Vypusk 8. 1951. Izdat. CK VLKSM „Molodaia Gvardija“, s. 40. V. Pomoszcz Słuszteliam Naczal'nych Komsomol'skich Polikrużkov. Materiały k 6 teme.

Naszym celem — komunizm (charakterystyka socjalizmu i komunizmu. Stalin o możliwości budowy komunizmu w ZSRR. Wykonanie zadań gosp. ZSRR jako najważniejszy warunek przejścia do komunizmu). Mowa Stalina z dn. 9.II 46 r. Wykonanie 5-l. planu powołennego — jako wielki krok do komunizmu. Komunistyczne wychowanie ludzi pracy. Państwo radzieckie —

jako główny czynnik budowy komunizmu. Rola Partii.

3901. **Pierwszy Kongres Nauki Polskiej. Sekcja Nauk Ekonomicznych. Referat Podsekcji Ekonomii Politycznej i Planowania Gospodarki Narodowej.** Warszawa 1951, s. 2 nlb., 31 (Masz. pow.).

Zahamowanie rozwoju nauk ekonomicznych w Polsce Ludowej. Przyczyny. Krytyczne uwagi na temat braków i osiągnięć kadr naukowych, kierunki badań ekon. - politycz., planowania gosp. i historii myśli ekonomicznej. Krytyka poszczeg. prac oryginal. i tłumaczeń. Zadania Instytutu Ekonomicznego.

3902. **Pierwszy Kongres Nauki Polskiej. Sekcja Nauk Ekonomicznych.** Warszawa, 1951, s. 22.

Główne kierunki przedkongresowych prac sekcji. Ocena aktualnego stanu nauk ekonomicznych w Polsce Ludowej. Wytoczne zadań nauk ekonomicznych w związku z planem 6-l. Potrzeba stworzenia centralnego ośrodka planującego i koordynującego pracę w zakresie nauk ekonomicznych.

3903. **Po I Kongresie Nauki Polskiej. Życie Gospodarcze.** R. 6. 1951, nr 14, str. 794—796.

Przedkongresowe prace przygotowawcze. Omówienie obrad Kongresu (referatów i dyskusji). Tematyka problemów związanych z realizacją planu 6-letniego.

3904. POHORILLE M.: **O niektórych zagadnieniach niższych typów spółdzielczości produkcyjnej.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 1, str. 295—311.

Zagadnienie „dwóch dusz chłopca“. Zagadnienie renty gruntowej w spółdzielniach produkcyjnych. Problem zasad wynagrodzenia. Art. dysk.

3905. RAKOWSKI MIECZYŚLAW: **O stosowaniu prawa wartości w polityce cen, płac i kosztów.** Ekonomista. 1951, nr 2, str. 102—126.

Prawo wartości w ustroju kapit., w ustroju dem. lud. i w ustroju socialist. System stałych norm i stawek płac. Polityka nieznacznej obniżania stawek jednostkowych przy stałych cenach. Polityka stałych płac i obniżki cen. Zagadnienie płac. Normy. Ceny. Art. dysk.

3906. SURZYŃSKI STEFAN: **Reforma wyższych studiów ekonomicznych.** Ekonomista. 1951, nr 2, str. 127—131.

Rola wyższych szkół ekonomicznych w realizacji zadań planu 6-letniego. SGPIŚ. SGSZ. Reforma innych szkół ekon. Dostosowanie programów do potrzeb gosp. nar.

3907. T. K.: **Ekonomiczne podstawy rachunkowości.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 6, str. 260—265; nr 7, str. 315—319; nr 8, str. 371—375.

Kapitał, wartość dodatkowa, zysk przeciętny. Prawo wartości w gospodarce socjalistycznej. Rola pieniądza w gosp. socjalistycznej. Materiały szkoleniowe.

VIII. ZAGADNIENIA OGÓLNE GOSPODARKI SOCJALISTYCZNEJ

WŁASNOŚĆ SOCJALISTYCZNA

3908. ARAKELJAN A.: **Własność socjalistyczna w ZSRR.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 210—213.

Źródła własności socjalistycznej. Dwie formy wł. soc. Własność osobista w ZSRR. Ochrona własności socjalistycznej.

3909. ARAKELJAN A.: **Własność socjalistyczna w ZSRR.** — Wybrane zagadnienia z gospodarki ZSRR. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 9—27.

Różnice pomiędzy własnością kapitalistyczną a socjalistyczną. Warunki powstania własności socjalistycznej oraz drogi jej rozwoju. Różnice pomiędzy formami społecznej własności soc. państwowej i spółdzielczo-kolchozowej).

3910. KNAPP VIKTOR: **Ochrona własności socjalistycznej w czechosłowackim kodeksie karnym.** Nowe Prawo. R. 7. 1951, nr 3, str. 17—21.

Własność socjalistyczna. Przedmiot ochrony. Ochrona własności soc. jako ochrona systemu stosunków społecznych.

3911. KOLGANOV M.: **Obszczestvennaja sobstvennost' — osnova proizvodstvennych odnoszenii socjalizma.** Bolszevik. R. 28. 1951, nr 13, str. 60—72.

Wykład marksistowskiej teorii własności. Rozwój własności socjalistycznej w Związku Radz. Formy przejmowania obiektów majątkowych przez państwo. Przyczyny wyższości formy soc. własności nad formami kapitalistycznymi. Formy zarządzania własnością socjalistyczną. Kryzys własności w krajach kapit.

3912. VENEDIKTOV A. V.: **Pravo o socjalisticeskoj sobstvennosti v svete uczenja J. V. Stalina.** Izvestja Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1951, nr 2, str. 89—107.

Przywłaszczenie jako źródło własności prywatnej. Socjalistyczne prawo własności — jego ujęcie prawne i znaczenie ekonomiczne. Prawo posiadania, użytkowania i rozporządzania własnością.

MATERIALNO - WYTWÓRCZA BAZA SOCJALIZMU

3913. ARAKELJAN A.: **Nowy etap w tworzeniu materialno - technicznej bazy komunizmu.** — Wybrane zagadnienia z gospodarki ZSRR. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 28—42.

Omówienie uchwał Rady Min. ZSRR o budowie Kujbyszewskiej i Kachowskiej elektrowni oraz kanału turkmeńskiego i pld.-ukraińskiego. Wpływ tych inwestycji na rozwój gosp. nar.

3914. DAVYDOV M. M.: **Velikoe gidrotechniceskoe stroitel'stvo v SSSR.** Stenogramma publicznej lekcji proczitannoj v Central'nom lektorii Obszczestva v Moskve. Moskva 1951. Vsesojuznoe Obszczestvo po Rasprostranieniju Politiceskich i Naucznych Znanij.

Rozwój budownictwa wodnego w ZSRR. Kujbyszewska i Stalingradzka elektrownia wodna. Główny kanał Turkmeński. Elektrownia Kachowska, kanał Południowo - Ukraiński i Północno - Krymski. Kanał — Wołga-Don.

3915. EHRlich STANISŁAW, DOMINIK TADEUSZ: **Stalinowski plan przeobrażenia przyrody.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Rol. i Leśne, s. 94, 2 nlb., 1 mapa.

Posucha. Historia planu. Znaczenie drzewostanów ochronnych. Walka z erozją gleby. Ustawa o zmianie klimatu. Realizacja planu. Perspektywy zagospodarowania przyrody w Polsce.

3916. EVERS HEINZ: **Die Stalinschen Grossbauten zur Umwandlung der Natur.** Die Arbeit. (Berlin). R. 5. 1951, nr 6, str. 276—278.

Rozmiary i znaczenie wielkich budowli komunizmu.

3916a. KOVDA V. A.: **Stalinowskie budownictwo epoki komunizmu przeobraża przyrodę.** Karavaev A., Lysenko T. D., Kovda V. A.: Stalin i rolnictwo. Warszawa 1951, PWR i L., str. 49—67.

Charakterystyka obszarów pustynnych w Związku Radz. i innych krajach. Założenie społeczno-gospodarcze stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody. Opis ważniejszych budowli urządzeń wodnych.

3916b. LYSENKO TROFIM D.: **Stalin i agrobiologia miczurinowska** — Karavaev A., Lysenko T. D., Kovda V. A.: Stalin i rolnictwo. Warszawa 1951. PWR i L., str. 35—48.

Zarys teorii Miczurina. Teoretyczne podstawy oraz gospodarcze i polityczne warunki stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody.

3917. NAPALKOV S.: **Velikie strojki kommunizma i oroszaemoe zemledelje v SSSR.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 5, str. 53—64.

Lokalizacja, rozmiary i kolejności budowy urządzeń nawadniających tereny rolnicze w Zw. Radzieckim. Przykłady opłacalności robót me-

lioracyjnych. Postęp rolnictwa radz. a rozkład gospodarki rolnej w krajach kapit.

3918. PETRUSZIN A.: **Vsenarodnim strojkom komunizma — peredovye metody truda.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 1, str. 20—22.

Wielkie budowle komunizmu i ich znaczenie dla ZSRR. Entuzjazm klasy robotniczej. Rozwój współzawodnictwa pracy przy budowie. Osiągnięcia i zadania zw. zaw.

3919. RUBINSZTEIN M.: **O stworzenie materialno-technicznej bazy komunizmu.** — Wielkie budowle komunizmu. Warszawa 1951. Min. Obrony Narod., str. 45—70.

Walka o soc. uprzemysłowienie kraju i jego znaczenie dla budowy socjalizmu. Zależność mechanizacji i automatyzacji procesów produkc. od bazy energetycznej. Problem chemizacji procesów. Leśne pasy i system kanałów jako czynniki przeobrażenia przyrody w ZSRR.

3920. VASJUTIN V. F.: **Velikie strojki kommunizma.** Izvestija Akademii Nauk SSSR. Otdelenie Ekonomiki i Prava. 1951, nr 1, str. 7—19.

Przegląd planów budownictwa zapór wodnych w Związku Radz. Znaczenie tych robót dla poprawienia bilansu wody, podniesienia produkcji rolniczej. Warunki rozwoju produkcji energii elektrycznej.

3921. **Wielkie budowle komunizmu.** Zbiór materiałów. (Tłum. z ros. Warszawa 1951). Min. Obrony Narod., s. 112, 3 nlb.

Uchwały Rady Min. Wielkie budowle komunizmu i przeobrażenie przyrody. O stworzenie materialno - technicznej bazy komunizmu. Zob. poz. 3919.

ZAOPATRZENIE MATERIALOWO-TECHNICZNE

POLSKA

3922. AUGUSTYN T.: **Zapasy materialowe.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 27—28.

Zasady ustalania norm zapasów. Zapas maksymalny. Normatywy zapasów. Gospodarka materiałowa PPTT.

3923. BEM ALEKSANDER: **Gospodarka paliwami stałymi w zakładach przemysłowych.** (Dok.). Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 7, str. 202—207.

Dobór właściwego paliwa. Składowanie paliw. prowadzenie ksiąg i raportów węglowych. Zob. r. 1951, poz. 3586.

3924. BORÓWKA EDWARD: **Postęp techniczny w zaopatrzeniu materiałowym kopalni węgla kamiennego.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 30—34.

Zadania służby zaopatrzenia zakładu wytwórczego. Elementy planowania zaop. materiałowego. Normy i wskaźniki zużycia materiałów w okresie 1948—51. Systemy obserwacji wysokości zapasów materiałowych.

3925. CHELMICKI ROMAN: **Ogólne wytyczne oszczędnościowej gospodarki węglem.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 5, str. 102—105.

Zadania energetyków cieplnych w zakładach przemysłowych. Umiejętny dobór odpowiednich asortymentów węgla oraz właściwa obsługa urządzeń — jako źródło wielkich oszczędności węgla.

3926. DOMYŚLAWSKI STANISŁAW: **Ekonomika zużycia paliw płynnych przez samochody z silnikami gaźnikowymi.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 252—253.

Omówienie zmniejszenia zużycia paliwa oraz właściwego doboru samochodu do warunków pracy i właściwej jego eksploatacji. Wykresy.

3927. **FLESZAR STEFAN: Walka o zmniejszenie rozchodu węgla na parowozach.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 7, str. 245—249.
Omówienie czynników wpływających na zmniejszenie zużycia paliwa.
3928. **Instrukcja szczegółowa dla magazynierów obowiązująca od dnia 1 stycznia 1951 r.** (1951), s. 13, 1 nrb. Kowarskie Kopalnie. Dyrekcja Administracyjno-Finansowa.
3929. **JACHIMCZAK JÓZEF: Organizacja dostaw paliwa dla PKP.** Przegląd Kolejowy. R. 3. 1951, nr 7, str. 243—245.
Dotychczasowy system zaopatrzenia w węgiel. Omówienie projektów zarządzeń: zmiany sposobu preadresowania przesyłek, ograniczenia ilości kopalń dostarczających węgiel dla PKP, zlikwidowanie reekspedycji węgla.
3930. **Jakie przepisy finansowe stosować przy przekazywaniu (zbywaniu) zapasów ponadnormatywnych.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 7, str. 231—232.
Omówienie zarz. Min. Finansów z dnia 28 marca 1951 r.
3931. **JAROSIŃSKI STANISŁAW: Gospodarka produktami naftowymi w rolnictwie.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 923—925.
Potrzeba oszczędnej gospodarki produktami naftowymi w PGR-ach. Omówienie powszechnie obserwowanych błędów w gospodarce magazynowej. Wnioski.
3932. **JAROSZYŃSKI JANUSZ: Gospodarka materiałowa przedsiębiorstw budowlano - montażowych.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 7, str. 207—210.
Doniosłe znaczenie gospodarki materiałowej w przedsiębiorstwach budowl.-mont. Zapasy. Zużycie materiałów. Przyczyny i skutki niedomagań gosp. mat. Wnioski.
3933. **KASZUBA WŁ.: Bilans wsadu jako forma założeń i zadań planowych.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 7, str. 210—215.
Uwagi wstępne. Formy bilansu wsadu. Wykorzystanie wsadu: Bilans wsadu a bilans materiałowy. Ogólne znaczenie bilansu wsadu.
3934. **LIPSKI ROMAN: Materiałoznawstwo.** Wykłady przeznaczone dla studiujących w Państw. Technicum Korespondencyjnym. Warszawa 1950, s. 164. Państw. Techn. Korespondencyjne.
Materiałoznawstwo metali. Uzyskiwanie metali. Własności i zastosowanie. Udział Polski w produkcji i zużyciu metali.
3935. **MACKIEWICZ WITOLD: Metoda wyliczania normy zapasu wyrażonej w dniach.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 7, str. 215—221.
Definicja pojęcia normy, normatywu zapasu oraz średnioważonej normy zapasu. Metoda wyliczania norm zapasu w zakładzie produkcyjnym. Metoda wyliczenia norm zapasu w dniach w jednostkach nadzorujących oraz w centralnym zarządzie.
3936. **MAĆZEWSKI-ROWIŃSKI BOHDAN: Oszczędność paliw w transporcie kolejowym.** Transport i Specjalizacja. R. 3. 1951, nr 7, str. 292—294.
Zagadnienie oszczędzania węgla. Właściwe ustalenie norm technicznych. Przejście na używanie tańszych, drobniejszych asortymentów węgla. Oszczędności z l. 1947—50.
3937. **Obowiązek opracowania przez jednostki gospodarki uspołecznionej progresywnych norm zużycia materiałów na rok 1952.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 6, str. 194.
Treść zarządzenia Przewodn. PKPG, nr 178 z dnia 18 maja 1951 r.
3938. **Opracowanie planu zaopatrzenia materiałowego na rok 1952.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 6, str. 194—195.
Szczegółowe omówienie pisma okólnego, nr 6 z dn. 26 maja 1951 r. Departamentu Zaopatrzenia i Bil. Materiałowych PKPG dotyczącego sposobu opracowania planu zaopatrzenia materiałowego.
3939. **Oszczędność w gospodarowaniu płynnymi materiałami pędnymi w transporcie samochodowym.** Warszawa 1951. Wyd. Komunikacyjne, s. 81. Gospodarka Samochodowa. Instrukcje, Przepisy i Normy SM-178. (Masz. pow.).
Paliwa płynne i ich oszczędzanie w transporcie drogowym. Znaczenie norm zużycia paliw płynnych. Normy w przeciętnych warunkach eksploatacji. Przyczyny nadmiernego zużycia paliwa i sposoby uzyskiwania oszczędności. Oszczędne obchodzenie się z paliwem przy jego przewożeniu, magazynowaniu, wydawaniu — ubytek naturalny. Zasady premiowania za oszczędność materiałów. Współzawodnictwo. Dokumentacja i sprawozdawczość zużycia mat. pędnych.
3940. **PIĄTKIEWICZ WITOLD: Oszczędna gospodarka drewnem na placu budowy.** Cz. 2. Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 167—168.
Oszczędności przy wykonywaniu deskowania i stemplowania.
3941. **Powołanie Komisji kwalifikacyjnej remanentów metali nieczelnych.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 6, str. 196.
Treść zarządzenia Przewodniczącego PKPG nr 211 z dn. 23 kwietnia 1951 r.
3942. **Prace nad wskaźnikami zużycia materiałowego w budownictwie.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 7, str. 223—230.
Treść zarządzenia Przewodn. PKPG nr 182 z dn. 21 maja 1951 r. oraz Instrukcja dotycząca prac nad wskaźnikami zużycia materiałowego w budownictwie.
3943. **ROTHERT BOLESŁAW: Plan zaopatrzenia w przemyśle papierniczym na 1952 r.** Papiernik. R. 5. 1951, nr 6, str. 3—7.
Omówienie metodologii planowania na odcinku zaopatrzenia. Zakres prac wstępnych. Prace nad szczegółowym planem zaopatrzenia.
3944. **SZETELA TADEUSZ: Harmonogramy dostaw.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 4, str. 113—114.
Uzgodnienie kolejności i wielkości dostaw w umowach planowych na podstawie harmonogramu. Normatywy.
3945. **SZYMAŃCZYK JANUSZ: O dotychczasowych wynikach i dalszym przebiegu akcji upłynniania remanentów.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 6, str. 175—182.
Powołanie Komisji Międzyministerialnej Upłynniania Remanentów w 1949 r. Zadania. Osiągnięcia. Uaktywnienie akcji w 1951 r. Rozwiązanie Komisji. Utworzenie Przedsiębiorstwa Upłynniania Remanentów.
3946. **Ujawnianie, upłynnianie i zapobieganie tworzeniu się zbędnych i nadmiernych remanentów materiałów zaopatrzeniowych w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 6, str. 183—193.
Omówienie i treść zarządzenia oraz instrukcji PKPG nr 177 z dn. 2 maja 1951 r.
3947. **WITKOWSKI HENRYK: Plan zaopatrzenia materiałowego przemysłu kluczowego w Narodowym Planie Gospodarczym na 1952 rok.** Gospodarka Materiałowa. R. 3. 1951, nr 6, str. 165—175.

Zasady opracowania planu. Prace przygotowawcze. Prace nad projektem planu zaopatrzenia. Rozwinięty plan zaopatrzenia w trzecim etapie prac.

ZWIĄZEK RADZIECKI

3948. AGAFONOV E.: **Voprosy kompleksnoj mehanizaczi postleuborocznoj obrabotki i chranienja zerna.** Socjalisticheskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 7, str. 25—37.

Stan mechanizacji urzędów magazynowych w Związku Radz. Normy jakościowe zbóż.

3949. ANAPSKIJ NIKOLAJ: **Wartość drobiazgów.** (Przekł. z ros.) Warszawa 1950. „Książka i Wiedza”, s. 107, 2 nlb.

Broszura popularyzująca zagadnienie oszczędności na wszystkich odcinkach życia w domu, w warsztacie, w fabryce. Zwraca uwagę zarówno na oszczędne zużywanie materiałów jak i znaczenie prawidłowej organizacji pracy.

3950. FUNIN M., SYROVA A.: **Opyt kompleksnoj ekonomii syrja i materjalov.** Legkaja Promyszlenost'. R. 11, 1951, nr 2, str. 35—36.

Wyniki doświadczeń garbarni nad zużyciem surowców i chemikali.

Zob. poz. 4214, 4250, 4441, 4540.

NORMOWANIE — NORMALIZACJA

3951. BRODOWICZ W.: **Międzynarodowa normalizacja obrabiarek a Polskie Normy.** Wiadomości PKN. R. 19. 1951, nr 1, str. 13—16.

Stan międzynarodowych prac normalizacyjnych w zakresie obrabiarek. Udział Polski w tych pracach.

3952. CZAJKOWSKI W.: **Zagadnienie gatunków i norm sortowania — w porcelanie stołowej.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 2, str. 45—46.

Techniczne normy sortowania wobec wymagań rynków zagranicznych. Zadania eksportera przy ustalaniu norm jakościowych.

3953. GAIK A.: **Układy klasyfikacyjne sortymentów tkanin.** Wiadomości PKN. R. 19. 1951, nr 2—3, str. 96—103.

Znaczenie klasyfikacji tkanin jako czynnika organizującego system normalizacyjny we włókiennictwie. Klasyfikacja tkanin bawełnianych i wełnianych. Planowanie sortymentu tkanin. Systematyka prac normalizacyjnych w tym zakresie.

3954. KRZYSIK F.: **Zagadnienie drewna kopalnianego w ramach Komisji Drewna PKN.** Wiadomości PKN. R. 19. 1951, nr 4, str. 225—230.

Normy kopalniaków. Oszczędne użytkowanie surowców a względy bezpieczeństwa. Wymagania odnośnie rodzaju i gatunku drewna.

3955. **Rok 1950 w polskiej normalizacji.** Wiadomości PKN. R. 19. 1951, nr 1, str. 1—5.

Wyniki prac PKN w 1950 r. Liczba i struktura organizacyjna zakładów PKN: zakład żywnościowo-rolniczy, włókiennictwa, komunikacji, słownictwa. Szkolenie normalizatorów. Wykaz wydrukowanych norm.

3956. SZYMKIEWICZ G.: **Polskie normy a powszechnie obowiązujące rozporządzenia i zarządzenia wykonawcze władz.** Wiadomości PKN. R. 19. 1951, nr 2—3, str. 110—112.

3957. ŚIESZYŃSKI ALEKSANDER: **Zagadnienie norm w gospodarce socjalistycznej.** Ekonomista. kw. IV. 1950 r., s. 178—222. Rec. Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19, 1951, nr 4, str. 150.

Zob. r. 1951, poz. 1302.

3958. TOMASZPOLSKI L.: **Kwestia metodologii projektowania norm progresywnych w przemyśle.** (Tłum. z ros. Czesław Nusbaum). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp. s. 20 (Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, 25).

Krytyczne omówienie różnych metod projektowania progresywnych norm techn. i progresywnych norm pracy, będących podstawą wzrostu wydajności pracy i gwarancją rozwoju gospodarki socjalist. Prawidłowa metoda opracowania norm progresywnych w przemyśle.

3959. TRZECIAK CZESŁAW: **Normy w dziedzinie wodociągów i kanalizacji.** Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, nr 3, str. 86—87.

Omówienie norm projektowych i norm w wykonawstwie na tle obowiązujących instrukcji. Wnioski.

Zob. poz. 4332.

ŚRODKI OBROTOWE

POLSKA

3960. CHEĆIŃSKI T.: **Zakład przyspiesza rotację środków obrotowych.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 298—301.

Przykład przyspieszenia obiegu środków obrotowych na drodze analizy, usprawnienia zaopatrzenia, produkcji i zbytu.

3961. KWIATKOWSKI W.: **Drogi przyspieszenia obiegu środków obrotowych.** Finanse. R. 2. 1951, nr 1, str. 66—83.

Przyspieszenie obiegu środków obrotowych przez usprawnienie dostawy, odbioru i magazynowania materiałów, obniżenie współczynnika produkcji w toku, skrócenie przerw międzyoperacyjnych, podniesienie jakości wyrobów.

3962. KWIATKOWSKI W.: **Walka o przyspieszenie obiegu środków obrotowych a plan 6-letni.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 84. Rec. E. B. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 333—334.

Zob. 1951 r. poz. 2220.

3963. WINTER E.: **Środki obrotowe przedsiębiorstwa przemysłowego.** Finanse. R. 2. 1951, nr 1, str. 43—63.

Wyjaśnienie pojęcia środków obrotowych, ich elementów składowych, procesu obiegu, znaczenia ekonomicznego i wpływu na obniżenie kosztów własnych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

3964. ANDRIANOV D.: **Zagadnienia metody obliczania szybkości obiegu środków obrotowych.** (Tłum. z ros.) Finanse. R. 2. 1951, nr 1, str. 153—171.

Krytyka zaleconej przez Min. Finansów i Centr. Urz. Stat. ZSRR metody obliczania szybkości obiegu środków obrotowych w oparciu o realizację produkcji.

3965. BIRMAN A.: **Uwzględnić nabyte doświadczenia.** Finanse. R. 2. 1951, nr 1, str. 232—247.

Krytyka zaleconej przez Min. Finansów i Centr. Urz. Stat. ZSRR metody obliczania szybkości obiegu środków obrotowych. Brak analizy efektywności, wskazówek dla planowania obiegu, jednolitego wskaźnika obiegu środków. Niewłaściwość wyceny realizacji produkcji wg cen hurtowych.

3966. DIACZENKO V.: **Walka o przyspieszenie obiegu środków — nowym wyższym etapem opanowania produkcji.** (Tłum. z ros.) Finanse. R. 2. 1951, nr 1, str. 84—112.

Wskazanie czynników wpływających na przyspieszenie obiegu środków obrotowych. Społeczne korzyści wynikające ze skrócenia cyklu produkcyjnego. Przykłady radzieckiej praktyki.

3967. ETCZIN G.: **Teoria oderwana od praktyki.** (Tłum. z ros.) *Finanse*. R. 2. 1951, nr 1, str. 188—203.

Krytyczne uwagi na temat artykułu Andrianowa o przyspieszeniu obiegu środków obrotowych. Właściwym kryterium oceny metody jest jej przydatność praktyczna.

3968. KAPLAN A.: **Analiza szybkości obrotu środków w przedsiębiorstwie handlowym.** Streścił i tłum. H. K. Biuletyn BOR, R. 2. 1951, nr 8, str. 368—371.

3969. OVCZYNNIKOV N.: **Przyczynę do zagadnienia obliczania szybkości obiegu środków.** (Tłum. z jęz. ros.) *Finanse*. R. 2. 1951, nr 1, str. 172—187.

Krytyczna analiza poglądów Andrianowa na metodę obliczania szybkości obiegu środków obrotowych. Brak powiązania teorii z praktyką. Zmiany, które należałoby wnieść do obowiązującego systemu. Przyjęcie szybkości zaplanowanej za punkt wyjściowy obliczeń. Pogłębienie roli bilansów dyrektywnych. Opracowanie przydatnego wzoru sprawozdań. Znaczenie kontroli. Uwzględnienie środków ponadplanowych.

3970. PARFANJAK P., MITELMAN E.: **O metodyce obliczania szybkości obiegu środków obrotowych.** (Tłum. z jęz. ros.) *Finanse*. R. 2. 1951, nr 1, str. 209—231.

Analiza porównawcza metod obliczania szybkości obiegu środków obrotowych. Podkreślenie wpływu na wskaźnik szybkości zmian zachodzących w cenach, asortymencie i strukturze środków obrotu. Zaplanowane koszty własne jako punkt wyjściowy. Uwzględnianie w obliczeniach pozostałości na rachunkach rozliczeniowych.

3971. PERESLEGIN V. J.: **Metody obliczania obracalności środków przedsiębiorstw.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 96. Biblioteka Finansów t. 14.

Skład środków przedsiębiorstwa i ich obracalność. Metody przyspieszenia obracalności środków obrotowych. Obliczanie wskaźników obracalności śr. obrotu. Obliczanie wyników przyspieszenia obracalności śr. obrotu. Kontrola obracalności śr. obrotu przedsiębiorstwa.

3972. **Przyspieszenie częstotliwości obrotu środków obrotowych.** (Tłum. z ros. D. Szarzyński). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 20. Biblioteka Finansów, 13. Praca organizacyjno - masowa. Normowanie i ewidencja ruchu środków obrotowych. Uporządkowanie zaopatrzenia materiałowo-techn. Zmniejszenie produkcji w toku oraz przeciętnego dziennego zapasu produkcji gazowej. Dalsze zadania.

3973. **Rol' kredita v uskorenii oboraczivaemosti obrotnych sredstv.** *Voprosy Ekonomiki*. 1951, nr 5, str. 114—118.

Omówienie na konferencji naukowej Instytutu Ekonomiki przez Lisicjana znaczenia kredytu w przyspieszeniu środków obrotowych.

3974. STARIKOV A. N.: **Pravilno ispolzovat' oborotnye sredstva.** *Rybnoe Chozjajstvo*. R. 27. 1951, nr 5, str. 26—29.

Normatywy środków obrotowych w gospodarce rybnej Zw. Radz.

KOSZTY WŁASNE — RENTOWNOŚĆ

POLSKA

3975. DOBRZAŃSKI STANISŁAW, PYSZKOWSKI KAZIMIERZ: **Obniżenie kosztów własnych w zakładach żywienia zbiorowego.** Cz. 2. *Żywienie Zbiorowe*. R. 6. 1951, nr 7, str. 3—5.

Koszty osobowe. Środki dla osiągnięcia obniżki kosztów rzeczowych. Narzuty na koszty utrzymania aparatu nadrzędnego.

3976. JANWIN E.: **Ramowy plan miejsce powstawania kosztów przemysłu drzewnego.** *Przemysł Drzewny*. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 175—176.

Zasady opracowania planu. Możliwości ustalenia średnich kosztów dla poszczególnych działów przemysłowych. Warunki rzetelnej kalkulacji wynikowej.

3977. ŚWIDERSKI L.: **Analiza kosztów własnych PPTT za 1 kwartał 1951 r. na tle 1950 r.** *Przegląd Poczty*. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 20—25.

Omówienie wskaźników kosztów własnych okręgów. Niedociągnięcia. Przykłady.

3978. TOTA STANISŁAW: **Walka o obniżenie kosztów własnych w przemyśle rozszarniczym.** *Życie Gospodarcze*. R. 6. 1951, nr 13, str. 752—755.

Braki i błędy rozszarnictwa polskiego na polu organizacyjnym i produkcyjnym w okresie powojennym. Konieczność oparcia się na doświadczeniach rozszarnictwa radzieckiego. Problem odpadków w przem. rozszarniczym i możliwości ich wykorzystania w przem. papierniczym.

ZWIĄZEK RADZIECKI

3979. BIRMAN A.: **Walka o dalszy wzrost rentowności przedsiębiorstw socjalistycznych.** (Tłum. z ros.) Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 129.

Zagadnienia rentowności przeds. socjalistycznych. Zysk przedsiębiorstw socjalistycznych. Rentowność przedsiębiorstw na różnych etapach budowy socjalizmu. Ruch ogólnonarodowy o podniesienie i dalszy wzrost rentowności przedsiębiorstw soc.

3980. BURGMAN V.: **Obniżenie kosztów budownictwa.** Przetłumaczył z jęz. ros. Czesław Waluk. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 23, 1 nlb. (Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, t. 27).

Charakterystyka nakładów w budownictwie Zw. Radz. Źródła obniżenia kosztów własnych. Zadania planowe z zakresu obniżki kosztów własnych budownictwa w Zw. Radzieckim.

3981. DAVIDOVICZ L.: **Puti sniženja stroimosti gabražnogo stroitelstva.** *Avtomobil*. R. 29. 1951, nr 4, str. 13—15.

Struktura nakładów na budownictwo garażów. Normy powierzchni na pojazd. Standaryzacja budownictwa.

3982. LIBERMAN A. F.: **Opyt bor'by za ekonomju syr'ja.** *Legkaja Promyslnost'*. R. 11. 1951, nr 6, str. 38—39.

System rozliczania zużycia surowca na jednostkę wyrobu w przemyśle odzieżowym. Zasada kalkulacji kosztów. Usprawnienia techniczne. Wpływ kwalifikacji zawodowych na obniżenie kosztów produkcji.

3983. MACHLEVICZ L. JU.: **Uveliczenie dolgosrocznosti maszin i sokraszczenie raschodov na remont i soderżanie ich.** *Legkaja Promyslnost'*. R. 11. nr 5, str. 20—22.

Korzyści indywidualnej odpowiedzialności za stan maszyn i urządzeń w zakładzie wytwórczym. Rachunek kosztów utrzymania maszyny.

3984. MICHAJLOV M.: **Planowanie kosztów własnych produkcji przemysłowej.** (Skrót art. z „Planovoe Chozjajstvo“ 1951, nr 2). *Życie Gospodarcze*. R. 6. 1951, nr 14, str. 821—825.

Znaczenie planowania k. wł. produkcji i ich obniżania dla gosp. narodowej. Nakłady i wydatki w jednostkach produkcyjnych. Plan kosztów, jego budowa, realizacja i kontrola wykonania.

3985. SMIRNOVA E. K.: **Srednija roznicznaja cena — novyj kaczestvennyj pokazatel' raboty predpri-**

jatja. Legkaja Promysziennost'. R. 11. 1951, nr 6, str. 31—32.

Omówienie elementów kosztów własnych oraz możliwości ich obniżenia przez uspoł. pracy robotników.

3986. SZAPOSZNIKOV A. V.: **Puti sniženja sebestoimosti izdelij naszego zavoda.** Rybnoe Chozjajstvo. R. 27. 1951, nr 5, str. 29—30.

Sposoby obniżenia kosztów własnych stosowane w leningradzkiej wędzarni ryb. Wyniki osiągnięte w 1950 r.

3987. VERBECKIJ E. JU.: **Za sniženie sebestoimosti, za povyszenie rentabelnosti.** Tekstilnaja Promysziennost. R. 11. 1951, nr 5, str. 11—13.

Struktura kosztów własnych w przemyśle bawełnianym. Udział nakładów na surowce i robociznę. Zależność kosztów własnych od metod pracy. Metody obniżania kosztów własnych.

3988. ZARCHIN V. A.: **Analiz sebestoimosti produkcii trikotieżnoj fabriki.** Moskwa 1951. „Gizlegprom“. s. 104. Min. Legkoj Promysziennosti SSSR. Nauczno - Issledovatel'skij Institut Trikotażnoj Promysziennosti

Organizacja analizy kosztów własnych. Kalkulacja rachunkowa w zakresie surowców, materiałów pomocniczych, plac, kosztów oddziałowych, handlowych, strat wynikających z wybrakowania wyrobów. Ogólne dane dot. ogólnofabrycznej kalkulacji rachunkowej. Wpływ k. wł. i gatunku wyrobów na rentowność przedsiębiorstwa.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

3989. SCHULTZE ALFRED: **Selbstkostensenkung in der staatlichen Verwaltung.** Demokratischer Aufbau. R. 6. 1951, nr 3, str. 153—154.

Możliwości obniżki kosztów własnych w administracji państwowej.

3990. WILKE HELMUT: **Der Kampf um weitere Steigerung der Rentabilität der socialistischen Betriebe.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 27, str. 11.

Zysk w przedsiębiorstwach socjalistycznych. Rentowność przedsiębiorstw na poszczególnych etapach rozwoju. Rachunkowość przedsiębiorstw uspołecznionych.

Zob. poz. 4231, 4362, 4396, 4485, 4655—56.

ROZRACHUNEK GOSPODARCZY

POLSKA

3991. GRABANIA MAREK: **Rozrachunek gospodarczy w przedsiębiorstwie przemysłowym.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 24—29.

Organizowanie i warunki stosowania rozrach. gosp. w przedsiębiorstwie. Środki trwałe i obrotowe przedsiębiorstwa. Rola i zadania oddziałów oraz niższych komórek organizacyjnych przedsiębiorstwa w rozr. gosp. Części składowe oddziałowego rozr. gosp. Metody wprowadzania oraz analiza realizacji rozrachunku. (Art. dysk.).

3992. WIDLEWICZ STANISŁAW: **Wewnątrz-zakładowy rozrachunek gospodarczy.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 877—881.

Omówienie referatów wygłoszonych na powyższy temat na konferencji naukowej prac. instytutów naukowo - badawczych i projektowych w Moskwie.

ZWIĄZEK RADZIECKI

3993. ARAKELJAN A.: **Chozrasczet i borba za lučszee ispolzovanie osnovnych fondov.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 5, str. 28—37.

Znaczenie rozrachunku gospodarczego w gospodarce soc. Współzawodnictwo robotników i umowy planowe jako czynniki obniżenia kosztów własnych. Znaczenie norm wydajności i płacy.

3994. BUDRIN B. N.: **Znaczenie rozrachunku gospodarczego w gospodarstwach transportu samochodowego.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 7, str. 291—292.

3995. BURMANOV M.: **Za vnedrenie individual'nogo chozrasczeta.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 2, str. 25—26.

Zalety stosowania indywidualnego konta kosztów eksploatacji samochodu. Opis systemu.

3996. DEMIANIUK F. S.: **Rozrachunek gospodarczy podstawową metodą zarządzania przedsiębiorstwem.** — Wewnętrzno - zakładowy rozrachunek gospodarczy. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 20—42.

Kontrola przy pomocy rubla. Przygotowanie warunków do przejścia oddziałów na rozr. gospodarczy. System rozr. gosp. oddziałów. Rozr. gospodarczy działów, brygad i poszczególnych robotników. Udział funkcjonalny oddziałów fabrycznych w pracy nad obniżeniem kosztów własnych. Rozr. gospodarczy i wpajanie nowej techniki. Wyniki pracy oddziałów w oparciu o rozr. gospodarczy.

3997. DIACZENKO V.: **Rozrachunek gospodarczy jako socjalistyczna metoda gospodarstwa.** (Tłum z czas. Voprosy Ekonomiki 1951, nr 2). Ekonomista. 1951, nr 2, str. 160—177.

Zob. r. 1951, poz. 3010.

3998. H. M.: **Wykorzystanie rezerw dla podniesienia rentowności kolei ZSRR.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 201—202.

Streszczenie art. W. Babeliana z „Voprosow Ekonomiki“ nr 11/50 ze specjalnym uwzględnieniem organizacji rozrachunku gosp. Przejście na rozr. gosp. wszystkich działów dyrekcji kolei w ZSRR w 1950 r. Ruch oszczędności opalu i materiałów. Konieczność podniesienia poziomu robót pracowników wydziałów ekonomicznych.

3999. GANSZTAK V.: **Organizacja chozrasczeta uczastkow i brigad na maszynostroitelnych zavodach Urala.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 6, str. 46—49.

Rozwój i organizacja wewnątrzzakładowego rozrachunku gospodarczego w uralskich zakładach budowy maszyn. Rozrachunek odcinków prod., brygad oraz rozrachunek indywidualny

4000. ISAEVA O., SOKOLOV V.: **Opyt raboty avtokolony na chozrasczete.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 5, str. 14—16.

Metody analizy wyników pracy bazy i kolumny samochodowej pracującej na rozr. gosp.

4001. LIBERMAN E. G.: **Umocnienie rozrachunku gospodarczego i podniesienie rentowności fabryki maszyn.** — Wewnętrzno - zakładowy rozrachunek gospodarczy. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 5—12.

Warunki wprowadzenia systemu rozr. gosp. w przedsiębiorstwie soc. Plan techniczno-przemysłowo - finansowy. Metody obliczania kosztów własnych.

4002. LIBERMAN E. G., DEMIANIUK F. S., NEUMAN Z. N.: **Wewnętrzno - zakładowy rozrachunek gospodarczy.** (Tłum. z ros.) Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 99.

Zasady organizacji rozr. gospodarczego i rentowności przedsiębiorstw budowy maszyn oraz doświadczenia z wprowadzenia rozr. gosp. w produjących radzieckich zakładach budowy maszyn. Zob. poz. 3996, 4001, 4094.

4003. **Nauczno - proizvodstvennaja konferencija po voprosom vnulrizavodskogo chozjajstva.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 6, str. 103—116.

Streszcz. referatów i dyskusji na konferencji zwołanej przez Inst. Ekon. Akad. Nauk ZSRR i Wszechzwiązkowe Tow. Nauk. inżynierów i techników przemysłu budowy maszyn. Omówiono i przedyskutowano zagadnienia podstaw i organizacji zakładowego i wewnątrzzakładowego rozrachunku gosp., problem zainteresowania robotników i personelu inż.-techn. zadaniami jego dalszego pogłębiania — i wzmocnienia osiągnąć rozr. gosp. odcinków, brygad i poszczeg. robotników.

4004. NEUMAN Z. N.: **Doświadczenia przy wprowadzeniu rozrachunku gospodarczego w oddziałach produkcyjnych i pomocniczych.** — Wewnętrzno - zakładowy rozrachunek gospodarczy. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 43—99.

Zarządzenie wstępne przy przejściu oddziałów na rozr. gospodarczy. Klasyfikacja produkcji, kalkulacja kosztów własnych, rachunkowość i sprawozdawczość — w odlewni, kuźni, oddz. kolejowym, oddz. przygotowania złomu i oddz. mechaniczno-remontowym w fabryce maszyn.

4005. PESZCZANSKI J. A.: **Vnedrenie chozrasczeta v avtochozajstvach.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 1, str. 15—17.

System rejestracji rozchodów i przychodów parku samochodowego w przedsiębiorstwie działającym na rozr. gosp.

4006. VERCHOVSKIJ I., POLOCHOV N.: **Organizacija cechovogo chozrasczeta v srednich i krupnych avtochozajstvach.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 6, str. 4—8.

Kryteria zaliczania przedsiębiorstwa na rozrachunek gospodarczy. Rola wskaźników w ocenie wyników działalności. Tryb planowania oraz tryb analizy wyników działalności gospodarczej tych przedsiębiorstw.

4007. VOROBIOVA A.: **Drogi umocnienia oddziałowego rozrachunku gospodarczego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 772—775.

Rozrachunek gospodarczy jako metoda soc. gospodarowania. Warunki realnego wprowadzenia w życie oddziałowego rozr. gosp. Odpowiedzialność za jakość pracy oddziałów i naruszenie harmonogramu. Wskazania odnośnie możliwości wzmocnienia materialnych bodźców w walce o oszczędność. Rola organizacji partyjnych.

4008. **Za dalnejszce ukreplenie chozrasczeta.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 3, str. 1—3.

Przegląd wyników akcji obniżenia kosztów eksploatacji transportu samochodowego w przedsiębiorstwach przewozowych Związku Radzieckiego.

Zob. poz. 4827.

IX. PLANOWANIE GOSPODARKI NARODOWEJ

OGÓLNE — METODOLOGIA — ORGANIZACJA

4009. BIELECKI CZESŁAW: **Zakończenie prac nad wojewódzkimi planami gospodarczymi na r. 1951.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 34—37.

Istota i cel woj. planów gospodarczych. Przebieg prac nad sporządzeniem planów. Omówienie podstawowych postanowień dotyczących metodologii w zakresie opracowywania woj. planów gospodarczych. Spostrzeżenia i wnioski z tegorocznej praktyki opracowania planów.

4010. MINC BRONISŁAW: **Zmiany w metodologii planowania na r. 1952.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 7—16.

Znaczenie oraz przyczyny zmian. Konieczność przyspieszenia wykonania planu 6-letniego oraz warunki umożliwiające przedterminowe wykonanie tego planu (akumulacja socjalistyczna, doświadczenia radzieckie). Nowy tryb opracowania N.P.G. na r. 1952 oraz układ planu. Omówienie zmian w metodologii planowania przemysłu, produkcji rolniczej i leśnictwa. Program rozwoju techniki. Zmiany w planie — handlu, zatrudnienia i płac. Program finansowy N.P.G. i bilans gosp. narodowej.

4011. PAJESTKA JÓZEF: **Jak powstaje narodowy plan gospodarczy.** Warszawa 1951. „Czytelnik“, s. 55, 1 nlb. Wiedza Powszechna. Wydawnictwo Popularno-Naukowe, 784. (Dział Gospodarczy) 4.

4012. SPYCHALSKI Z.: **Zmiany w metodologii planowania na r. 1952.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 25—27.

Przyczyny zmian. Porównanie dawnego i nowego systemu planowania. Podkreślenie zalet nowej metody opartej na materiale statystyczno-sprawozdawczym.

4013. SUKIENNICKI HUBERT: **Gospodarka planowa w państwach demokracji ludowej.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 170.

Powstawanie państw dem. ludowej. Społeczno-gospodarcze przemiany w krajach dem. ludowej. Przejście krajów dem. ludowej do planowania gosp. Albania, Bułgaria, Rumunia, Pol-

ska, Węgry i Czechosłowacja na drodze budownictwa socjalizmu. Wspólne cechy budownictwa podstaw socjalizmu. Marshallizacja Europy Zach. Upadek gosp. narodowej Jugosławii. Polityka dyskryminacji wobec obozu socjalizmu i demokracji. Wzajemne stosunki między krajami dem. ludowej i Zw. Radz.

4014. WAREŃSKI MARIAN: **O właściwą metodę planowania w PZUW.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 8, str. 113—118.

Uwagi nad sporządzeniem projektu planu PZUW na r. 1952. Rodzaje planów i sposób ich opracowania. Plany syntetyczne i odcinkowe. Analiza i kontrola projektu planu.

Zob. poz. 3901, 4642, 4712, 4752.

PLANY GOSPODARCZE

POLSKA

4015. J. J.: **Województwo warszawskie w planie gospodarczym na r. 1951.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 62—66.

Struktura gospodarcza województwa. Brak uprzemysłowienia oraz niski poziom gosp. rolnej jako wynik gospodarki kapit. Planowy rozwój gosp. województwa w planie 6-letnim. Zadania woj. planu gospodarczego na r. 1951 oraz wyniki dotychczasowych osiągnięć w zakresie przemysłu, rolnictwa, elektryfikacji, komunikacji i łączności, handlu uspołecznionego, gosp. komunalnej, budownictwa, zatrudnienia, ochrony zdrowia i kultury.

4016. **Plan sześcioletni.** Bolesław Bierut: Budujemy gmach Polski Socjalistycznej. Hilary Minc: Plan sześcioletni rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu w Polsce. Zenon Nowak: Zagadnienie kadr w planie sześcioletnim. Hilary Minc: Ustawa o planie sześcioletnim nowym Manifestem Lipcowym. Stefan Jedrychowski: Realizacja planu sześcioletniego zagadnieniem wszystkich sił narodu. Ustawa o 6-letnim planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu na lata 1950—1955 uchwalona przez Sejm

Ustawodawczy RP 21.VII.1950. Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 227, 4 nlb.

Zob. poz. 4260, 4393, 4580, 4640, 4725.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4017. SOROKIN G.: **Stalinowskie plany pięcioletnie.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 26. Rec. Z. K. Sprawy Chłopskie. R. 2. 1951, nr 1, str. 186—188.

Omówienie wspaniałych osiągnięć socjalistycznej gospodarki w ZSRR. Zob. r. 1950, poz. 306.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4018. **Planirovanie narodnego chozjajstva Vengrii.** Sbornik materialov. Perevod s vengerskogo. Moskva

1950, s. 124. Rec. Chaczaturov A. A. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 6, str. 102—105.

Omówienie zawartych prac poświęconych pod sumowaniu osiągnięć 3-let. planu gosp. oraz zadań 5-letn. planu Węgier demokratycznych.

4019. W. M.: **Wytyczne bułgarskiego planu gospodarczego na r. 1951.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 64—65.

4020. W. M.: **Wytyczne czechosłowackiego planu na r. 1951.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 73—75.

Ze specjalnym uwzględnieniem planu rozwoju gosp. Słowacji.

X. EKONOMIKA PRACY

ORGANIZACJA PRACY

POLSKA

4021. ADAMIECKI WACŁAW: **Harmonogram.** Ekonomia i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 7, str. 314—320.

Definicja, wyjaśnienia zasad sporządzania, znaczenia i zalet harmonogramu. Przykłady. Wykresy.

4022. BAGIŃSKI WŁADYSŁAW: **Ekonomia pracy.** Cz. 1. Warszawa 1951. Szkl. Główna Plan. i Statyst., s. 184. Rec. Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 6—7, str. 228.

Omówienie tematyki skryptu. Recenzja podkreśla stosowanie przez autora metody dialektyki materialistycznej przy badaniu zagadnień pracy. Zob. r. 1951, poz. 3036.

4023. EPSZTEJN ILJA: **O zadaniach nauki ekonomicznej i organizacji przedsiębiorstwa przemysłowego w Polsce Ludowej na tle krytycznej oceny stanu tzw. „naukowej organizacji“.** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 5. 1951, nr 4, str. 111—112.

Zob. 1951, poz. 3038.

4024. DYŻEWSKI ALEKSANDER: **Ruch łączności nauki z praktyką.** Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 8, str. 344—345.

Znaczenie, konieczność oraz metody nawiązania i utrzymania łączności nauki z praktyką. Rola instytutów naukowo-badawczych. Znaczenie metody inż. Kowalowa. Formy organizacyjne ruchu łączności nauki z produkcją.

4025. GAŁUSZKA R.: **Rola mistrza w zakładzie pracy.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 5, str. 112—114.

Uchwała Prez. Rządu z dn. 21.II.51 r. o roli, zadaniach i uprawnieniach mistrza — i jej znaczenie. Wyjaśnienie (w oparciu o uchwałę) kto może być mistrzem, jakie mistrz ma prawa i obowiązki.

4026. KOŁODKO WŁODZIMIERZ: **Próby usprawnienia harmonogramów budowlanych.** Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 7, str. 289—296.

Definicja, cel, zadania, zasady sporządzania i budowy oraz posługiwania się harmonogramem budowlanym. Harmonogramy przedmiotowe.

4027. KORYZNA ZYGMUNT: **O pracy w godzinach nadliczbowych.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 3, str. 10—16.

Praca jako funkcja biologiczna i społeczna. Czas pracy w socjalistycznym prawodawstwie. Aspekty organizacyjno-gospodarcze odnośnie

możliwości zlikwidowania przez administrację zakładów — pracy w godz. nadliczbowych.

4028. KRAKOWIAK HENRYK: **Przykładowy chronometraż ciągły w przemyśle.** Odzież. R. 2. 1951, nr 7, str. 10—14; nr 8, str. 17—22.

Podstawy technicznego normowania pracy. Cel i metody chronometrażu w przem. odzieżowym. Przykłady. Pomiar i obliczenia czasu trwania poszczeg. czynności oraz ich analiza. Opracowanie wyników oraz norm technicznych czasu dla wykonania danej operacji. Tabelaryzowanie normatywów czasu.

4029. KUBICZEK TADEUSZ: **Cykliczność w górnictwie węglowym.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 744—747.

Cykliczna organizacja pracy, jej zadania i warunki realizacji w przemyśle węglowym. Wyniki pracy cyklicznej w górnictwie ZSRR. Dotychczasowe wyniki cyklicznej org. pracy w polskim górnictwie i przewidywania dalszego jej rozwoju w planie 6-letnim.

4030. LICHOLEJ PIOTR: **Wykresy w budownictwie.** Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 7, str. 301—303.

Znaczenie wykresów dla organizacji oraz kontroli postępu robót budowlanych. Wykresy: dobrego postępu robót, rocznego wykonania planu robót, oddania do użytku gotowych obiektów, wyników współzawodnictwa pracy. Wzory wykresów. Bibliogr.

4031. REICH MAKSYMILIAN: **Zespół produkcyjny — podstawowa forma organizacji załogi.** Ekonomia i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 7, str. 320—326.

Powstanie i rozwój zespołów w jednej fabryce. Zalety tej formy organizacyjnej. Planowanie i organizacja kontroli wykonania planów. Stosunek do soc. współzawodnictwa pracy. Zadania administracji fabrycznej.

4032. RUTKOWSKI ST.: **Metoda harmonogramów w służbie codziennego planowania i kontroli przewozów.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 345—348.

Uzasadnienie konieczności dziennego planowania operatywnego. Źródła marnotrawstwa. Omówienie szczegółowego harmonogramu pracy. Usprawnienia. Dotychczasowe doświadczenia. Wnioski.

4033. **Sesja, 34. Międzynarodowej Konferencji Pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 3, str. 26—32.

Przegląd zagadnień poruszanych na konferencji w Genewie (6—30.VI.51 r.). Przemówienie delegata Rządu RP.

4034. STRZESZEWSKI WIKTOR: **Organizacja cyklu pracy na ścianach.** Katowice 1951. Państw. Wyd.

Techn., s. 2 nlb., 9, 1 nlb. Min. Górnictwa. Praca Głównego Instytutu Górnictwa. Komunikat nr 86.

Trzy przykłady organizacji pracy w zależności od warunków naturalnych złoża.

4035. WEBER FELIKS: **Co dają narady wytwórcze.** Warszawa 1951. Wyd. Zw. CRZZ, s. 37, 1 nlb. CRZZ w Polsce.

Organizacja narad. Porządek dzienny. Zadania, cele. Analiza przebiegu i pracy narad wytwórczych.

4036. **Zadania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej na najbliższym etapie.** Praca i Opieka Społeczna R. 25. 1951, nr 2, str. 10—14.

Zakres pracy i zadań departamentów: zatrudnienia, pracy, spraw inwalidzkich i pomocy społecznej, ogólnego, kontroli, kadr oraz biura ubezpieczeń społecznych na r. 1951.

4037. ZARZYCKI ZBIGNIEW: **Orga - technika — nowa technika organizacji zarządzania.** Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 7—8, str. 314—316.

Definicja, cel, zadania orga-techniki. Rozwój orgatechniki w ZSRR. Zaczenie rozwoju środków techniki organizacji dla walki o Plan 6-letni. Środki techniki organiz. w krajach kap.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4038. BERRI L. J.: **Podział pracy w społeczeństwie socjalistycznym.** Warszawa 1950. „Książka i Wiedza”, s. 30, 1 nlb. Rec. Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 149—150.

Zob. r. 1951, poz. 2269.

4039. **Ciklicznost' — osnova vysokoj proizvoditelności truda szachterov.** Ugol'. R. 26. 1951, nr 5, str. 1—4.

Przejście kopalń Zagłębia Donieckiego w 1950 r. na pracę cykliczną. Wzrost wydobywania i wzrost wydajności pracy. Wzrost zarobków. Postulat upowszechnienia cyklicznej organizacji pracy.

4040. GRIGOREV A.: **Uluczszenie ispolzowanja techniki i voprosy organizacji truda.** Bolszevik. R. 28. 1951, nr 13, str. 20—30.

Stan wyposażenia technicznego w przemyśle radzieckim. Przebieg podnoszenia kwalifikacji robotniczych. Rozwój norm średnio progresywnych i nowych metod pracy. System płac. Współpraca nauki z praktyką.

4041. GUREVICZ S. I., SAVICZ A. O.: **Rabota pomaszczika majstra po czasovemu grafiku.** Tekstilnaja Promyslnost'. R. 11. 1951, nr 3, str. 6—7.

Harmonogram pracy dziennej, sposoby racjonalnego zaplanowania czasu pracy w przemyśle włókienniczym.

4042. IVONIN I. P.: **Organizacija ciklicznoj raboty na szachtach kombinatu Rostovugol'.** Ugol'. R. 26. 1951, nr 5, str. 4—6.

Techniczne wyposażenie kopalń. Osiągnięcia produkcyjne uzyskane dzięki wprowadzeniu cykliczności pracy. Dalsze zadania.

4043. KOVALOV F.: **Obowiazki radzieckiego inżyniera.** Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 7—8, str. 312—314.

Właściwy stosunek inżyniera do postępu technicznego oraz do osiągnięć i ruchu stachanowskiego.

4044. LJAPIN A.: **Socjalistyczna organizacja pracy a ruch stachanowski.** Warszawa 1951. „Książka i Wiedza”, s. 19.

Przyczyny wzrostu wydajności pracy w ZSRR. Ruch stachanowski jako najwyższa forma współzawodnictwa socjalistycznego.

4045. LJAPIN A.: **Socjalistyczna organizacja pracy w ZSRR.** — Wybrane zagadnienia z gospodarki ZSRR. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 43—65.

Organizacja pracy w socj. a kapit. przedsiębiorstwach. Zadania, warunki rozwoju i osiągnięcia radzieckie w zakresie współzawodnictwa, dyscypliny pracy, szkolenia zaw., szybkościowych metod pracy.

4046. LJAPIN A.: **Trud pri socializme.** 1951. Gospolizdat, s. 112.

Charakter pracy w socjalizmie. Soc. dyscyplina pracy, zasada jednoosobowego kierownictwa. Soc. współzawodnictwo i ruch stachanowski. Soc. zasada podziału pracy. Wydajność prac. Stałe polepszanie materialnych i kulturalnych warunków życia ludzi pracy w ZSRR.

4047. **Opyt peredovych szacht.** Szachta inż. Vorosziłova, tresta Dzerżińskugol', kombinata Artemugol. Moskwa 1951. Ugletechizdat, Min. Ugolnoj Promyszl. Techn. Upravlenie po Eksploatacji, s. 12.

Charakterystyka pokładów, organizacja pracy cyklicznej i wskaźniki wydajności przy cyklicznej organizacji pracy w kopalniach węgla ZSRR.

4048. **Robotnicy Leningradu walczą o oszczędność.** (Tlum. art. z czas. Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 6). Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 47—53.

Rola, znaczenie i stosowanie wewnątrzzakładowego rozrachunku gosp. w różnych zakładach przemysłowych Leningradu. Rola narad wytwórczych. Organizacja kontroli jakości produkcji. Współzawodnictwo o najwyższy odsetek wyborowej jakości wyrobów. Osobiste rachunki oszczędności robotników. Plany walki ze stratami materiałowymi. Walka o poprawę stanu sprzętu wytwórczego.

4049. SAVCZENKO F., JASZCZENKO A., GURA I., KOVALEVSKIJ F.: **Narady wytwórcze.** Z doświadczeń zakładowych i oddziałowych komitetów oraz grupowych związku. Przełożył z jęz. ros. B. Himmel. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 88. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, t. 34.

Omówienie doświadczeń kilku przodujących zakładów w organizowaniu i przeprowadzaniu narad wytwórczych.

4050. WASILJEW TADEUSZ: **Organizacja pracy w urzędzie gospodarczym w oparciu o tzw. układ zagadnień.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 7, str. 341—346.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4051. JENIK LADISLAV: **CRS — Industriebetriebe führten das Rentabilitätssystem ein.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 30, str. 11

Nowy system organizacji i nowy styl pracy w czechosłowackich przedsiębiorstwach uspołecznionych.

4052. **Methoden der Wirtschaftsplanung.** (c. d.) Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 24—25; 27—30, str. 3.

Plan zatrudnienia, Plan ochrony pracy i plan urządzeń socjalnych. Plan służby zdrowia.

4053. ULRICH F.: **Unsere Arbeit am Volkswirtschaftsplan 1951.** Arbeit u. Sozialfürsorge. R. 6. 1951, nr 11, str. 262—263; nr 12, str. 287—288; nr 13, str. 305—306. Plan zatrudnienia i płac. Plan akcji socjalnej. Ochrona pracy.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

4054. A. R.: **Sprawa pracy przymusowej na forum międzynarodowym.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 3, str. 3—9.

Międzynarodowa Organizacja Pracy i ONZ na usługach imperializmu. Warunki pracy przymu-

sowej w koloniach. Przykłady pracy przymusowej w USA.

Zob. poz. 4267, 4271, 4280, 4283, 3457, 4437 — 39, 4446, 4455, 4643.

PRAWO PRACY

POLSKA

4055. **Praca kobiet w świetle obowiązujących norm prawnych.** Warszawa 1951. Wyd. Związkowe CRZZ, s. 18. Centralna Rada Związków Zawodowych w Polsce.

4056. **Przegląd ustawodawstwa pracy oraz przepisów związkowych za okres styczeń (uzupełnienie) — marzec 1951 r.; — marzec — maj 1951 r.** Przegląd Prawa Społecznego. 1951, nr 2, 3 (dod. do czas. Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, 3).

4057. **W Polsce kapitalistycznej a w Polsce Ludowej.** Osiągnięcia klasy robotniczej Polski Ludowej w zakresie uprawnień socjalnych. Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 31—48.

Zestawienie i porównanie uprawnień pracowniczych w czasach kapit. i obecnie w zakresie: ochrony pracy (czasu pracy, urlopów, umów o pracę robotników, ochrony pracy młodocianych i kobiet, pracowników rolnych, ulg dla uczących się pracowników, rozjemstwa i sądów pracy, inspekcji pracy, bezpieczeństwa i higieny) — ubezpieczeń społecznych (zasieg osobowy i zakres rzeczowy ubez., świadczenia), pracy społecznej i innych urządzeń socjalnych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4058. E. M.: **Charakterystyczne cechy stosunku pracy, jako stosunku prawnego, w oświetleniu radzieckim.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 48—59.

Opracowanie art. Aleksandrova N. G. pt. Charakterystyczne cechy stos. pracy, jako stosunku prawnego. Burżuazyjna koncepcja prawa pracy. Kapit. stosunek do pracy. Czas pracy jako przedmiot stosunku pracy. Dyscyplina pracy. Spółdzielcze stosunki pracy. Stosunek pracy wg. prawa radzieckiego. Stosunki prawne graniczące ze stosunkami prawnymi pracy. Radziecka krytyczna recenzja artykułu.

4059. E.M.: **Wkład radzieckiego prawa pracy w walkę o wykonanie planu powojennej Stalinowskiej Pięciolatki.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 3, str. 33—41.

Zadania w dziedzinie pracy na tle realizacji planu i analizy wskazań Stalina (zapewnienia kadr, wzrostu wydajności pracy, dyscypliny pracy, odpowiedzialności materialnej pracowników, regulacji płac, ochrony pracy, umów zbiorowych).

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4060. KEISER FRITZ: **Besetz der Arbeit — Grundlage des neuen Arbeitsrechts.** Die Arbeit (Berlin). R. 5. 1951, nr 6, str. 266—268.

Wyjaśnienie społ.-polit. znaczenia nowego (wprowadzonego w NRD z dn. 1.V.50 r.) prawa pracy. Zasady prawa pracy w okresie weimarskim.

4061. PAUNOV PH.: **Réglementation du travail des femmes et des jeunes.** La Bulgarie Nouvelle. R. 6. 1951, nr 10, str. 2.

Nowe prawodawstwo pracy Ludowej Bułgarii. Poprawa warunków i ochrony pracy kobiet i nieletnich. Zrównanie płac mężczyzn i kobiet. Urlopy. Czas pracy. Ochrona macierzyństwa. Higiena i bezpieczeństwo pracy.

4062. **Reduction des heures de travail pour certaines catégories de travailleurs.** La Roumanie Nouvelle. V. 4. 1951, nr 68, str. 6.

Zmniejszenie czasu pracy w niektórych zawodach poniżej 8 godzin, bez obniżki płac. Poprawa warunków pracy i życia pracowników w miarę podnoszenia się produkcji.

Zob. poz. 3746, 4086, 4763.

DYSCYPLINA PRACY

4063. ALEKSANDROV N. G.: **Socjalistyczna dyscyplina pracy w ZSRR.** Warszawa 1951. „Książka i Wiedza”, s. 15, 1 nlb.

Dyscyplina pracy w ustroju kapit. Wyższość soc. dyscypliny pracy. Nagradzanie najlepszych pracowników. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny pracy. Obowiązki pracownika.

4064. CZAJKOWSKI KAZIMIERZ: **Ustawa o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy w praktyce sądów.** Nowe Prawo. R. 7. 1951, nr 3, str. 9—16.

Interpretacja ustawy.

4065. ROT: **Dyscyplina pracy.** Drobną Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 3, str. 6—7.

Znaczenie ustawy o soc. dyscyplinie pracy oraz jej realizacja w zakładach drobnej wytwórczości.

UMOWY ZBIOROWE

4066. A. B.: **Kollektivverträge in der Landwirtschaft.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 30, str. 4.

Interpretacja i omówienie znaczenia uchwały o ochronie zatrudnionych w rolnictwie.

4067. KULIKOWSKI CZESŁAW: **Zakładowe umowy zbiorowe czynnikiem realizacji planów.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 21—24.

Znaczenie i rola umów zakładowych w ZSRR. Zagadnienia regulowane w umowach zakładowych. Procedura zawierania umów w Polsce, ich charakterystyka i omówienie.

4068. MUSALL KURT: **Zum Abschluss der Betriebskollektivverträge.** Die Arbeit (Berlin). R. 5. 1951, nr 6, str. 258—260.

Ocena polityczna zakładowej umowy zbiorowej. Zasada wydajności. Zobowiązania indywidualne. Kontrola.

4069. **Najważniejsze postanowienia nowego Układu Zbiorowego Pracy.** Przegląd Rolniczy. R. 6. 1951, nr 6, str. 3—5.

4070. **Układ zbiorowy pracy w budownictwie z dnia 7 maja 1949 r.** Wyd. 3 popr. Warszawa 1951. Wyd. Zw. CRZZ, s. 110. CRZZ w Polsce.

4071. **Układ zbiorowy dla robotników i pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych na rok 1951/52.** Warszawa 1951. Państw. Wyd. Roln. i Leśne, s. 111, 1 nlb. Centr. Zarz. PGR.

ZATRUDNIENIE — KADRY

4072. DREBFLEISCH BERNARD: **Kadry w przemyśle roszarniczym.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 756—757.

Analiza bieżących potrzeb obsady technicznej i administracyjnej zakładów roszarniczych w Polsce. Niewłaściwy styl szkolenia zawodowego. Potrzeba szkolenia krótkofalowego.

4073. GOŁĘBIEWSKI TADEUSZ: **Wieś jako źródło sił roboczych.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 26—30.

Przedwojenny a obecny stan gospodarczy i ludnościowy wsi polskiej. Problem młodzieży wiejskiej.

4074. H. P.: **Obliczanie ilości i składu pracowników stołówki w ZSRR.** Żywnienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 29—30.

4075. ŁAZOWSKA HALINA: **O zaszeregowaniu pracowników.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 7, str. 348—350.

Znaczenie właściwego zaszeregowania pracownika. Podstawowe zasady zaszeregowania. Elementy wpływające na zaszeregowanie. Etapy prac nad zaszeregowaniem pracowników.

4076. KOPROWSKI FRANCISZEK: **O właściwą gospodarkę kadrami pracowniczymi.** Cement, Wapno, Gips. R. 1/16, 1951, nr 7—8, str. 174—176.

Charakterystyka sytuacji na odcinku polityki kadrowej przed i po IV Plenum PZPR. Omówienie podstawowych wytycznych IV Plenum. Znaczenie wytycznych.

4077. LACHMANN HORST: **Mädchen werden Facharbeiterinnen und Ingenieure.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 30, str. 5.

Problem zatrudnienia kobiet. Kobiety we współzawodnictwie pracy.

4078. PRAGIEROWA EUGENIA: **Wzrost pracy kobiet w Polsce Ludowej.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 67, str. 576—584.

Warunki pracy i płace kobiet w Polsce kapit. Przemiany w zatrudnieniu w okresie powojennym. Dane procentowe z lat 1949—1950. Szkolenie w nowych zawodach. Ruch współzawodnictwa pracy. Ochrona pracy kobiet.

4079. PUŁAWSKI ZYGMUNT: **Rozszerzenie zakresu pracy kobiet.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 56—61.

Charakterystyka dawnego i nowego spisu robót wronionych dla kobiet. Praca w górnictwie, przemyśle hutniczym, metalowym, mineralnym i chemicznym.

4080. **Zatrudnienie w państwowych i państwowo-spółdzielczych zakładach przemysłowych w 1951 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 18.

Liczba robotników i robotniko-godzin w poszczególnych gałęziach przemysłu w l. 1949—50.

WYDAJNOŚĆ — RACJONALIZACJA PRACY

POLSKA

4081. B. L.: **Z kroniki współzawodnictwa i racjonalizatorstwa.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 59—62; nr 8, str. 53—56.

Wiadomości o uruchomieniu huty „Częstochowa“ i innych obiektów przemysłowych. Nowa organizacja współzawodnictwa pracy w przemyśle. Osiągnięcia na odcinku obniżania kosztów własnych. — Znaczenie gosp. czynu lipcowego polskich mas pracujących. Walka o oszczędność węgla. Aktualizacja norm w hutnictwie. Wyniki stosowania metody Kowalowa w przem. ciężkim i budownictwie.

4082. BALLENSTEDT LUDWIK: **Nomogram wydajności.** Przegląd Górniczy. T. 7. 1951, nr 7—8, str. 289—292.

Wyprowadzenie zależności między wydajnością przodkową, dołową i ogólną a odsetkiem zatrudnionych w przodkach i na dole. Wpływ graficznego przedstawienia tych zależności na projektowanie i kontrolę wyników produkcyjnych kopalni.

4083. BAUMAN TADEUSZ: **Osiągnięcia racjonalizatorskie w pracach wodno-melioracyjnych.** Instruktor Rolny. R. 3. 1951, nr 8, str. 46—48.

4084. DĄBROWA ANTONI: **Analiza wskaźników wydajności pracy w przemyśle włókienniczym.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 6, str. 285—289.

Art. dysk., uzasadniający potrzebę wprowadzenia miernika wydajności obliczanego w jednostkach technicznych. Sposób obliczania wskaźnika wydajności dla zakładów kilkuoddziałowych.

4085. DYŻEWSKI ALEKSANDER: **Metody współdziałania studentów z ruchem racjonalizatorskim i ruchem łączności nauki z praktyką.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 6, str. 269—275.

Ruch racjonalizatorski w ZSRR i w Polsce Ludowej. Cel, rodzaj i zakres opieki i pomocy udzielanej racjonalizatorom przez inżynierów-naukowców. Ocena ruchu łączności nauki z praktyką. Rola i zadania studentów wyższych szkół technicznych.

4086. FILIPKOWSKI S.: **Racjonalizacja a ochrona pracy.** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 5. 1951, nr 5—6, str. 151—157.

Podłoże racjonalizacji, jej kierunki rozwojowe oraz powiązania z nową techniką. Łączność racjonalizacji z ochroną pracy. Przykłady. Tezy dyskusyjne.

4087. HOROCH LUDWIK: **Ruch racjonalizatorski w hutnictwie.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 804—806.

Zarys rozwoju ruchu racjonalizatorskiego w hutnictwie. Przyczyny zahamowania ruchu w l. 1948—1950, oraz ich omówienie (m. in. wady organizacyjne, brak właściwej wymiany doświadczeń między zakładami). Wnioski.

4088. JANKOWSKI FRANCISZEK: **Racjonalizacja i wynalazczość w przemyśle węglowym.** Warszawa 1950. „Czytelnik“, s. 65, 1 nrb. Wiedza Powszechna. Wyd. Popularno - Naukowe 712. Cykl: Postęp Techniczny w Górnictwie, z. 3.

Wynalazczość górnicza w Polsce do 1945 r. ZSRR jako wzór w akcji racjonalizacji i wynalazczości górniczej. Rola przodowników pracy. Akcja i wyniki „skrzynki pomysłów“. Premiowanie. Walka o postęp. Racjonalizacja narzędzi, maszyn i urządzeń mechan. Współpraca racjonalizatorów z naukowcami. Kluby techniki i racjonaliz., ośrodki i poradnie racjonalizatorskie.

4089. K. W.: **O pogłębienie ruchu racjonalizatorskiego.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 6—7, str. 216—219.

Dotychczasowe osiągnięcia w l. 1947—51 na terenie ZUS-u. Możliwości pogłębienia ruchu racjonalizatorskiego.

4089a. KORDASZEWSKI JAN.: **Zespołowe oszczędzanie w przemyśle lekkim.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 35—41.

Przegląd wyników ruchu korabielnikowskiego w ważniejszych gałęziach polskiego przemysłu lekkiego w okresie 1950—51. Analiza stanu zespołowego oszczędzania w tym przemyśle i wnioski.

4090. LESIECKI WACŁAW: **Udział Polaków w mechanizacji transportu urobku.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 244—245.

Polskie wynalazki od r. 1907—1950.

4091. **Przepisy o wynalazkach, wzorach i znakach towarowych.** Ustawodawstwo Gospodarcze. Teksty T. 5. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. IX, 221.

Zestawienie i teksty obowiązujących aktów normatywnych dot. 1) wynalazków, wzorów i znaków towarowych, 2) licencji na wykonywanie wynalazków i wzorów użytkowych, 3) wynalazków i wzorów użytk. dotyczących obrony państwa, 4) kolegium rzeczników patentowych, 5) wynalazczości pracowniczej, 6) zwalczania nie-

uczciwej konkurencji, 7) prawa międzynarodowego.

4092. STEPIEŃ WŁODZIMIERZ: **Racjonalizatorstwo i współzawodnictwo służb przeciwpożarowych.** Odzież. R. 2. 1951, nr 6, str. 20—22.

Przegląd osiągnięć — na przykładzie przem. odzieżowego w r. 1950.

4093. TARACH MIRON: **Drogi racjonalizacji w górnictwie.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 806—807.

Wpływ pracy racjonalizatorów na zwiększenie wydobywania. Przegląd pomysłów racjonalizatorskich. Perspektywy dalszego rozwoju ruchu.

4094. TOMICZEK HENRYK: **Walka o wzrost wydajności pracy w zakładach drobnej wytwórczości.** Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 3, str. 7—10.

Walka o obniżkę udziału kosztów osobowych w kosztach własnych produkcji. Sposób analizy czynników wywierających wpływ na wydajność pracy. Analiza stanu zatrudnienia w Państ. Zakł. Chem. Nr 1.

4095. **Uchwała Rady Ministrów w sprawie wynagrodzeń za wynalazki, udoskonalenia techniczne i usprawnienia dla autorów i realizatorów.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 285—288.

4096. WACHOWIAK TADEUSZ: **Racjonalizacja a wydajność pracy i zmniejszenie kosztów własnych na przykładzie Centrali Handlowej Materiałów Budowlanych.** Materiały Budowlane. R. 6. 1951, nr 7—8, str. 216—219.

Rozwój racjonalizacji. Racjonalizacja w handlu. Działalność Komisji Racjonaliz. na przykładzie CHMB. Usprawnienia. Wpływ racjonaliz. na przedterminowe wykonanie planu 6-letniego.

4097. WALCZAK ALEKSANDER: **Przodownicy pracy i racjonalizatorzy — to czołowi ludzie Polski Ludowej.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 8, str. 12—14.

Ze zjazdu przodowników pracy i racjonalizatorów resortu Poczty i Telekomunikacji. Słabe zainteresowanie pracami racjonalizatorów, brak upowszechnienia metod pracy, niedostateczna opieka.

4098. ŻARSKI J.: **Katalog pomysłów racjonalizatorskich z zakresu służby pocztowej.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 17—18.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4099. ACHUDOV A.: **Rasprostranenie opyta novatorov — ważnejsze delo profsojuznych organizacij.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 3, str. 23—26.

Rozwój współzawodnictwa i racjonalizatorstwa w przemyśle naftowym. Rola i zadania organizacji związkowych w rozpowszechnianiu doświadczeń nowatorów i racjonalizatorów.

4100. KOZYREV I.: **Nove formy ucztija mass v bor'be za ekonomiju na predprijatijach Leningrada.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 6, str. 38—45.

Organizacja współzawodnictwa o najwyższą jakość produkcji w przem. leningradzkim. Reorganizacja rozrachunku gosp. pomiędzy głównymi i pomocniczymi oddziałami przedsiębiorstwa. Współzawodnictwo o oszczędność materiałów, o lepsze wykorzystanie urządzeń produkcyjnych, o wysoką wydajność pracy. Przykłady z pracy zakładów przemysłowych.

4101. NAZAR'JANC JU: **Rosprostranenie peredovych metodov truda novatorov - metallurgov.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 4, str. 15—19.

Rozwój ruchu racjonalizatorskiego w radzieckim przemyśle hutniczym. Wpływ osiągnięć racjonalizatorskich i ich rozpowszechniania na

wzrost wydajności pracy, wzrost produkcji i obniżkę kosztów własnych. Zadania zw. zaw. w akcji rozpowszechniania przodujących metod pracy.

4102. **Podniat' ureven' rukovodstva.** Bolszevik. R. 28. 1951, nr 15, str. 1—7.

Warunki i wyniki osiągnięć w zakresie współzawodnictwa pracy w ZSRR. Rola zw. zaw. i organizacji partyjnych w urabianiu socjalistycznego stosunku do pracy wśród robotników.

4103. PSZENICIN N.: **Tvorczeskoe sodružestvo rabotnikov nauki i proizvodstva.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 3, str. 18—22.

Omówienie udziału oraz metod pracy i wyników działalności organizacji związkowych na odcinku umasowienia współpracy nauki z produkcją w akcji zorganizowanej w 1949 r. z inicjatywy kolektywów 5 instytutów naukowych Leningradu.

4104. SPIRIDONOV M.: **Vysokaja proizvoditel'nost' truda — reszajuszczee uslovie pobedy kommunizma.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 5, str. 15—20.

Znaczenie wzrostu wydajności pracy dla budowy komunizmu. Wzrost wydajności pracy w okresie 5-1. planów stalinowskich. Rozwój nauki i techniki, rozwój współzawodnictwa, podnoszenie kwalifikacji robotników i pracowników inż. techn. jako podstawa wzrostu wydajności pracy w ustroju socjalistycznym.

4105. TATUR S., SOKOLOVSKIJ A., MNACAGANOVA V.: **Ispol'zovanie liczyh szchetov ekonomii v bor'be za socialističeskie nakoplenija v promyslennosti.** Moskva 1951. Gospolitizdat, s. 168.

Rola akumulacji i oszczędności w gosp. socjalistycznej. Rozwój soc. współzawodnictwa o oszczędność i obniżenie kosztów własnych. Powstanie i rozwój osobistych kont oszczędności. Wyniki wprowadzenia osobistych kont oszczędności. Osobiste konta oszczędności w zakładach „Kaliber” w Moskwie. Doświadczenia wprowadzenia kont oszczędności w zakładzie MPS im. L. M. Kaganowicza i w leningradzkiej fabryce obuwia „Skorochod”. Rola osobistych kont oszczędności w walce o ponadplanową produkcję. Indywidualny rozrachunek gospodarczy a osobiste konta oszczędnościowe. Wnioski.

4106. WIRTH ERICH: **Die Rolle der sowjetischen Arbeitsmethoden für die Erfüllung unserer Volkswirtschaftspläne.** Einheit. R. 6. 1951, nr 6, str. 387—395.

Zwiększanie wydajności pracy w państwach kapit., a wydajność pracy w ZSRR. Wytyczne zastosowania radzieckich metod pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4107. SCHLEGEL H.: **Steigerung der Arbeitsproduktivität durch volle Ausnutzung von Maschinen und Arbeitsteilung im Kollektiv.** Arbeit u. Sozialfürsorge. R. 6. 1951, nr 11, str. 246—247.

Omówienie doświadczeń i osiągnięć kolektywu fabryki (VE-Werk) w zakresie organizacji pracy i uzyskanego polepszenia wskaźników wydajności. Znaczenie uświadomienia ideologicznego kolektywu.

4108. SCHMIDT HANS: **Zur Diskussion über die technisch begründeten Arbeitsnormen.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 29, str. 5.

Różnorodność norm wydajności pracy w tych samych działach produkcji. Normy państwowe a możliwości dobrowolnego ich podwyższania.

WSPÓLZAWODNICTWO PRACY

POLSKA

4109. A. B.: **Wyniki socjalistycznego współzawodnictwa pracy w PZUW w I kw. 1951 r.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 7, str. 111—112.

4110. B. L.: **Z kroniki współzawodnictwa i racjonalizatorstwa.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 66—70.

Popularyzacja metody inż. Kowalowa w Polsce. Przegląd ostatnich osiągnięć na tym polu w różnych zakładach pracy. Omówienie zarządzeń wykonawczych do dekretu o wynalazczości pracowniczej z 12.10.1950 r. Wzrost wydajności pracy i jakości produkcji. Osiągnięcia „wart po koju“.

4111. BEŁEJ ROMAN: **Współzawodnictwo na PKP w r. 1950.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 200—201.

Zarys rozwoju. Osiągnięcia.

4112. **Cały wysiłek ku udoskonaleniu kierowania współzawodnictwem socjalistycznym.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 6, str. 266—269.

Znaczenie kierowniczej roli zw. zawod. Warunki podniesienia wydajności pracy. Upowszechnianie metody pracy stachanowskiej. Osiągnięcia radz. zw. zaw. we współzawodnictwie. Racjonalizatorstwo — szkolenie techniczne. Znaczenie pracy polityczno - wychowawczej.

4113. CIEPLAK IGNACY: **Współzawodnictwo długofalowe w transporcie samochodowym.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 342—345.

4114. CZERWIŃSKI MARIAN: **Współzawodnictwo pracy w przemyśle węglowym.** — Posiedzenie plenarne VI CZRR. Warszawa 1951. Wyd. Zw. CRZZ, str. 9—36.

Rozwój współzawodn. w przemyśle węglowym. Walka o nowe, lepsze formy i o umasowienie ruchu. Zobowiązania i normy. Niedociągnięcia zw. zaw. w kierowaniu ruchem.

4115. KOWALSKI JANUSZ: **Na marginesie oceny wyników współzawodnictwa pracy w IV kwartale 1950 r.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 3, str. 118—123.

Pozytywne i negatywne strony współzawodnictwa na terenie Centrali PZUW. Rola POP. Zagadnienie planowania i jego struktury organizacyjnej. Art. dysk.

4116. MACIEJEWICZ WACŁAW: **Współzawodnictwo pracy.** Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 4, str. 107—109.

Definicja. Rozwój i formy współzawodnictwa. Zalety i znaczenie współz. indywidualnego. Możliwości rozwoju w drogownictwie.

4117. MARIANŃSKI HENRYK: **Kolejarze współzawodniczą ze spedytorami.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 336—337.

Omówienie nowego rodzaju współzawodnictwa pracy między załogami kolejowych placówek liniowych w porcie szczecińskim a pracownikami miejscowych instytucji spedycyjnych.

4118. MICHAŁSKI LUDWIK: **Współzawodnictwo pracy w żywieniu zbiorowym.** Żywnienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 16—17.

Konieczność wprowadzenia nowych form współzawodnictwa dla podniesienia wydajności pracy i obniżenia kosztów własnych.

4119. PAŁKA ST.: **Akcja usprawnienia usług pocztowych.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 9—11.

Wytyczne ustalone na naradzie wytwórczej Min. Pocht i Telegrafów. Przykłady niedociągnięć.

4120. SZCZEPANEK EUGENIUSZ: **Sylwetki współzawodników — Alfred Kawczyk.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 281—284.

Reportaż o metodzie pracy w kopalni.

4121. **Usprawnienie organizacji współzawodnictwa pracy.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 6, str. 277—279.

Zasady prowadzenia współzawodnictwa pracy w Zw. Zaw. Górników.

4122. **Współzawodnictwo zobowiązaniowe ważnym czynnikiem przyspieszenia wykonania planu.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 742—744.

Konkretne zobowiązania produkcyjne — nową formą współzawodnictwa. Ocena zobowiązań Czynu Majowego i ich wykonania w przemyśle węglowym, włókienniczym, hutniczym, budownictwie i komunikacji. Konieczność ścisłej współpracy załóg robotniczych z personelem technicznym. Zadania aktywu gospodarczego i związkowego w rozwoju współzawodnictwa.

4132. **Wytyczne dla udziału stowarzyszeń technicznych NOT w ruchu współzawodnictwa i wynalazczości pracowniczej.** Przegląd Spawalnictwa. R. 3. 1951, nr 4, str. nlb.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4124. GROBICKI WINCENTY: **Stachanowskie metody usprawnienia transportu kolejowego w świetle osiągnięć kolei w ZSRR.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 253—255.

System dyspeczerski. Środki stosowane w pracy dyspeczera. Zasada stałego zespołu drużyn pracowniczych. Znaczenie pracy dyspeczera i inżyniera - doradcy.

4125. MNACAGANOVA V., SOKOLOVSKIJ A.: **Konta osobowe stachanowców.** (Z czas. Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 3, tłum. D. Szarzyński). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 31. Biblioteka Pracy, 6.

Zob. r. 1950, poz. 5213, 6516.

4126. **Novye uspechi tekstil'szczikov v socialisticzeskom sorevnovanju.** Tekstilnaja Promyslennost'. R. 11. 1951, nr 6, str. 3—4.

Wyniki soc. współzawodnictwa pracy w przemyśle włókienniczym ZSRR w I kwart. Zakres współzawodnictwa.

4127. PETROV P.: **Stachanovskij cech.** 1951. Profizdat, Rec. Zverev R.: Kniga o kolektivnom stachanovskom trude. Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 4, str. 30.

Opis doświadczeń i osiągnięć organizacyjnych i produkcyjnych fabryki im. Stalina w Moskwie, która dzięki umiejętnemu kierownictwu i zespołowej pracy stachanowskiej uzyskała tytuł „zakładów stachanowskich“.

4128. ROSSIJSKIJ NIKOLAJ A.: **Zespołowa organizacja pracy stachanowskiej.** Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 23, 1 nlb. Biblioteka Przdowników Pracy, nr 63.

Opis przebiegu prac nad organizowaniem zespołowej pracy stachanowskiej w fabryce „Kalibr“, w wyniku czego uzyskano znaczne przyspieszenie wykonania planu produkcji i podwyższenie jej jakości.

4129. **Vsemerno uluczszat' rukovodstvo socialisticzeskim sorevnovaniem.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 4, str. 1—8.

Rozwój gospodarczy ZSRR. Rozwój różnych form współzawodnictwa pracy. Zadania zw. zaw. na odcinku kierowania socj. współzawodnictwem. Braki i błędy organizacji zw. Konieczność likwidacji urzędowego stosunku do współzawodn., formalizmu w pracy zw. i organizacji gosp. Propaganda techniczna, szkolenie ideologiczne i zawodowe, przyswajanie doświadczeń przdowników i racjonalizatorów — jako warunki realizacji zadań zw. zaw. na odcinku kierowania współzawodnictwem.

4130. **Za dalnejszije uspechi v socialisticzeskom sorevnovanii.** Rybnoe Chozjajstvo. R. 27. 1951, nr 5, str. 3—4.

METODA INŻ. KOWALOWA

4131. BIEGELEISEN - ŻELAZOWSKI BRONISŁAW: **Znaczenie metody Kowalowa dla szkolenia zawodow-
go.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2, 1951, nr 6,
str. 277—284.

Szkolenie zawodowe w ustroju kapit. i socjalist.
Powstanie i rozszerzenie się metody Kowalowa.
Udział inżynierów i techników w rozpowszechni-
aniu metody Kowalowa. Analiza pracy stachanow-
ców. Metoda nauczania. Organizacja
miejsca pracy. Polskie doświadczenia przy wpro-
wadzeniu metody Kowalowa. Ośrodki realiza-
cji metody Kowalowa.

4132. C. E. W.: **Metody inżynierów F. Kowalowa i F.
Mamedowa a usprawnienie transportu kolejowego.**
Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 245—252.

Możliwości stosowania metody Kowalowa w
służbie drogowej i w służbie mechanicznej ko-
lejnictwa. Istota metody inż. Mamedowa oraz
osiągnięte dzięki jej stosowaniu wyniki w ko-
lejnictwie radzieckim.

4133. KIRIŁŁOW: **Badanie i rozpowszechnianie sta-
chanowskich metod pracy w przemyśle odzieżowym.**
Odzież. R. 2, 1951, nr 7, str. 1—3.

Przebieg badań stachanowskich metod pracy
wg. metody inż. Kowalowa w radzieckich przed-
siębiorstwach odzieżowych.

4134. KOVALOV F.: **Doświadczenie stachanowskie
dla mas.** (Z czas. *Technika Molodiozi.* 1950, nr 11, tłum.
J. Bolecki). *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2,
1951, nr 6, str. 275—277.

Badania czynności, wybór najlepszego sposobu
wykonywania, metoda szkolenia. Rola narad
technicznych w ustalaniu właściwych metod
pracy.

4135. LAGUNOV A.: **Po metodu inż. F. Kovaleva.**
Avtomobil. R. 29, 1951, nr 3, str. 19—20.

Przykłady stosowania metody Kowalowa w tran-
sporcie samochodowym.

4136. **Metod inż. Kovaleva v dejstvii.** *Tekstilnaja
Promyslennost'.* R. 11, 1951, nr 8, str. 6—7.

Przykłady osiągnięć w pracy metodą Kowalowa
w niektórych przedsiębiorstwach radzieckich
w zakresie skracania czasu pracy, obniżania ko-
szków produkcji i podnoszenia jakości wyrobów.

4137. NOVICKIJ L. J.: **Po metodu inż. Kovaleva.**
Legkaja Promyslennost'. R. 11, 1951, nr 4, str. 9—11.

Skład i organizacja brygady roboczej w zakła-
dzie włókienniczym. Organizacja miejsca pracy
i dnia roboczego wg metody Kowalowa.

4138. SERGIEV V. P.: **Puti primenenija metoda inż.
Kovaleva v szvejnoj promyslennosti.** *Legkaja Pro-
myslennost'.* R. 11, 1951, nr 2, str. 17—20.

Klasyfikacja zabiegów produkcyjnych. Organi-
zacja pracy przy czynnościach złożonych (kusto-
wyje operacji). Racjonalizacja technologicznych
zabiegów. Organizacja miejsca pracy. Rola in-
struktażu.

4139. WARZECHA GERARD: **Rozpowszechnianie
Przodujących metod pracy.** *Gospodarka Planowa.* R. 6,
1951, nr 6, str. 16—21.

Potrzeba, znaczenie i warunki podniesienia wy-
dajności pracy. Metoda Kowalowa i jej zasto-
sowania w Polsce. Opis osiągnięć dzięki wpro-
wadzeniu metody w zakładach przemysłu węg-
lowego, hutniczego, metalowego, kolejnictwa.
Środki rozpowszechniania przodujących metod
pracy.

4140. ZAGORCZIK M. M., PORTUGALOV D. I.: **Pro-
gressivnyj metod rosprostranenijsja stachanovskago
opyta.** *Stekło i Kaeramika.* R. 8 1951, nr 5, str. 13—16.

Wyniki stosowania metody inż. Kowalowa w
przemysle szklarskim. Warunki upowszechnie-
nia metody.

4141. **Zastosowanie metody inż. Kowalowa w radziec-
kim przemyśle celulozowo - papierniczym.** *Papiernik.*
R. 5, 1951, nr 6, str. 1—2.

TECHNICZNE NORMOWANIE PRACY

4142. BASZINSKIJ S. V.: **Osnovy techniczeskogo
normirovanija v stroitel'stve.** *Izd. 2, pererabotannoe
i dopolnennoe.* Moskwa 1951. Gos. Izdat. Stroitel'noj
Literatury, s. 184.

Wykład podstaw teorii normowania techn. w
budownictwie. Proces budowlany, czas pracy
i normy produkcyjne. Badanie procesów bu-
dowl. metodą chronometrażu. Podstawowe za-
sady i treść normowania techn. Normowanie
ręcznych i zmechanizowanych procesów pracy.
Dokładność pomiarów i obliczeń w głównych
fazach normowania techn. Metody w produkcji
i ewidencja ich wykonania. Normowanie zuży-
cia materiałów budowl. 2 wyd. książki uzupeł-
niono, wprowadzając uzasadnienie omawianych
w niej metod.

4143. BASZYNSKIJ S. V.: **Ustalenie wzorców tech-
nicznych i norm pracy w budownictwie.** (Tłum. z ros.
W. Podrecki, K. Domański, W. Andrzejewski). War-
szawa 1950. Państw. Wyd. Techn., s. 187.
Zob. poz. 4142.

4144. BIELEWICZ TADEUSZ: **Techniczne normowa-
nie pracy.** *Poradnik Mleczarski i Jajczarski.* R. 11,
1951, nr 7, str. 3—4.

Art. dysk. Definicja technicznego normowania
pracy. Analiza procesu ustalania norm.

4145. FERSKI ANDRZEJ: **Zadania normowania pra-
cy w planie sześcioletnim.** *Ekonomika i Organi-
zacja Pracy.* R. 2, 1951, nr 6, str. 250—258.

Normowanie pracy w Polsce do r. 1950. Trud-
ności i przeszkody w realizacji zadań normo-
wania pracy. Potrzeba zwiększenia zakresu ro-
bót akordowych, wprowadzenia norm techni-
cznych, kształcenia techników normowania,
właściwego opracowania programów normowa-
wania na uczelniach ekonomicznych i technicz-
nych, opracowania katalogów norm dla poszcze-
gólnych gałęzi produkcji. Zagadnienie literatury
o normowaniu pracy.

4146. FICK BRONISŁAW: **Wykorzystanie wewnątrz-
nych rezerw siły roboczej w zakładach produkcyjnych.**
Praca i Opieka Społeczna. R. 25, 1951, nr 1, str. 15—25.

Wpływ standaryzacji produkcji. Znaczenie
podziału pracy, specjalizacja i mechanizacja.
Podnoszenie kwalifikacji pracowników. Normo-
wanie pracy, współzawodnictwo i wielowarsz-
tatowość. Znaczenie oszczędności w admini-
stracji przedsiębiorstw i zakładów pracy.

4147. GRINER A. S.: **Metodika techniczeskogo nor-
mirovanija raboty uolnogno kombajna „Donbas“.**
Ugol. R. 26, 1951, nr 5, str. 14—18.

Obliczanie normy wydajności kombajnu. Obli-
czanie składu brygady. Wydajność pracy i nor-
my wyrobu robotników brygady wydobywczej.

4148. KOSTRZEWA KAZIMIERRZ: **Normy rudowe
w przeladunku portowym.** *Transport i Spedycja.*
R. 3, 1951, nr 7, str. 306—307.

4149. LUKICZEV I. K.: **Rasprostranenijsja stachanov-
skago opyta v spiczecznoj promyslennosti.** *Lesnaja
Promyslennost'.* R. 11, 1951, nr 2, str. 24—25.

Charakterystyka niektórych norm w przemyśle zapałczanym.

4150. LYZLOV B. N.: **Zasadnicze problemy technicznego normowania pracy.** Wyd. 2. (Tłum. Lewon Tor Oganjan). Warszawa 1951. Państw. Wyd. Szkolnictwa Zawodowego, s. 99.

Proces produkcyjny i jego struktura. Techniczna norma pracy i jej cele. Klasyfikacja zużycia czasu przy produkcji. Skład techn. normy pracy i sposób jej obliczania. Metody normowania techn. Kolejność opracowania normatywów czasu. Metodyka pomiaru zużycia czasu roboczego. Normowanie elementów składowych technicznej normy pracy. Przykład obliczania normy czasu jednostkowego i normy pracy na serię.

4151. MAYRE LUDWIK: **Kierunek badań naukowych w dziedzinie technicznego normowania pracy w przemyśle hutniczym.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2. 1951, nr 7, str. 308—314.

Ustalenie potrzeb. Zadania organizacyjne, metodologiczne i szkoleniowe. Kierunek i plan prac naukowych w ramach planu 6-letniego.

4152. MUSZYŃSKI ZBIGNIEW: **Przyczynę do analizy ruchów roboczych.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2. 1951, nr 6, str. 258—262.

Studia w zakresie normowania pracy i potrzeba rozłożenia ruchu roboczego na dalsze elementy. Omówienie elementarnego ruchu przenoszącego, chwytającego, sięgającego i kręcącego. W art. tab. podające wyniki obserwacji.

4153. SMOLEŃSKI W.: **Zagadnienie norm w spółdzielniach rzemieślniczych.** *Drobna Wytwórczość.* R. 1. 1951, nr 3, str. 15—17.

Przyczyny opóźnionego wprowadzenia norm pracy w spółdzielczości rzemieślniczej. Czynniki ustalania norm. Wprowadzanie norm w życie.

4154. **Tabela norm i podziału prac. Załącznik do Układu zbiorowego pracy dla robotników i pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych na rok 1951/52.** Warszawa 1951. Państw. Wyd. Roln. i Leśne, s. 111. Centr. Zarz. P. G. R.

4155. TYMIENIECKI STEFAN: **Graficzna metoda śledzenia za normami pracy.** *Ekonomika i Organizacja Pracy.* R. 2. 1951, nr 7, str. 336—341.

Rodzaje, budowa i zalety arkuszy sprawozdawczych stosowanych w przemyśle ciężkim. Formuły statystyczne GUS. Znaczenie statystyki wykonania norm pracy. Wzory arkuszy i wykresy.

4156. **Zarządzenie Ministra Przemysłu Lekkiego z dnia 29.XII. 1950 roku w sprawie zastosowania Nowego Katalogu Norm Pracy i Taryfikatora Robót w przemyśle graficznym.** Warszawa 1951, s. 2, 5 nlb.

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

POLSKA

4157. ALTMAN HENRYK: **W sprawie przejścia inspekcji pracy przez związki zawodowe.** *Przegląd Związkowy.* R. 22, 1951, nr 6, str. 247—250.

Zagadnienie ochrony pracy w społeczeństwie soc. Działalność państwowej inspekcji pracy w Polsce po wojnie oraz jej stan obecny. Przyczyny przekazania tego organu zw. zaw.

4158. BORMAN HENRYK: **Zadymianie miast i okręgów przemysłowych.** *Energetyka.* R. 5. 1951, nr 5—6, str. 177—180.

Rozmiary szkód gospodarczych i społecznych. Zatrucia zawodowe. Zagadnienie ochrony i kosztów urządzeń usuwających popioły.

4159. GAN LEONARD: **Z zagadnień społecznej inspekcji pracy.** *Przegląd Związkowy.* R. 22, 1951, nr 6, str. 251—253.

Osiągnięcia i błędy bhp w Polsce Ludowej. Rola i zadania zaw. w akcji bhp. Rola i zakres obowiązków inspektorów społecznych.

4160. GLEWICZ ANTONI: **Zagadnienie urazowości w budownictwie.** *Przegląd Budowlany.* R. 23, 1951, str. 310—311.

Wypadki przy pracy w budownictwie w l. 1948—1949. Skutki uszkodzeń. Zatrudnienie i wypadkowość. Wypadki wg miesięcy, w poszczeg. dniach tygodnia, wg godzin pracy, wg wieku i płci, wg czynników bezpośrednich.

4161. HESSEK KAROL, MICEWICZ STANISŁAW: **Praca w hutach cynku i ołowiu pod względem bezpieczeństwa i higieny.** Wyd. 2, popr. i uzup. Warszawa 1950, s. 11 nlb., 163, Wyd. Min. Pracy i Op. Społ. Seria Ochrony Pracy, nr 35.

Obsługa pieców prażalniczych i spiekalni. Obsługa pieców destylacyjnych. Muflarnie. Rafinerie. Walcownie. Czynniki szkodliwe dla zdrowia w hutnictwie cynku. Urządzenia zdrowotne w hutach. Bhp w hutach ołowiu i oddziałach kadmu oraz przy produkcji kwasu siarkowego.

4162. K.A.: **Bezpieczeństwo pracy a współzawodnictwo.** *Przemysł Włókienniczy.* R. 5. 1951, nr 5, str. 259—263.

Powiązania bezp. pracy ze współzawodnictwem. Rozwój współzawodnictwa, jako wyraz podnoszenia się kwalifikacji załóg fabrycznych, wpływa na spadek wypadków w przem. włókienniczym.

4163. KRAJEWSKI JERZY: **Akcja BHP w przemyśle papierniczym.** *Papiernik.* R. 5. 1951, nr 5, str. 15—16.

Ocena pracy referentów bhp. Zadania bhp. w przem. papierniczym w okresie planu 6-letniego.

4164. KUPCZAKIEWICZ JAROSŁAW: **Wypadki w drodze do pracy i z pracy w latach 1947—1949.** *Praca i Opieka Społeczna.* R. 25, 1951, nr 3, str. 17—25.

Potrzeba podjęcia systematycznej walki z wypadkowością w drodze do pracy i z pracy. Ogólna dynamika tych wypadków. Przyczyny wypadków. Płeć i wiek poszkodowanych. Wahania liczby wypadków w ciągu poszczeg. miesięcy, dni, tygodnia i godzin dnia. Rodzaj uszkodzeń wypadkowych.

4165. LIPSKI TADEUSZ: **Bezpieczeństwo i higiena pracy ważnym czynnikiem wykonania planu.** *Życie Gospodarcze.* R. 6. 1951, nr 15, str. 851—854.

Znaczenie i dotychczasowe osiągnięcia bhp. w przemyśle Polski Ludowej. Omówienie przyczyn niektórych niedociągnięć ze strony CRZZ. Zadania zw. zaw. w rozwoju bhp. w ramach planu 6-letniego. Komisje ochrony pracy.

4166. MERZ MARIAN: **Rola barwy w kompozycji wnętrza przemysłowych.** *Bezpieczeństwo i Higiena Pracy.* R. 5. 1951, nr 5—6, str. 184—186.

Związki pomiędzy oświetleniem i barwą. Zadania barwy (celowego malowania) maszyn i urządzeń z punktu widzenia bezp. pracy i walki ze zmęczeniem.

4167. PARNAS J.: **Higiena i bezpieczeństwo pracy w zakładach przemysłu mięsnego.** *Gospodarka Mięsna.* R. 2. 1951, nr 1—2, str. 29—34.

Możliwości zakażeń chorobami zwierzęcymi i ochrona pracowników zatrudnionych w przemyśle mięsnym. Rodzaje chorób.

4168. PIEŚLAK WACŁAW: **Praca przy dźwigach portowych.** *Bezpieczeństwo i Higiena Pracy.* R. 5. 1951, nr 5—6, str. 163—166.

Funkcjonowanie i właściwa obsługa dźwigów z uwagi na bezpieczeństwo pracy. Powody wypadków i wskazówki zapobiegawcze.

4169. **Przyczyny wypadków na drogach przewozowych.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 269—272.

Analiza wypadków spowodowanych wskakiwaniem do pociągu, nieprawidłowym spinaniem wozów i alkoholem.

4170. **PULAWSKI ZYGMUNT: Nowe zadania na odcinku bezpieczeństwa pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 76—80.

4171. **ROSTKOWSKI LUDWIK, PULAWSKI ZYGMUNT: Ochrona oczu przy pracy.** Warszawa 1951. Zakł. Wyd. Min. Pracy i Opieki Społ., s. 23, 1 nlb. Seria Ochrony Pracy, nr 42.

Wskazówki ogólne. Prace szczególnie niebezpieczne i szkodliwe. Środki zapobiegawcze urazom i chorobom zawodowym oczu. Dobór robotników i badania lekarskie. Pomoc sanitarna przy urazach i zawodowych chorobach oczu.

4172. **RUSINEK KAZIMIERZ: Troska Polski Ludowej o bezpieczne warunki pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 5—14.

Rola, znaczenie i zadania inspekcji pracy w walce o poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

4173. **SARARA JÓZEF: Bezpieczeństwo i higiena pracy przy montażu mostów.** Drogownictwo. R. 6. 1951, nr 6, str. 110—113.

Organizacja robót w terenie, mechanizacja robót, racjonalizacja metod pracy z punktu widzenia bhp.

4174. **SZMIDT GAL EUGENIUSZ: Wyrób mydła i środków do prania. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy.** Warszawa 1951. Zakł. Wyd. Min. Pracy i Opieki Społ., s. 18. Seria Ochrony Pracy, nr 47.

4175. **TANIEWSKI LUDWIK: Stan nauki o ochronie pracy w Polsce.** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 5. 1950, nr 4, str. 113—129.

Ochrona pracy jako nauka. Ochrona pracy w ustroju kapit. Kongresy bezp. pracy (1933, 1938). Przegląd wydawnictw przedwojennych i powojennych (do r. 1949). Bhp. w okresie powojennym. Przesłanki na przyszłość. Zob. 1951 poz. 3128.

4176. **TARACH MIRON: Wzmoczenie środków ochrony pracy w górnictwie.** Wiadomości Górnicze. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 266—268.

Osiągnięcia nauki radzieckiej na odcinku zwalczania wypadków. Uchwała Prez. Rządu z dn. 24.III.1951 r. Szkolenie pracowników dołowych. Zwalczanie pyłu węglowego i nadmiaru gazu.

4177. **ZIELIŃSKI JERZY: Uwagi o rozwoju historycznym ochrony pracy i o roli inspekcji pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 15—22.

Ochrona pracy w ustroju kapit. Cechy prawodawstwa z dziedziny ochr. pracy w Polsce kapit. Ochrona pracy w ustroju soc. i ustroju dem. lud. Problem inspekcji pracy.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4178. **ANUFRIENKO N.: Ochrona trudu — ważniejszej uczastok profsojuznej raboty.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 6, str. 30—33.

Ochrona zdrowia w ZSRR. Stała poprawa warunków pracy w radzieckim przemyśle, transporcie i budownictwie. Metody propagowania wśród robotników wiadomości z zakresu techniki bhp.

4179. **KOLJADA I. A.: Technika bezopasnosti v gázovom chozjajstve zavoda.** Kiev 1951. „Maszgiz“, s. 76.

4180. **Organizacja obrony przeciwpożarowej w Związku Radzieckim.** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. R. 5. 1951, nr 5—6, str. 197—199.

Rola instytucji ubezpieczeniowej (Gosstrachu). Odpowiedzialność inżynierów budowlanych i personelu inżynieryjno-technicznego zakładu pracy. Zasady klasyfikacji mat. budowlanych na ognioodporność.

4181. **PRICHODKO P. T.: Higiena pracy górnika.** (Tłum. z wyd. ros.). Warszawa 1951. Państw. Zakł. Wyd. Lekars., s. 99, 1 nlb.

Stan sanitarny w kopalni i jego wpływ na wydajność pracy. Warunki meteorologiczne. Powietrze i sposoby przewietrzania kopalni. Gazy kopalniane i ich wpływ na zdrowie człowieka. Pył i jego zwalczanie. Oświetlenie. Ochrona przed wilgocią. Zaopatrzenie górników w wodę do picia. Warunki bytowe oraz organizacyjne wczasów dla górników. Rola i zadania aktywu sanitarnego w walce o uzdrowienie warunków pracy i życia górników.

PLACE — PREMIE — FUNDUSZ ZAKŁADOWY

POLSKA

4182. **FERSKI A., WEBER E.: Szczegółowe tablice potrąceń podatku od wynagrodzeń.** Gotowe wypłaty tygodniowe, dziesięciodniowe, dwutygodniowe, półmiesięczne, miesięczne dla przodujących w pracy pracowników z tytułu współzawodnictwa w pracy. Warszawa 1951. Polsk. Wyd. Gosp., s. VIII, 147.

4183. **KOWALAK T.: Nowy system płac w walce o wzrost wydajności pracy w przemyśle mięsny.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 4, str. 224—227.

Premiowanie wydajności pracy w przem. mięsnym. Nowy regulamin premiowania.

4184. **KULCZYCKI LEON: Znaczenie funduszu zakładowego.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 6, str. 258—261.

Przebieg realizacji ustawy w r. 1950. Znowelizowanie przepisów o funduszu zakładowym. Zasady gospodarowania funduszem. Zadania zw. zaw. w jego gospodarowaniu.

4185. **KURKOWSKI TADEUSZ: Nowe zasady zasregowania i wynagradzania pracowników CZPMlecz. i podległych zakładów.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 8, str. 4—7.

Omówienie nowej siatki płac ustalonej zarządzeniem nr 124 Min. Handlu Wewn. z dnia 17.VI.51.

4186. **ŁAZARCZYK STEFAN: Ustawienie płac traktorzystów w nowym Układzie Zbiorowym Pracy.** Przegląd Rolniczy. R. 6. 1951, nr 7, str. 6—8.

Porównanie wysokości płac obecnych z poprzednimi. Stawki płac dziennych w zależności od rodzaju pracy i typu traktora.

4187. **ŁAZARCZYK STEFAN: Płace i normy wydajności pracy w PGR.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 902—904.

Zmiana systemu norm i płac w r. 1951 w pracach polowych i hodowlanych oraz omówienie pierwszych jej wyników. Problem szkolenia kadr kalkulatorów.

4188. **Płace robotników dniówkowych niestałych w rolnictwie w okresie robót letnich w 1950 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 20.

Płace wojewódzkie za poszczególne czynności, z rozbiem na mężczyzn, młodocianych i kobiety.

Znaczenie rozporządzenia Rady Min. z dnia 24.III. 1951 w sprawie wykonania ustawy o funduszu zakładowym.

Zob. poz. 3905.

4190. BOBROWSKA IRENA: **System wynagrodzenia za pracę w kolchozach**. Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951 nr 3, str. 42—47.

Omówienie funduszu płac, dniówki obrachunkowej i norm opłat dodatkowych w radzieckich kolchozach.

XI. ANALIZA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

OGÓLNE

Zob. poz. 4729.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

4191. BIELAWSKI J.: **Skracamy terminy składania sprawozdań**. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 8, str. 343—344.

Organizacja księgowości w cukrowni „Środa“. Skrócenie terminów składania sprawozdań i zmniejszenie obsady działu księgowości.

4192. KWIATKOWSKI TADEUSZ: **Sprawozdawczość i statystyka w transporcie samochodowym**. Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 245—248.

Konieczność stworzenia jednolitego systemu sprawozdawczości statystycznej. Metody opracowania jednolitej sprawozdawczości. Wzory.

4193. M. J.: **Sprawozdawczość finansowa przedsiębiorstw handlowych w r. 1951**. Biuletyn BOR, R. 2. 1951, nr 6, str. 270—275.

Wyjaśnienia zasad sprawozdawczości miesięcznej i kwartalnej ustalonych uchwałą Rady Min. nr 131 (Mon. Pol. 1951, nr A-19, poz. 244).

4194. MROSZCZAK STANISŁAW: **Sprawozdawczość państwowych przedsiębiorstw komunikacyjnych (lądowych) do władz nadrzędnych w roku 1951**. Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 235—239.

Sposób wykonywania i terminy sprawozdawczości operatywnej i ostatecznej (eksploatacyjna, zatrudnienia i płac oraz zaopatrzenia materiałowego) PKP. PKS, Państw. Żegluga Śródlądowej, PLL „Lot“.

4195. SKRZYWAN ST.: **Walka o sprawozdawczość**. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 6, str. 249—255.

Analiza aktualnego stanu sprawozdawczości ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu. Wytyczne dalszego rozwoju i uaktywnienia sprawozdawczości finansowej.

4196. **Sprawozdawczość operatywna w budownictwie**. Praca zbiorowa pod red. Ter-Markariana. (Tłum. z jęz. ros. St. Tomaszewski). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 84. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, t. 36.

Obiekty ewidencji statystycznej i sprawozdawczości w budownictwie. Spis. Pierwiastkowe dokumenty ewidencji statystycznej w budown. Sprawozdawczość operatywno-statystyczna. Sprawozdanie o produkcji oddanej przez zakłady pomocnicze przedsiębiorstwa budowlanego. Sprawozdanie o kosztach własnych budownictwa.

4197. **Die Statistische Berichterstattung zum Volkswirtschaftsplan 1951**. Statistische Praxis. R. 6. 1951, nr 5, str. 78—81.

Sprawozdawczość w planie gospodarczym 1951 r. w zakresie: przemysłu, rolnictwa, transportu, inwestycji, zatrudnienia, handlu zagranicznego, obrotu towarowego i urządzeń kulturalnych.

Zob. poz. 4262, 4649.

RACHUNKOWOŚĆ

POLSKA

4198. AUERBACH H.: **Projekt organizacji księgowości małych i średnich przedsiębiorstw**. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 8, str. 350—358.

Organizacja księgowości głównej. Ścisłe rozgraniczenie syntetyki, obejmującej pozycje występujące w bilansie i rachunku wyników, od analityki.

4199. BLASS B[RONISŁAW]: **Rozwój księgowości przedsiębiorstw socjalistycznych w Polsce**. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 6, str. 255—260.

Rola i znaczenie księgowości w świetle wypowiedzi klasyków marksizmu. Analiza z punktu widzenia odzwierciedlania przebiegu procesów rozszerzonej reprodukcji socjalistycznej.

4200. **Branżowy jednolity plan kont dla państwowych przedsiębiorstw przemysłu wełnianego, obowiązujący od dnia 1 stycznia 1951 r.** Łódź 1951. Centr. Zarz. Przem. Wełnianego, s. 95.

4201. **Branżowy plan kont (J.K.P.) dla przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“**. Obowiązujący od dnia 1 stycznia 1951 r. Warszawa 1951. Wyd. Komunikacyjne, s. 227. Min. Kolei.

4202. GŁĘBICKI M.: **Plan kont dla handlu na rok 1952**. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 8, str. 339—343.

Porównanie nowego planu kont z dotychczasowym pod względem formalnym i merytorycznym.

4203. **Jednolity plan kont dla spółdzielni zrzeszonych w Centrali Rzemieślniczej wraz z instrukcją i arkuszami sprawozdawczymi**. Oprac. Komisja w składzie: Mieczysław Pachnik, Władysław Jedral, Józef Galik, Zygmunt Rukociński. Warszawa 1951. Centr. Rzemieślnicza, Centr. Spółdz. Państw., s. 110. wzorów 9.

4204. KARPOWICZ A.: **Jak dokumentować przerób jaj, aby usprawnić jego księgowanie**. Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 7, str. 27—28, 1 nłb.

Omówienie cyklu dokumentacji zakupu i przerobu jaj.

4205. KOTOWICZ J[ÓZEF], VILLE B[OGDAN] DE, ŚWIETLICKI WL.: **Technika księgowości przebitkowej**. Z uwzględnieniem aktualnych form organizacji i rozwiązań opartych o J(ednolity P(lan) K(ont)) na rok 1950 i 1951. Poznań 1951. Wł. Wilak, s. XVI, 347, schemat 1, wzorów 20 + załączniki.

Ogólna charakterystyka księgowości przebitkowej i jej rozwoju. Zalety i korzyści systemu. Przepisy prawne. Ogólne założenia organizacji księgowości. Księgowość przebitkowa w odniesieniu do planu kont. Organizacja komórki księgowości. Przykłady księgowości w przedsiębiorstwie.

4206. KWIATKOWSKI W.: **Analiza nakładów i dochodów w handlu detalicznym**. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 295—297.

Przykładowe zestawienie analityczne nakładów i obrotów. Zyski, nakłady i straty w procentach od obrotu.

4207. NOSARZEWSKI EDMUND: **Kalkulacja kosztów własnych w rachunkowości przedsiębiorstw gospodarki komunalnej.** Miasto. R. 2. 1951, nr 3, str. 18—20.

4208. **O pełną realizację Uchwał Rady Ministrów o głównych księgowych.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 6, str. 243—246.

Zadania planu 6-letniego w odniesieniu do gospodarki finansowej przedsiębiorstw socjalistycznych. Niedomagania aparatu finansowo-księgowego. Zadania i uprawnienia pracy głównego księgowego.

4209. PASZKIEWICZ J.: **Archiwowanie dowodów księgowych.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 8, str. 358—362.

Klasyfikacja i numeracja dowodów. Kontrolka numeracji dowodów finansowych. Przechowywanie i układy dowodów.

4209 a. PAWŁOWICZ WACŁAW: **O jednolitą kalkulację w spółdzielniach pracy.** (Art. dysk.) Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 4, str. 22—23.

Możliwości wprowadzenia „kalkulacji normatywnej” i jej zasady.

4210. POŁUJAN WINCENTY: **Konieczność reformy obecnych metod kosztorysowania.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3-7, str. 46—49.

4211. **Sejmik księgowych.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 6, str. 246—248.

Sprawozdanie z narady głównych księgowych Centralnych Zarządów. Zagadnienia personalne, szkoleniowe. Korzystanie z doświadczeń radzieckich.

4212. SZCZEPKOWSKI ZBIGNIEW: **Dokumentacja rachunkowości fabrycznej.** Cz. 1. Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 177—179.

Znaczenie, sposób sporządzania i obieg „przywieszki obiegowej” stanowiącej podstawowy dokument rozliczania robocizny.

4213. ŚWIETLIŃSKI WŁ., DE WILJE BŁOGDAMI: **Księgowość plantacyjna.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 8, str. 363—367.

Arkusze tabelaryczne. Luźne konto indywidualne.

4214. **Uproszczona ewidencja zapasów materiałowych.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 327—329.

Radziecka metoda ewidencji materiałów. Zastosowanie stałych cen planowych. System wykazów obrotówek i książek remanentów. Zasada saldowania.

4215. WALENTYNOWICZ A.: **Rachunkowość akcji socjalnej w 1951 r.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 6, str. 265—269.

Przepisy regulujące rachunkowość akcji socjalnej w r. 1951. Zakres rachunkowości pozabudżetowych środków specjalnych. Syntetyczne rachunki bilansowe. Inwentarz początkowy. Szczególne rachunki księgowości budżetowej. Sprawozdania z wykonania indywidualnych preli-minarzy pozabudżetowych środków specjalnych.

4216. WARMAN ZYGMUNT: **W sprawie podpisu głównego księgowego.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 200—203.

Przegląd artykułów omawiających charakter prawny podpisu głównego księgowego na tle obowiązującej uchwały Rady Ministrów z 20. I. 1950 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw i zakładów uspołecznionych.

4217. WIETECHA F.: **Ewidencja towarowa w przedsiębiorstwach handlowych na szczeblu hurtu.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 301—303.

Dokumenty towarowe, rejestry, księgowanie obrotów towarowych, uzgadnianie zapisów miesięcznych. Postulat natychmiastowej wyceny każdej dostawy towarowej. Art. dyskusyjny.

4218. WIŚNIEWSKA W.: **Technika ustalania i rozliczania umorzeń środków trwałych i funduszu amortyzacyjnego.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 304—308.

4219. WŁODARCZYK JAN: **Rola głównego księgowego w przedsiębiorstwie lub zakładzie.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 225—228.

Znaczenie rachunkowości w gospodarce planowej. Zadania i obowiązki głównych księgowych.

4220. Z. F.: **Technika rozliczania kosztów pośrednich.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 8, str. 379—382.

Projekt usprawnienia rozliczeń kosztów za zlecenia, oparty o założenie jednorazowego obciążenia produkcji zakończonej przeciętnym narzutem kosztów pośrednich.

4221. ZAWADA M., WROCKI M.: **Skróty zapisowe w księgowości.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 309—312.

Formy skracania opisów słownych. Wykaz skrótów.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4222. CZUVIKOV V., SOKOLOV V.: **Ob. uporjadoczenii uczeta zapasow materialow i mukogo inventarja v kolchozach.** Socjalistickoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 6, str. 17—23.

Przepisy i wskazówki praktyczne dot. rachunkowości w kolchozie. Przykłady prawidłowego księgowania.

4223. GINODMAN V. A.: **Mechanizacija uczeta i vychislitelnych rabot. Cz. I: Eksploatacija szcetnych maszin.** Moskwa 1950. Maszgis, s. 310.

Pracochłonność rachuby i zasadnicze formy jej mechanizacji w ZSRR. Historia, budowa, klasyfikacja maszyn do liczenia (poszczeg. rodzaje). Efektywność stosowania maszyn. Organizacja i normowanie pracy na maszynach do liczenia. Normy czasu i normy pracy na maszynach różnych typów.

4224. GRIGOREV S.: **Ob ucete urozaja.** Kolchoznoe Proizvodstvo. R. 11. 1951, nr 6, str. 51—54.

Zasady ewidencji zbiorów. Podział odpowiedzialności za jakość i ilość wytworów. Wzory formularzy.

4225. IVANOV N. N.: **Normativnyj ucet proizvodstva v promyslennych predpriatijach.** Praktičeskoe posobie. Moskwa. 1951. Gosfinizdat, s. 190.

Zasadnicze zadania księgowości przedsiębiorstwa. Charakterystyka metod księgowości. Kalkulacja normatywów i ewidencja zmian norm. Obliczenie zużycia materiałów, norm wykonania i płacy, ruchu części w produkcji, wydatków na obsługę i zarządzanie produkcją braków. Sumaryczne obliczenie wydatków i kalkulacja rzeczywistych kosztów produkcji. Inwentaryzacja i szacunek produkcji w toku. Ustalanie wyników pracy wydziałów na rozrachunku gosp. Nomenklatura pozycji wydatków produkcyjnych.

4226. LEVIN B. M.: **Normowanie i planowanie kosztów oddziałowych.** (Tłum. z jęz. ros. i oprac. St. Gruchała). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 241. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, 33.

Zadania normowania i planowania kosztów oddziałowych. Normowanie i plan.: energii elektr., pary i sprężonego powietrza, zużycia gazu, opału i wody dla potrzeb produkcyjnych, zużycia materiałów pomocniczych, zużycia narzędzi. Planowanie kosztów bieżącego remontu. Planowanie pracy w kosztach oddziałowych. Rec. zob. r. 1950, poz. 6902.

4227. PROKOFIEV I. M.: **Księgowość w radzieckich gospodarstwach rolnych, (sowchozach).** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 333.

Zadania i organizacja rachunkowości w sowchozach. Rodzaje operacji finansowo-rozliczenio-

wych. Ewidencja pracy oraz sposoby rozliczeń z pracownikami. Ewidencja środków produkcji, usług i kosztów ogólnych. Ewidencja produkcji i przetwórstwa. Ewidencja obrotów towarowych. Ewidencja funduszy. Sposoby kalkulacji. Ewidencja nakładów inwestycyjnych. Sprawozdawczość. Schemat planu kont.

4228. ROZENBERG L. J.: **Technika rachunku kosztów własnych produkcji przemysłowej.** Warszawa 1950. Pol. Wyd. Gosp., s. 153. Rec. J. M. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 332—333.

Zob. r. 1951, poz. 2385.

4229. SZULMANN A.: **O porządki rasczeta amortizacyjnych otczisenii na avtotransporte.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 3, str. 14—16.

4230. VERCHOVSKIJ I., KUPRJANOV S.: **Uczet zatrat na techničeskoe obsluživanje i remont po každom avtomobilju.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 3, str. 16—18.

Schemat czynności rachmistrza. Omówienie metod księgowania nakładów.

Zob. poz. 3907, 4273, 4788.

KONTROLA

4231. AUGUSTOWSKI ZBIGNIEW: **Kontrola wykonania planu obniżenia kosztów własnych.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 8—16.

Zadania obniżenia kosztów własnych w nar. planie gosp. Metody ustalania poziomu kosztów w I kwartale, I półroczu i pierwszych 3 kwartałach 1951 r., który winien być osiągnięty, aby roczne zadanie zostało w pełni zrealizowane. — Nieprzydatność danych o wykonaniu planu nakładów dla oceny wykonania zadań na odcinku obniżenia kosztów własnych. Prawidłowa kontrola wykonania planu obniżenia k. własnych, oparta na doświadczeniach radzieckich.

4232. BRAGIŃSKIJ L. I.: **Operativnyj statističeskij kontrol kaczevta v maszynostroenii.** Po metodu individualnyh znaczenij. Moskva 1951. Maszgis, s. 153.

Sposoby oceny danych kontroli bieżącej. Kontrola prób w małym zakresie. Wymagania stawiane operatywnej kontroli statystycznej. Metody kontroli. Teoretyczne i produkcyjne uzasadnienie metody wartości indywidualnych, warunki stosowania tej metody, przygotowanie do wprowadzenia tej metody. Prowadzenie statystyki operatywnej. Kontrola statystyczna jako metoda podnoszenia jakości produkcji.

4233. DĄBROWA MAREK: **Kontrola wykonania planu przyspiesza budownictwo socjalizmu.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 797—799.

Kierunki kontroli i jej prawidłowe funkcjonowanie. Elementy operatywnej kontroli w przedsiębiorstwie produkcyjnym. Przykłady.

4234. DEWEY CHARLES, HEINICKE WALTER: **Zu den Kontrollangaben der Deutschen Notenbank.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 1—2, str. 2—11.

Ogólne zasady kontroli finansowej. Zadania kontroli bankowej odnośnie przedsiębiorstw społecznych. Kontrola bankowa sektora prywatnego. Różne aspekty kontroli bankowej.

4235. KARPIŃSKI ANDRZEJ: **Czynnik usprawnienia kontroli wykonania planu.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 37—40.

Omówienie uchwały Prez. Rządu nr 10 z 3.I. 1951 r. w sprawie okresowych sprawozdań i wykonania nar. planów gosp. Konieczność systematycznej kontroli nad przebiegiem realizacji planu i jej charakterystyka. Ocena wielkiego znaczenia kwartalnych sprawozdań z wykonania planów przedstawianych Prezydium Rządu.

4236. KIWERSKI A.: **Wskaźniki techniczno-ekonomiczne jako kontrola wykonania podstawowych zadań planowych.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 180—181.

Analityczny i interwencyjny charakter kontroli wskaźników. Grupy wskaźników.

4237. SADULSKI MICHAŁ: **Kontrola wykonania planu w ZPW im. L. Waryńskiego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 761—764.

Doniosłość i zadania kontroli przebiegu realizacji planu w zakładach przem. włókienniczego. Formy kontroli. Rola narad wytwórczych. Kontrola techniczna. Planowanie wewnętrznyh zadań. Ruch korabielnikowców. Bieżące usprawnienia produkcyjne. Normy. Szkolenie zawodowe.

4238. SZUSTERMAN N. CH.: **Eiednevnyj ucet sobes-toimosti produkcij.** Legkaja Promyslennost'. R. 11. 1951, nr 7, str. 16—17.

Korzyści prowadzenia codziennej ewidencji wyników produkcyjnych. Organizacja i technika prowadzenia tej ewidencji.

Zob. poz. 4361, 4537, 4576, 4595, 4632, 4828.

STATYSTYKA-METODOLOGIA

4239. BESSER C.: **Betrachtungen zur Unfallstatistik.** Arbeit u. Sozialfürsorge. R. 6. 1951, nr 12, str. 278—280; nr 13, str. 296—298.

Omówienie metody zestawiania statystyki wypadków w zakładach przemysłowych oraz sposobu korzystania z tych statystyk. Wykresy i tabele.

4240. **Bessere Statistik — bessere Planung.** Statistische Praxis. R. 6. 1951, nr 5, str. 77.

Zadania statystyki w gospodarce planowej.

4241. HARTMAN STANISŁAW: **Remarque au travail „Sur les bases statistiques“.** Wrocław 1950, s. 197—199. Odb.: *Studia Mathematica*. 1949, t. 11.

4242. GRACZEJ N. G.: **Statisticzeskie grupirovki.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 7, str. 119—122.

Krytyczne omówienie metody. Dorobek nauki radzieckiej w dziedzinie statystyki. Problem teorii grup. Przegląd prac Lenina i Stalina z zakresu zagadnień statystycznych.

4243. KASZKAREV L.: **Die Statistik in den Werken von Marx und Engels.** (Streszcz. art. „Vestnik Statistiki“ 1950 r. nr 5) *Statistische Praxis*. R. 6. 1951, nr 5, str. 73—76.

Statystyka a ekonomia polityczna. Kłamiwy charakter statystyki burżuazyjnej. Właściwy kierunek statystyki soc.

4244. KINDELBERGER ALBERT: **Die Aufgaben der Statistik im Volkswirtschaftsplan 1951.** *Die Wirtschaft*. R. 6. 1951, nr 25, str. 9; nr 27, str. 10; nr 28, str. 10; nr 29, str. 8.

Komunikacja. Inwestycje. Siła robocza i szkolenie kadr. Koszty własne przedsiębiorstw społecznych. Handel zagraniczny i obrót towarowy. Stopa życiowa ludności.

4245. LIVSZIC F. D.: **Statystyka bankowa oraz podstawy teorii ogólnej.** (Tłum. J. Wojciechowski). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 511, 1 nlb.

Zadania, przedmiot i zakres statystyki bankowej. Elementarne metody statystyczne w zastosowaniu do działalności banków. Ogólna statystyka bilansowa. Statyst. głównych operacji bankowych. Statyst. planów działalności banków. Bankowa statystyka pracy. Kalkulacja bankowa. Statystyka obrotu pieniężnego.

4246. ODERFELD JAN: **Statystyczny odbiór towarów klasyfikowanych według alternatywy.** Warszawa 1950, s. 105, 3 nlb. Odb.: *Studia i Prace Statystyczne*, z. 2.

4247. STEINHAUS HUGO: **Wycena statystyczna jako metoda odbioru towarów produkcji masowej.** Warszawa 1950, s. 16. Odb.: *Studia i Prace Statystyczne*, z. 2.

4248. TITELBAUM N. P.: **Statistika obszczestvienno-go pitania.** Moskwa 1949. Gostorgizdat, s. 160. Rec. J. Ł. *Żywnienie Zbiorowe*, R. 6. 1951, nr 8, str. 29—30. Omówienie poszczeg. rozdziałów książki podają-

cej wyczerpująco zagadnienie statystyki żywienia zbiorowego.

4249. WYGANOWSKI STANISŁAW: **Projekt definicji podstawowych pojęć używanych w statystyce i sprawozdawczości mieszkaniowej.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, z. 7, str. 1—2. Dod. do czas. *Miasto*, R. 2. 1951, nr 8.

XII. EKONOMIKA PRZEMYSŁU

OGÓLNE — ORGANIZACJA — PLANOWANIE

4250. GÓRECKI TADEUSZ: **O racjonalną gospodarkę łożyskami tocznymi.** *Przegląd Techniczny*, R. 72. 1951, nr 6, str. 260—262.

Nieumiejętne i niedbałe obchodzenie się z łożyskami tocznymi w zakładzie — jako źródło wielkich strat gosp. Potrzeba utworzenia jednolitego nadzoru nad gospodarką łożyskami.

4251. JELNICKI STANISŁAW: **Przedłużamy życie maszyn.** *Życie Gospodarcze*, R. 6. 1951, nr 16, str. 910—912.

Planowanie, wykonanie i finansowanie remontów maszyn. Rodzaje remontów. Problem konserwacji i modernizacji parku maszynowego.

4252. KANTOR L. M.: **Amortyzacja i remont w przemyśle ZSRR.** (Tłum. z jęz. ros. Z. Boczkowski). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 127. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, 24. Zob. r. 1951, poz. 498.

4253. KOCZEKOV N.: **Za polnoe ispolzovanie novoj tehniki.** *Professionalnye Sojuzy*, 1951, nr 7, str. 25—29.

Rozwój techniki w ZSRR i jej wpływ na wydajność pracy; obniżenie kosztów własnych produkcji oraz polepszenie wskaźników techn.-ekonom. Przykłady działalności zw. zaw. w dziedzinie upowszechnienia stachanowskich metod pracy.

4254. LWOWSKI D., BEM K.: **Produkcja globalna i towarowa w planie drobnej wytwórczości.** *Drobna Wytwórczość*, R. 1. 1951, nr 4, str. 11—13.

Wyjaśnienie pojęć produkcji globalnej i towarowej, używanych w planie produkcji przem. drobnej wytwórczości w 1952 r.

4255. MACZEWSKI-ROWIŃSKI BOHDAN: **Transport bliski dźwignią Planu 6-letniego.** Warszawa 1950. „Czytelnik“, s. 64. Wiedza Powszechna. Wyd. Popularno-Naukowe 757. Cykl: *Zwiedzajmy fabryki i zakłady*, z. 14.

Przegląd i podział środków transport. Zastosowanie różnych środków transport. w obrębie zakładu pracy. Konieczność planowania prawidłowego organizowania transportu. Przykłady rozwiązania transportu w zakładach.

4256. **Neustanno povyszat' uroven' chozjajstvennogo rukovodstva.** *Bolszevik*, R. 28. 1951, nr 11, str. 1—8.

Znaczenie nauki Stalina o zasadach i stylu bolszewickiego kierownictwa przemysłem. Zadania kierownictwa przedsiębiorstw przem., organizacji partyjnych i związkowych w zakresie walki o wykonanie planów gosp., o obniżenie kosztów własnych produkcji, umacnianie zasad rozrachunku gospodarczego, troski o rozwój soc. współzawodnictwa pracy, o podnoszenie kwalifikacji zawodowych robotników i pracowników przemysłu oraz o polepszenie warunków pracy i życia robotników — na obecnym etapie rozwoju ZSRR.

4257. RUMIANCEV A.: **Organizacja zarządzania przemysłem w ZSRR.** (Tłum. Dodziuk Barbara). Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 49.

Bolszewickie zasady i metody kierowania. Zarządzanie państwowym przemysłem miejscowym i spółdzielczym. Zarządzanie państwowymi przedsiębiorstwami przemysłowymi.

4258. SOKOLOV N.: **Postęp techniczny w gospodarce narodowej ZSRR.** Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 36.

Charakter i cele postępu technicznego w ZSRR w przeciwieństwie do kapitalizmu. Postęp techniczny w przemyśle budowy maszyn. Elektryfikacja kraju. Mechanizacja ciężkich i pracochłonnych robót. Automatyzacja procesów produkcyjnych. Doskonalenie procesów technologicznych.

4259. WOJTKOWIAK GERARD: **Die Leichtindustrie im Volkswirtschaftsplan.** *Die Wirtschaft*, R. 1951, nr 24 str. 2.

Przemysł drzewny, tekstylny i obuwiowy. Przemysł poligraficzny. Metody najlepszego wykonania planu w zakresie przemysłu lekkiego.

4260. **Wykonanie planu produkcji ważniejszych wyrobów przemysłowych.** *Wiadomości Statystyczne*, R. 24. 1951, nr 3, str. 3—6.

Dane za grudzień 1949 i poszczególne miesiące 1950 r.

PLANOWANIE W PRZEMYSŁE

4261. **Der Betriebsplan der volkseigenen Wirtschaft.** (C. d.) *Die Wirtschaft*, R. 6. 1951, nr 24—30, str. 5. Schemat planu produkcji.

4262. DOROSZEWICZ MICHAŁ: **Organizacja służb planowania i sprawozdawczości w przemyśle.** *Gospodarka Planowa*, R. 6. 1951, nr 7, str. 16—25.

Zaobserwowane błędy w dotychczasowej organizacji planowania. Tezy organizacyjne służb planowania i sprawozdawczości. Czynności centralnej komórki planowania (Dep. Planowania) w ministerstwie. Zadania przedmiotowych komórek planowania. (Dep. Produkcji, Zatrudnienia i Płac, Zaopatrzenia, Zbytu). Zadania służby planowania, sprawozdawczości i statystyki w centralnych zarządach branżowych i w przedsiębiorstwach przemysłowych. Wewnętrzna struktura komórek planistycznych.

4263. EPIMOV A. N.: **Metody grupowania w planowaniu procesu produkcyjnego.** — *Operatywne planowanie produkcji*. Warszawa 1951. Polgos, str. 125—147.

Grupowanie planowanych wskaźników. Przedmioty grupowania. Grupowanie robót. Ujęcie zagadnienia.

4264. FAJERTAG W.: **Aktualne zagadnienia planowania w przemyśle materiałów budowlanych.** *Drobna Wytwórczość*, R. 1. 1951, nr 4, str. 21—22.

4265. FILIPOV N. N.: **System scentralizowanego planowania w małych fabrykach budowy maszyn.** — *Operatywne planowanie produkcji*. Warszawa 1951. Polgos, str. 234—248.

Trzy warianty organizacji scentralizowanego planowania produkcji i możliwość ich zastosowania.

GEJDYSZ S. S. (red.) — zob. *Operatywne planowanie produkcji*.

4266. GERCZUK J. P.: **Typizacja form i metod operatywnego planowania potokowo-masowej i wielkoseryjnej produkcji.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 24—106.

Charakterystyka organizacji produkcji i warianty planowania. Ułożenie programu wstępnego i ostatecznego programu. Korekty i zlecenia dodatkowych zadań do programów oddziałowych. Seryjno-periodyczny system planowania. Planowanie wg stanu robót w toku. Porównanie trzech wariantów systemu międzydziałowego planowania. Planowanie w poszczeg. oddziałach.

4267. GIERUT ADAM: **Warsztatowe planowanie robót.** *Ekonomika i Organizacja Pracy*. R. 2. 1951, nr 7, str. 330—336.

Organizacja rozdzielni warsztatowej. Harmonogram produkcji. Tablica obciążeń. Kartoteka obciążeń. Raport roboczy. Rozdzielnia materiałowa. Kontrola czasu pracy. Uwagi ogólne.

4268. KCENBOGEN B. J.: **Podstawowe zadania i sposoby ulepszenia operatywnego planowania produkcji.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 7—23.

Znaczenie uchwał powziętych na XVIII Wszechświatowej Konferencji WKP(b). Fikcja operatywnego planowania produkcji w kapit. Zasady planowej i rytmicznej pracy. Postulaty dla dalszego ulepszenia planowania operatywnego. Zasadnicze warianty systemu międzydziałowego planowania kalendarzowego. Zadania służby dyspozycyjnej.

4269. KORENBLIT D. M.: **Doświadczenia w planowaniu produkcji jednostkowej.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 254—266.

Charakterystyka produkcji. Harmonogram cykliczny jako podstawowy dokument planowania produkcji. Schemat skompletowania maszyny. Karta planowo-operacyjnej ewidencji wykonania zespołu. Sporządzenie programów produkcyjnych dla oddziałów. Operatywne regulowanie i ewidencja produkcji. Organizacja aparatu planowania operatywnego.

4270. KOVNAT V. L., FUGELZANG N. F.: **Techprom-finplan kombinata stroitelnych materialov i detalej.** Moskwa 1951. Gos. Izdat. Stroitelnoj Litieratury, s. 200.

Popularny wykład metodyki sporządzania planu techniczno-przemysłowo-finansowego kombinatu materiałów i części budowlanych. Naświetlenie zasad organizacji planowania wewnątrzzakładowego oraz oddziałowego rozrachunku gospodarczego w kombinacie. Charakterystyka zakładów mat. budowlanych. Struktura kombinatu. Wskaźniki techniczno-ekonomiczne kombinatu i jego wydziałów. Plan produkcji, pracy zaopatrzenia materiałowego, zaopatrzenia w energię i środki transportu, kosztów własnych produkcji, zbytu produkcji, amortyzacji i remont. kapit. Rozwój bazy produkcyjnej i plan inwestycji. Plan finansowy. Planowanie wewnątrzzakładowe i rozrachunek gosp. oddziałów.

4271. KRASSOWSKIJ A. P.: **Harmonogramy procesów montażowych w produkcji seryjnej.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 221—222.

Omówienie metody sporządzania kalendarzowego planu montażu serii wyrobów, któryby zapewnił terminowe zakończenie produkcji, równomierność obciążenia robotników montażowych, wydajność ich pracy, obniżenie kosztów własnych. Przykład oprac. planu-harmonogramu.

4272. LETENKO V.: **Planowanie produkcji w przedsiębiorstwie socjalistycznym.** (Tłum. A. Wyrzykowski). Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 41, 2 nlb.

Rola i zadania planowania wewnątrzzakładowego. Istota planowania wewnątrzzakładowego i techniczno-przemysłowy plan przedsiębiorstwa. Planowanie operatywne i regulowanie produkcji.

Kontrola i analiza wykonania planu produkcyjnego.

4273. LIAGINSKIJ P. D.: **Uporjadoczit' planirovanije i uczeť na tekstilnych fabrikach.** *Tekstilnaja Promyšlennost'*. R. 11. 1951, nr 2, str. 3—4.

Przeglądy właściwego planowania produkcji i kalkulacji kosztów w radzieckim przemyśle włókienniczym.

4274. MALIUTIN A. V.: **Doświadczenia w dysponowaniu i operatywnym regulowaniu produkcji.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 267—281.

Wewnątrz-zakładowe miesięczne planowanie. Scentralizowana ewidencja międzydziałowych dostaw i produkcji w toku. Narady dyspozycyjne i bieżąca kontrola dyspozycyjna.

4275. **Operatywne planowanie produkcji.** Cz. 1. (Tłum. z jęz. ros. P. Czerwiński i St. Frenkel). Warszawa 1951. Polgos, s. 288. Biblioteka Przemysłu. [Praca zbiorowa pod red. S. S. Gejdysza. Na k. Tyt. przekładu S. S. Gejdysz figuruje jako autor].

Podstawowe zadania i sposoby ulepszenia operatywnego planowania. Typizacja form i metod operatywnego plan. produkcji potokowo-masowej i wielkoseryjnej. Kryteria ekonomiczne systemu operatywnego plan. produkcji. Metody grupowania w planowaniu procesu produkcji. Organizacja pracy potokowo-rytmicznej w działach produkcji seryjnej oddz. mechan. i mechan.-montażowych. Planowanie pracy potokowej w działach seryjnych oddz. mechan. i montaż. Organizacja i planowanie działów produkcji seryjnej oddz. mechan. przy rytmicznej pracy wg planu wzorcowego. Harmonogramy procesów montażowych w produkcji seryjnej. Operatywno-kalendarzowe planowanie w odlewniach. System scentralizowanego planowania w małych zakładach. Zob. poz. 4263, 4265-66, 4268-69, 4271, 4274, 4276-78, 4280, 4282-83.

4276. PODBORNYJ Z. I.: **Operatywno-kalendarzowe planowanie w odlewniach.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 223—233.

Właściwości odlewni. Sporządzanie programu dostaw odlewów. Oprac. programów i doprowadzenie ich do oddziałów produkcyjnych. Planowanie na zmianę i na dobę, ewidencja wykonania zadań.

4277. RATNER M. L.: **Planowanie pracy potokowej w działach seryjnych oddziałów mechanicznych i montażowych.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 166—179.

Definicja produkcji potokowej. Najbardziej efektywne formy linii potokowych. Możliwości stosowania produkcji potokowej. Podstawowe obliczenia normatywno-planowe dla kilku form linii potokowych. Wzory kart i wykazy.

4278. SAKSAGANSKIJ T. D.: **Ekonomiczne kryteria systemu operatywnego planowania produkcji.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951, Polgos, str. 107—124.

Wpływ operat. plan. na oszczędności w produkcji. Ekonomiczne kryteria systemu planowania.

4279. STEFAŃSKI FRANCISZEK: **Tomaszowskie Zakłady Włókien Sztucznych wprowadzają planowanie wewnątrz-zakładowe.** *Zycie Gospodarcze*. R. 6. 1951, nr 15, str. 859—863.

Znaczenie i zasady planowania wewnątrz-zakładowego. Zakres produkcji T. Z. W. S. Wskaźniki planu technicznego i produkcyjnego. Wpływ planowania wewnątrz - zakładowego na wzrost wydajności przedsiębiorstwa. Gatunkowość wyrobów. Planowany rozwój produkcji w planie 6-letnim.

4280. SZULIVNUK G. K.: **Organizacja i planowanie działów produkcji seryjnej oddziałów mechanicznych**

przy rytmicznej pracy wg planu wzorcowego. — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951. Polgos, str. 180—210.

Zasadnicze warunki organizacji rytmicznej pracy wg planu wzorcowego. Metodologia sporządzania planu wzorcowego. Organizacja operatywnego planowania, ewidencji i kierownictwa w działach pracujących wg planu wzorcowego.

4281. TEPLOV G. V.: **Drogi skracania cyklu produkcyjnego.** (Z jęz. ros. tłum. S. Tomaszewski). Warszawa 1951. Polgos, s. 44. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, 26.

Ogólna charakterystyka i struktura cyklu produkcyjnego. Długotrwałość cyklu prod. oraz koszty własne produkcji. Sposoby obliczania długo-trwałości cyklu produkc. Sposoby skracania długo-trwałości cyklu produkc. Ujawnianie rezerw skracania długo-trwałości cyklu produkcyjnego.

4282. VASILEV S. P.: **Doświadczenie w organizacji planowania według systemu planu wzorcowego w niewielkiej fabryce maszyn.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951. Polgos, str. 249—253.

4283. VESELOV M. P.: **Organizacja pracy potokowo-rytmicznej w działach produkcji seryjnej oddziałów mechanicznych i mechaniczno-montazowych.** — Operatywne planowanie produkcji. Warszawa 1951. Polgos, str. 148—165.

Właściwości pracy rytmicznej w produkcji na niewielką skalę. Zasadnicze odmiany organizacyjnych form pracy rytmicznej. Konstrukcyjno-technologiczna klasyfikacja części zamiennych. Organizacja i zasady obliczania pracy działów potokowo-rytmicznych.

4284. ŻEBROWSKI ADAM: **Uwagi o planowaniu terenowym w drobnym przemyśle.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 4—10.

Zadania drobnego przemysłu i odmiennosc jego struktury organizacyjnej, metod planowania oraz kontroli wykonawstwa od przemysłu kluczowego. Braki planowania asortymentowego na szczeblu wojewódzkim. Zadania Woj. Rad Narodowych w rozwijaniu terenowego przem. mat. budowlanych, rozwoju sieci usługowej, kontroli wykonania planu i sprawozdawczości i in.

Zob. poz. 3711, 3753, 3947, 3958, 3992, 4002—04, 4028, 4080, 4226.

PRZEDSIĘBIORSTWO

4285. BRZEZIŃSKI KRZYSZTOF: **O właściwą pracę biur konstrukcyjnych.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 818—820.

Zadania i doświadczenia biur konstrukcyjnych. Omówienie osiągnięć i błędów. Zagadnienie współpracy konstruktora z technologiem i warsztatowcem. Właściwe zasady organizacyjne biur. (Art. dyskusyjny).

4286. GAJDA JÓZEF: **Struktura uspołecznionych zakładów w Niemieckiej Republice Demokratycznej.** Ekonomia i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 7, str. 346—347.

Zasady i schemat nowej struktury zakładów uspołecznionych.

4287. MISCHEL WIKTOR: **Der Plan zur Verbesserung der Betriebsorganisation.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 27, str. 8—9.

Miesięczny plan pracy. Plan zwiększenia wydajności pracy i obniżka kosztów własnych. Plan polepszenia organizacji przedsiębiorstwa.

4288. SELBMAN F.: **Przedsiębiorstwa państwowe w Niemieckiej Republice Demokratycznej.** Nowe Czasy. 1951, nr 29, str. 6—9.

Stan przemysłu niemieckiego w okresie III Rzeszy. Tendencje rozwojowe gosp. planowej NRD w czołowych gałęziach przem. państwowego.

Dane o produkcji, zatrudnieniu i wydajności pracy z lat 1948—50. Rola i znaczenie przem. państwowego w planie 5-letnim.

Zob. poz. 3923, 3953, 3971, 3983, 3990—91, 4023, 4200, 4225.

PALIWA I ENERGETYKA

POLSKA

4289. ANDRZEJEWSKI STANISŁAW, JASICKI ZBIGNIEW, NEY WŁADYSŁAW: **Postęp techniczny w energetyce polskiej.** Energetyka. R. 5. 1951, nr 5—6, str. 129—133.

Znaczenie postępu techn. w energetyce dla gosp. narod. Postęp techn. w eksploatacji zakładów energetycznych, w budownictwie, elektrowni, w dziedzinie przesyłania i rozdzielania energii. Gospodarka systemów energetycznych. Ustrój soc. i pomoc ZSRR — jako czynniki umożliwiające dotychczasowe i dalsze osiągnięcia.

4290. KLARNER TADEUSZ: **O oszczędności węgla w energetyce.** Energetyka. R. 5. 1951, nr 5—6, str. 133—136.

Cel, znaczenie i warunki prowadzenia akcji oszczędzania węgla w energetyce. Wytyczne walki o oszczędzanie węgla. Rola i znaczenie czynnika ekonomicznego.

4291. **Kongres, Pierwszy Nauki Polskiej.** Sekcja Energetyki i Elektrotechniki. Referat Sekcji Energetyki i Elektrotechniki. Seria 4. Warszawa 1951, s. 13.

Ogólna charakterystyka stanu elektrotechniki od najdawniejszych czasów aż do 1939 r. Stan prac naukowo-badawczych w l. 1945—50. Wnioski.

4292. MARYAŃSKI TYTUS: **Elektrociepłownie.** Energetyka. R. 5. 1951, nr 5—6, str. 151—158.

Korzyści skojarzonej produkcji ciepła i energii elektrycznej w elektrociepłowniach. Możliwości wykorzystania elektrociepłowni do ogrzewania budynków mieszkalnych. Porównanie warunków pracy elektrociepłowni zawodowych oraz przemysłowych.

4293. MICHEJDA JÓZEF: **Zapotrzebowanie energii elektrycznej przez nowy zakład przemysłowy.** Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 6, str. 254—260.

Zagadnienie ustalenia kryteriów prawidłowego zaplanowania energii elektr. i mocy. Moc instalowana i moc przyłączona. Spółczynnik wykorzystania przyłączonej mocy i maksymalne obciążenie. Dobowe i roczne wykresy obciążeń, roczne zapotrzebowanie energii.

4294. PLUCIŃSKI FLORIAN: **Możliwości pokrywania szczytów poboru gazu.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 1—3, str. 243—249.

Omówienie metod zmierzających do zwiększenia zdolności produkcyjnej jednostek piecowych w gazowniach z punktu widzenia pokrywania szczytów zapotrzebowania gazu.

4295. ROGA BŁAŻEJ: **Klasyfikacja węgla kamiennego.** Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 7—8, str. 306.

Przygotowanie i użytkowanie węgla kamiennego. Cel klasyfikacji. Systematyka węgla. Klasyfikacja węgla w różnych zagłębieniach. Zakres klasyfikacji. Klasyfikacja wg typów. Specyfikacja własności węgla.

4296. WOJNAR JÓZEF: **Zadania nauki w 6-letnim planie przemysłu naftowego.** Nafta. R. 7. 1951, nr 5, str. 122—125.

4297. **Wykłady o transporcie.** Katowice 1950. Państw. Wyd. Techn., s. 436. Rec. Radwan Mieczysław. Hutnik. R. 18. 1951, nr 7—8, str. 342—343.

Praca zbiorowa poświęcona analizie technicznych, organizacyjnych i gospodarczych zagad-

nień transportu w polskim górnictwie węglowym. W rec. pobieżne streszczenie tematyki prac, oraz podkreślenie ich oryginalności i znaczenia.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4298. **BLAGONADEŹDIN V. E., VOLJANSKIJ G. V., ZARUBOV J. F.: Organizacja proizvodstva rudoremontnych masterskich.** Leningrad 1950. Ugletechizdat, s. 560.

Zadania, charakterystyka i formy organizacji produkcji warsztatów remontowych sprzętu kopalnianego. Planowanie techniczno-ekonomiczne, technologiczne i operatywno - produkcyjne. Organizacja pracy i płac. Organizacja transportu wewnątrz. Charakterystyka i organizacja odlewni, kuźni, oddziału montażowego, narzędziowni, oddziału remontów elektrotechnicznych i kontroli technicznej.

4299. **DRZEWIECKI JAN: Doświadczenia ZSRR w dziedzinie gazyfikacji miast i gazociągów dalekosieżnych.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 5, str. 139—143.

Zarys rozwoju gazownictwa w ZSRR. Budowa gazociągu Saratow — Moskwa. Metody pracy i ulepszenia, stosowane przez techników radzieckich przy budowie gazociągu.

4300. **NAUGOLNYJ A. A., PONOMAREV A. P.: Za rentabelnuju rabotu szacht.** Ugol. R. 26. 1951, nr 5, str. 7—9.

Wzrost wydobywania, wydajność pracy, obniżenie kosztów własnych produkcji, zmniejszenie ilości robotników i techników — uzyskane dzięki mechanizacji i wprowadzeniu metody pracy wg harmonogramów jeden cykl na dobę.

4301. **Scentralizowane remonty w zakładach energetycznych.** (Wg art. w czas. Elektryczne Stancje 4/51 oprac. J. Słobodziński). Energetyka. R. 5. 1951, nr 7—8, str. 195—196.

Rozszerzenie się zakresu prac Centralnego Zakładu Remontów Moskiewskiego Zjednoczenia Energetycznego. Organizacja prac CZR. Akcja organizacyjno-techn. przeprowadzona przez CZR.

Zob. poz. 3740, 3745, 3762, 3766, 3924, 3954, 4029, 4034, 4047, 4088, 4093, 4147, 4181, 4535, 4562, 4762.

PRZEMYSŁ CIĘŻKI (HUTNICTWO, PRZEMYSŁ METALOWY, ELEKTROTECHNICZNY, BUDOWY MASZYN, STOCZNIE)

POLSKA

4302. **A. O.: Prace Głównego Instytutu Metalurgii w zakresie przeróbki żużla wielkopieczowego na tle aktualnych potrzeb gospodarczych.** Biuletyn Informacyjny GIM. R. 2. 1951, nr 6, str. 21—22. (Dod. do czas. Hutnik. R. 18. 1951, nr 6.).

4303. **ANIOŁA JAN: Rola Nowej Huty w postępie technicznym hutnictwa.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 25—29.

Intencje budowy Nowej Huty. Analiza czynników gospodarczych, mających wpływ na lokalizację kombinatu. Warunki pracy robotników w kombinacie po jego pełnym uruchomieniu. Rola i znaczenie kombinatu w realizacji planu 6-letniego. Pomoc radziecka w dokumentacji i wykonawstwie budowy kombinatu.

4304. **B. L.: Uruchomienie nowej stalowni w hucie „Częstochowa“.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 62—64.

Przebieg wykonania największej inwestycji hutniczej planu 6-letniego.

4305. **BRYJAK EDMUND: Metalurgia proszków.** Hutnik. R. 18. 1951, nr 7—8, str. 279—284.

Definicja i geneza nazwy. Rys historyczny. Rozwój metalurgii proszków w Polsce. Bibliografia.

4306. **Huta „Częstochowa“ pracuje.** Warszawa 1951. „Książka i Wiedza“, s. 37, 2 nb.

Wypowiedzi członków Rządu w związku z uruchomieniem huty „Częstochowa“.

4307. **KOMOROWSKI STANISŁAW: Technika uruchamiania metali z „nowych“ modeli.** Przegląd Odlewnictwa. R. 1. 1951, nr 6, str. 154—160.

Schemat organiz. odlewni i rola poszczeg. komórki w uruchamianiu produkcji. Procedura adm.-organiz. w uruchamianiu nowej produkcji. Przebieg oprac. technologicznego i przygotowań do uruchomienia produkcji. Uwagi praktyczne o przeprowadzaniu prób.

4308. **KOWALSKI JÓZEF: Zagadnienie awarii w przemyśle metalowym.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 814—817.

Ważność zagadnienia z uwagi na straty materialne i straty roboczości, ponoszonych wskutek cielesnych obrażeń robotników przy awariach. Przyczyny powstawania awarii we wszystkich fazach uruchamiania i eksploatacji danej maszyny. Obsługa i remont maszyn. Zadania służby ruchu w zakładach. (Art. dyskusyjny).

4309. **MINCHEIMER ADAM: Podstawy fabrykacyjnego opracowania produkcji samochodów.** Technika Motoryzacyjna. R. 1. 1951, nr 2, str. 49—53.

Definicje pojęć: proces technologiczny, produkcyjny i takt produkcji. Omówienie podstawowych etapów fabrykacyjnego opracowania produkcji samochodów z wskazaniem zadań i powiązania wzajemnego typu etapów.

4310. **TRZEBIATOWSKI WŁODZIMIERZ: Rozwój metalurgii proszków.** Hutnik. R. 18. 1951, nr 7—8, str. 275—278.

Obecny stan rozwoju metalurgii proszków. Materiały, które można produkować tylko metodami metalurgii proszków.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4311. **BARDIN I. P.: Socjalistyczne uprzemysłowienie ZSRR a hutnictwo żelaza.** (Tłum. z ros.). Warszawa 1950, „Książka i Wiedza“, s. 38.

Znaczenie hutnictwa dla uprzemysłowienia kraju. Rozbudowa, zacofanego w Rosji carskiej, hutnictwa w ZSRR. Czynniki i warunki dotychczasowego rozwoju hutnictwa radzieckiego, jego stan obecny, najważniejsze ośrodki, kadry, wydajność.

4312. **GREBCOV G.: Najważniejsze rezerwy wzrostu produkcji hutniczej.** (Tłum. art. z „Planowoje Chozjajstwo“, 1951, nr 2). Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 825—829).

Zadania hutnictwa w gosp. narodowej ZSRR. Mobilizacja i lepsze wykorzystanie metali wtórnych (żelazo metalowego). Skup odpadków metalowych i ich wykorzystanie w produkcji. Rodzaje i przerób żelaza. Normy odpadków w produkcji. Badanie zasobów wtórnych metali.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4313. **JENIK WŁADYSŁAW: Przemysł maszyn precyzyjnych w Czechosłowacji.** Przegląd Techniczny. R. 72. 1951, nr 6, str. 268—271.

Zadania i znaczenie przemysłu maszyn precyzyjnych w okresie 5-letniego planu gosp. Czechosłowacji. Wzrost produkcji tego przemysłu w l. 1949—50. Rozwój współzawodnictwa pracy i ruchu racjonalizatorskiego — jako czynniki racjonalizacji planów produkcyjnych tego przemysłu i szybszego jego rozwoju.

4314. ZAVELEV G.: **Stankostroenie v kapitalisticheskikh stranach v poslevoennye gody.** Vnesznaja Torgovlja. R. 21. 1951, nr 6, str. 18—26.

Produkcja i zatrudnienie w fabrykach obrabiarek w USA po II wojnie światowej. Produkcja obrabiarek w Anglii. Eksport obrabiarek i urządzeń kuźni i pras z Anglii do krajów Imperium Bryt. w 1. 1948, 49 i 50. Rola USA i jego dążenia do podporządkowania sobie interesów innych państw. kapit.

Zob. poz. 3741—43, 3747, 3755, 3951, 3999, 4001, 4151.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

POLSKA

4315. TABAN BRONISŁAW: **Powstaje nowa socjalistyczna i pokojowa chemia.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 849—851.

Planowany rozwój przem. chem. w planie 6-letnim.

4316. NIEDŹWIECKI JÓZEF: **Soda.** Warszawa 1951. „Czytelnik“, s. 36, 1 nrb Wiedza Powszechna. Wyd. Popularno-Naukowe 781. Z cyklu: „Chemia w planie 6-letnim“, z. 7.

Wiadomości ogólne o własnościach i produkcji sody. Rozwój i perspektywy przemysłu sodowego w Polsce Ludowej.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

4317. SASULY RICHARD: **I. G. Farben.** Z dziejów jednego kartelu. Warszawa 1949. Państw. Inst. Wyd., s. 25. Rec. Orlewicz Tadeusz. Sprawy Chłopskie. R. 2. 1951, nr 1, str. 157—163.

Rola polityczno-gospodarcza IG Farben w 2-giej wojnie światowej. Przegląd rozwoju IG. Odbudowa powojenna IG w oparciu o imperializm amerykański.

Zob. poz. 4541.

PRZEMYSŁ MINERALNY — MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

4318. CIESLIŃSKI W., SULIKOWSKI J.: **Przemysł cementowy w pierwszym roku planu sześcioletniego.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 5, str. 99—102.

Produkcja. Rozwój współzawodnictwa i racjonalizatorstwa. Inwestycje w istniejących zakładach i budowa nowych zakładów przem. cementowego.

4319. CZAJKOWSKI W.: **Zagadnienie zdobnictwa w eksporcie porcelany.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 6, str. 142—144.

Zdobnictwo jako czynnik zwiększania konkurencyjności eksportu i jego wpływ na wyniki finansowe.

4320. CZARNOCKI JAN: **Rola surowców skalnych Gór Świętokrzyskich w przemyśle wapienniczym.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 7—8, str. 146—148.

Rozmieszczenie skał wapiennych. Charakterystyka przem. wapienniczego w Polsce. Potrzeba scentralizowania tego przemysłu w ośrodku checińskim. Zagadnienie kontroli nad zużyciem surowców skalnych i zabezpieczenia złóż przed rabunkową gospodarką.

4321. GAŁUSZKA RUDOLF: **Nowa struktura organizacyjna zakładów przemysłu materiałów wiążących.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 7—8, str. 176—178.

Charakterystyka stanu organizacyjnego polskich przedsiębiorstw przemysłowych po II wojnie światowej. Znaczenie Uchwały R. M. z 17. IV. 50 r. w sprawie zasad organiz. finansowej i systemu finans. przedsiębiorstw państw., objętych budżetem centralnym (Monitor Pol. 1950, nr A. 55, poz. 360). Zadania na odcinku wprowadzenia prawidłowej organizacji przedsiębiorstw oraz warunki ich wykonania.

4322. GÓREWICZ JERZY, GRUDZIŃSKI FELIKS: **Produkcja wyrobów wapienno-piaskowych u nas i w ZSRR.** Materiały Budowlane. R. 6. 1951, nr 7—8, str. 194—196.

Rozwój i stały wzrost przemysłu sylikatowego w ZSRR. Zalety wyrobów sylikatowych. Konieczność rozwijania w Polsce tej gałęzi przemysłu, zaniedbanej dotychczas.

4323. KLAUSIVS BRONISŁAW: **Odprawa robocza aktywu przemysłu szklarskiego.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 6, str. 127.

Sprawozdanie z referatu F. Papierniaka i dyskusji (15. V. 51). Przegląd osiągnięć w zakresie produkcji i socjalistycznych metod pracy i org. oraz zobowiązań produkcyjnych zakładów hut szkła.

4324. MARASZKIEWICZ ZB.: **Szkło, jego historia i normalizacja.** Wiadomości PKN. R. 19. 1951, nr 1, str. 6—12.

Dzieje rozwoju produkcji szkła. Stan nowoczesnego przemysłu szklarskiego. Prace normalizacyjne Komisji Szkła PKN. Metody badań.

4325. NECHAY JERZY: **Przemysły materiałów budowlanych, związane z budownictwem w planie 6-letnim.** Materiały Budowlane. R. 6. 1951, nr 6, str. 164.

Wytyczne rozwoju budownictwa oraz przemysłu materiałów budowlanych w planie 6-letnim. Wytyczne rozwojowe przemysłów związanych z budownictwem (przemysł kamienny, cementowy, wapienny i gipsowy, betoniarski, izolacyjny, drzewny, ceramika budowlana).

4326. NECHAY JERZY: **Zagadnienie żużla wielkopiecowego w Polsce.** Hutnik. R. 18. 1951, nr 6, str. 227—229.

Potrzeby budownictwa w zakresie materiałów budowlanych. Możliwości wyzyskania żużla do produkcji materiałów budowlanych. Eksploatacja i jej zadania.

4327. RIESS H.: **Wymagania stawiane żużłom wielkopiecowym przez budownictwo.** Hutnik. R. 18. 1951, nr 6, str. 234—235.

Klasyfikacja żużli z punktu widzenia użytkownik. Wymagania stawiane żużłom.

4328. SANOK JOANNA: **Jak pracują cementownie.** Wiedza i Życie. R. 18. 1951, nr 6—7, str. 585—592.

Opis produkcji cementu. Zadania przem. cementowego w planie 6-letnim. Osiągnięcia w współzawodnictwa pracy oraz akcji oszczędnościowej niektórych cementowni.

4329. SKALICKA A.: **Narada przemysłu ceramicznego.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 146—148.

Sprawozdanie z narady odbytej w dn. 17.V.51 r. w Wałbrzychu. Dyskusja nad możliwością przedterminowego wykonania planu 1951 r. oraz nad koniecznością wykrywania i ujawniania źródeł zmniejszenia kosztów własnych, podnoszenia zdolności produkcyjnej zakładów. Zobowiązania.

4330. SURZYCKI LEON: **Nowoczesna fabryka cementu żużlowego.** Materiały Budowlane. R. 6. 1951, nr 6, str. 158—163.

Szkicowy projekt fabryki mączki z wielkopiecowych żużli granulowanych syst. Raymonda. Wybór i organizacja terenu fabrycznego. Wielkość składu dla żużli.

4331. WOJŃSKI JERZY: **Z pracy dwóch cementowni.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 40—46.

Przyczyny wzrostu produkcji przemysłu cementowego po wojnie w krajach kapitalistycznych, a w krajach socjalizmu. Osiągnięcia produkcji cementu w Polsce Ludowej. Planowane inwestycje w planie 6-letnim. Zagadnienie produkcji cementu w obecnym etapie na przykładzie cementowni „Grodziec” i „Saturn” (m. innymi walka o obniżkę kosztów własnych produkcji, współzawodnictwo pracy, racjonalizatorstwo, wykonanie norm.) Konieczność zwiększenia asortymentu produkowanych gatunków cementu.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4332. BEN I. I.: **Nazrevszaja zadacza.** Steklo i Keramika. R. 8. 1951, nr 1, str. 8—9.

Rewizja standartów szkła okiennego — krytyczna ocena wymiarów tafli szklanej.

4333. **Dwadcat pjat' let mehanizaczi proizvodstva stekla.** Steklo i Keramika. R. 8. 1951, nr 2, str. 1—2.

Przegląd zakładów przemysłu szklarskiego wybudowanych w Związku Radzieckim od 1926 r. i zastosowanych w nich usprawnień oraz wynalazków.

4334. GORSKOV V. A., ZAGORCZIK M.: **Organizacja i planowanie produkcji szkła.** (Przeł. z jęz. ros. Bronisław Rudyk). Warszawa 1951. Polgos, s. 400.

Zasady soc. organizacji produkcji szkła. Organizacja kierownictwa w fabryce szkła. Normy techniczne. Organizacja płac. Organizacja pracy i płacy w produkcji szkła okiennego, opakowań szklanych, w produkcji szkła gospodarczego. Podstawy planowania wewnątrz-zakładowego, program produkcji. Planowanie zaopatrzenia materiałowo-techn. Planowanie pracy i płacy. Planowanie zaopatrzenia materiałowo-techn. Planowanie pracy i płacy. Planowanie kosztów własnych. Podstawy kalkulacji. Organizacja rachunku gospodarczego.

4335. GURFINKEL I. E.: **Stekol'naja promyszl'ennost' v 1951 g.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 3, str. 5—6.

Zadania przemysłu szklarskiego w zakresie obniżenia kosztów własnych, rozszerzenia asortymentu i jakości wyrobów.

4336. **Itogi i zadaczi.** Steklo i Keramika. R. 8. 1951, nr 1, str. 1—2.

Wyniki pracy radzieckiego przemysłu szklarskiego w 1950 r. w porównaniu z 1940 r. Lepsze wyzyskanie surowców, podniesienie jakości i rozszerzenie asortymentu wyrobów. Zadania planu 1951 r. na odcinku racjonalizacji i mechanizacji procesów produkcyjnych oraz obniżenia kosztów własnych.

4337. **Neotložnye zadaczi stekol'noj promyszlennosti.** Steklo i Keramika. R. 8. 1951, nr 5, str. 1—3.

Stan mechanizacji w radzieckim przemyśle szklarskim w 1950 r. i plan na 1951 r. Walka o obniżenie kosztów własnych produkcji, rozszerzenie asortymentu i podniesienie jakości wyrobów.

4338. **Uluczszit kaczestvo, snizit' sobestoinost', rasszirit' assortiment.** Steklo i Keramika. R. 8. 1951, nr 3, str. 1—2.

Zalety i zakres stosowania prefabrykowanych elementów szklanych w budownictwie. Rola instytutów badawczych na tym odcinku.

Zob. poz. 3748, 3952, 4/64.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY I ODZIEŻOWY

POLSKA

4339. BENKA EDMUND: **Rozwój produkcji włókien sztucznych w Polsce w skali światowej.** Przemysł Włókienniczy. R. 5. 1951, nr 5, str. 245—249.

Znaczenie wzrostu produkcji włókien sztucznych na świecie w porównaniu z produkcją włókien naturalnych. Planowy rozwój przemysłu włókien sztucznych w planie 6-letnim.

4340. **Biuletyn Instytutu Wzornictwa Przemysłowego. Zadania i cele Instytutu.** Odzież. R. 2. 1951, nr 7, str. 3—4.

4341. CHWALIŃSKI STEFAN: **W poszukiwaniu surowców dla przemysłu włókienniczego.** Przemysł Włókienniczy. R. 5. 1951, nr 5, str. 190—193.

Możliwości wykorzystania paździerzyny lnianych. Furfarol i celuloza oraz możliwości ich otrzymywania z paździerzyny.

4342. CZARNECKI TADEUSZ: **Tkactwo a dziewiarstwo.** Przemysł Włókienniczy. R. 5. 1951, nr 5, str. 205—207.

Rozpatrzenie właściwości dzianin i tkanin. Szybkość i koszt wytworzenia. Powiązania tkactwa i dziewiarstwa.

4343. DĄBROWSKI JAN H.: **Bawelna podstawowy surowiec dla dziewiarstwa.** Odzież. R. 2. 1951, nr 8, str. 14—17.

Uprawa, zbiór i warunki technologiczne bawełny. Budowa włókien. Normy i gatunki bawełny.

4344. FRANKOWSKI ZDZISŁAW: **Praktyczne zastosowanie finansowej metody określania długości cyklu produkcyjnego.** Odzież. R. 2. 1951, nr 7, str. 21—23.

4345. HORTYŃSKI STANISŁAW: **O trudnościach finansowych niektórych zdekomasowanych zakładów.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 759—761.

Zasadnicze przyczyny trudnej sytuacji finansowej zakładów usamodzielnionych w przem. włókienniczym. Potrzeba stałej obniżki kosztów własnych drogą wykorzystania środków produkcji i siły roboczej oraz stosowania przodujących doświadczeń i metod pracy.

4346. KRYSIŃSKI STANISŁAW: **Powstawanie modelu odzieżowego dla produkcji masowej.** Odzież. R. 2. 1951, nr 6, str. 16—19.

Zadania organizacyjnych ośrodków twórczości modelarskiej dla potrzeb przemysłu odzieżowego. Instytut Wzornictwa Przemysłowego. Centralne Laboratorium Przem. Odzieżowego — Bibliografia.

4347. LEWANDOWSKI EDWARD: **Przemysł roszarniczy w walce o wykonanie planu.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 750—751.

Analiza działalności gospodarczej Centr. Zarz. Przem. Roszarniczego (Błędy popełniane na odcinku współzawodnictwa pracy, funduszu płac, kadr i kierownictwa zakładów pfaczy). Omówienie działalności C.Z.P.R. odnośnie reorganizacji stylu i systemu pracy.

4348. MAKOWICZKA ZBIGNIEW: **Doprowadzenie planu do robotnika w przemyśle wełnianym.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 857—859.

System normo-godzin i jego zastosowanie. Zasady ustalania planu dla robotnika.

4349. NAMYSŁOWSKI JERZY: **Przemysł roszarniczy w planie 6-letnim.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 748—750.

Stan przemysłu roszarniczego przed i po wojnie. Wyniki przem. roszarniczego osiągnięte w planie 3-letnim. Zagadnienie surowca, produkcji, zatrudnienia i inwestycji na tle zadań planu 6-letniego.

4350. ROSENBERG KAROL: **Zadania Centralnego Laboratorium Przemysłu Roszarniczego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 757—759.

4351. WAJNRYB MAREK: **Włókna sztuczne i syntetyczne jako baza surowca dla przemysłu włókiennicze-**

go. Przemysł Włókienniczy. R. 5. 1951, nr 5, str. 216—218.

Zastosowanie włókien sztucznych. Rozwój produkcji jedwabiu sztucznego w planie 6-letnim. Zastosowanie steelonu.

4352. **Zagadnienia twórczej pracy na odcinku odzieżowym.** Odzież. R. 2. 1951, nr 7, str. 4—6.

Potrzeba rewizji dotychczasowych metod modelarstwa odzieżowego. Trudności projektowania.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4353. **BELICYN N. M.: Uuczzit' podgotovku kadrov naucznych rabotnikov.** Tekstil'naja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 1, str. 3—4.

Zakres zadań pracowników naukowych w przemyśle włókienniczym. Formy współpracy naukowców z praktykami w tym przemyśle. Przykłady usprawnień osiągniętych w zakładach naukowych.

4354. **CHUCISZVILI G. I.: Szerstianaja promyszlennost' Gruzji.** Tekstil'naja Promyszlennost' R. 11. 1951, nr 5, str. 17.

Rozwój gruzińskiego przemysłu włókienniczego w okresie władzy radzieckiej. Kierunki produkcji.

4355. **GUSEV V. E.: Za vysokoje ispolzovanie syrja.** Tekstil'naja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 1—2.

Źródła oszczędności surowców w przemyśle włókienniczym. Przykłady oszczędnej gospodarki surowcami z doświadczeń przodujących fabryk radzieckich.

4356. **KORENKOV M. D.: Za polnoe ispol'zovanie proizvodstvennoj moszcznosti predprijatji.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 8, str. 3—5.

Zasady gospodarczego użytkowania środków trwałych i obrotowych w przemyśle włókienniczym. Wskazówki dotyczące rozliczania elementów wytwórczych przedsiębiorstw.

4357. **LIPKOV I. A.: Konvejrizacija processov trikotażnego proizvodstva.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 5, str. 17—19.

Wyniki oszczędności nakładu pracy przy taśmowym systemie produkcji. Organizacja procesu produkcyjnego.

4358. **MARGOLINA E. A.: Ważnyj istocznik ekonomii tkanej.** Tekstil'naja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 6, str. 5—6.

Sposoby zmniejszania ilości odpadków w przemyśle tkackim i odzieżowym, oraz ich wykorzystanie dla dalszej przeróbki.

4359. **NAZAROV K. V.: Perevypolnit' chozjazatelnosti pered gosudarstvennym bjudżetom.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 6, str. 30—31.

Udział przemysłu włókienniczego w dochodach budżetowych za 1950 r. Warunki realizacji zadań 1951 r.

4360. **RADIONOV V. A.: Zadaczi szvejnikov v novom godu.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 1, str. 5—7.

Krytyka wyników wytwórni odzieży: braki w asortymencie i wykonaniu. Zasady współpracy handlu z przemysłem w branży odzieżowej.

4361. **SUCHAVERCHOV P.: Obszczenstvennyje kontroliery na predprijatii.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 1, str. 24—26.

Zasady pracy kontrolerów społecznych w wytwórni odzieży. Zakres kontroli. Wyniki.

4362. **VERBECKIJ E. JU.: Povyszat' rentabel'nost do urovnja dostignutogo predovymi predprijatjami.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 7, str. 14—18.

Analiza kosztów produkcji w przemyśle włókienniczym. Porównanie wyników w różnych zakładach radzieckich w 1950 r.

PRZEMYSŁ SKÓRZANY

ZWIĄZEK RADZIECKI

4363. **BREEV B. D.: V bor'be za kaczestvo i razszirenje assortimenta produkcji.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 3, str. 21—22.

Osiągnięcia przem. obuwianego na odcinku rozszerzenia asortymentu obuwia i podniesienia jakości wyrobów. Nowe rodzaje obuwia.

4364. **ILIUSZIN V. P.: K dalnejsemu pode'mu mechovoj promyszlennosti.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 1, str. 3—5.

Wyniki produkcji przemysłu futrzarskiego w 1950 r. Środki zastosowane dla dalszego rozwoju tego przemysłu. Potokowy system produkcji, zaopatrzenie w urządzenia techniczne, racjonalizacja pracy.

4365. **MICHALSKIJ V. I., MERKIN JA. I.: Planirovanje raboty otdela glavnego mehanika.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 1, str. 45—47.

Schemat planu pracy zakładu obuwianego. Zasady kalkulacji zużycia materiałów.

4366. **STESZOV I. I.: O putjach avtomatizacji obuvnogo proizvodstva.** Legkaja Promyszlennost'. 1951, nr 1, str. 9—10.

Projekt automatyzacji procesów wytwórczych w fabryce obuwia.

4367. **STESZOV I. I.: Zadaczi obuvnoj promyszlennosti v novom godu.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 2, str. 4—6.

Rozszerzenie asortymentu i podniesienie jakości wyrobów przem. obuwianego. Problem dla instytutów badawczych w tym zakresie. Potrzeba usprawnień w odniesieniu do zużycia pracy, materiałów i środków produkcji.

4368. **VOLKOV V. A.: Osnovnyje zadaczi kożevennoj promyszlennosti w 1951 g.** Legkaja Promyszlennost'. R. 11. 1951, nr 3, str. 3—5.

Zadania w zakresie usprawnienia pracy, asortymentu wyrobów oraz jakości produkcji. Zwiększenie ilości urządzeń wytwórczych.

Zob. poz. 3953, 3987 -88, 4237.

PRZEMYSŁ DRZEWNY I PAPIERNICZY

4369. **FORMANOWICZ MIECZYSLAW: Kilka uwag na temat wykorzystania odpadków drzewnych.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 1, str. 18—19.

Zagadnienie wykorzystania odpadków w przemyśle drzewnym. Sposoby użytkowania odpadków. Przygotowanie do przerobu. Przerób właściwy.

4370. **M. P.: Meble popularne w Czechosłowacji.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 161—162.

Zdobyte przemysłu czeskiego w dziedzinie nowoczesnych mebli odpowiadających potrzebom świata pracy. Cechy konstrukcji i formy mebli. Możliwość wykorzystania doświadczeń czeskich.

4371. **METRAK CZESLAW: Przemysł drzewny posiada własną placówkę doświadczalno-badawczą.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 182.

Organizacja Laboratorium Przemysłu Drzewnego w Warszawie.

4372. **PAREWICZ ROMAN: Ustalanie technicznych zdolności produkcyjnych w zakładach CZPO.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 6, str. 141—143.

Metodyka ustalania zdolności produkcyjnych na r. 1951. Najczęstsze błędy technicznego ustalania zdolności produkcyjnych.

pozytywna ocena książki Wiegana omawiającej rozwój młynarstwa, proces przemiału, magazynowania itd.

4373. PLUCIŃSKI MARIAN: **O racjonalne wykorzystanie odpadków drewna.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 6, str. 140—141.

Główne miejsce powstawania odpadków. Sposoby zmniejszania odpadków i ich wykorzystania.

4374. WIERZBICKI A.: **Sklejki. Własności, produkcja, zastosowanie, normalizacja.** Wiadomości PKN. R. 19. 1951, nr 4, str. 239—248.

Rozwój produkcji i stosowania sklejek. Stan przemysłu sklejek w Polsce. Normalizacja sklejek i perspektywy ich produkcji w planie sześcioletnim.

4334. ZAGRODZKI S.: **Wykorzystanie produktów ubocznych przemysłu melasowego.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 3, str. 116—121.

Przemysł melasowy i jego produkty uboczne. Dotychczasowe metody wykorzystania wywaru melasowego. Zasady racjonalnego wykorzystania poszczeg. produktów ubocznych przem. melasowego. Wnioski. Bibliografia.

4385. ZIÓŁKOWSKI ZBIGNIEW: **Na etapie planu 6-letniego.** Przemysł Rolny i Spożywczy. R. 5. 1951, nr 6, str. 271—272.

Przemysł drożdżowy w planie 3 i 6-letnim. Podniesienie jakości produktów. Modernizacja zakładów. Ruch racjonalizatorski.

Zob. poz. 3943, 3975, 4180.

Zob. poz. 3733, 3749, 3974, 3978, 4072, 4557.

PRZEMYSŁ ROLNY I SPOŻYWCZY

PRZEMYSŁ DROBNY — SPÓŁDZIELNIE PRACY — RZEMIOSŁO

4375. GÓRSKI A.: **Zbiórka odpadków i produktów poubojowych w woj. krakowskim w latach 1947—1949.** Gospodarka Mięсна. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 44—45.

Dane procentowe o zakupie jelit. Grupy odpadków bądź produktów poubojowych. Braki organizacyjne zbiórki.

4376. JANISZEWSKI A.: **Centralny Zarząd Przemysłu Młynarskiego.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 6, str. 32—33.

Cel i zadania.

4377. JASTRZĘBSKI P.: **Wartość przemysłowa kości zwierzęcych i możliwości powiększenia ich zbiórki.** Gospodarka Mięсна. R. 3. 1951, nr 1—2, str. 42—43.

Wartość gospodarcza pochodnych surowca kostnego. Konieczność zorganizowania właściwej zbiórki kości. Warunki magazynowania kości.

4378. LIPIŃSKA EWA: **Zadania Zakładu Badawczego CZPMlecz.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 8, str. 12—14.

Powołanie w 1951 r. Zakładu Badawczego przy CZPMlecz. Omówienie prac. poszczeg. pracowni: chemicznej, bakteriologicznej i technologicznej.

4379. MANERBERGER A. A., MIRKIN E. J.: **Przygotowanie surowca dla zakładów przemysłu mięsnego.** Gospodarka Mięсна. R. 3. 1951, nr 4, str. 214—219.

Rozdział II z pracy „Technologia mięsa i produktów mięsnych“ (Moskwa 1949). Wymogi jakościowe surowca. Przygotowanie surowca — była do przeróbki w kombinatach mięsnych. Nadzór weterynaryjny przed ubojem.

4380. MILEWSKI J.: **Organizacja przetwórstwa płodów runa leśnego.** Las Polski. R. 25. 1951, nr 7, str. 18—19.

Zagadnienie organizacji stałych punktów przetworów runa leśnego. Zadania.

4381. R. S.: **Organizacja pracy młyna przy zastosowaniu norm w niektórych działach.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 2, str. 32—36.

Projekty niektórych norm w młynarstwie. Rozładunek zbóż, załadunek, pakowanie. Wykaz czynności.

4382. **Tabele rozliczeń przemiałowych z przemiałów zbóż w młynach gospodarczych.** Warszawa 1951. Gosp. Inst. Wyd., s. 31, nlb. Dod. do nr 5—6 Ogólnopolskiego Tygodnika Gospodarczego.

4383. WIEGAN K. H.: **Technisches Handbuch für Müller und Mühlerbau.** Rec. Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 7, str. 30.

4386. CZYŻEWSKI ALEKSANDER: **O socjalistyczną treść w produkcji artystyczno - ludowej.** Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 3, str. 17—18.

4387. DOBRZENIECKI JÓZEF: **Front Narodowy w walce o wykonanie zadań drobnej wytwórczości.** Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 3, str. 3—4.

Zadania drobnej wytwórczości w planie na r. 1951 oraz warunki ich wykonania.

4388. GLUCK L.: **Drobna wytwórczość produkuje nowe asortymenty.** Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 3, str. 5—6.

Potrzeba rozwijania centralnej wzorcowni art. masowego spożycia oraz Biur Konstrukcyjnych. Przegląd ostatnio produkowanych artykułów.

4389. GOŁĄB E.: **Nowe drogi przemysłu ludowego i artystycznego.** Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 4, str. 29—32.

Zadania CPL i A. Rzemiosło artystyczne a sztuka stosowana. Wpływ rzemiosła art. na jakość produkcji przemysłowej.

4390. J. M.: **Rady narodowe a drobna wytwórczość.** Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 4, str. 8—11.

Analiza osiągnięć i planowanych zamierzeń rad narodowych w zakresie ich prac nad rozwojem drobnej wytwórczości.

4391. JOT: **Odpadki cennym surowcem.** Drobna Wytwórczość. R. 1. 1951, nr 3, str. 24—25.

Przegląd osiągnięć zakładów pracy podległych CUDW co do wykorzystania surowców odpadkowych.

4392. NIEWADZKI CZESŁAW: **Kierunki rozwoju drobnej wytwórczości.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 863—865.

Znaczenie i konieczność rozwinięcia działalności produkcyjnej drobnej wytwórczości w oparciu o niewykorzystane obiekty przemysłowe i urządzenia produkcyjne. Drobna wytwórczość a przemysł kluczowy. Punkty usługowe. Wykorzystanie surowca odpadkowego. Zadania jednolitych organów władzy terenowej w stosunku do drobnej wytwórczości.

4393. ŻEBROWSKI ADAM: **Zadania drobnej wytwórczości w planie 6-letnim.** (Przedruk z czas. Życie Gospodarcze 1950, nr 23). Ogólnopolski Informator Państwowego Przemysłu Miejskowego. R. 6. 1951, nr 45, str. 1—3.

Zob. poz. 3950, 3982, 4089, 4094, 4209a, 4860.

XIII. EKONOMIKA ROLNICTWA, LEŚNICTWA I RYBOŁÓWSTWA

OGÓLNE — ORGANIZACJA — PLANOWANIE

POLSKA

4394. DĄB-KOCIOŁ JAN: **Dorobek rolnictwa w Polsce Ludowej.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 898—902.

Rola i udział chłopów na drodze do socjalizacji ustroju rolnego. Rozwój spółdzielni produkcyjnych. Mechanizacja rolnictwa i elektryfikacja wsi. Zaopatrzenie w nawozy sztuczne. Wymiana ziarna siewnego. Akcja kredytowa państwa. Kontraktacja roślin przemysłowych. Gospodarka hodowlana i baza paszowa. Melioracje. Szkolnictwo rolnicze.

4395. DĄB-KOCIOŁ JAN: **Sprawy rolne w przydiach rad narodowych.** Rada Narodowa. R. 8. 1951, nr 14, str. 3—6.

Zadania rad narodowych w kierownictwie nad pracami terenowymi. Odpowiedzialność za wykonanie planu rolnictwa. Zaobserwowane braki rad nar. na odcinku prac rolnych. Wnioski.

4396. MANTTEUFFEL RYSZARD: **Badania kosztów produkcji w indywidualnych gospodarstwach chłopskich w 1948/49 r.** Warszawa 1950. Państw. Wyd. Rolnicze i Leśne, s. 124, mapa 1. Prace Inst. Ekonomiki Rolnej, nr 7.

Monograficzne oprac. kosztów produkcji szeregu artykułów roślinnych dla zbadanych 41 gospodarstw chłopskich. Próba uogólnienia wyników uzyskanych z przeprowadzonych badań dla wszystkich gospodarstw chłopskich w kraju. Uwagi końcowe. Załączniki.

4397. TOMASZEWSKI BOHDAN: **Akcja kontraktowania produkcji rolniczej.** Instruktor Rolny. R. 3. 1951, nr 8, str. 58—62.

Zasięg i znaczenie kontraktacji w gospodarce Polski Ludowej. Wytyczne do sporządzania planu kontraktacji i jej przeprowadzania w terenie.

4398. **Wyniki rachunkowe gospodarstw chłopskich za rok 1945/46, z. 1—3. Za rok 1946/47, z. 1—5.** Oprac. przez Wydział Ekonomiki Rolnej PINGW. Warszawa 1950. Inst. Ekonomiki Rolnej. Rok 1945/46, s. 4 nlb.; 19,2 nlb., 353. [Masz. pow.]

ZWIĄZEK RADZIECKI

4399. DEMIDOV S.: **Itogi vypolnenija czetvertogo piatiletnogo plana v selskom chozjajstve.** Socjalisticeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 4, str. 1—17.

Zabopatrzenie rolnictwa radzieckiego w maszyny rolnicze i nawozy sztuczne. Wielkie melioracje wodne. Dorobek nauki radzieckiej. System gospodarki kolchozowej.

4400. KARAVAEV A., LYSENKO TROFIM, KOVDA V A.: **Stalin i rolnictwo.** Warszawa 1951. Państw. Wyd. Roln. i Leśne., s. 67, 1 nlb.

Zob. poz. 3916a, 3916b, 4460.

4401. KOŃCZAL TEODOR: **Rolnictwo ZSRR w powojennej pięcioletce.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 926—928.

Wyniki produkcji roślinnej i hodowlanej. Dalejszy rozwój systemu kolchozowego. Wzrost wyposażenia technicznego i jego wykorzystanie. Elektryfikacja rolnictwa. Ruch współzawodnictwa brygad traktorowych.

4402. **Rolnictwo radzieckie w powojennym planie pięcioletnim.** (Oprac. wg. art. Lobanova P. Bolszewik 1951, nr 10). Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 53—59.

Wyniki wykorzystania powojennego planu 5-letniego w rolnictwie (uprawy, hodowla, wyposażenie techniczne, mechanizacja pracy). Zadania rolnictwa radz. w r 1951.

4403. **Uborka urożaja i chlebozagotovki — važnejszaja narodnochozjajstvennaja zadacza.** Socjalisticeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 6, str. 1—7.

Patriotyczna postawa kolchozów radzieckich. Wzrost dostaw wytworów rolnych na punkty skupu. Pomoc państwa dla rolnictwa.

4404. VASILEV N.: **Moszczernyj pod'em socialisticeskogo selskogo chozjajstva v poslevoennyj period.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 7, str. 63—76.

Niepomyślne warunki atmosferyczne w pierwszym roku powojennego planu 5-letniego. Wyśiłki rolników i państwa w opanowaniu sytuacji. Pomoc finansowa i materiałowa ze strony państwa. Produkcja przemysłowa dla rolnictwa. Ważniejsze uchwały Rady Ministrów dla podniesienia rolnictwa.

4405. **Velikije pobedy strany socjalizma.** Socjalisticeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 3, str. 1—6.

Osiągnięcia radz. powojennego planu 5-letniego w dziale rolnictwa.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4406. A. H.: **Rolnictwo chińskie w roku 1951.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 8, str. 27—28.

Wielkie osiągnięcia na odcinku gospodarki wodnej. Poważny wzrost produkcji zbóż. Gigantyczny plan systemów nawodnienia obszarów nie obfitujących w opady. Plan zalesienia.

4407. Ja: **Rozwój i osiągnięcia rolnictwa bułgarskiego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 937—938.

Rozwój państwowych gosp. rolnych i spółdzielni produkcyjnych. Ośrodki maszynowo - traktorowe. Elektryfikacja wsi. Melioracje. Wyniki planu 2-letniego (1947—48) i zadania rolnictwa w planie na r. 1951.

4408. KOVALEV E.: **Polityka agrarna Chińskiej Partii Komunistycznej.** (Tłum. Dębski Jan z „Voprosy Ekonomiki“ 1950, nr 10). Sprawy Chłopskie. R. 2. 1951, nr 2, str. 67—82.

Okres wyzysku chłopów przez obszarników. Powojenna chińska reforma rolna, jej zasięg, zadania i dotychczasowe osiągnięcia. Zaczątki spółdzielczości produkcyjnej. Zadania na najbliższy okres.

4409. PETRUSCHOW A.: **„Agrarverhältnisse in Deutschland und die Agrarreform“.** Berlin 1943. SWA-Verl., s. 254. Rec. Strużek Bolesław. Sprawy Chłopskie. R. 2. 1951, nr 1, str. 163—172.

Szczegółowe omówienie cennej pracy Petruschowa. Analiza stosunków rolnych w Niemczech kapit., przeprowadzona w oparciu o teorię marksizmu-leninizmu.

4410. PUCHLOV N.: **Razvitje sejskogo chozjajstva Rumyni.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 6, str. 77—89.

Rozwój rolnictwa rumuńskiego w okresie władzy ludowej. Wyniki reformy rolnej. System podatkowy. Przebieg walki klasowej na wsi. Osiągnięcia w zakresie zakładania spółdzielni produkcyjnych.

4411. RAU HEINRICH: **Die Aufgaben der Landwirtschaft im Jahr 1951.** Einheit. R. 6. 1951, nr 5, str. 301—313.

Konieczność unikania starych błędów. Wytyczne poprawy plonów. Zadania gospodarstw prywat-

nych i uspołecznionych. Wyniki powszechnego spisu bydła i nierogacizny.

4412. S. H.: **Rolnictwo Czechosłowacji, Rumunii, Węgier i Albanii.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 935—937.

Postęp mechanizacji rolnictwa w tych krajach. Rozwój spółdzielczości produkcyjnej. Osiągnięcia w produkcji roślinnej i hodowlanej w latach 1949—51.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

4413. LAVRICZENKO M.: **Razorenje krest'janstva v kolonialnych i zavisinnych stranach Azji.** Socjalisticheskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 7, str. 45—60.

Struktura produkcji eksportowych wytworów rolnictwa w krajach kolonialnych i zależnych oraz jej oddziaływanie na położenie rolników. Rozwój wywłaszczania drobnych rolników na rzecz plantatorów. Wyniszczanie gleby.

4414. TUSZYŃSKA ANNA: **Polożenie rolnictwa w Stanach Zjednoczonych.** Warszawa 1951. „Czytelnik”, s. 57, 2 nlb. Wiedza Powszechna. Wyd. Popularno-Naukowe.

Opis geograficzny USA. Szkis historyczny rozwoju rolnictwa w USA. Struktura rolna USA—rola wielkich monopolii. Sytuacja rolnictwa USA w XX w. Polityka rolna rządu. Znaczenie eksportu rolnego. Rządowa polityka eksportu rolnego przejawem imperializmu amerykańskiego. Tendencje wsteczne gospodarki rolnej.

Zob. poz. 3811, 3838, 3915, 3916a, 3917, 4066, 4188, 4222, 4809, 4859.

PRACE NAUKOWO - BADAWCZE

POLSKA

4415. **Kongres Nauki Polskiej.** Przegląd Hodowlany. R. 19. 1951, nr 8, str. 1—36.

Przebieg prac przygotowawczych do Kongresu w dziale rolnictwa. Uzasadnienie powołania Polskiej Akademii Nauk. Przemówienie premiera Cyrankiewicza.

4416. **Kongres Pierwszy Nauki Polskiej.** Sekcja Biologii i Nauk Rolniczych. Referat Podsekcji Rolnictwa. Seria 9, z. 2. Warszawa 1951, s. 2 nlb., 35. [Masz. pow.]

Charakterystyka błędów nauk rolniczych w okresie międzywojennym. Osiągnięcia w dziedzinie gleboznawstwa, chemii rolnej, mikrobiologii gleby, melioracji, uprawy roli i plodozmianów, genetyki i hodowli roślin, uprawy roślin.

4417. **Kongres Pierwszy Nauki Polskiej.** Sekcja Biologii i Nauk Rolniczych. Referat Podsekcji Ogrodnictwa. Seria 9, z. 3. Warszawa 1951, s. 2 nlb., 32. [Masz. pow.]

Nauki ogrodnicze w Polsce. Tło ogrodnictwa światowego. Agrobiologiczne ogrodnictwo radzieckie. Okres międzywojenny w ogrodnictwie polskim. Warunki pracy naukowej w Polsce Ludowej. Walka o agrobiologię. Przegląd sadowniczych zakładów naukowych. Zakłady warzywnicze i kwiaćciarskie. Zaczątki planowania w nauce i krytyce naukowej. Plan 6-letni w sadownictwie i warzywnictwie.

4418. LISTOWSKI A.: **Nauki rolnicze w planie sześciolletnim. Problemy produkcji roślinnej.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 3. 1951, nr 2, str. 56—66.

Zadania nauk rolniczych jako środka realizacji planu 6-letniego. Struktura zasiewów i zwyżka planów. Podział zadań pomiędzy poszczególne instytuty naukowe.

4419. MALARSKI H.: **Zagadnienie znajomości pasz jako podstawy dla hodowli zwierząt.** Przegląd Hodowlany. R. 19. 1951, nr 7, str. 18—23.

Wyniki badań polskich zakładów naukowych nad składnikami chemicznymi i strawnością pasz krajowych.

4420. **Prace doświadczalne i sprawozdanie z działalności Rolniczego Zakładu Doświadczalnego Gorzów za rok 1949.** Oprac. Andrzeja Słabońskiego, Antoniego Woźniaka, Karola Zaleskiego. Poznań 1950, Rada Nauk. przy Min. Rolnictwa i R. R., s. 107. PINGW. Oddz. Wielkopolski. [Masz. pow.]

4421. **Prace doświadczalne i sprawozdanie z działalności Rolniczego Zakładu Doświadczalnego Sternalice za rok 1949.** Oprac. Roman Jasiński, Tadeusz Zaleski. Poznań 1950, Rada Nauk. przy Min. Rolnictwa i R. R., s. 2 nlb., 72, 1 nlb. PINGW. Oddz. Śląski. [Masz. pow.]

4422. SZLEK WŁADYSŁAW: **Jak pracuje Stacja Selekcji Roślin Sobótka.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 917—919.

4423. WIŚNIEWSKI S.: **Obrady Krajowego Zjazdu Zootechników, d. c.** Przegląd Hodowlany. R. 19. 1951, nr 6, str. 13—26.

Omówienie referatu T. Marchlewskiego „Agrobiologiczne momenty w produkcji zwierzęcej”, — H. Malarskiego „Zagadnienie pasz krajowych jako podstawy hodowli” i in. oraz dyskusja nad nimi.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4424. **Dostizhenija nauki i peredovoj praktiki kolchoznomu proizvodstvu.** Socjalisticheskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 4, str. 1—6.

Wkład nauki radzieckiej w dziale podniesienia wydajności zwierząt gospodarskich i upraw polowych. Wyniki popularyzacji wiedzy rolniczej.

MELIORACJE

POLSKA

4425. KISIELEWSKI ZYGMUNT: **Melioracje na Żuławach w delcie Wisły.** Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, nr 3, str. 113—117.

Potrzeby i możliwości modyfikacji przestarzałych urządzeń na tle istniejących naturalnych warunków oraz rozbudowy urządzeń wodnomelioracyjnych.

4426. MATUL KAZIMIERZ: **Melioracje w 6-letnim Planie.** Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, nr 3, str. 81—85.

Melioracje w okresie rządów kapit. w Polsce. Wyniki osiągnięć prac melioracyjnych w planie 3-letnim oraz główne zadania planu 6-letniego i warunki jego wykonania. Potrzeby na odcinku szkolenia kadr i odpowiedniej konserwacji istniejących urządzeń melioracyjnych.

4427. STRYJEWSKI FRANCISZEK: **Organizacja i wykonanie robót drenarskich.** Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, nr 3, str. 106—110.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4428. KALABUGIN A.: **Obvodnenje stepnych i polustepnych rajonov SSSR.** Socjalisticheskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 5, str. 30—36.

Charakterystyka geograficzna bezwodnych obszarów Zw. Radzieckiego. Przegląd planów budowy urządzeń nawadniających. Warunki realizacji planów.

4429. OSTROMECKI JERZY: **Nowy system nawodnień w ZSRR.** Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, z. 4—5, str. 158—166.

Rozwój nawodnień w ZSRR. Dotychczasowy system nawodnień. Szczegóły techniczne nowego systemu. Znaczenie i rozmiar robót nad unowo-

czeństwie sieci nawadniającej. Możliwości zastosowania nowego systemu w polskiej praktyce wodno-melioracyjnej.

4430. VEJC V.: **Naucznye problemy energetiki oroznacznego zemledelja w rajonach kujbyszevskoj i stalingradskoj elektrostancji.** Socjalistischeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 4, str. 7—14.

Budowa urządzeń nawadniających w ZSRR. Rozmiary robót ziemnych. Spodziewane wyniki gospodarcze.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4431. LAPONOGOV I.: **Ujarzmenie przyrody.** Nowe Czasy. 1951, nr 31, str. 25—28.

Opis robót irygacyjnych wykonywanych w ramach planu 5-letniego Węgierskiej Rep. Ludowej, w Bułgarii i w Rumunii.

Zob. poz. 4083.

MECHANIZACJA I ELEKTRYFIKACJA ROLNICTWA

POLSKA

4432. BIELESZ PAWEŁ: **Mechanizacja rolnictwa.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 908—910.

Problem agregatów rolniczych. Organizacja pracy zespołu agregatów. Znaczenie i wykorzystanie kombajnów.

4433. DOSKOCZ - WIMOWSKI A[NDRZEJ], NOWACKI T[ADEUSZ], WERES ST[ANISŁAW]: **Po-radnik mechanizatora rolnictwa.** Warszawa 1951. Państw. Wyd. Roln. i Leśne, s. 298, 6 nlb., 14 tabl.

Zasady organizacji pracy parku maszynowo-tractorowego w POM i PGR. Charakterystyka obsługi traktorów, Zasady eksploatacji parku traktorów i maszyn rolniczych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów prac. Brygada traktorów. Kwalifikacje traktorzystów.

4434. FIHELOWA JANINA: **Kampania żniwno-omłotowa.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 802—804.

Doświadczenia akcji żniwno-omłotowej z r. 1950. Stan organizacyjny i omówienie tegorocznej kampanii w spółdzielniach produkcyjnych i PGR-ach. Walka o oszczędność. Ważność wczesnych podorywek i siewu poplonów.

4435. MILANOWSKI STANISŁAW: **Organizacja punktu omłotowego.** Traktorzysta i Mechanik. R. 4. 1951, str. 6—7.

4436. PACYNA STANISŁAW: **Zadania i cele Rady Społecznej POM.** Traktorzysta i Mechanik. R. 4. 1951, nr 7, str. 4—5.

4437. ROSSOWSKI STANISŁAW: **Organizacja wspól-pracy brygady ciągników z brygadą polową spółdzielni.** Traktorzysta i Mechanik. R. 4. 1951, nr 7, str. 5—6.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4438. BABICKIJ B.: **Effektivnost' vnedrenja czasovogo grafika raboty traktorov i kombajnov.** Socjalistischeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 7, str. 38—44.

Harmonogram pracy traktora. Przyczyny odchylenia od przepisowych norm.

4439. BREDJUK N.: **Krugtosutocznaja molot'ba po czasowomu grafiku.** Kolchoznoe Proizvodstvo. R. 11. 1951, nr 6, str. 6—8.

4440. GORSZKOV N.: **Rezervy vysokoproizvoditel'nogo ispolzovanija kombajnov v MTS.** Socjalistischeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 7, str. 12—24.

Zasady planowania robót sezonowych. Organizacja pracy w terenie. Warunki uniknięcia przesto-
jów. Normy wydajności pracy kombajnu.

4441. KIKVADZE V.: **O normach raschoda garjuczego na traktornye raboty v MTS.** Socjalistischeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 6, str. 8—16.

Zestawienie norm zużycia paliw przez traktory wg. rodzaju robót i systemu mechanizacji. Wskazówki obniżenia rozchodu paliwa. Ekonomia poszczególnych rodzajów paliw.

4442. LEVYKIN N.: **O vnedrenii v selskoe chozjajstvo navesnnych selsko-chozjajstvennych maszin.** Socjalistischeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 6, str. 36—44.

Zalety maszyn tego typu. Wzrost wydajności pracy i obniżenie nakładu energii przy ich stosowaniu.

4443. PICZUGIN N.: **Novaja technika v selskom chozjajstve SSSR.** Socjalistischeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 5, str. 48—56.

Rozwój mechanizacji radzieckiego rolnictwa. Stan traktorów i maszyn rolniczych po wojnie. Wzrost wydajności pracy traktorów. Usprawnienia w transporcie.

Zob. poz. 3931.

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWA ROLNE

4444. JANICKI STANISŁAW: **Mobilizacja do akcji żniwno - omłotowej.** Przegląd Rolniczy. R. 6. 1951, nr 7, str. 4—5.

Rozbudowa parku maszynowego PGR. Zalecenia dotyczące przygotowania magazynów i walki z marnotrawstwem zboża.

4445. KANTYSZEV J. E.: **Voprosy ekonomiki zernovykh sovchozov.** Moskva 1950. Gosplanizdat, s. 172. Rec. Bogdanov I. M. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 6, str. 99—102.

Rec. wykazuje wiele podstawowych braków i błędów książki i ocenia ją jako całkowicie nieprzydatną dla pracowników państwowych gosp. rolnych.

4446. KRAUS TADEUSZ: **Stala brygada polowa w PGR.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 912—914.

Zadania PGR w planie 6-letnim. Potrzeba zmian w dotychczasowych zasadach org. pracy rolnej. Organizacja stałej brygady polowej w sowchozach i jej dostosowanie do warunków pracy PGR. Sezonowe plany operatywne brygad.

4447. PRUDNIKOV I. A.: **Sowchoz „Kubań“.** (Przeł. z ros. Irena Bida). Warszawa 1951. Państw. Wyd. Roln. i Leśne, s. 51, 1 nlb.

Sowchoz „Kubań“ w przeszłości. Wprowadzenie systemu trawopolnego. Agrotechnika. Leśne pasy ochronne. Produkcja nasienna. Mechanizacja sowchozu. Rozwój hodowli. Planowanie gosp. i organizacja pracy. Wyniki gosp. działalności sowchozu za 1948 r. Miasto w stepie. Plan na najbliższą przyszłość.

Zob. poz. 4154, 4187.

SPÓŁDZIELCZE GOSPODARSTWA ROLNE

POLSKA

4448. CHABOWSKA TERESA: **Spółdzielnia produkcyjna „Grochów“.** Warszawa 1951. Książka i Wiedza, s. 63, 1 nlb.

Dzieje utworzenia spółdzielni. Pokonywanie oporów w psychice członków.

4449. DĄBROWSKI JAN: **RZS w Nieczajnie przykładem dobrej gospodarki.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 16, str. 919—922.

Omówienie dodatnich i ujemnych wyników rolniczego zespołu spółdzielczego na odcinku produkcji roślinnej i hodowlanej. Wnioski.

4450. **Droga do dobrobytu i kultury wsi.** Łódź [1951]. Centr. Spółdz. „Samopomoc Chłopska”, s. 35, 1 nfb.

Charakterystyka przodujących spółdzielni produkcyjnych w Polsce.

4451. KWASIEBORSKI J.: **W fermach hodowlanych spółdzielni produkcyjnych.** Przegląd Hodowlany. R. 19. 1951, nr 7, str. 35—39.

Organizacja służby hodowlanej w fermach spółdzielczych. Osiągnięcia hodowli.

4452. OZGA - MICHAŁSKI JÓZEF: **Zwiększyć i pogłębić udział aktywu ZSL w walce o spółdzielczość produkcyjną.** Sprawy Chłopskie. R. 2. 1951, nr 1, str. 62—70.

Osiągnięcia ruchu spółdzielczości produkcyjnej w 1950 r. Niedociągnięcia w pracy instruktorów i kierowników spółdzielni. Nowy statut spółdz. prod. Konieczność pogłębienia pracy propagandowej.

4453. PIĘTAK STANISŁAW: **Wczoraj i dziś.** Rolniczy Zespół Spółdzielczy w Grochowie. Warszawa 1951. Książka i Wiedza, s. 30, 2 nfb.

Rozwój i osiągnięcia gospodarcze spółdzielni. Plany na przyszłość.

4454. **Prawda o spółdzielniach produkcyjnych.** Chłopi opowiadają... Jednodniówka Zarz. Woj. ZSch. w Warszawie, 1.I.1951 r. Warszawa [1951], s. 20.

Popularne opowiadania o zakładaniu, organizacji, metodach pracy i nowych metodach uprawy oraz korzyściach spółdzielni produkcyjnych.

4455. SZMIDT WOJCIECH: **Zasady organizacji pracy w spółdzielni produkcyjnej.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 16—26.

Założenia socjalistycznej org. pracy w gospodarstwach państwowych i zespołowych. Rola i zadania stałych brygad produkcyjnych. Forma org. pracy brygad polowych i hodowlanych. Błędy w organizowaniu polskich spółdz. produkcyjnych (gromadna forma org. pracy, wydziałanie brygad czasowych, organizowanie brygad wg. kryteriów nieprodukcyjnych) — przykłady. Różnice między naszymi brygadami polowymi a brygadami kolchozowymi. Zakres prac, wewnętrzna organizacja i zasady wydziałania poszczeg. brygad produkcyjnych (polowych, traktorowych, warzywniczo-sadowniczych, hodowlanych, remontowo-budowlanych).

ZWIĄZEK RADZIECKI

4456. AKSENEŃKOW G. A., GRIGOR'EV V. K., PJAT-NICKIJ P. P.: **Kolchoznoe pravo.** Moskwa 1950. Jurizdat, s. 296. Rec. Pavlov J. V. Sovetskaja Kniga. 1951, nr 7, str. 77—79.

W rec. przegląd treści książki oraz wskazania na jej pewne usterki.

4457. BRASLAVEC M.: **Ekonomika mnogootraslevogo kolchoza.** Socjalisticeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 5, str. 37—62.

Struktura produkcji przodujących kolchozów radzieckich. Wzrost dochodów kolchozów i możliwości kolchoźników.

4458. BYCHOWSKA IZA: **W kolchozach Kaukazu.** (Warszawa 1951). Wyd. Min. Obrony Nar., s. 66, 6 nfb. (Biblioteka Żołnierza, seria 3: Opowiadania o Walce i Pracy, 34).

Wrażenia z wycieczki delegacji chłopów polskich do kolchozów Kaukazu w 1950 r.

4459. KARAWAEV A.: **Ob ukreplenii materialno-proizvodstvennoj bazy kolchozov.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 5, str. 38—52.

Przyczyny popularności systemu gospodarki kolchozowej wśród rolników radzieckich. Stan mechanizacji rolnictwa. Roboty melioracyjne. Wzrost dochodów kolchozów.

4460. KARAWAEV A.: **Stalin — teoretyk i organizator ustroju kolektywnej gospodarki rolnej.** — Karavaev A., Lysenko T., Korda V. A. Stalin i rolnictwo. Warszawa 1951, PWR i L, str. 5—34.

Rozkwit rolnictwa socjalistycznego w ZSRR. Teoretyczne podstawy uspołecznionego rolnictwa. Zasady kierowania gospodarką rolną.

4461. KOROLEV V.: **Raboczij plan chleboborki.** Kolchoznoe Proizvodstvo. R. 11. 1951, nr 6, str. 9—10.

4462. NAZARCEV N.: **Kolchoznoj trudodeń.** Moskwa 1951. Gospolitizdat, s. 144. Rec. Venžer V. G. Sovetskaja Kniga, 1951, nr 7, str. 70—73.

Ekonomiczno - społeczna charakterystyka kolchozów. Kolchozowa dniówka obrachunkowa. Organizacja pracy w kolchozie a dniówka obrachunkowa. Praktyka w zakresie normowania pracy. Nowe zasady opłaty kolchoźników. Znaczenie wytycznych Rządu i Partii. Dane o pracy przodujących kolchozów. Rec. podkreśla metodyczne i merytoryczne błędy autora.

4463. ORLEWICZ TADEUSZ: **Zarys wiadomości o rolnictwie socjalistycznym.** Warszawa 1951. Ludowa Spółdz. Wyd., s. 259, 4 nfb.

Sytuacja rolnictwa w krajach kapitalistycznych. Ogólne zasady ustroju kolchozowego. Etapy kolektywizacji rolnictwa. Organizacja pracy w kolchozie. Urządzenie wsi kolchozowej. Mechanizacja i elektryfikacja prac rolnych. Wkład nauki radzieckiej. Rozwój spółdzielczości rolnej w krajach demokracji ludowej.

4464. RUDAKOVA E.: **Vysokaja tovarnost' — važnejšij faktor ukreplenja ekonomiki kolchozov.** Socjalisticeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 7, str. 1—11.

Warunki podniesienia towarowej produkcji kolchozu. Struktura produkcji przodujących kolchozów ZSRR. Zależność kierunku produkcji towarowej od lokalizacji kolchozów.

4465. SZMIDT WOJCIECH: **Zasady planowania w kolchozach.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 4, str. 234—238.

Metodologia opracowania wskaźników do planu 5-letniego kolchozu w powiązaniu z narodowym planem gospodarczym. Nowy układ planu produkcji w kolchozie i jego elementy. Prace przygotowawcze do sporządzania planu. Ustalenie właściwej struktury zasiewów.

4466. TARAN A.: **Organizacja uborki i chlebosdaczi v kolchoze „Kommunard“.** Kolchoznoe Proizvodstvo. R. 11. 1951, nr 6, str. 3—5.

Wielkość gospodarstwa. Struktura produkcji. Stan mechanizacji. Organizacja pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4467. CZERVENKOV V [I.KO]: **Sojuz robotniczo-chłopski podstawą naszego państwa.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 3, str. 125—131.

System obowiązkowych dostaw produktów rolnych dla Państwa po cenach sztywnych. Walka o wysokie urodzaje i dobre zbiory jako główne zadania agitacji na wsi.

4468. CZERVENKOV VL'KO: **Vers la consolidation des fermes coopératives.** La Bulgarie Nouvelle. V. 6. 1951, nr 8, str. 1—4.

Aktualne zagadnienia spółdzielczości rolnej w Bułgarii.

4469. HEGEDUS ANDRAS: **Wzmocnimy socjalistyczny sektor naszego rolnictwa.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 3, str. 136—143.

Doświadczenia z tworzenia spółdzielni na Węgrzech. Kwestia nawiązania stosunków pomiędzy spółdzielniami produkcyjnymi a właścicielami indywidualnych gospodarstw. Rola robotników przemysłowych w socjalistycznym kształcaniu rolnictwa.

4470. KAZANDIEV M.: **Dans les fermes coopératives.** Rémunération socialiste du travail agricole. La Bulgarie Nouvelle. V. 6. 1951, nr 9, str. 2.

Uchwała Rady Ministrów w sprawie organizacyjno - gospodarczego umocnienia spółdzielni produkcyjnych. Wykorzystanie doświadczeń kołchozów radzieckich. Dniówka obrachunkowa.

4471. SLANSKY RUDOLF: **Jednolite spółdzielnie rolne.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 3, str. 131—136.

Rozwój jednolitych spółdzielni w Czechosłowacji. Podstawy obliczania wynagrodzeń. Opracowywanie rocznego planu produkcji.

4472. **Uchwała Komitetu Centralnego Rumuńskiej Partii Robotniczej i Rady Ministrów Rumuńskiej Republiki Ludowej w sprawie organizacyjno-gospodarczego umocnienia zespołowych gospodarstw rolnych.** (Tłum. z czas. Scanteia z 1.3. 1951). Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr. 3, str. 143—149

Zob. poz. 3904, 4190, 4222, 4224, 4424.

PRODUKCJA ROŚLINNA

POLSKA

4473. FIDERKIEWICZ KRYSZYNA: **Kontraktujemy ziola.** Warszawa 1951. Państw. Wyd. Rolne i Leśne, s. 63, 1 nrb.

Surowce zielarskie. Jakość surowca. Zbiór ze stanu naturalnego. Uprawa roślin zielarskich. Kontraktacja.

4474. PUK JERZY: **Proso.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 6, str. 10—13.

Gospodarcze znaczenie prosa. Możliwości rozszerzenia uprawy prosa w Polsce. Właściwości rozwojowe prosa i jego uprawa.

4475. S. K.: **Rozpracowanie planu i rejonizacji przy kontraktacji produkcji roślinnej.** Gospodarka Zbożowa. R. 2 1951, nr 7, str. 11—15.

Zagadnienie rozłożenia planu powiatowego na gminy a gminnego na gromady. Zadania produkcyjne poszczeg. gospodarstw. Zadania Delegatur Pow. PZZ na odcinku upraw kontraktowanych przez Polskie Zakł. Zbożowe.

4476. ZĘBALSKI ADAM: **Zaopatrzenie w materiał siewny zbóż w jesiennej akcji siewnej 1951 r.** Instruktor Rolny. R. 3. 1951, nr 8, str. 2—4.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4477. A. H.: **Ludzie radzieccy wygrali walkę o proso.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 7, str. 28—29.

Osiągnięcia ZSRR na odcinku uprawy prosa.

4478. ALEKSANDROV N.: **Effektivnost' travopolnoj sistemy zemledelja.** Socjalisticheskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 4, str. 15—22.

Struktura zasiewów, plony i zbiory ważniejszych ziemiopłodów w gospodarstwie doświadczalnym przy zastosowaniu prawidłowego płodozmianu. Dynamika produkcji globalnej i towarowej w racjonalnie prowadzonym gospodarstwie.

4479. FAKKEEV P.: **Osvoenje travopolnoj sistemy zemledelja na oroszacznych zemljach zavalza.** Socjalisti-

czeskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 5, str. 37—47.

Wyniki gospodarstw doświadczalnych przy zastosowaniu płodozmianu opartego na systemie trawopolnym. Efektywność nawadniania.

4480. NAJDIN P.: **O primenenii mineralnych udobrenii.** Socjalisticheskoe Selskoe Chozjajstvo. R. 22. 1951, nr 6, str. 22—35.

Warunki opłacalności stosowania nawozów sztucznych. Wyniki gospodarstw doświadczalnych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4481. HANEKE: **Die ertragreichsten Haferorten und ihre Verbreitung.** Statistische Praxis. R. 6. 1951, nr 6, str. 96—97.

O uprawie i wydajności owsa z ha — w zależności od gatunku ziarna i terenu uprawy.

4482. STOYANOW P.: **Extension des cultures industrielles.** La Bulgarie Nouvelle. V. 6. 1951, nr 12 str. 2.

Zwiększenie powierzchni kultur przemysłowych i podniesienie wydajności z ha, jako jedno z głównych zadań planu 5-letniego (1949—1953) Bułgarii. Dążenia do zmniejszenia importu i zwiększenia eksportu produktów kultur przemysłowych.

Zob. poz. 3948, 4418.

PRODUKCJA ZWIERZĘCA

POLSKA

4483. CZAJA M.: **Problemy produkcji zwierzęcej w planie sześciolletnim.** Postępy Wiedzy Rolniczej. R. 3. 1951, nr 2, str. 83—118.

Aktualny stan pogłowia zwierząt gospodarskich w Polsce. Warunki podniesienia tego stanu. Pożądane kierunki rozwoju hodowli i ich uzasadnienie. Organizacja hodowli jako warunek racjonalnego rozwoju. Zadania zakładów naukowych.

4484. CZAPLAK TADEUSZ: **Gospodarcze znaczenie hodowli kóz.** Instruktor Rolny. R. 3. 1951, nr 7, str. 36—39.

Hodowla kóz jako zaniedbana dziedzina w hodowli zwierząt w Polsce. Zalety hodowli kóz. Dane o stanie pogłowia kóz w Polsce w latach 1921—47.

4485. FRANKOWSKI M.: **Obniżka kosztów produkcji trzody chlewnej PGR.** Przegląd Hodowlany. R. 19. 1951, nr 7, str. 28—31.

Możliwość obniżenia kosztów produkcji przy uwzględnieniu zasad zootechniki, higieny i profilaktyki. Wyniki badań naukowych w tym zakresie. Charakterystyka pogłowia trzody w PGR.

4486. GUTWIŃSKI H.: **Kontraktowanie prosiąt dla tuczarni przemysłowych.** Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 4, str. 221—222.

Korzyści dla gospodarki narodowej przez stosowanie kontraktowania prosiąt. Korzyści dla producenta.

4487. HERMAN WŁADYSŁAW: **Krajowa baza surowcowa wełny.** Przemysł Włókienniczy. R. 5. 1951, nr 5, str. 183—186.

Czynniki i perspektywy rozbudowy krajowego owczarstwa. Typy owiec hodowlanych. Zadania ferm towarowych. Tezy.

4488. J. B.: **Kontraktacja trzody chlewnej mięsno-słoninowej.** Uchwała Rządu z dnia 19 maja 1951 r. Gospodarka Mięsna. R. 3. 1951, nr 4, str. 219—221.

Wykonanie kontraktacji w I kw. 1951 r.

4489. KUBAS STANISŁAW: **Wrocławska baza paszowa**. Przegląd Rolniczy. R. 6, 1951, nr 7, str. 11—13.

Użytkowanie ściętek miejskich Wrocławia dla nawożenia i nawadniania terenów pastwiskowych. Osiągnięcia niektórych PGRów w zakresie zwiększenia zasobów paszowych.

4490. KWASIEBORSKI JERZY: **Wyniki kontroli mleczności**. Instruktor Rolny. R. 3, 1951, nr 7, str. 27—31.

Zadania i znaczenie kontroli mleczności krów. Zestawienia ilustrujące stan mleczności niektórych obór. Podniesienie użyteczności krów w stoku do r. 1949.

4491. MARKIJANOWICZ M.: **Owczarstwo w planie 6-letnim**. Przegląd Hodowlany. R. 19, 1951, nr 7, str. 54—58.

Upadek owczarstwa w Polsce przedwojennej. Stan i rozwój owczarstwa w Polsce Ludowej. Warunki podniesienia hodowli owiec.

4492. PRAWOCHEŃSKI R[OMAN]: **Pożądany typ świni w naszej produkcji trzody chlewnej**. Gospodarka Mięsna. R. 2, 1951, nr 1—2, str. 5—8.

Rasy świń hodowane przed i po pierwszej wojnie światowej. Typy bekonowe i tłuszczowo-słoninowe. Zalety rasy gołąbskiej. Konieczność stworzenia rasy mięsno-słoninowej. Osiągnięcia w hodowli trzody chlewnej ZSRR.

4493. RÓŻYCKI ST.: **Właściwe rozmieszczenie tuczarni rzeźni przyczyni się do zmniejszenia ubytków i obniżenia kosztów**. Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11, 1951, nr 8, str. 22—25.

4494. SŁUPSKI KAROL: **Organizacja hodowli w PGR**. Życie Gospodarcze. R. 6, 1951, nr 16, str. 914—916.

Cel i zadania brygadowego systemu pracy w gospodarstwach hodowlanych PGR na tle czynników jednego z zespołów hodowlanych.

4495. **Ubój zwierząt gospodarskich pod nadzorem weterynaryjnym**. Wiadomości Statystyczne. R. 24, 1951, nr 3, str. 7.

Dane w sztukach i q żywej wagi za r. 1949 i 1950.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4496. DRAKIN L.: **O putjach i metodach podwyższenia produktywności selskochozajstvennych żywotnych**. Socjalisticeskoe Selskoe Chozajstvo. R. 22, 1951, nr 5, str. 18—29.

Radzieckie metody hodowli zwierząt gospodarskich i osiągnięte wyniki produkcyjne. Pomoc państwa.

4497. JESANTOV P.: **Wzrost hodowli socjalistycznej**. Gospodarka Mięsna. R. 3, 1951, nr 4, str. 213—214.

Przekroczenie zadań planu 5-letniego na odcinku zwiększenia pogłowia bydła w kółchozach. Osiągnięcia na odcinku podniesienia rasy bydła.

zob. poz. 4419, 4423.

GOSPODARKA LEŚNA

POLSKA

4498. ADAMOWICZ STANISŁAW: **Zagospodarowanie leśne ziem południowo-wschodnich**. Sylwan. R. 95, 1951, nr 1, str. 83—93.

Możliwości zagospodarowania terenów górskich. Stan zalesień w woj. rzeszowskim i krakowskim. Planowanie leśnictwa na tym obszarze.

4499. CHODNIK T.: **Wiecej szkótek podokapowych**. Las Polski. R. 25, 1951, nr 4, str. 15—16.

Omówienie dodatniego wpływu na gosp. leśną przez wprowadzenie szkótek na pustych przestrzeniach w obszarach leśnych.

4500. CZURAJ M.: **Inwentaryzacja lasów**. Las Polski. R. 25, 1951, nr 4, str. 8—10.

Omówienie stanu powierzchni obszarów leśnych w/g stanu na dzień 1.7.49 r. Zarządzenie Centr. Zarz. Lasów Państw. z 23.11.50 r. dot. inwentaryzacji lasów dla określenia stanu zapasu drzewnego oraz ulepszenia systemu kontroli. Metoda dokonania inwentaryzacji.

4501. GECOW R.: **Uwagi w sprawie kosztów wywozu drewna**. Las Polski. R. 25, 1951, nr 8, str. 15—16.

Omówienie poszczeg. elementów kosztów wywozu wraz z praktycznymi wskazówkami możliwości obniżenia kosztów.

4502. ILMURZYŃSKI E.: **Na progu jesiennego sezonu prac hodowlanych**. Las Polski. R. 25, 1951, nr 8, str. 3—5.

Kilka uwag na temat wyników zalesień z 1950 r. Konieczność podniesienia poziomu prac przygotowawczych w okresie jesiennym.

4503. ILMURZYŃSKI EUGENIUSZ: **Prace Zakładu Hodowli Lasu**. Sylwan. R. 95, 1951, nr 1, str. 105—109.

Wyniki Zakł. Hod. Lasu I. N. L. w pracach nad rejonizacją kraju, doborem sadzonek sosny, zalesieniami itp. Program prac na przyszłość i uzasadnienie potrzeby badań w zakresie gosp. leśnej oraz normami pracy i normalizacji narzędzi.

4504. ILMURZYŃSKI EUGENIUSZ: **Zarys zasad cięć pielęgnacyjnych prowadzonych w kierunku selekcyjnym**. Sylwan. R. 95, 1951, nr 1, str. 61—83.

Charakterystyka cięć pielęgnacyjnych przy uprawie zalesień.

4505. KARPIŃSKI JAN JERZY: **Stan, dorobek i perspektywy rozwoju bioekologii leśnej w Polsce Ludowej na tle stanu dorobku i jej rozwoju w świecie**. Sylwan. R. 95, 1951, nr 1, str. 32—46.

4506. **Kongres Pierwszy Nauki Polskiej**. Sekcja Biologii i Nauk Rolniczych. Referat Podsekcji Leśnictwa. Seria 9, z. 4. Warszawa 1951, s. 2 nlb., 54. [Masz. pow.]

Stan leśnictwa i dorobku polskiej nauki leśnej w okresie przed i powojennym. Tezy dot. poszczególnych grup nauki leśnictwa.

4507. KRAUZE A.: **Planowanie Centrali „Las“ zostało przedstawione na nowe tory**. Las Polski. R. 25, 1951, nr 7, str. 1—4.

Analiza różnic między planami a ich wykonaniem w latach 1950 i 1951. Omówienie poszczeg. artykułów leśnych oraz ich wskaźników produkcji przem. z planem pozyskania użytków.

4508. KREUTZINGER MAKSYMILIAN: **Idologiczne podstawy i organizacja nauki leśnictwa**. Sylwan. R. 95, 1951, nr 1, str. 16—31.

Krytyka kapitalistycznego ujmowania ekonomiki leśnictwa. Zdobyte agrobiologii na polu leśnictwa. Hierarchia problemów naukowych w leśnictwie. Zakres i zadania planowania w leśnictwie. Formy organizacyjne nauki leśn. Rola krytyki naukowej. Tezy dla polskiej nauki leśnictwa na Kongres Nauki.

4509. KRÓLIKOWSKI LUCJAN: **Prace Zakładu Zalesiania**. Sylwan. R. 95, 1951, nr 1, str. 125—139.

Wyniki w zakresie inwentaryzacji nieużytków, metodyki zalesień i produkcji gatunków drzew

4510. KRZYSIK FRANCISZEK: Aktualny stan nauki w zakresie użytkowania lasu i technologii drewna. Sylwan. R. 95. 1951, nr 1, str. 46—53.

Rozwój światowego zapotrzebowania na drewno. Zagadnienie organizacji eksploatacji lasów. Zakres prac naukowo-badawczych w przem. drzewnym. Główne kierunki tych prac. Organizacja Instytutu Badawczego Leśnictwa.

4511. L. M.: Prace zalesieniowe w drugim roku Planu Sześcioletniego. Las Polski. R. 25. 1951, nr 4, str. 1—2.

Zadania na odcinku odnowienia i sztucznego zalesienia, zwiększenia odsetka mechanizacji uprawy gleby i zalesień. Błędy popełnione w 1950 r. Akcja wprowadzenia gatunków szybkoorosnących.

4512. PODEDWORNY BOLESŁAW: Zadania resortu leśnictwa w Planie 6-letnim. Sylwan. R. 95. 1951, nr 1, str. 3—15.

Stan zalesień w Polsce Ludowej. Zadania na odcinku zalesień, eksploatacji lasów i przemysłu drzewnego. Problematyka prac naukowo-badawczych w leśnictwie.

4513. PODMIOTKO A.: Zbiór grzybów w Polsce. Las Polski. R. 25. 1951, nr 7, str. 14—16.

Osiągnięcia na polu przetwórstwa grzybów w ZSRR, Czechosłowacji i w Niemczech. Kierunki rozwoju grzybiarstwa w Polsce.

4514. URBANIAK M.: Wprowadzamy racjonalne metody pozyskiwania ziół z terenów leśnych. Las Polski. R. 25. 1951, nr 7, str. 21—22.

Zagadnienie produkcji ziół w suszarniach. Analiza możliwości wprowadzenia półkultur oraz omówienie gatunków roślin leśnych leczniczych, które przy dotychczasowych metodach hodowli są deficytowe.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4515. Bolsze wnimanja stroitelstvu. Lesnoe Chozjajstvo. R. 4. 1951, nr 6, str. 1—4.

Niedociągnięcia niektórych zarządów leśnych w pracach nad urządzeniem lasów w 1950 r. Zadania planu 1951 r. i środki ich realizacji.

4516. BUKSZTYNOV A. D.: Zanjat dostojnoe mesto na vesoluznoj selsko-chozjajstvennoj vystavke. Lesnoe Chozjajstvo. R. 4. 1951, nr 6, str. 12—16.

Przeгляд ważniejszych osiągnięć gospodarki leśnej ZSRR. Nowe zalesienia. Leśne pasy ochronne. Zdobyte techniki w zakresie eksploatacji lasów.

4517. DVORNIKOV P. P.: Nekatorye itogi wesennik rabot 1951 g. Lesnoe Chozjajstvo. R. 4. 1951, nr 6, str. 8—11.

Zarys planu prac nad zakładaniem i pielęgnacją lasów radzieckich w 1951 r.

4518. SZEJNIN JA. G.: Na puti k kompleksnoj mechanizacji lesozagotovok. Lesnaja Promyslennost'. R. 11. 1951, nr 6, str. 4—7.

Osiągnięcia niektórych gospodarstw leśnych w zakresie mechanizacji i eksploatacji lasów. Stan mechanizacji wyrębu i wywozu drewna.

4519. URUMBAEV U.: Lesnoe chozjajstvo Kazachstana za 30 let. Lesnoe Chozjajstvo. R. 4. 1951, nr 6, str. 17—24.

Rozwój zalesień Kazachstanu.

4520. Zakrepiť uspechi vesny 1951 goda. Lesnoe Chozjajstvo. R. 4. 1951, nr 6, str. 5—7.

Zadania leśnictwa radzieckiego na odcinku pielęgnacji leśnych pasów ochronnych i zasiewów w szkołkach.

4521. SENCZUROV K. T.: Lesnye resursy kitajskoj narodnoj respubliki. Lesnoe Chozjajstvo. R. 4. 1951, nr 7, str. 83—86.

Stan zalesień na obszarach Chin Ludowych. Prace zalesieniowe. Rozmiary eksploatacji lasów Bilans drewna.

Zob. poz. 4618.

RYBOLÓWSTWO MORSKIE

4522. MAŃKOWSKI W.: Praca badawcza na morzu. Warszawa 1950. Książka i Wiedza, s. 117. Rec. J. K. Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 7, str. 24.

Omówienie treści książki poruszającej zagadnienie prac badawczych, laboratoryjnych oraz zagadnienie rybolówestwa morskiego.

4523. PROKOF'EV V.: Bolszeviki Murmana v bor'be za pod'em rybnoj promyslennosti. Bolszevik. R. 28. 1951, nr 12, str. 40—46.

Charakterystyka gospodarcza rejonu. Organizacja eksploatacji i przetwórstwa zasobów rybnych. Wyniki.

4524. Rybolówestwo morskie. Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 6.

Wielkość połowów poszczególnych gatunków w latach 1947—50.

Zob. poz. 3986.

RYBOLÓWSTWO SŁODKOWodne

4525. A. S.: Współpraca między producentem a odbiorcą. Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 8, str. 9—11.

Omówienie warunków prac Komisji powołanej dla zbadania warunków współpracy między PGR-ami a Centralą Rybną.

4526. KONARZEWSKI J.: Analiza produkcji karpia stawowego w r. 1950. Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 7, str. 4—5.

Omówienie rozmieszczenia sortymentów karpia. Wnioski.

4527. KOSTROWICKI JAN: Towarowe znaczenie hodowli pstrąga w strumieniach nizinnych. Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 8, str. 4—6.

Brak zagospodarowania terenów wodnych na Mazurach. Klasyfikacja i wydajność strumieni pstrągowych.

4528. KOSTROWICKI JAN: Unowocześnić technikę w rybolówestwie śródlądowym. Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 7, str. 2—3.

Zagadnienie postępu technicznego, możliwości zmechanizowania pracy w rybolówestwie śródlądowym. Ruch racjonalizatorski.

4529. TERLECKI W.: O lepsze wykorzystanie powierzchni stawowej. Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 8, str. 8—9.

Art. dyskusyjny. Omówienie nowych systemów upraw stawów w celu podniesienia zarybienia.

4530. WOLNY P.: Drogi do podniesienia jakości ryb stawowych. Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 8, str. 1—3.

Analiza poszczególnych elementów obniżających wartość handlową ryb stawowych.

ORGANIZACJA — PLANOWANIE —
FINANSOWANIE

POLSKA

4531. BARTNICKI MARIAN: **Przed planem inwestycyjnym 1952 roku na odcinku dokumentacji technicznej.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3—7, str. 11—14.

Zadania inwestorów i biur projektów na odcinku przygotowania dokumentacji technicznej dla potrzeb planu. System płac pracowników biur projektowych. Zagadnienie walki o podwyższenie jakości projektów i obniżenie kosztów budownictwa na odcinku projektowania. Błędy i usterki w pracy biur projektowych.

4532. BABIŃSKI CZESŁAW: **Zagadnienie tempa w budownictwie.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 1—14.

Naświetlenie zagadnień wpływu okresu trwania i kosztu budowy na rentowność inwestycji. Metoda koncentracji środków i zadań (omówienie i przykłady). Cykl inwestycyjny i jego normowanie (katalogi dokumentacji technicznej obiektów typowych i powtarzalnych, wprowadzenie przepisów technologicznych w budownictwie typowym oraz jako elementu dodatkowego, standaryzacja produkcji pomocniczej). Warunki wprowadzenia w życie znormowanych cykli produkcyjnych.

4533. BITTER ADAM: **Planowanie operatywne w budownictwie.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 855—857.

Warunki właściwego opracowania planów operatywnych. Elementy planów. Dysponowanie środkami produkcji przez zjednoczenia.

4534. E. O.: **Zagadnienie miasta na I Kongresie Nauki Polskiej.** Miasto. R. 2. 1951, nr 8, str. 28—29.

Zagadnienie odbudowy i rozbudowy miast polskich.

4535. **Finansowanie w roku 1951 wydatków okresu organizacyjno - rozruchowego.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 45—46.

Omówienie obecnie obowiązujących zasad finansowania.

4536. GEPNER-SZPAKOWSKA JADWIGA: **Charakterystyka inwestycji w gazownictwie.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 6, str. 166—168.

Etapy rozwoju inwestycji w gazownictwie po wojnie. Założenia 6-letn. planu gazyfikacji Polski. Inwestycyjny plan gazownictwa na r. 1951.

4537. **Instrukcja w sprawie finansowania i bankowej kontroli inwestycji objętych planem inwestycyjnym na r. 1951.** Warszawa 1951, Min. Finansów, s. 2 nlb. 30.

4538. J. J.: **Problemy dokumentacji.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 173—175.

Ważniejsze fazy przygotowania dokumentacji inwestycyjnej. Kompetencje i obowiązki inwestora centralnego, głównego, bezpośredniego i in. władz. Studia i zakres prac branżowych biura projektów i wykonawców.

4539. J. J. D.: **Zagadnienie organizacji budownictwa energetycznego w Polsce.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3—7, str. 41—45.

Charakterystyczne cechy budownictwa energetycznego. Stan obecny organizacji budownictwa energ. w Polsce. Zasady org. budownictwa energ. w ZSRR. Ocena obecnego stanu org. i projekt nowej org. bud. energetycznego w Polsce. (Art. dyskusyjny).

4540. JAWORSKI KAZIMIERZ: **Wskaźniki zużycia materiałów w budownictwie.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3—7, str. 31—41.

Znaczenie wskaźników planowania gospodarczego oraz wskaźników materiałowych. Wskaźniki pomocnicze Instytutu Techniki Budownictwa do planów produkcyjno - finansowych. Braki opracowań wskaźnikowych w r. 1949 w dziedzinie budownictwa specjalnego i montażowego. Klasyfikacja rodzajów budownictwa specjalnego. Wskaźniki scalone. Zadania rozwoju opracowań wskaźników materiałowych na r. 1951. Tabele.

4541. KRASUSKI TADEUSZ: **Przygotowania procesu produkcyjnego na przykładzie przemysłu chemicznego.** Ekonomika i Organizacja Pracy. R. 2. 1951, nr 6, str. 262—268.

Dokumentacja metody produkcji. Projektowanie zakładu przemysłowego (projekt wstępny, projekt techniczny). Rysunki wykonawcze. Wytyczne wykonawstwa inwestycji i zasady jego planowania.

4542. LAMBOR JULIAN: **Bilans wodny dorzeczka Warty na tle potrzeb gospodarczych Wielkopolski.** Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, nr 2, str. 52—54.

Analiza zużycia wody na poszczególne potrzeby gospodarcze. Potrzeba budowy zbiorników retencyjnych.

4543. LEDWOROWSKI B.: **Założenia ekonomiki planowania inwestycji komunalnych.** Miasto. R. 2. 1951, nr 7, str. 16—21.

Charakterystyka ogólnej soc. ekonomiki planowania inwestycji. Specyficzne warunki gospodarki komunalnej. Wnioski.

4544. MALEC RAFAŁ: **Ważniejsze problemy planowania inwestycyjnego na 1952 r.** Przemysł Drzewny. R. 2. 1951, nr 6, str. 134—135.

Najważniejsze zasady opracowania planu i wykonywania inwestycji.

4545. MAŁACHOWSKI M.: **O podstawach planowania pokrycia materiałowego dla budownictwa w Polsce.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 42—45.

Potrzeba stosowania w realizowaniu inwestycji — radzieckiej metody określania zapotrzebowań materiałów dla inwestycji. Zob. poz. 4546.

4546. MAŁACHOWSKI MATEUSZ: **Przygotowanie planu budownictwa na rok. 1952.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3—7, str. 6—10.

Ogólna charakterystyka rozwoju budownictwa w l. 1950—51. Zagadnienia przygotowania planu bud. na r. 1952 — w zakresie produkcji budowlano - montażowej i specjalnego budownictwa przemysłowego. Konstrukcja planów budownictwa.

4547. PAWŁAK W., ZALEWSKI M.: **Katalog typowych obiektów przemysłowych.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 28—30.

Potrzeba i znaczenie opracowywanego katalogu (cz. I — hale produkcyjne).

4548. PIENKOWSKI R.: **Zasady sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.** Miasto. R. 2. 1951, nr 7, str. 12—16.

Powiązanie planu zagospodarowania przestrzennego z planem gospodarczym. Postulat powiązania urbanistyki z architekturą i wymogami ekonomiczno - społecznymi. Wytyczne. Analiza poszczeg. faz prac nad planem.

4549. **Przepisy inwestycyjne dla planu inwestycyjnego na rok 1951.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 228—230.

4550. **Przepisy inwestycyjne dla planu inwestycyjnego na rok 1952.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 230.

4551. **SECOMSKI K[AZIMIERZ]: Faza prac przygotowawczych nad PI na rok 1952.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3—7, str. 3—6.

Doniosłość pierwszej fazy (wstępnej) prac przygotowawczych, obejmującej ustalenie wytycznych wraz z limitami finansowymi i rzeczowymi. Elementy okresu prac przygotowawczych. Kierunki klasyfikacji inwestycji.

4552. **SZAROTA RALF: System sfinansowania inwestycji na rok 1951.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3—7, str. 14—24.

Charakter i rola finansowania inwestycji. Wniosek co do sposobu powiązania budżetu Państwa z planem inwestycyjnym w r. 1952. (Art. dyskusyjny).

4553. **TOPOLSKI FRYDERYK: Aktualne zagadnienia budownictwa przemysłowego.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 14, str. 799—801.

Dotychczasowe osiągnięcia resortu budownictwa przemysłowego. Zadania resortu. Braki koncentracji i terminowego wykonawstwa robót przewidzianych w planie. Stosunek generalnych wykonawców do subwykonawców. Sprawa dopływu wykwalifikowanych kadr.

4554. **Uwagi i wyjaśnienia do niektórych przepisów inwestycyjnych.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 230—232.

Dotyczą: przenoszenia środków na sfinansowanie inwestycji w ramach PI 1951 r., finansowanie inwestycji z importu, finans. inwestycji podległych CRS „Samopomoc Chłopska“, rozliczeń robót inwestycyjnych, określania oszczędności w umowach o roboty budowlane i montażowe.

4555. **WENTOWSKI FR.: Zmiany w zakresie trybu i techniki finansowania inwestycji.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 46—48.

Uwagi wstępne. Roczne plany realizacji inwestycji. Analizy kartoteka inwestycyjna. Bankowa kontrola zaangażowania środków inwestycyjnych. Bankowa notyfikacja umów o wykonawstwo inwestycyjne. Wykonywanie inwestycji bez pokrycia finansowego.

4556. **WERNER TADEUSZ: Inwestycje a kapitalne remonty.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 8, str. 7—9.

Omówienie różnic między pojęciem inwestycji a kapitalnym remontem z przeniesieniem pojęć tych na grunt mleczarstwa.

4557. **WERNER TADEUSZ: Jak opracować plan inwestycji w zakładzie mleczarskim.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 7, str. 7—9.

Konieczność ustalenia stanu bydła i jego średniej wydajności. Ustalenie możliwości przerobu mleka. Przytoczone przykłady inwestycji w zakładzie mleczarskim.

4558. **Zagadnienie tempa w budownictwie.** Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 8, str. 339—344.

Streszczenie referatu Cz. Bąbińskiego i dyskusja.

4559. **ZAJBERT MIECZYŚLAW: Wpływ znacznego przyspieszenia budowy na koszty.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 19—22.

Przykładowa analiza czynników wpływających na podwyżkę lub obniżkę kosztów. Sprawdzenie obliczeń analitycznych przez porównanie globalnych kosztów. Wnioski.

4560. **ŻARNECKA J.: Inwestor a biura projektowe.** Miasto. R. 2. 1951, nr 7, str. 30—32.

Omówienie zasadniczych elementów prac przygotowawczych do Planu Inwestycyjnego. Niedociągnięcia w dotychczasowej współpracy inwestorów z biurami projektów. Instrukcje i zarządzenia dotyczące sporządzenia dokumentacji technicznej.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4561. **LEBEDEV M. N., ZMIENKO S. M., MARKOVICZ M. P.: Stroitel'noe proizvodstvo.** Pod red. M. V. Lebedeva. Utrzerđeno glavnym upravleniem uczebnymi zavedenijami MPS v kaczestve uczebnika dlja technikumov železnodorožnogo transporta. Moskva 1951. Gos. Transportnoe Železnodorožnoe Izd., s. 424.

Przedsiębiorstwo budowlane w ZSRR. Podstawy rozwoju budownictwa ZSRR. Ochrona pracy i technika bezpieczeństwa w budownictwie kolei żelaznych. Zaopatrzenie w energię. Transport w budownictwie dróg żelaznych. Organizacja i technika poszczeg. rodzajów robót w budownictwie kolei żelaznych.

4562. **ONIKA D. G.: Itogi raboty Ministerstva ugolnoj promyslnennosti po kapitalnomu stroitelstvu za 1950 god i zadaczi szachtostroitelej na 1951 god.** Ugol. R. 26. 1951, nr 4, str. 5—7.

Przegląd osiągnięć i usterek organizacji budowlanych podległych Min. Przem. Węglowego — w realizacji planu robót budowlano - montażowych i planu budowy osiedli robotniczych w r. 1950. Zadania i wytyczne na r. 1951.

4563. **T. L.: Źródła finansowania nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw państwowych w Związku Radzieckim.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 313—314.

Dotacje budżetowe. Amortyzacja majątku trwałego. Zysk przedsiębiorstw. Środki ze sprzedaży wyłączonych z eksploatacji obiektów majątkowych. Wewnętrzna mobilizacja środków.

4564. **Zagadnienie planowania w budownictwie.** (Tłum. z ros.). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp. s. 167. Biblioteka Ekonomiki Przemysłu, t. 32.

Zasady planowania produkcji budowlanej. Program produkcyjny org. budowlanej. Planowanie zatrudnienia, transportu, mechanizacji i zaopatrzenia materiałowo - technicznego w budownictwie. Planowanie podręcznych i pomocniczych jednostek produkcyjnych objętych bilansem organizacji budowlanych oraz własnego kosztu robót budowlano - montażowych. Podstawowe zasady operatywnego planu najniższego szczebla w org. budowlanej.

4565. **ZVIERCALOV A.: O metodach określania zapotrzebowania materiałów dla inwestycji.** (Z doświadczeń Głównego Zarz. Budownictwa Min. Przem. Spożywczego ZSRR. Tłum. W. S. z „Planovoe Chozjajstvo“ 1951, nr 2). Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 37—42.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4566. **BECKER KURT: Der Investitionsbeauftragte, seine Bedeutung und seine Aufgaben.** Demokratischer Aufbau. R. 6. 1951, nr 7, str. 194—196.

Rola inwestorów w realizacji planów gospodarczych.

4567. **L. Z. Zur Vorprojektierung 1952.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 24, str. 2.

Wytyczne do przygotowania realnego planu inwestycyjnego i planu kapitalnych remontów.

4568. **LIEBKNECHT KURT: Struktur und Aufgaben der Deutschen Bauakademie.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 30, str. 9.

Zakres działalności instytutów pracy przy Akademii Budownictwa.

Zob. poz. 3932, 4196.

4569. **BALCERSKI WACŁAW:** Stan, zadania i organizacja nauki polskiej w dziedzinie budownictwa wodnego. (Referat generalny Podsekcji Budownictwa Wodnego na I Kongres Nauki Polskiej). Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, nr 2, str. 42—48, — Uwagi Komitetu Red. ,str. 48—49.

Rola i znaczenie budownictwa wodnego w soc. gospodarce narodowej. Krytyczny przegląd osiągnięć nauki polskiej w dziedzinie bud. wodnego do wojny 1939 r. Stan nauki polskiej bud. wodnego po wojnie. Zadania tej nauki. Plan organizacji prac naukowych.

4570. **BEĆ S.:** Stalownia w „Częstochowie“ ruszyła. Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 24—27.

Organizacja budowy. Kadry i załogi. Doświadczenia i osiągnięcia w dziedzinie organizacji robót, zaopatrzenia materiałowego, wydajności pracy itp. Wnioski i wskazania na przyszłość.

4571. **IWANOWSKI W.:** Dotychczasowe tempo budownictwa. Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—8, str. 15—19.

Kierunki postępu techn. w budownictwie. Bilans osiągnięć techn. za I półrocze 1951 r. pracy re-

sortu budownictwa przemysłowego. Elementy cyklu produkcyjnego budowy zakładu przemysłowego i ich niedociągnięcia. Wnioski.

4572. **KACZYŃSKI KAROL:** Potoki górskie dorzeża Wisły w okresie planu 6-letniego. Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, z. 4—5, str. 135—138.

Opłacalność obudowy potoków (likwidacja powodzi, energia elektryczna). Możliwości i warunki wykonania planu obudowy.

4573. **STRAWA JERZY:** Planowe remonty sprzętu budowlanego. Przegląd Budowlany. R. 23. 1951, nr 7, str. 303—305.

Organizacyjno - gospodarcze znaczenie planowych remontów sprzętu. Wyjaśnienie znaczenia pojęć cyklu remontowego i jednostki remontowej. Omówienie na przykładzie i wykresach cyklu remontowego.

4574. **ZALEWSKI W.:** O budowie hali prefabrykowanej metodą szybkościową. Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 4—6, str. 22—24.

Opis wyników i osiągnięć na jednej z budów.

Zob. poz. 3940, 3942, 4026, 4030, 4142—43.

XV. EKONOMIKA KOMUNIKACJI I ŁĄCZNOŚCI

OGÓLNE

4575. **BIERZANEK REMIGIUSZ:** Międzynarodowe prawo komunikacyjne z wyłączeniem prawa morskiego. Warszawa 1951. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. 4 nlb. (Masz. pow.).

Omówienie przepisów międzynarodowego prawa z zakresu żeglugi rzecznej i powietrznej, ruchu kolejowego, samochodowego oraz innych środków komunikacji. Prawo pocztowe i telekomunikacyjne.

4576. **GIEDROYĆ W., WULLERT J.:** Przedsiębiorstwa kontrolne. Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 7, str. 309—310.

Zakres pracy. Doświadczenia radzieckie przeprowadzania badań kontrolnych drogą mechaniczną. Zagadnienie pracy przedsiębiorstwa na terenie kraju jak i zagranicą.

4577. **NAMYSŁOWSKI WŁADYSŁAW:** Prawo komunikacyjne. Toruń 1951. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. 232, III. (Masz. pow.).

Prawo drogowe (stosunek państwa do komunikacji drogowej, prawo drogowe techniczne, prawo organizacyjne drogowo-przewozowe). Prawo kolejowe (techniczne, organizacyjne, eksploatacyjne). Prawo żeglugi morskiej (prawo okrętu, dróg morskich, władze i przedsiębiorstwa morskie). Prawo żeglugi na śródlądowych drogach wodnych. Prawo lotnicze (normy organiz. techn.-osobowe, prawo dróg powietrznych). Prawo pocztowo-telekomunikacyjne (stosunek państwa do organiz. pt., środki czynne działalności pt., sposób działania pt. organizacji techn.-osobowej, sposób korzystania z usług organizacji pt.).

4578. **PATLIKOWSKI WŁODZIMIERZ:** Przewozy i taryfy. Warszawa 1951. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. 2 nlb., II, 122. Politechnika Warszawska. (Masz. pow.).

Wiadomości ogólne. Regulamin przewozu osób, bagażu i przesyłek eksportowych na kolejach żelaznych. Regulamin przewozu przesyłek towarowych. Regulaminy przewozowe w komunikacji samochodowej. Wiadomości ogólne o taryfach. Taryfy obowiązujące na PKP, w komunikacji samochodowej. Normy i taryfy regulujące międzynarodową komunikację kolejową. Koordynacja przewozów. Statystyka przewozów.

4579. **ROSTOCKI A.:** Utworzenie Ministerstwa Transportu Drogowego i Lotniczego. Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 195—197.

Cel i zakres działania nowych ministerstw.

4580. **ZONIK ZYGMUNT:** Komunikacja i łączność w Planie sześcioltnim. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 55. Biblioteka Planowania, t. 9.

Kierunki postępu technicznego i ekonom. Zasady nowej polityki komunikacyjnej. Wytyczne w dziedzinie szkolenia i zatrudnienia. Koleje żelazne normalno i wąskotorowe. Żegluga śródlądowa. Komunikacja samochodowa. Budownictwo. Żegluga. Porty. Rybołówstwo. Budownictwo okrętowe. Poczta i telekomunikacja.

Zob. poz. 3739, 4032, 4194, 4647.

KOMUNIKACJA KOLEJOWA

POLSKA

4581. **ANTONIAK C.:** Dyspozycja wagonami i spedycja towarów. Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 242—243.

Omówienie przepisów sprzed r. 1939 dotyczących gospodarki wagonami towarowymi. Braki tych przepisów poparte przykładami.

4582. **HEYNDAR TADEUSZ:** O korzystaniu z wagonów towarowych PKP. Warszawa 1951. Wyd. Komunikacyjne, s. 112. Biblioteka Komunikacyjna.

4583. **Instrukcja spedycyjna nr 2/51 w sprawie wykonywania usług spedycyjnych przy przewozie warzyw, owoców i ziemniaków wczesnych.** Warszawa 1951. Wyd. Komunikacyjne, s. 12. Polskie Koleje Państwowe.

4584. **KACZMARKIEWICZ B.:** Jesienny szczyt przewozów kolejowych. Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 334—335.

Zagadnienie sezonowości przewozów. Próby usunięcia sezonowości. Konieczność opracowywania rocznych planów przewozów. Zagadnienie pełnego wykorzystania ładowności wagonów.

4585. **KOZIARSKI K.:** Przyspieszamy obrót wagonów. Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 7, str. 322—323.

O usprawnienie przewozu ogólnego masy towarowej dla wykonania planu 6-letniego.

4586. LEŚNIAK TADEUSZ: **Przygotowanie klientów i PKP do przewozów jesiennych.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 7, str. 294—295.

Przyczyny nasilenia przewozów kolejowych jesienią. Możliwości odciążenia kolei w okresie szczytowego nasilenia przewozów.

4587. PIELAS CZESŁAW: **Zagadnienia kolejowego ruchu pasażerskiego.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 243—245.

Powojenny wzrost sieci kolejowej i ruchu pasażerskiego. Konieczność ujawnienia rezerw i odpowiedniego ich wykorzystania. Możliwości uzyskane przez budowę dobrych rozkładów jazdy. Ruch podmiejski. Wnioski.

4588. **Praca bezawaryjna fundamentem sprawności kolejnictwa.** Warszawa 1951. Nakł. tyg. „Sygnały”. Wyd. Komunikacyjne, s. 23. Biblioteka Szkoleniowa, 3.

Klasyfikacja wypadków na kolejach. Mierniki awaryjności. Zadania kolejarских organizacji partyjnych i związkowych w walce o pracę bezawaryjną.

4589. **Przewozy handlowe towarów na liniach normalnotorowych PKP.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 7.

Dane za lata 1949—50 z wyodrębnieniem przewozów krajowych.

4590. REINHARD E.: **Wykonanie przewozów towarowych na PKP w r. 1950.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 197—199.

Wykonanie planu. Analiza naładunku. Obrót i należyte wykorzystanie wagonów towarowych.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4591. ANGELEJKO V. J., BAKANOV A. J., KARAKOVSKIJ V. A.: **Tekuszcze soderżanie puli po metodu Nefedova.** Izd. 2 pererabotannoe. Moskwa. 1950. Gos. Transportnoe Żeleznodorożnoe Izdat., s. 44.

Zapobieganie psuciu się drogi, jako podstawa metody Nefedowa. Organizacja pracy w/g wykresu. Doświadczenia następców Nefedowa. Technologia robót planowo-zapobiegawczych. Wyniki stosowania przodującej metody.

4592. ŚWIDERSKI TOMASZ: **Organizacja przewozu przesyłek drobnych na kolejach ZSRR w zestawieniu z jej stanem na PKP.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 231—234.

Zob. poz. 3927, 3992, 3998, 4124, 4132, 4201, 4769.

KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA — DROGI KOŁOWE

POLSKA

4593. H. M.: **Tabela porównawcza kosztów przewozu samochodem i zaprzęgiem konnym.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 257—259.

4594. KOZŁOWSKI WŁADYSŁAW: **Zdolność przewozowa transportu samochodowego.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 218—224.

Czynniki kształtujące zdolność przewozową. Współczynnik zdolności przewozowej. Zdolność przewozowa i plan przewozowy.

4595. LIPOWSKI Z.: **Codzienne planowanie i kontrola eksploatacji towarowych pojazdów samochodowych.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 205—207.

Sporządzenie kartotek i norm. Arkusz codziennego planowania i kontroli.

4596. MADEYSKI MARIAN: **Rola samochodu w ogólnokrajowym układzie transportowo-komunikacyjnym.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 240—241.

Dodatnie i ujemne cechy transportu samochodowego oraz jego zadania.

4597. MAKULEC FRANCISZEK: **Rewizja opłat i przepisów o składowaniu w transporcie drogowym.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 242—243.

Zagadnienie składów publicznych w planie 6-letnim. Radzieckie postanowienia o składowaniu w transporcie samochodowym. Omówienie postanowień polskiej taryfy spedycyjnej z 1.I. 1950 r.

4598. PIJANOWSKI ROMAN M.: **Zagadnienia obsługi samochodów.** Technika Motoryzacyjna. R. 1. 1951, nr 2, str. 60—66.

Czynniki wpływające na organizację obsługi. Definicje czynności usługowych. Konieczność scentralizowania organizacyjnego obsługi bieżącej. Stacje obsługowe publiczne i dla użytkowników indywidualnych. Rytm czynności obsługowych. Analiza poszczególnych rodzajów napraw. Rola dokumentu techn. w prawidłowym opracowaniu technologii napraw.

4599. ROJEK KAROL: **Z aktualnej problematyki transportu drogowego w budownictwie.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 254—257.

Omówienie zadań PKS w budownictwie. Współpraca z przedsiębiorstwami transportowymi spółdzielczymi i prywatnymi. Możliwości wykorzystania chłopskiego taboru konnego.

4600. SOKOŁOWSKI TADEUSZ: **Skrócenie czasu przeładunku w transporcie samochodowym.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 7, str. 298—301.

4601. SOLSKI PAWEŁ: **O terenowych warunkach eksploatacji taboru samochodowego.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 203—205; nr 6, str. 248—251.

Przewozy samochodowe w terenie. Potrzeby przewozowe inwestycji planu 6-letniego. Warunki pracy taboru samochodowego w rolnictwie i leśnictwie. Metody klasyfikowania warunków eksploatacyjnych.

4602. SOLSKI PAWEŁ: **Wpływ dróg na eksploatację samochodów.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 337—341.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4603. BRONSZTEIN L., TOLSTOPJATOV N.: **Dostizhenja V. Nerownova i A. Korsakova v borbe za kompleksnuju ekonomiju.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 4, str. 5—8.

Analiza wydajności pracy i kosztów transportu samochodowego. Wyniki oszczędnościowe przy racjonalnej eksploatacji pojazdów.

4604. EL DAROV K.: **Ukrupnenje avtochozajstv i centralizacija perevozok v tovgovych organizacijach.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 5, str. 17.

Stan i wyniki pracy przedsiębiorstw transportu samochodowego w ZSSR w 1950 r. Zalety przedsiębiorstw dużych.

4605. EVREINOV D.: **Ukrupnenje avtochozajstv — put' k uluczeniju raboty avtotransporta.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 7, str. 4—6.

Wady małych przedsiębiorstw transportu samochodowego. Wyniki pracy. Zalecenia odnośnie tworzenia małych przedsiębiorstw samochodowych.

4606. IVANOVA E., DZKUJA M.: **Racjonalnaja organizacija gruzovych perevozok.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 7, str. 7—9.

Porównanie wyników technicznych i finansowych w przewozach na kolejach i samochodach.

4607. **K novym uspecham v rabote avtotransporta.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 1, str. 1—3.

Oszacowanie bieżących załadunków towarowych w transporcie samochodowym. Przewozy pasażerskie. Obniżenie kosztów własnych.

4608. **LEVIT A.: Reorganizacja avtomobilnych chozjajstv ugodnoj promyslnosti.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 6, str. 8—12.

Krytyczna ocena systemu eksploatacji transportu w przemyśle węglowym. Warunki projektu Min. Węgl. w zakresie organizacji tego transportu. Normy wyposażenia oddziałów transp. w środki przewozowe.

4609. **LIV'JANT JA.: Razgruzit' železnodorožnyj transport ot neracjonalnych perevozok грузов.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 3, str. 4—8.

Porównanie kosztów przewozu artykułów masowych w transporcie kolejowym i samochodowym. Wykazanie zalet transportu samochodowego nad kolejowym na krótkich odległościach.

4610. **O putjach razvitija avtoremontnogo proizvodstva.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 1, str. 25—26.

Przegląd nieopublikowanych prac na temat organizacji przedsiębiorstw samochodowych.

4611. **PEREGUDOV A.: Opyt organizacii kompleksnyh brigad po obsluživaniu i remontu avtobusov.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 4, str. 10—12.

Zakres pracy brygady monterskiej. Organizacja pracy i system płacy. Porównanie wyników pracy brygad o różnym systemie pracy.

4612. **RYKUNOV A., FINKELSZTEIN A.: Centralizovannye perevozki kirpicza.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 3, str. 9—11.

Porównanie wskaźników samochodu ciężarowego przy systemie scentralizowanych i zdecentralizowanych przewozów.

4613. **TARANOV A.: Uluczszit' rabotu vedomstvennogo avtotransporta.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 2, str. 1—3.

Przegląd wyników eksploatacji transportu samochodowego w ważniejszych resortach gospodarczych Związku Radzieckiego.

4614. **Uluczszit' organizacju remonta avtomobilej.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 4, str. 16—17.

Analiza wyników pracy przedsiębiorstw remontu samochodów. Wnioski i zalecenia skuteczne dla usprawnienia pracy tych przedsiębiorstw.

4615. **Uluczszat' rabotu avtotransporta, snižat' sebeštoimost' perevozok.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 5, str. 1—3.

Rola transportu samochodowego w gospodarce narodowej. Wyniki pracy tego transportu w latach ub. Zadania planowe na r. 1951 i środki zapewnijące ich realizację.

4616. **VERTIPOLOCK V.: Chozrasčetnyje avtokolonny.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 1, str. 17.

Wyniki doświadczeń przedsiębiorstw budowlanych w Riazaniu nad obniżeniem kosztów transportu.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4617. **MENEL B.: Transport drogowy a plan 5-letni NRD.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 233—234.

Streszczenie art. Kurta Starke z czas. „Der Verkehr“ nr 12/50 p. t. „Transport drogowy a plan pięcioletni“. Zagadnienie kontroli nad należytą obsługą techniczną taboru. Konieczność racjonalnej eksploatacji transportu. Opieka nad

transportem uspołecznionym. Zagadnienie budowy i nadzoru dróg.

Zob. poz. 3744, 3926, 3936, 3939, 3981, 3994—95, 4000, 4005—06, 4008, 4192, 4852, 4854.

ŻEGLUGA — DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE

4618. **JĘDRYSIK W.: Splaw — najtańszy sposób transportu drewna.** Las Polski. R. 25. 1951, nr 8, str. 12—15. Czynności przygotowawcze.

4619. **KWIATUSZYŃSKI W.: Organizacja prac ładunkowych w portach rzecznych.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 210—213.

Ustalenie zdolności przelotowej portu. Zwiększenie zdolności przelotowej w oparciu o wzory radzieckie.

4620. **MACIEREWICZ J.: Zasady ruchu rusłanowskiego.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 363—366.

Omówienie usprawnienia metod pracy na radzieckim holowniku „Ruslan“ i jego znaczenie dla radz. żeglugi śródlądowej.

4621. **RADZYMIŃSKI ST.: Rola żeglugi śródlądowej w państwowym planie przewozów.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 259—261.

Sieć dróg wodnych w Polsce. Stan zaniedbania śródlądowych dróg wodnych. Rola żeglugi śródlądowej w ramach państwowego planu przewozów.

ŻEGLUGA MORSKA — PORTY

4621 a. **KUNERT JÓZEF: Drewno w transporcie morskim.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 217—220.

Krótki zarys międzynarodowego handlu drzewnego. Omówienie rodzajów drewna spotykanych w transporcie morskim. Przepisy stosowane przy przewozie drewna.

4622. **MILEWSKI Wł.: O modernizacji floty.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 356—359.

4623. **MÜLLER HENRYK: Polska żegluga morska w Szczecinie.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 7, str. 307—309.

Zakres pracy i kierunek rozwoju państw. przedsiębiorstwa „Polska Żegluga Morska“. Zagadnienie tranzytu naddunajskiego.

4624. **Przewozy Polskiej Morskiej Floty Handlowej.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 8. Przewóz pasażerów i towarów w l. 1949, 1950.

4625. **Ruch pasażerski i obrót towarowy w portach morskich.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 8—9.

Dane za l. 1949, 50 — dla poszczególnych portów.

4626. **Ruch statków w portach morskich.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 8.

Dane o poszczególnych banderach za l. 1949, 50.

4627. **SZABŁOWSKI E.: Kolizje norm prawnych i terminy przedawnienia według radzieckiego prawa morskiego.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 8, str. 359—360.

4628. **T. C.: Morski statek handlowy.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 261—263.

Omówienie charakterystycznych cech statku handlowego.

Zob. poz. 3767, 4856—57.

4629. DOBROWOLSKI ST.: **Helikoptery w służbie transportu.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr. 8, str. 348—352.

4630. MINORSKI SERGIUSZ: **Komunikacja lotnicza w Planie sześcioletnim.** Warszawa 1951. Państw. Wyd. Techn., s. 43, 1 nlb. Biblioteka Planu Sześcioletniego.

Rozwój cywilnego lotnictwa komunikacyjnego w ZSRR i w Polsce w latach 1922—38 i obecnie. Zadania w planie 6-letnim.

4631. **Żegluga powietrzna.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 9.

Dane dot. długości sieci, liczby lotów, przewozów pasażerów, bagaży, towarów i poczty za lata 1949, 1950.

POCZTA — TELEKOMUNIKACJA

4632. GRABSKI TADEUSZ: **Kontrola wydatków na obcy transport poczty na drogach kołowych.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 11—13.

Możliwości zmniejszenia kosztów transportu. Analiza kształtowania się przewozów i ich przeciętnego kosztu. Przyczyny.

4633. **Kongres Pierwszy Nauki Polskiej.** Sekcja Energetyki i Elektrotechniki. Referat Podsekcji Telekomunikacji. Seria 4, z. 3. Warszawa 1951, s. 2 nlb., 59. [Masz. pow.]

Definicja telekomunikacji. Działy telekomunikacyjne. Nauka telekomunikacji, powiązanie z innymi naukami. Przeszłość i terażniejszość telekom. Zakłady produkcyjne i eksploatacyjne okresu międzywojennego. Zależność od obcego

kapitału. Rozwój po wojnie i perspektywy na przyszłość.

4634. **Planowanie operatywne w PPTT.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 19—20.

Definicja planu operatywnego. Cel i zakres planów operatywnych. Tryb opracowania. Wykonanie.

4635. **Poczta, telegraf, telefon.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 9.

Dane za lata 1949, 1950. Procent wykonania planu.

4636. RAFAŁOWICZ ZYGMUNT: **Uruchomić ukryte rezerwy.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 1—3.

Wzrost zdolności usługowej w oparciu o nowy system pracy zespołowej telefonistek. Konieczność usunięcia niedociągnięć w centralach automatycznych i w innych działach. Możliwości usprawnień.

4637. SPYCHAŁSKI Z.: **Kontrolujemy przebieg wykonania planu usług pocztowo-telekomunikacyjnych w roku 1951.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 8, str. 15—19.

Wyniki osiągnięte w pierwszym półroczu.

4638. ZIOBRO K.: **Kontrola dokumentów eksploatacyjnych i nadzór służbowy.** Przegląd Pocztowy. R. 15. 1951, nr 6—7, str. 6—8.

Kontrola wrywkowa. Zadania pracowników-kontrolerów. Kontrola placówek jednoosobowych. Nadzór służbowy i jego zadania. Kwalifikacje pracowników nadzoru.

Zob. poz. 3922, 3977.

XVI. EKONOMIKA OBROTU TOWAROWEGO

A. HANDEL WEWNĘTRZNY — OGÓLNE

POLSKA

4639. DIETRICH TADEUSZ: **Rozwój handlu socjalistycznego a nauki ekonomiczne.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 10—13.

Zadania handlu uspołecznionego w okresie przejściowym do socjalizmu. Zadania i rola ekonomiki handlu.

4640. **Handel w planie sześcioletnim.** Warszawa 1950. Pol.Wyd. Gosp., s. 99.

Zagadnienia rozprawienia masy towarowej przeznaczonej dla konsumpcji. Osiągnięcia handlu uspołecznionego do r. 1949. Cel i zadania 6-letniego planu obrotu towarowego. Skup i spożycie w planie 6-letnim. Żywnienie zbiorowe. Zatrudnienie w obrocie towarowym. Handel zagraniczny w planie 6-letnim.

4641. IWŃSKI JÓZEF: **Towary spożywcze.** Poradnik dla sprzedawcy i magazyniera. Wyd. 3. Warszawa 1950. Zakł. Wyd. Spółdz., s. 264, 3 nlb.

Wiadomości ogólne z zakresu gospodarki magazynowej. Ochrona towarów przed szkodnikami. Wybór przepisów dotyczących dozoru nad artykułami żywnościowymi i przedmiotami użytku. Alfabetyczny przegląd towarów spożywczych.

4642. MARSZAŁEK LEON, HODOLY ANDRZEJ: **Ekonomika i planowanie w handlu.** Zesz. 1. Skrypt wykładów. Warszawa 1951. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. 166, 1 nlb.

Określenie przedmiotu. Stosunek ekonomiki handlu do ekonomii polit. i innych nauk pokrewnych. Wymiana i handel w formacjach przedkapitalistycznych, w ustroju kapitalistycznym

i socjalistycznym. Rozwój handlu w ZSRR. Współczesny aparat handlu w ZSRR (aparat hurtu i detalu, — kierownictwo).

4643. PERZYŃSKI W[ACŁAW]: **Wzmoczyć walkę o rytmiczność pracy w handlu.** Gazeta Handlowa. R. 5. 1951, nr 25, str. 2.

Zalety pracy rytmicznej. Szturmowość rozwoju sieci. Szturmowość dostaw.

4644. PIOTROWSKI STANISŁAW: **Sezonowość w handlu.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 873—876.

Omówienie przyczyn powstawania okresów popytu na artykuły handlowe. Zależność aparatu zbytu od procesów produkcyjnych a popyt. Problem właściwego przygotowania hurtowych baz zaopatrzenia. Art. dyskusyjny.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4645. LIFIC M.: **Razvitje sovetsojkoj trgovii v poslewojennyj period.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 7, str. 77—88.

Rozwój handlu radzieckiego po wojnie. Struktura obrotów towarowych. Zaopatrzenie wsi. Rejonizacja handlu. Polityka cen. Porównanie stosunków radzieckich ze stosunkami w krajach kapitalistycznych.

4646. BERBASOV M.: **Sovetskaja trgovlja — rodnoe delo profsojuzov.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 5, str. 21—27.

Zadania aparatu handlowego w ZSRR. Niedociągnięcia i braki w pracy. Zadania zw. zawodowych w zakresie wychowywania, organizowania i kontroli pracy pracowników handlu i żywienia zbiorowego.

4647. SEREBRIAKOV S. V.: **Organizacje operacji transportowych w handlu radzieckim.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 280—282

Skrót rozdz. XXIII pracy pt. „Organizacja i technika handlu radzieckiego”. Zob. 1951 r., poz. 1852.

4648. SEREBRIAKOV S. V.: **Organizacja i technika handlu radzieckiego.** Warszawa 1951. Pols. Wyd. Gosp. Ręc. M. G. Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 7, str. 329—332.

Zob. 1951 r., poz. 1852.

Zob. poz. 4091, 4202, 4206, 4246—47, 4589—90.

SIEĆ HANDLOWA — PRZEDSIĘBIORSTWA HANDLOWE

4649. BAKANOV M. J.: **Analiza bilansu i sprawozdawczosci przedsiębiorstw handlowych.** (Przel. z jęz. ros. B. Marecki). Warszawa 1951. Pols. Wyd. Gosp., s. 116. Biblioteka Rachunkowości, t. 15.

Charakterystyka metod stosowanych dla analizy działalności przedsiębiorstw handlowych. Analiza obrotów towarowych i kosztów handlowych. Wskaźniki finansowe przedsiębiorstw.

4650. EHRlich EMIL PIOTR: **Wystawa w sklepie uspołecznionym.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 63, 16 nfb. Biblioteka Handlu Uspołecznionego, t. 15.

Zadania reklamy handlowej. Rodzaje i estetyka wystaw sklepowych. Przykłady, ilustracje.

4651. KASZCZEV A. S.: **Planirovanie chozjajstvennoj deatel'nosti magazina.** Moskwa 1951. Gostorgizdat, s. 88.

Plan handlu — jako część planu gospodarczego ZSRR. Organizacja planowania działalności gosp. sklepu. Planowanie detalicznego obrotu towarowego, pracy i plac. Koszty obrotu i akumulacji. Rozrachunek gosp. i wykorzystanie śr. obrotowych. Planowanie śr. organizacyjno-technicznych. Socjalistyczne współzawodnictwo pracowników sklepowych.

4652. **Nowe zasady skupu zboża.** Przegląd Rolniczy. R. 6. 1951, nr 7, str. 31.

4653. **Racjonalne urządzenie punktów skupu płodów ogrodnich.** Na zlecenie IHZ oprac. zespół Centrali Ogrodniczej. Warszawa 1951. Inst. Nauk.-Bad. Handlu i Żyw. Zbior., s. 28, tabl. 19. Materiały i Przyczynki, z. 13. [Masz. pow.]

Założenia programowe stałych punktów skupu płodów ogrodnich. Stały punkt skupu (typ o budynku nadziemnym i typ o budynku zagłębionym). Sezonowy punkt skupu. Sprzęt i urządzenia techniczne. Przybliżony koszt budowy stałego punktu skupu.

4654. S. K.: **Współpraca Delegatów PZZ na odcinku kontraktacji.** Gospodarka Zbozowa. R. 2. 1951, nr 6, str. 17—20.

Omówienie współpracy ze Zw. Sam. Chł., Centralą Rolniczą Spółdz. „Samopomoc Chłopska” oraz z Państwową Służbą Rolną.

4655. SZTARBAŁŁO KAZIMIERZ: **Zagadnienie kosztów biur handlu hurtowego Centrali Rybnej.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 7, str. 7—9.

Możliwości systematycznego obniżania kosztów obrotu. Analiza stanu faktycznego. Napotykanie błędów.

Zob. poz. 3968, 4193, 4217.

HANDEL PAŃSTWOWY — MIEJSKI — SPÓŁDZIELCZY

4656. ANACHER ROLF: **Kostensenkung im Volkseigenen Handel.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 13, str. 33—35.

Rachunkowość. Możliwości zmniejszenia kosztów własnych przez ulepszenie systemu organizacyjnego.

4657. KĘSIK B.: **Rola CJD w skupie.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 7, str. 20—21.

Ocena działalności Centrali Jajczarsko-Drobiarskiej w 1-ym półroczu 1951 r.

4659. **Roła i zadania instruktora techniki skupu jaj w świetle weryfikacji.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 7, str. 5—6.

Cel weryfikacji i jej wyniki.

4659. **Rola i zadania instruktora techniki skupu mleka przy PZM.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 7, str. 5—6.

Stan i przygotowanie punktów skupu. Omówienie prac instruktora w terenie oraz na odcinku współpracy z władzami.

4650. ROZDÓŁ STANISŁAW: **O reorganizację planowania i zaopatrzenia sklepów odzieżowych.** Odzież. R. 2. 1951, nr 6, str. 1—3.

Omówienie projektu zmiany sposobu planowania na szczeblu detalu, ustalenie minimalnych zapasów towarowych w sklepach detalicznych, ustalenie kredytów finansowych dla detalu.

4661. TARKOWSKI W.: **Punkt skupu w realizacji planu jajczarskiego.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 8, str. 16—18.

Niedociągnięcia na odcinku operatywnego planu skupu dla poszczeg. punktów skupu. Niedostateczne ilościowo kadry instruktorów.

ŻYWIENIE ZBIOROWE

4662. CHLEBOSZ JAN: **CZPG w walce o realizację planu.** Żywienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 11—12.

Omówienie wykonania planu w 2-gim kw. br. Trudności. Walka o obniżkę kosztów własnych. Zagadnienie kontroli i wydajności pracy.

4663. DOBOSZYŃSKI HENRYK: **Stołówki akademickie.** Żywienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 8, str. 14—16.

Stan stołówek w 1950 r. Organizacja. Rozwój.

4664. DOCHNAŁ WACŁAW: **Zakłady żywienia zbiorowego w Czechosłowacji.** Żywienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 31—32.

Stołówki przy zakładach pracy. Stołówki dietetyczne. Stołówki na wsi, dla młodzieży szkolnej. Żywienie zbiorowe w Słowacji.

4665. DUDZIK M., CZERNY Z.: **Roła i znaczenie receptury w normalizacji spożycia.** Żywienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 9—10.

Definicja receptury. Planowe obliczanie surowca w oparciu o recepturę. Metody posługiwania się recepturą.

4666. KOMITAU HENRYK: **Nowa uchwała Prezydium Rządu.** Żywienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 2—3.

Omówienie uchwały z 2. VI. 1951 r. w sprawie rozszerzenia asortymentu dań w zakładach żywienia zbiorowego.

4667. ŁOŚ JANUSZ: **Problem żywienia ludzi pracy.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 39—47.

Zagadnienie ekonomiki i racjonalizacji żywienia. Projekt norm całodziennych racji żywnościowych. Czynniki czasu w żywieniu człowieka. Pojęcie żywienia zbiorowego.

4668. NELEPKOWICZ JADWIGA: **Przygotujmy się do planowania na rok 1952.** Żywienie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 8, str. 22—23.

Sporządzenie planu w oparciu o sprawozdawczość. Omówienie poszczeg. elementów projektu żywienia zbiorowego.

4669. NICZMAN MARIAN: **Mobilizacja sił do wykonania planu w pionie ZSS.** Żywnie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 12—14.

Zmiana struktury obrotu w zakładach żyw. zbiorowego pionu Zw. Spółdz. Spoż. Zwiększenie produkcji własnej.

4670. PAWŁOWSKI STEFAN: **Nie marnujmy odpadków.** Żywnie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 23—25.

Konieczność zbierania i wykorzystania odpadków kuchennych. Obowiązek prowadzenia tuczu trzody chlewnej.

4671. **Zagadnienie żywienia zbiorowego na Kongresie Nauki Polskiej.** Żywnie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 8, str. 1—2.

Omówienie zadań, stojących przed nauką w dziedzinie żywienia zbiorowego.

4672. ZAWADA JÓZEF: **Kontakt i współpraca zakładów żywienia zbiorowego z konsumentami.** Żywnie Zbiorowe. R. 6. 1951, nr 7, str. 14—15.

Metoda współpracy oraz jej znaczenie dla sporządzania planów gospodarczych.

Zob. poz. 3975, 4074, 4118, 4248, 4768.

CENY — CENNIKI — KATALOGI

4673. **Ceny detaliczne niektórych artykułów konsumcyjnych w handlu uspołecznionym w styczniu 1951 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 13.

Dane wg województw.

4674. **Ceny miejscowe płacone rolnikom w 1950 r. w złotych.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 16—17.

Przeciętne wojewódzkie.

4675. **Ceny płacone przez rolników za niektóre artykuły przemysłowe w 1950 r. w złotych.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 16—17.

4676. **Ceny według sprawozdań korespondentów rolnych.** Wiadomości Korespondenta Rolnego. R. 14. 1951, nr 7, str. 12; nr 8, str. 9.

Ceny za wytwory rolne, uzyskiwane przez rolników i płacone przez nich za wyr. przemysłowe w III i IV. 1951.

4677. **Grosshandelspreise an auslaendischen Maerkte im April-Mai 1951.** Statistische Praxis. R. 6. 1951, nr 5, str. nlb.; nr 6, str. nlb.

Tabela cen na rynkach światowych w okresie 1950 r. (III, X, XI, XII) oraz 1951 (I — III) na zboża, nabiał, cukier, skórę, metale, kauczuk i in.

4678. ŁAWRYNOWICZ WINCENTY: **Podstawy prawne ustalania cen na artykuły produkcji spółdzielczej.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 7, str. 267—269.

4679. **Wskaźniki cen detalicznych artykułów i usług nabywanych przez rodzinę robotniczą w m. st. Warszawie.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 12.

Przeciętne roczne za lata 1949, 1950 i przeciętne miesięczne od lutego 1950 r. do lutego 1951 r.

Zob. poz. 3905.

BILANSE I OBRÓT TOWAROWY GOTOWYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH

4680. LIBISZOWSKI STEFAN. **Problem zbytu w przemyśle papierniczym.** Papiernik. R. 5. 1951, nr 5, str. 2—5.

Zasady i drogi rozprowadzania towaru. Zadania Centrali Handlowej Przem. Papierniczego.

4681. WIELGUT EDWARD: **Nowa nomenklatura towarowa.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 15, str. 866—867.

Omówienie zalet nowej nomenklatury w branży odzieżowej.

Zob. poz. 4096, 4254.

BILANSE I OBRÓT TOWAROWY ARTYKUŁÓW ROLNYCH I SPOŻYWCZYCH

4682. A. Z.: **Teoria skupu na warsztacie Kongresu.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 8, str. 13—15.

4683. BYSZEWSKI STANISŁAW: **Chłodnictwo w obrocie i przetwórstwie rybnym.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 76.

Wstęp. Ogólne dane technologiczne. Chłodzenie ryb i utrwalanie ich w stanie świeżym. Zamrażanie. Transport chłodniczy w obrocie rybami. Magazynowanie chłodnicze. Bibliografia.

4684. BYSZEWSKI STANISŁAW: **Chłodnictwo w obrocie rybnym w planie 6-letnim.** Gospodarka Rybna. R. 3. 1951, nr 7, str. 5—6.

Stan chłodni po zakończeniu działań wojennych. Plan rozbudowy chłodni w planie 6-letnim. Przewidywane osiągnięcia gospodarcze.

4685. CYWIŃSKI TADEUSZ, JAWOREK WACŁAW: **Nabiałowe produkty barowe.** (Galanteria mleczarska). Wyrób. Składowanie. Dystrybucja. Warszawa 1951. Zakł. Wyd. Spółdz., s. 164

Istota i znaczenie galanterii mleczarskiej. Galanteria mleczna i śmietankowa, twarogowa, serwatkowe, z masła i maślanki. Pouczenia dla personelu z zakresu higieny i przechowywania produktów mleczarskich. Dystrybucja galanterii mleczarskiej (bary mleczne, stołówki i sklepy nabiałowe).

4686. EKA: **Kontraktacja i jej finansowanie.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 8, str. 11—13.

Zadania i cel kontraktacji. Zasady prawidłowego finansowania kontraktacji. Realizacja zaliczek kontraktacyjnych. Wykup zakontraktowanej masy towarowej. Spłata zaliczek kontraktacyjnych.

4687. KOWALCZEWSKI STANISŁAW: **Chłodnictwo.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 34.

Popularny opis zasad techniki chłodniczej. Sposoby zastosowania chłodnictwa w różnych dziedzinach życia gospodarczego (chłodnictwo w gosp. produktami spożywczymi i gosp. domowym, klimatyzacja, sztuczne lodowiska, chłodnictwo w budownictwie lądowym).

4688. KOZŁOWSKI BOLESŁAW: **Przed wielką kampanią planowego skupu zboża.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 8, str. 1—3.

Omówienie dekretu Rady Min. z 24. VII. 51 r. w sprawie planowego skupu zboża.

4689. KWASIEBORSKI S.: **Zadania Delegatur Powiatowych PZZ przy odbiorze plonów z plantacji kontraktowanych.** Gospodarka Zbożowa. R. 2. 1951, nr 8, str. 7—10.

4690. ŁOZOWSKI WITOLD: **Porozumienie w sprawie skupu jaj.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 7, str. 14—16.

Omówienie umowy zawartej między Centralą Jajczarsko-Drobiarską a Centralą Roln. Spółdz. „Samopomoc Chłopska“ w sprawie skupu i odbioru jaj.

4691. OSICA W.: **Namiastki spożywcze.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 69.

Znaczenie gosp. namiastek spożywczych. Produkcja namiastek, ich wartość odżywcza, warun-

ki magazynowania. Charakterystyka handlu namiastkami spożywczymi. Przemysł namiastek w planie 6-letnim.

4692. WAGNER JANUSZ: **Chłodnictwo w obrocie i przetwórstwie jajczarskim.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 60, rys. 30.

Zasady chłodzenia i mrożenia jaj. Zastosowanie chłodnictwa w transporcie i dystrybucji jaj. Bibliografia.

4693. ZAWILIŃSKI WACŁAW: **Sezonowość w handlu drobiem.** Poradnik Mleczarski i Jajczarski. R. 11. 1951, nr 8, str. 26—28.

Czynniki wpływające na sezonowość drobiu. Konieczność budowy nowych chłodni.

Zob. poz. 4403, 4475, 4486—88, 4525, 4527, 4530.

B. HANDEL ZAGRANICZNY

4694. WIKTOR E.: **Dokumenty i przepisy celne w handlu zamorskim.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 268—269.

Zob. poz. 3708, 3898.

RYNEK ŚWIATOWY

OGÓLNE

4695. KOZAREV K.: **Rynek ropy naftowej i produktów naftowych.** Vnesznjaja Torgovlja. R. 21. 1951, nr 6, str. 27—37.

Opanowanie wiertnictwa i przetwórstwa ropy naftowej przez monopole. Wydobywanie ropy naftowej w krajach kapitalistycznych w latach 1949 i 1950. Zdolność produkcyjna zakładów przetwórczych. — Ekspansja monopolu amerykańskiego, narastanie konfliktów i wzmaganie się konkurencji naftowych monopolu amerykańskiego i angielskiego. Import ropy naftowej i przetworów naftowych w latach 1949 i 50 do poszczególnych krajów kapitalistycznych. Walka o naftę irańską.

4696. (M. F.): **Światowe zbiory herbaty.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 790.

Dane o uprawie i eksporcie z lat 1939 i 1948 w Związku Radzieckim, Chinach, Indiach, Ceylonie, Japonii, Jawie i Sumatrze.

4697. SUSLIN P.: **Koniunktura na światowym rynku miedzi.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 18—24.

Światowa produkcja i zużycie miedzi w latach 1937—1948. Import i eksport miedzi USA w 1947 i 1948 r. Rywalizacja angielskich i amerykańskich monopolu przyczyną wzrostu cen miedzi.

4698. SUSLIN P.: **Światowy rynek ołowiu.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 13—17.

Wydobywanie, ceny i światowe zaopatrzenie ołowiu (1937, 1947, 1948). Import i eksport ołowiu w USA i Anglii. Program zbrojeniowy USA przyczyną wzrostu cen tego metalu.

4699. **Światowy rynek metali państw kapitalistycznych.** (Tłum. z ros.). Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp. s. 67. Biblioteka Handlu Zagranicznego, t. 4.

Zbiór artykułów z czas. radz. Vnesznjaja Torgovlja, na temat źródeł i metod działania amerykańskich monopolu przyczyną wzrostu cen miedzi. — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 25—29.

Zob. poz. 3830—31.

POLSKA

4700. **Handel zagraniczny Polski.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 10.

Dane wg działów towarowych za lata 1949, 1950.

4701. **Handel zagraniczny Polski w cenach z 1947 r.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 11.

Dane wg działów towarowych za lata 1937, 1947—50.

4702. **Kongres Pierwszej Nauki Polskiej.** Sekcja Nauk Ekonomicznych. Referat Podsekcji Ekonomiki Obrotu Zagranicznego. Seria 2, z. 8. Warszawa 1951, s. 2 nlb., 50. [Masz. pow.]

Ocena aktualnego stanu nauki w dziedzinie ekonomiki obrotu zagranicznego. Stan nauki po II wojnie światowej. Wytyczne w sprawie organizacji nauki w zakresie ekonomiki obr. zagranicznego i międzynarodowych stosunków ekonomicznych.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4703. LISOVSKIJ V.: **Zakonodatel'nye akty stran narodnoj demokratii po vnesznej trgovle.** Vnesznjaja Torgovlja. R. 21. 1951, nr 6, str. 38—42.

4704. **Międzynarodowe targi i wystawy w krajach demokracji ludowej.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., s. 24. Biblioteka Handlu Zagranicznego, t. 6.

Wybór artykułów z czas. Vnesznjaja Torgovlja omawiających osiągnięcia w dziedzinie produkcji przemysłowej, demonstrowanych na wystawach i targach międzynarodowych. Przewodzący stanowisko ZSRR w produkcji światowej.

KRAJE KAPITALISTYCZNE

4705. A. R.: **Brytyjski handel zagraniczny w warunkach zaostrenia się przeciwieństw anglo-amerykańskich.** — Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 36—46.

Pasywa bilansu płatniczego Anglii. Udział poszczególnych krajów i grup krajów w angielskim handlu zagranicznym w 1949 r. Walka angielskich i amerykańskich monopolu o naftowe rynki zbytu. Dążenia USA do rozbitcia obszaru szterlingowego. „Polityka zamrażania płac”, prowadzona przez amerykański monopol — skierowana przeciw klasie robotniczej.

4706. DUDINSKIJ J.: **Rynek srebra w okresie powojennym.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 61—67.

Spadek wydobywania srebra i jego przyczyny. Wzrost konsumpcji przemysłowej. Spadek konsumpcji monetarnej. Ceny. Dane o imporcie srebra do USA w 1938 r.

4707. **Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla.** Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp. s. 71. Biblioteka Handlu Zagranicznego, t. 5.

Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla. Walka o obniżenie celi w innych krajach. Wielostronny clearing w krajach zachodnio-europejskich a plan Marshalla. Brytyjski handel zagraniczny w warunkach zaostrenia przeciwieństw anglo-amerykańskich. Handel zagraniczny Francji, Holandii i Danii w warunkach „planu Marshalla”. Zob. poz. 3831, 4705, 4708, 4710—11, 4718—19.

4708. FREI L.: **Wielostronny clearing w krajach zachodnio-europejskich a plan Marshalla.** — Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 24—25.

4709. JASNOVSKIJ N.: **Produkcja i eksport urządzeń walcowniczych ze Stanów Zjednoczonych i W. Brytanii.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 25—29.

Budowa walcowni, eksport urządzeń walcowniczych i kształtowanie się ich cen w USA w latach 1948—49. Eksport urządzeń walcowniczych w Anglii w latach 1938, 1946—48.

4710. KOZLOV V.: **Handel zagraniczny zmarshallizowanej Francji.** — Ekspansja amerykańska w handlu

zagranicznym a plan Marshalla. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 47—53.

Wzrost drożyzny, dezorganizacja handlu zagr., zmniejszenie się zapasów złota w Banku Francji, wzrost importu — jako skutki planu Marshalla. Handel zagr. Francji wg kierunków geograficznych i stref walutowych.

4711. MAKAROV P.: **Handel zagraniczny Holandii.** — Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 54—61.

Niższy od przedwojennego poziom produkcji wielu gałęzi przemysłowych, spadek produkcji rolnej, spadek eksportu — skutkami planu Marshalla. Holenderski handel zagr. w latach 1948 i 49 w porównaniu z r. 1938. Eksport i import Holandii wg głównych krajów kapitalistycznych w 1949 r.

4712. SOKOLOV J.: **Światowy rynek cyny.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 46—50.

Dane o wydobyciu i zużyciu cyny w latach 1937, 1941, 1946, 1948. Ceny cyny. Powojenna polityka i konkurencja monopoli amerykańskich i angielskich na światowym rynku cyny. Sprzeczności interesów tych monopoli.

4713. SOVALOV A.: **Walka monopoli państw kapitalistycznych o złoża rudy żelaznej.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 30—35.

Penetracje amerykańskich i angielskich koncernów stalowych w innych krajach kapitalistycznych produkujących rudę, w warunkach przed i powojennych. Wyścig zbrojeń a popyt na rudę. Dane o imporcie rudy do USA, W. Brytanii, Belgii i Luksemburgu, oraz eksporcie rudy ze Szwecji i Francji w latach 1937, 1946—48.

4714. SUSLIN P.: **Walka państw kapitalistycznych na rynku stali.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 51—60.

Dane o produkcji surówki i stali w latach 1937, 1943, 1947—48 w krajach kapitalistycznych. Produkcja stali w 1-ym półr. 1949 r. Eksport stali

w krajach kapit. Eksport USA, Anglii, Belgii i Luksemburga do krajów europejskich, Ameryki Łac. i do posiadłości brytyjskich (1937, 1947—48). Ceny.

4715. SUSLIN P.: **Walka państw kapitalistycznych o opanowanie rynku blachy białej.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 40—45.

Dane z okresu przed i powojennego. Udział głównych państw-producentów w światowej produkcji i eksporcie blachy białej. Podział eksportu USA i Anglii wg państw. Produkcja blachy b. w państwach kapitalistycznych. Przyczyny konkurencyjnej walki na rynku blachy b. między USA a Anglią.

4716. TOMSKAJA J.: **Światowy rynek aluminium.** — Światowy rynek metali państw kapitalistycznych. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 36—39.

Zapotrzebowanie, zużycie oraz produkcja aluminium ważniejszych krajów kapit. w latach 1938, 1947—48. Dane dot. eksportu aluminium z Kanady i Norwegii.

4717. **Die USA verdraengten ihre Konkurrenten.** Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 24, str. 6.

Handel zagraniczny Niemiec Zach. pod wpływem imperialistycznych przeciwności. Tablice obrazujące import Niemiec przedwojennych i Niemiec Zach.

4718. VIKTOROV S., MAKSIMOV G.: **Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla.** — Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 7—16.

Plan M. — jako narzędzie polityki ograniczania suwerenności innych krajów i podporządkowania ich dyktatowi monopoli amerykańskich. Jednostronny i korzystny dla USA charakter współpracy gospodarczej.

4719. VIKTOROV S.: **Ekspansja handlu zagranicznego Stanów Zjedn. i ich walka o obniżenie cel w innych krajach.** — Ekspansja amerykańska w handlu zagranicznym a plan Marshalla. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 17—23.

XVII. EKONOMIKA GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ

OGÓLNE

4720. DZIEMBOWSKI Z.: **W sprawie metodologii planowania w gospodarce komunalnej na rok 1952.** Miasto. R. 2. 1951, nr 7, str. 25—29.

Dwuetapowość planowania. Planowanie w przedsiębiorstwach wielozakładowych. Planowanie techniczno - eksploatacyjne. Planowanie zatrudnienia, zaopatrzenia, kosztów własnych, finansowe.

4721. DZIEMBOWSKI Z.: **Zakres i formy działalności Rad Narodowych.** Miasto. R. 2. 1951, nr 6, str. 16—21.

Definicja gospodarki komunalnej. Charakterystyka zadań gospodarki komunalnej.

4722. JAROSZYŃSKI M.: **Zadania Komisji rad narodowych w dziedzinie gospodarki komunalnej.** Rada Narodowa. R. 8. 1951, nr 13, str. 3—6.

4723. KRAJEWSKI MIECZYŚLAW, PODWIŃSKI STANISŁAW: **Metro warszawskie — wielka inwestycja w planie 6-letnim.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 7, str. 29—39.

Znaczenie i maksymalne możliwości rozwojowe trakcji tramwajowej, autobusowej i trolleybusowej w wielkich miastach. Przodujące stanowisko metro w stosunku do pozostałych środków ko-

munikacji wielkomiejskiej. Ostatnie zdobycze techniki metro. Rozwój koncepcji budowy metro w W-wie w okresie przed i powojennym oraz ich omówienie (długość linii, taboru, opłacalności itp.). Zadania pierwszego etapu budowy warszawskiego metro. Zagadnienia eksploatacyjne.

4724. LAVEAUX WACŁAW DE: **Projekty żywienia gospodarczego małych miast.** Miasto. R. 2. 1951, nr 3, str. 45—47.

Art. dyskusyjny. Podstawy prawne zniesienia samorządu terytorialnego oraz ich doniosłość polityczna. Zacołanie małych miast — rys historyczny. Rola najmniejszych miast w hierarchii skupień osiedleńczych.

4725. STRZELECKI EDWARD: **Rozwój Warszawy w planie 6-letnim.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 26—35.

Wytężenie odbudowy i przebudowy Warszawy w okresie planu 3 i 6-letniego. Zagadnienia demograficzne, mieszkaniowe, budownictwa mieszkaniowego, komunikacji miejskiej, gosp. komunalnej, urządzeń sanitarnych, służby zdrowia, szkolnictwa — omówione na tle danych do r. 1950.

4726. SZNEK Z.: **O zadaniach komisji gospodarki komunalnej i mieszkaniowej.** Rada Narodowa. R. 8. 1951, nr 15, str. 2—5.

4727. ZAKASZEWSKI CZESŁAW: **Planowy bilans wodny.** Gospodarka Wodna. R. 11. 1951, z. 4—5, str. 122—126.

Projekt instrukcji dyspozycyjnej w sprawie opracowania bilansów wodnych okresów deficytowych pod względem zaopatrzenia w wodę.

4728. ŻELAWSKI KAZIMIERZ: **Stopień wyposażenia miasta w urządzenia komunalne.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, z. 7, str. 6—8. Dod. do czas. Miasto. R. 2. 1951, nr 8.

Analiza zestawień miast posiadających elektryczność, gaz, wodociąg i kanalizację. Tablice.

Zob. poz. 3759, 3764, 4158, 4534, 4548, 4850.

PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNE

POLSKA

4729. FREJLAK ST.: **Analiza gospodarki przedsiębiorstw komunalnych.** Miasto. R. 2. 1951, nr 8, str. 29—31.

Omówienie podręcznika Wiesiołowskiego B., Faidnberga A., Filatowa N., Dlina A., pt. Analiza gospodarki przedsiębiorstw komunalnych. Możliwości zastosowania doświadczeń radzieckich w polskiej gospodarce komunalnej.

4730. LACHOWSKI ARTUR: **Tramwaje i koleje szybkie w komunikacji miejskiej.** (Szczecin) 1950. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. 57. (Masz. pow.).

Komunikacja miejska i środki komunikacyjne. Tramwaje. Koleje szybkie. Trolleybusy. Techniczne i gospodarcze zagadnienia ruchu wielkomiejskiego.

4731. LIEBFELD JÓZEF: **Rozwój zaopatrzenia w wodę oraz usuwania i oczyszczania ścieków na tle Planu 6-letniego.** Gaz, Woda i Technika Sanitarna. R. 25. 1951, nr 7—8, str. 193.

Zaopatrzenie w wodę. Usuwanie i oczyszczanie ścieków. Nauka i nauczanie w dziedzinie wodociągów i kanalizacji (instytucje społ. i urzędnia fachowe, piśmiennictwo, kadry, materiały, oszczędności, doskonalsze formy pracy, szkolenie i doszkalanie). Plan badań naukowych.

4732. MAK ANDRZEJ: **Plan finansowo - gospodarczy jako podstawa działalności przedsiębiorstwa komunikacyjnego.** (dok.) Miasto. R. 2. 1951, nr 3, str. 41—45.

Planowanie finansowe. Analiza rentowności i stanu finansowego. Przykłady.

4733. MAK ANDRZEJ: **Wskaźniki eksploatacyjne przedsiębiorstwa komunikacyjnego.** Miasto. R. 2. 1951, nr 6, str. 26—28.

Omówienie wskaźników technicznych (wielkość przewozów, nasilenie, wyposażenie taborowe, gęstość sieci komunikacyjnej) oraz wskaźników ekonomicznych (współczynnik eksploatacyjny, stopień zatrudnienia, koszt własny przewozu).

4734. MARKOWSKA ANNA: **Zaopatrzenie miast w Polsce w wodociąg i kanalizacje.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, z. 2, str. 7—8. Dod. do czas. Miasto. R. 2. 1951, nr 3.

Analiza tablic miast w układzie wojewódzkim oraz według klas wielkości miast.

4735. NOWAKOWSKI J.: **Założenia rozwoju komunikacji miejskiej.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 208—209.

Omówienie zasadniczych warunków koniecznych do sporządzenia perspektywicznego planu działalności miejskiego przedsiębiorstwa komunikacyjnego. Doświadczenia radzieckie. Wnioski.

4736. SKORASZEWSKI W.: **Możliwości wykorzystania ścieków.** Miasto. R. 2. 1951, nr 6, str. 22—26.

Zagadnienie utylizacji ścieków i odpadków miejskich w rolnictwie.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4737. DERGACZEW A. F.: **Planowanie i operatywny ucet na avtoremontnych predpriijatijach.** Moskva 1951. Izd. Min. Komunalnego Chozjajstva RSFSR, s. 193.

Specyficzne cechy techniczno-ekonomiczne produkcji w przeds. remontu samochodów oraz jej planowania. Plan techniczno-przemysłowo-finansowy przeds. remontu samochodów. Wewnątrz-zakładowy rozrachunek gospodarczy. Planowanie operatywno-produkcyjne międzyoddziałowe. Planowanie operatywno-produkcyjne oddziałowe. Sprawozdawczość. Organizacja służby dyspozytorskiej.

4738. GROZMANN N.: **Taksomotornyj transport Leningrada.** Avtomobil. R. 29. 1951, nr 3, str. 11—14.

Organizacja usług komunikacyjnych w Leningradzie. Przewozy pasażerów taksówkami.

Zob. poz. 3959, 3971, 3990, 4207, 4239, 4542—43.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

4739. ANDRZEJEWSKI ADAM: **Kierunki rozwoju problematyki mieszkaniowej w Polsce.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, z. 5, str. 1—4. Dod. do mies. Miasto. R. 2. 1951, nr 6.

Krytyczna ocena sytuacji mieszkaniowej okresu międzywojennego. Zmiany powojenne. Zadania Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. Omówienia wydawnictw z zakresu gospodarki mieszkaniowej.

4740. DZIEWOŃSKI K.: **Notatka z dyskusji w sprawie budownictwa mieszkaniowego w Łodzi.** Miasto. R. 2. 1951, nr 6, str. 15—16.

Zagadnienie wyburzeń i budownictwa zastępczego.

4741. GINSBERT ADAM: **Zagadnienie budownictwa mieszkaniowego Łodzi.** Miasto. R. 2. 1951, nr 6, str. 2—8.

Rozwój miasta, począwszy od 1821 roku. Okres międzywojenny. Stan ludności od chwili wyzwolenia. Rozwój budownictwa w l. 1945—50. Założenia budownictwa w Planie 6-letnim.

4742. GORYŃSKI JULIUSZ: **Standarty mieszkaniowe.** Zbiór materiałów do dyskusji. Warszawa 1951. Państw. Wyd. Techn., s. 31. Min. Budownictwa. Prace Badawcze Inst. Budownictwa Mieszkaniowego. 1951, nr 2.

Projekt przepisów standartowych dla budownictwa mieszkaniowego w miastach i osiedlach o charakterze miejskim wraz z uzasadnieniem konstrukcji i wielkości standartów. Uzasadnienie ogólne. Projekt standartów do projektowania budown. mieszkań w miastach i osiedlach. Układ przepisów standartowych.

4743. KACZOROWSKI MICHAŁ: **Ekonomika projektowania architektonicznego.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, z. 2, str. 1—4. Dod. do czas. Miasto. R. 2. 1951, nr 3.

Wstęp. Kryteria dla oceny programu rozwiązań projektowych. Koszty budownictwa. Ekonomika a plastyka architektoniczna.

4744. **Kierunki i założenia współczesnego budownictwa mieszkaniowego ZSRR.** (Tekst oprac. Władysław Skoczek. Z jęz. ros. tłum. ... i Z. Tworowska). Warszawa 1951. Państw. Wyd. Techn., s. 191. Instytut Budownictwa Mieszkaniowego.

Zbiór artykułów z prasy radzieckiej, poruszających zagadnienia masowego budownictwa mieszkaniowego. Rozwój budown. mieszkaniowego ZSRR. Projektowanie typowe, konstrukcje, materiały, formy architektoniczne. Organizacja i mechanizacja wykonawstwa.

4745. LEVCZENKO J. P.: **Granice miasta i plan generalny.** (Tłum. z roc. „Problemy sovetского gradostroitelstva“ 1950, nr 2. Tłum. Z. T.). Miasto. R. 2. 1951, nr 3, str. 35—37.

Konieczność opracowania dobrego planu generalnego dla miast. Wytyczenie granic miasta w oparciu o dobry plan generalny. Przykłady.

4746. LITTERER WANDA: **Założenia demograficzne w programowaniu osiedli.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, nr 5, str. 6—8; nr 6, str. 5—8; nr 7, str. 3—6. Dod. do czas. Miasto. R. 2. 1951, nr 6, 7, 8.

4747. **Budownictwo mieszkaniowe i komunalne w 1951.** Życie Osiedli WSM. 1951, nr 5, str. 6—8.

Wyjątki z referatu na Komisji Planu Gospodarczego i budżetu Sejmu R. P. Budownictwo przemysłowe, miast i osiedli oraz wiejskie — w pl. 6-letnim. Budownictwo mieszkaniowe i komunalne w r. 1951 w liczbach.

4748. **Od Zakładu Osiedli Robotniczych (ZOR) do Centralnego Zarządu Budowy Miast i Osiedli „ZOR“.** Miasto. R. 2. 1951, nr 7, str. 2—12.

Organizacja ZOR i jego rozwój. Działalność inwestycyjna. Administracja osiedli. Nowa organizacja aparatu budownictwa mieszkaniowego.

4749. **Przepisy o lokalach i mieszkaniach.** Warszawa (1951). Polgos., s. 3 nlb., VIII, 1 nlb., 222. Ustawodawstwo Gospodarcze. Teksty, t. 7.

4750. **Suplement do książki: Nowe przepisy o najmie lokali wg stanu prawnego na dzień 20 listopada 1950 r.** (1950, „Książka i Wiedza“), s. 54, 1 nlb.

4751. SZARY ERNEST: **Pyskowice.** Notatka monograficzna. Miasto. R. 2. 1951, nr 3, str. 21—29.

Rys historyczny osiedla Pyskowice. Powojenna odbudowa miasta. Bibliografia.

4752. TŁOCZEK IGNACY FELICJAN: **Zasady planowania wsi.** Miasto. R. 2. 1951, nr 3, str. 12—17.

4753. UNGEROWA E., GROT-GISGES W.: **Znaczenie drobnych przekroczeń w stosowaniu obowiązujących norm powierzchniowych na przykładzie 2 ćwiartki osiedla na Mokotowie.** Biuletyn Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego. R. 2. 1951, z. 2, str. 5—6. Dod. do czas. Miasto. R. 2. 1951, nr 3.

4754. **Warszawa rozszerza swoje granice.** Miasto. R. 2. 1951, nr 7, str. 35—37.

Warszawa okresu feudalnego, kapitalistycznego. Warszawa na drodze do socjalizmu. Obszary przyłączone.

4755. WELT R.: **Osiągnięcia budownictwa mieszkaniowego w planie 1950 roku.** Inwestycje i Budownictwo. R. 1. 1951, nr 3—7, str. 24—30.

Omówienie wykonania planu rzeczowego w Warszawie, na Śląsku, Nowej Hucie, woj. gdańskim, krakowskim i rzeszowskim. Budownictwo szkół. Wnioski.

4756. **Wielki Kraków zespołem miast.** Miasto. R. 2. 1951, nr 7, str. 37—39.

Rozwój terytorialny. Nowa Huta. Granice administracyjne zespołu miast Wielkiego Krakowa.

4757. ŻAKIEWICZ J.: **Zasady ustalania norm zaludnienia mieszkań.** Miasto. R. 2. 1951, nr 6, str. 41—43.

Zob. poz. 3734, 3751, 4249.

XVIII. SZKOLENIE ZAWODOWE — OCHRONA ZDROWIA — AKCJA SOCJALNA

OGÓLNE

4759. **Sesja IV Polsko-Czechosłowackiej Komisji Socjalnej.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 6—9; — Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 6, str. 281—282.

Sprawozdanie z toku obrad (17—21. IV. 51). Przegląd osiągnięć na polu współpracy socjalnej polsko - czechosłowackiej. Teksty przemówień min. K. Rusinka i amb. Fr. Piska.

4760. W. L.: **Sesja polsko-czechosłowackiej komisji mieszanej dla spraw społecznych.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 5, str. 163—165.

Omówienie trybu wypłat świadczeń z jednego kraju do drugiego.

SZKOLENIE ZAWODOWE

POLSKA

4761. AUGUSTYNIAKOWA IRENA: **Zagadnienia techniczno-pedagogiczne w przemyśle.** Odzież. R. 2. 1951, nr 8, str. 8—10.

Praktyki wakacyjne w przem. odzieżowym. Dóbr kadry do Technikum Przem. Odzieżowego. Przyuczanie pracowników. Zagadnienia oddziały szkoleniowych w zakładach produkcyjnych.

4762. BRZECHWA STANISŁAW: **Szkolenie kadry dla hutnictwa.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 767—768.

Szkolnictwo hutnicze w planie 6-letnim. Obecne trudności i osiągnięcia oraz możliwości rozwojowe szkolnictwa hutniczego.

4763. CIECIERSKI BRONISŁAW: **Metodyka szkolenia i propagandy w zakresie ochrony pracy.** Gazeta Cukrownicza. R. 53. 1951, nr 6, str. 128—133.

Psychologiczne metody zapobiegawcze. Rola i zadania majstrów oraz referentów b. h. p.

4764. HOLNICKI-SZULC J.: **Szkolnictwo zawodowe w przemyśle ceramicznym.** Szkło i Ceramika. R. 2. 1951, nr 7—8, str. 187—189.

Szkolnictwo zawodowe w okresie rządów sanacyjnych. Rozwój szkolnictwa ceramicznego w Polsce Ludowej.

4765. JANICKI ZBIGNIEW: **Szkolnictwo zawodowe kształci fachowców.** Życie Gospodarcze. R. 6. 1951, nr 13, str. 765—766.

Osiągnięcia i braki szkolnictwa zawodowego w Polsce Ludowej. Potrzeba reformy programów nauczania, zastosowania metod nauczania zgodnych z postulatami pedagogiki socjalistycznej i skrócenia czasu nauki.

4766. LEBDA EDWARD: **Szkolenie w betoniarstwie.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16. 1951, nr 7—8, str. 178—185.

Stan dotychczasowy. Ilość ośrodków betoniarskich. Program szkolenia. Zawody pomocnicze. Szkolnictwo wyższe.

4767. **Praktyki wakacyjne studentów wyższych szkół rolniczych i wydziałów rolniczych, weterynaryjnych i leśnych wyższych uczelni. Instrukcje, regulaminy i programy.** Warszawa 1951. Min. Szkół Wyższ. i Nauki, s. 47, 1 nlb.

4768. STRASBURGER MARIA: **Szkoły gastronomiczne i politechnizacja nauczania.** Żywność Zbiorowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 2—4.

4769. SZCZYRSKI ALOJZY: **Zagadnienie szkolenia kadr w kolejnictwie w zakresie planowania ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień ekonomiczno-przewozowych.** Przegląd Komunikacyjny. 1951, nr 6—7, str. 263—264.

4770. TOPOLSKI FRYDERYK: **O nowe kadry budownictwa przemysłowego.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 8, str. 13—16.

Zagadnienie dopływu kadr kwalifikowanych do bud. przemysłowego. Zadania i podział szkolenia kadr w r. 1951/52. Zapotrzebowanie resortu bud. przemysłowego (metody obliczeniowe). Obecny stan szkolnictwa budowlanego (braki programowe) i wnioski co do konieczności szybkiej reorganizacji szkolnictwa i właściwego planowania zapotrzebowania kwalifikowanych kadr.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4771. KOKORIN V. V.: **Bolsze razvivat' zaochnoe obrazovanie.** Legkaja Promyslennost'. R. 11. 1951, nr 6, str. 16—17.

Wyniki szkolenia korespondencyjnego w przemyśle włókienniczym.

4772. KUROEDOV V.: **Ob ekonomiceskom obrazovanii kadrov.** Bol'szevik. R. 28. 1951, nr 11. str. 69—74.

Omówienie osiągnięć i błędów akcji doszkalania w zakresie ekonomii polit. socjalizmu pracowników, zajmujących stanowiska kierownicze w przemyśle, zorganizowanej przez organizacje partyjne m. i obwodu Świerdłowska. Braki dotychczas wydanych książek i broszur oraz ich nieprzydatność dla celów takiego szkolenia.

4773. OSOKIN A. F., FRIDMAN B. O.: **Meżzavodskije stachanovskije szkoły.** Legkaja Promyslennost'. R. 11. 1951, nr 2, str. 21—24.

Zakres specjalizacji w przemyśle skórzanym. Organizacja szkolenia zawodowego w tym przemyśle. Program nauki.

4774. RUDNIK A.: **Zabota profsojuzov o metodom pokolenii raboczego klasa.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 4, str. 20—25.

Szkoły, kursy, odczyty i wykłady oraz praktyczne przyuczanie młodzieży w produkcji, troška Partii i zw. zaw. o polityczne, zawodowe i kulturalne szkolenie, o właściwe warunki pracy i życia młodzieży w ZSRR.

4775. SPERANSKIJ K. N.: **Szkoły ekonomii na kombinacie iskusstvennoj podoszvy.** Legkaja Promyslennost'. R. 11. 1951, nr 1, str. 31—32.

Tematyka przeszkolenia.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4776. **Planmäßige und sorgfältige Ausbildung der Kader für den Fünfjahrplan.** Einheit. R. 6. 1951, nr 11 str. 673—681.

Szkolnictwo wyższe. Zawodowe szkoły techniczne. Kadry rezerwowe. Kadry zawodowe rolnicze. O wyższą kwalifikację sił roboczych.

4777. POEGELL GUENTER: **Die Bedeutung der Betriebsabendschulen der Gewerkschaften.** Die Arbeit (Berlin). R. 5. 1951, nr 6, str. 268—270.

Zob. poz. 4072, 4131, 4353.

OCHRONA ZDROWIA

POLSKA

4778. **Lecznictwo w Ubezpieczalniach Społecznych.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 21.

Przeciętny stan ubezpieczonych, personelu lekarskiego i pomocniczo-lekarskiego. Porady le-

karskie, przekazy do zakładów leczniczych, zabiegi i badania chemiczno - bakteriologiczne. Przeciętne kwartalne lub roczne za l. 1937, 1946—1950.

4779. PIOTROWSKI JERZY: **O rozwoju i sytuacji lecznictwa pracowniczego.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 31—38.

Różnice zachodzące pomiędzy leczeniem ubezpieczeniowym a pracowniczym. Reorganizacja służby zdrowia w Polsce. Zakład Lecznictwa Pracowniczego, jego cele i zadania w planie 6-letnim.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4780. KAZIEV M.: **Zabota profsojuzov o zdorov'e trudjaszczichsja.** Professionalnye Sojuzy. 1951, nr 6, str. 24—29.

Warunki i ochrona pracy w radzieckim prawie pracy. Stały wzrost wydatków na ochronę zdrowia i budowę domów wypoczynkowych, polikliniki, szpitale. Przykłady osiągnięć i braków. Zadania organizacji związkowych i służby zdrowia.

Zob. poz. 4160.

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

POLSKA

4781. CHMURA LUDWIK: **Odszkodowanie wypadków przy zajęciach społecznych.** (Zarządzenie Min. Pracy i Op. Sp. z 22.12.1950). Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 126—127.

4782. DZ. M. E.: **Pierwszy Kongres Nauki Polskiej.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 6—7, str. 194—196.

Omówienie prac przygotowawczych do kongresu.

4783. F. K.: **Plan działalności ubezpieczeń społecznych na rok 1951.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 154—156.

Omówienie zmian organizacyjnych i finansowych w ubezp. społ. Planowane dochody oraz wydatki na świadczenia rzeczowe i administracyjne w 1951 r.

4784. GARLICKI ROMAN: **Ubezpieczenia społeczne jako czynnik poprawy bytu mas pracujących.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 23—30.

Istota zagadnienia ubezpieczeń społecznych. Kształtowanie się ubezpieczeń w Polsce przedwojennej (zmiany ustawodawcze, reforma z 1933 roku, składki). Sytuacja ubezpieczeń w Polsce Ludowej. Wnioski porównawcze.

4785. GARLICKI ROMAN: **Wpływ ilości i jakości pracy na świadczenia ubezpieczeniowe.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 123—125.

Ujemne cechy ochronnej funkcji przed wyższym ubezpiecz. społ. w ustroju kapit. Dokonane zmiany świadczeń w Polsce Lud. Wytężenie na przyszłość.

4786. KAKOL KAZIMIERZ: **Ubezpieczenia społeczne w Polsce.** Warszawa 1950. Państw. Zakł. Wyd. Szkol., s. XI. 184, Rec. M. E. Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 148—149.

Omówienie wad metodologicznych pracy w odniesieniu do przemian ub. społ. oraz niedostatecznego naświetlenia tła społ. Podniesienie pozytywnych wartości z podkreśleniem wartości dołączonej bibliografii, dotyczącej ubezpieczeń społecznych, załączonej do książki.

4787. KROGULSKI FRANCISZEK: **Rozwój ubezpieczeń społecznych po wojnie w świetle liczb.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 60—68.

- Dane z okresu 1946—1950: ubezpieczenia, renty, lecznictwo, zasiłki pieniężne, ubezp. rodzinne, wydatki administracyjne.
4788. **Liczba kont pracodawców i ubezpieczeń.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 18.
Dane za l. 1947—1950.
4789. **Liczba zasiłków rodzinnych, wypłaconych na członków rodzin.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 19.
Dane za okres X—XII. 1948 i 1949 r. oraz VII—XII. 1950 r.
4790. **LUCHOWSKI MARIAN: Prawa emigrantów w zakresie ubezpieczeń społecznych.** (Przejrzał i uzupełnił Roman Garlicki). Warszawa 1951. Zakł. Ubezp. Społecz., s. 255, 1 nrb.; Rec. Przegląd Ubezpieczeń Społecz., R. 19. 1951, nr 6—7, str. 255.
Ogólny pogląd na obowiązujący stan prawny. Teksty prawne i komentarz. (Rozp. Min. Pracy i Op. Społ. w sprawie uznania uprawnień, nabytych w zagranicznych instytucjach ubezpieczeniowych. Umowy i porozumienia polsko-czechosłowackie w dziedzinie społecznej. Umowy, układy i porozumienia polsko - francuskie o ubezp. społ. Układ polsko - belgijski w sprawie wypłaty świadczeń. Przepisy związkowe.
4791. **MAMROTOWA WANDA: Uchwała rządu w sprawie rent górniczych.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 62—64.
Uwypuklenie założeń, na jakich została oparta uchwała Prezydium Rządu w sprawie świadczeń emerytalnych dla górników zatrudnionych pod ziemią.
4792. **MAMROTOWA WANDA: Uprawnienia emerytalne w Karcie Górniczej.** Przegląd Związkowy. R. 22. 1951, nr 3, str. 118—121.
Omówienie uchwały Prezydium Rządu z 10. I. 51 roku w sprawie wysokości świadczeń emerytalnych dla górników zatrudnionych pod ziemią.
4793. **NIEMENTOWSKI K.: Rozszerzenie uprawnień do rent z Karty Górniczej.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 5, str. 167.
Przyznanie renty z K. G. górnikom pobierającym pensje brackie lub renty inwalidzkie.
4794. **Przypis składek według rodzajów funduszów i gospodarki narodowej.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 18.
Dane za lata 1949, 1950 dla zakładów pracy państwowych, samorządowych, spółdzielczych i prywatnych.
4795. **Renty i zaopatrzenia z tytułu ubezpieczeń emerytalnych i ubezpieczenia od wypadków, wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 19.
Przeciętne miesięczne w l. 1947—1950.
4796. **STAWOWCZYK ST.: Osoby uprawnione do świadczeń.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 6—7, str. 197—200.
4797. **SZEREMETA E[MIL]: Dalszy krok ku zbliżeniu ubezpieczenia do ubezpieczonych.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 5, str. 158—160.
Akcja przejęcia przez zakłady pracy wypłat zasiłków chorobowych w myśl uchwały KERM z dn. 22. III. 1950. Dotychczasowy zasięg tej akcji oraz plany rozszerzenia. Niedociągnięcia w stosowaniu wypłat przez zakłady pracy.
4798. **SZEREMETA EMIL: Zasiłki z tytułu czasowej niezdolności do pracy.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 6—7, str. 200—203.
4799. **TOMASZEWSKI BOLESŁAW: Finansowanie pomocy społecznej w 1951 r.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 1, str. 81—83.
4800. **W. M.: Zmiany w ubezpieczeniu brackim.** (Zarz. Min. Pracy i Op. Sp. z 5. IV. 1951 r.). Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 5, str. 165—166.
Zagadnienie opłaty składek przez pracowników, którzy opuścili pracę w górnictwie. System obliczania pensyj brackich. Obowiązek ubezpieczenia brackiego zakładów pomocniczych, wchodzących w skład administracji przedsiębiorstw górniczych.
4801. **WARKAŁŁO WITOLD: Rozważania nad rolojem i rolą ubezpieczenia od wypadków.** Uwagi na tle artykułu prof. W. Szuberta w „Państwie i Prawie”. Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 53—60.
4802. **WASYLECKI JAN: Data zniesienia ordynacji ubezpieczeniowej.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 130—132.
Ustalenie dat zniesienia ordynacji ubezpieczeniowej w województwach: poznańskim, pomorskim, śląskim, na terenie b. wolnego miasta Gdańska oraz na Ziemiach Odzyskanych.
4803. **WOYDYŁŁO WIKTOR: Zasiłki rodzinne.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 6—7, str. 203—206.
4804. **WOŹNICZKA FELIKS: Niezdolność do pracy pod ziemią w rozumieniu Karty Górniczej.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 127—129.
Wytyczne dla lekarzy rzeczoznawców.
4805. **WOŹNICZKA F[ELIKS]: Ostatni rok działalności Spółki Brackiej.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 5, str. 161—162.
Omówienie sprawozdania Spółki Brackiej z działalności w 1950 r. Akcja ubezpieczeniowa Spółki wśród górników. Liczba osób pobierających renty w l. 1946—50. Analiza finansów Osiągnięcia w 1950 r.
4806. **WOŹNICZKA FELIKS: „Ubezpieczenia pensyjne górników” według stanu prawnego z dnia 1 listopada 1951 r.** Warszawa 1951. Zakł. Ubezp. Społ., s. 63. Rec. Mamrotowa Wanda. Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 5, str. 186—187.
Krytyczna ocena pracy. Podkreślenie nieaktualności zagadnień.
4807. **Zasiłki rodzinne.** Wiadomości Statystyczne. R. 24. 1951, nr 3, str. 19.
Dane za X—XII. 1948 i 1949 r. oraz VII—XII 1950 r.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4808. **BROJEWSKI M.: Składki w ubezpieczeniu społecznym ZSRR.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, str. 231—232.
Podstawy ustalenia składki ubezpieczeniowej. System pobierania składek. Kontrola.
4809. **KOŃSZYN F. W.: Państwowe ubezpieczenia wiejskie.** Warszawa 1950. „Polgos”, s. 71, Rec. (k. w.). Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 5, str. 187.
4810. **SZCZYGIELSKI J.: Ilość i jakość pracy jako podstawa wymiaru świadczeń radzieckiego ubezpieczenia społecznego.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 150—154.
Zależność świadczeń radz. ubezpieczeniowych od rodzajów stażu pracy. Powiązanie świadczeń z rodzajem pracy.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4811. **Les Assurances Sociales d'Etat. La Roumanie.** Nouvelle. V. 4. 1951, nr 69, str. 1/6.
Dane z lat 1949—1950. Wydatki w 1951 r. na ubezpieczenia społeczne.

4812. **Eine neue Errungenschaft der chinesischen Arbeiterklasse.** Arbeit u. Sozialfürsorge. R. 6, 1951, nr 12, str. 284—285.

Zdobywcy chińskiej klasy robotniczej w dziedzinie ubezpieczeń społ. (nowe prawo obowiązujące od 1. III. 51 r.).

4813. **SZCZYGIELSKI J.: Ubezpieczenie społeczne w Rumunii.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19, 1951, nr 6—7, str. 229—231.

Centralny organ państw. ubez. społecznych. Kompetencje. Warunki uzyskania świadczeń.

4814. **TALAGA JAN: Ubezpieczenia w NRD.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19, 1951, nr 6—7, str. 196—197.

Omówienie reorganizacji instytucji ubezpieczeń społecznych w NRD.

AKCJA SOCJALNA

4815. **AKOLIŃSKI STANISŁAW: Problem kadr w organizacji i działalności akcji socjalnej.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25, 1951, nr 1, str. 69—75.

Wymagania stawiane pracownikom akcji socjalnej. Doszkalanie i przeszkalanie kadr. Sytuacja prawna prac. akcji socjalnej. Problem norm zatrudnienia.

4816. **Instrukcja nr 1/51 w sprawie akcji wczasów w 1951 r. Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych.** Warszawa 1950. Wyd. Zw. CRZZ, s. 19, 6 nlb. CRZZ w Polsce.

4817. **KANIA BOLESŁAW: W walce o zdrowie i racjonalny odpoczynek robotnika.** Życie Gospodarcze. R. 6, 1951, nr 16, str. 904—907.

Przebieg usprawniania akcji wczasów pracowniczych w Polsce Ludowej. Rola i zadania Funduszu Wczasów Pracowniczych. Analiza zagadnień wczasowych na przestrzeni 1950 r. i pięciu miesięcy 1951 r. Wnioski.

4818. **KRZYWAŃSKI ZYGMUNT: Działalność Związku Włókniarzy w dziedzinie socjalnej.** Posiedzenie

plenarne, VI, CRZZ. Warszawa 1951, Wyd. Zw. CRZZ, str. 37—50.

Opieka nad matką i dzieckiem. Wczasy pracownicze. Zagadnienia mieszkaniowe. Bezpieczeństwo i higiena pracy. Zadania na najbliższą przyszłość.

4819. **ŁAWICKI PAWEŁ: Akcja socjalna CZPMW w 1950 r.** Cement, Wapno, Gips. R. 7/16, 1951, nr 5, str. 119—120.

4820. **MORAWSKA W.: Wczasy w świetle badań socjograficznych.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25, 1951, nr 2, str. 70—78.

4821. **OGARKOWA GERTRUDA: Akcja wczasów dla dzieci w 1951 r.** Przegląd Związkowy. R. 22, 1951, nr 6, str. 262—265.

Założenia akcji. Organizacja akcji. Kadry wychowawcze. Zabezpieczenie pomieszczeń dla kolonii. Kwalifikowanie dzieci na wyjazd. Finansowanie akcji. Transport dzieci. Nadzór nad akcją.

4822. **PAPUZIŃSKI STANISŁAW: O zasadach działania akcji socjalnej.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25, 1951, nr 2, str. 65—69.

Postulat równości usług i równości uprawnień w równych warunkach. Zasada bezpośredniości świadczeń, — ekonomicznej gospodarki, — dobrowolności korzystania.

4823. **Wczasy w Polsce Ludowej.** Wskazówki dla Zarządów Głównych Okręgów, Oddziałów, Rad Zakładowych i Miejscowych Związków Zawodowych przy rozprawianiu skierowań. Warszawa 1951. Wyd. Zw. CRZZ, s. 35, 1 nlb. Fundusz Wczasów Pracowniczych CRZZ w Polsce.

Rodzaje wczasów i opłaty. Rozprawianie skierowań. Wystawianie skierowań. Przejazdy autobusowe PKS. Zwrot kosztów przejazdu za wczasy rodzinne. Wczasy lecznicze i turystyczne. Sporządzanie i kontrola rozliczeń.

Zob. poz. 3731, 4036, 4057, 4215, 4833.

XIX. FINANSE — SKARBOWOŚĆ — BANKOWOŚĆ I KREDYT

OGÓLNE — ORGANIZACJA — PLANOWANIE

POLSKA

4824. **Nauka finansów w Polsce.** (Referat Podsekcji Finansów Sekcji Nauk Ekon. I Kongresu Nauki Polskiej). Finanse. R. 2, 1951, nr 2, str. 98—111.

Zakres i podział nauki o finansach. Dotychczasowy stan nauki o finansach i kredytach w Polsce. Publikacje (wyd. zwarte, czasop., przekłady radzieckie, skrypty, nauczanie). Organizacja. Przyszła organizacja (Uniwersytety, wyższe szkoły ekon., wyższe uczelnie techn., Problemy naukowe i naukoznawcze).

ZWIĄZEK RADZIECKI

4825. **DJACZENKO V.: Funkcje i przeznaczenie finansów w ZSRR.** Wybrane zagadnienia z gospodarki ZSRR. Warszawa 1951. Pol. Wyd. Gosp., str. 66—89.

Formy i podział dochodów oraz ich użytkowanie. Prawidłowa organizacja pierwotnego i wtórnego podziału środków pieniężnych za pomocą systemu finansowego. Rola gospodarki finansowej w ZSRR. Kontrola finansowa. System finansowy ZSRR.

4826. **SZAFRAN ANDRZEJ: Pozabudżetowe środki specjalne.** Finanse. 1951, nr 2, str. 64.

Rodzaje środków specjalnych. System środków specjalnych w ZSRR. Wadliwe postawienie zagadnienia środków specjalnych w Polsce w 1951 r.

Wnioski w sprawie uregulowania tego zagadnienia.

Zob. poz. 3750, 3754, 3782, 3930, 4344, 4535, 4552, 4555, 4799.

PIENIĄDZ — OBIEG PIENIĘŻNY

4827. **SZABANOVA N.: Właściwości i zalety radzieckiego systemu rozrachunku bezgotówkowego.** (Tłum. art. z czas. Voprosy Ekonomiki 1951, nr 4). Gospodarka Planowa. R. 6, 1951, nr 6, str. 53—60.

Zasadnicze różnice zachodzące pomiędzy socjalistycznymi a kapit. systemami rozrachunku bezgotówkowego. System obrotu bezgotówkowego w służbie całego społeczeństwa w warunkach socjalizmu. (Planowy charakter rozwoju obr. bezgot. i jego regulowanie przez państwo przy równoczesnym jego uniezależnieniu od wymiennalności pieniądza na złoto). Wskaźniki produkcji przemysłowej i rozrachunków bezgotówkowych w USA i Anglii w latach 1940—1949. Wzrost obrotu płatniczego w tych krajach (1940—1949). Socjalistyczny system rozrachunków przez bank.

4828. **WIELOWIEYSKI ANDRZEJ: Kontrola wykonywania planów wpłat przedsiębiorstw państwowych do budżetu przez organy finansowe.** Finanse. 1951, nr 2, str. 52—63.

Reforma budżetowa 1951 r. Zmiana struktury dochodów budżetu państw. Kontrola organów fi-

nansowych nad przedsiębiorstwami w soc. systemie budżetowym, jej rodzaje i wykonanie.

4829. ZLOBIN I.: **Sovetskij rubl' samaja procznaja valjuta v mire.** Voprosy Ekonomiki. 1951, nr 7, str. 89—101.

Rola pieniądza w ustroju kapit. i socjalistycznym. Podstawy trwałości radzieckiej waluty. Polityka walutowa. Podwyższenie kursu rubla w 1950 r. Polityka cen. Wzrost dochodu narodowego.

Zob. poz. 3833, 3895.

BUDŻET

POLSKA

4830. DĄBROWSKI KONSTANTY: **Budżet państwa na 1951 rok.** Finanse. 1951, nr 2, str. 3—13.

4831. FRANKOWSKI JAN: **Budżet i narodowy plan gospodarczy na 1951 r.** Przegląd Ubezpieczeń Społecznych. R. 19. 1951, nr 4, str. 119—122.

Rozdz.: Nowy układ budżetu. Dochody budżetowe. Wydatki. Zdrowie. Zasiłki i renty. Akcja socjalna. Produktywizacja inwalidów.

4832. KONOPKA JAN: **W sprawie klasyfikacji dochodów budżetu państwowego.** Finanse. 1951, nr 2, str. 42—51.

4833. MIKUSZKIEWICZ MICHAŁ: **Budżet państwa w r. 1951 i wydatki na cele socjalne i kulturalne.** Praca i Opieka Społeczna. R. 25. 1951, nr 2, str. 49—55.

Istota budżetów gosp. socjalistycznej. Dochody i wydatki w budżecie państwa na r. 1951. Wydatki budżetowe na cele socjalne i kulturalne w r. 1951.

4834. **Zamknięcie rachunków państwowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1948 r.** Warszawa 1951 r. Min. Finansów, s. 127. Przedłożenie rządowe.

4835. **Zamknięcie rachunków państwowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1949 r.** Warszawa 1951. Min. Finansów, s. 102. Przedłożenie rządowe.

4836. ZAWADZKI A. W.: **Dokonywanie zmian w budżetach terenowych drogą przeniesień kredytów.** Rada Narodowa. R. 8. 1951, nr 15, str. 10—13.

4837. ZAWADZKI A. W.: **Zasady opracowania projektów budżetów terenowych na 1952 rok.** Rada Narodowa. R. 8. 1951, nr 14, str. 13—19.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4838. NAWROCKI LUCJAN: **Budżet państwowy ZSRR na rok 1951.** Finanse. 1951, nr 2, str. 74—81.

Budżet wyrazem pokojowej polityki ZSRR. Struktura strony dochodowej i budżetowej w porównaniu z 1950 r.

4839. PŁOTNIKOV K.: **Budżet państwa socjalistycznego.** (Z czas. Bol'szevik 1950, nr 12, tłum. A. L.). Finanse. 1951, nr 2, str. 82—91.

Zob. 1950 r., poz. 572.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4840. **Der erste Staatshaushalt der Zentralen Volksregierung Chinas.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 12, str. 529—530.

Omówienie wydatków i wpływów budżetu.

4841. **Der Haushaltsplan der Rumänischen Volksrepublik für das Jahr 1951.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 11, str. 494.

Omówienie niektórych pozycji budżetowych.

4842. KAMIŃSKI ANDRZEJ JÓZEF: **Gospodarka republiki.** Przegląd Zachodni. R. 7. 1951, nr 5—6, str. 264—272.

Sprawozdanie z debaty budżetowej na r. 1951 Czechosłowackiej Rep. Ludowej. Wszechstronny rozwój gospodarki narodowej.

4843. WERGO HERBERT: **Ein Jahr Haushaltskontrollen nach neuen Methoden.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 13, str. 12—17.

Zasady nowego systemu wykonania budżetu.

BANKI — KREDYT

POLSKA

4844. CYRANKIEWICZ JÓZEF: **Narodowa Pożyczka Rozwoju Sił Polski.** Nowe Drogi. R. 5. 1951, nr 3, str. 6—11.

4845. GERSDORF MIROSŁAW: **Przemiany prawno-organizacyjne bankowości polskiej.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 6, str. 203—209.

Dotychczasowe etapy rozwoju aparatu bankowego w Polsce Ludowej. Charakter prawny banków państwowych i ich czynności. Aktualny system bankowy w Polsce. Specjalne uprawnienia banków. Rola banków w wykonaniu planu 6-letniego.

4846. KARCZMAR M.: **Kwartalne plany finansowania.** Biuletyn BOR. R. 2. 1951, nr 8, str. 344—350.

Ogólny zarys planowania kredytowego w przedsiębiorstwie. Planowanie danych podstawowych, środków obrotowych i pokrycia środków obrotowych.

4847. WENTOWSKI FRANCISZEK: **Znaczenie i funkcja bankowej notyfikacji umów o wykonawstwo inwestycyjne.** Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego. R. 4. 1951, nr 7, str. 271—272.

ZWIĄZEK RADZIECKI

4848. BACHURIN A.: **Rola pożyczek państwowych w gospodarce socjalistycznej.** Gospodarka Planowa. R. 6. 1951, nr 6, str. 50—52.

Osiągnięcia i charakterystyka pożyczek w ZSRR w latach 1927—1951. Wpływy gotówkowe z pożyczek i ich zużycie na budowę gospodarki ZSRR. Położenie mas pracujących w Związku Radz., a w krajach kapitalistycznych. Produkcyjny charakter pożyczek radzieckich i ich przewaga w porównaniu do pożyczek w krajach kapitalistycznych.

4849. BATYREV V.: **Rol' kredita v narodnom chozjajstve SSSR.** Bol'szevik. R. 28. 1951, nr 12, str. 53—63.

Znaczenie kredytu w gospodarce socjalistycznej. Radziecki system bankowy. Zasady rozdziału kredytów.

4850. JUNIK I. B.: **Kredit i chozraszczet v komunalnom chozjajstve.** Moskva 1949. Gosfinizdat, s. 152. Rec. Rajewski Z. Finanse. R. 2. 1951, nr 2, str. 112—114.

Banki komunalne i ich miejsce w systemie kredytowym ZSRR. Rozrachunki gosp. i środki obrotowe przedsiębiorstw komunalnych. Krótkoterminowe kredytowanie przedsięw. kom. Rozrachunki w gosp. komun. W rec. omówienie treści poszczególnych rozdziałów książki.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4851. ULBRIEG FRANZ: **Grundsätze und Methoden unserer Finanzpolitik.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 13, str. 1—10, streszcz. Die Wirtschaft. R. 6. 1951, nr 27, str. 13—14.

Zadania banków. Zamierzenia w dziedzinie polityki finansowej. Kontrola finansowa w ZSRR. Ulepszenie systemu rachunkowości. Polityka cen. O młode kadry w sektorze finansowym.

Zob. poz. 3973, 4234, 4245, 4537.

PODATKI

4852. FILIPOTTO WŁADYSŁAW: **Organizacja świadczeń w naturze na robotach drogowych.** Warszawa 1951. Wyd. Komunikacyjne, s. 8. Odb.: Drogownictwo 1951, nr 1.

Zob. 1951 r., poz. 1799.

4853. GIERISCH CHRISTIAN, VOLAND GUENTER: **Reform der Besteuerung der Zohnenpänger und der freischaffenden Intelligeur.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 11, str. 481—485.

Sytuacja robotników i pracującej inteligencji w NRD. Polityka podatkowa NRD. Krytyczna ocena reformy podatkowej: omówienie zmian.

4854. HEBROWSKI A.: **Nowe przepisy o szarwarku.** Rada Narodowa. R. 8. 1951, nr 15, str. 13—15.

Cel i znaczenie gosp. szarwarku. Omówienie dotychczasowych i nowych przepisów.

4855. NEBE HANS: **Vereinfachung der Besteuerung von Tabakwaren durch Erhebung einer Normativ-Tabaksteuer.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 11, str. 496—498.

Cło. Opodatkowanie surowca tytoniowego. Podatek obrotowy.

UBEZPIECZENIA RZECZOWE

POLSKA

4856. BRONISŁAWSKI J.: **Morskie towarzystwa klasyfikacyjne.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 5, str. 215—216.

Zarys rozwoju organizacji ubezpieczeń morskich.

4857. HUGET MARIAN: **Uwagi analityczne do wybranych punktów typowej polisy na ubezpieczenia morskie.** Transport i Spedycja. R. 3. 1951, nr 6, str. 265—267; nr 7, str. 313—314.

4858. J. T.: **Czy odszkodowania podlegają waloryzacji?** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 7, str. 106—108.

Analiza pojęć prawnych w tym zakresie na przykładzie orzeczeń Sądu Najwyższego.

4859. JĘDRZEJOWSKI BOHDAN: **Ubezpieczenia pańsiek.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 7, str. 104—106.

Znaczenie hodowli pszczoł w gospodarce narodowej. Rodzaje, warunki i formy ubezpieczeń pańsiek. Zakres odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń.

4860. MILLER JÓZEF: **Drobna wytwórczość i ubezpieczenie jej obrotu towarowego.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 7, str. 98—103.

Rola, zadania i rozwój uspołecznionego przemysłu drobnego w warunkach Polski Ludowej. Radziecki system spółdzielczości pracy. Założenia socjalistycznego ubezpieczenia transportowego. — Przegląd aktów prawnych, dot. rozwoju i organizacji CUDW, ZSP, Centr. Przem. Lud. i Art., Centr. Spółdz. Inwalidów. Rodzaje ubezpieczeń masy towarowej w poszczególnych centralach podległych CUDW. Rodzaje i formy polis ubezpieczeniowych.

4861. STEPIEŃ WŁODZIMIERZ: **Straty pożarowe i walka z nimi.** Odzież. R. 2. 1951, nr 8, str. 1—4.

Zadania prac. przemysłu odzieżowego na tle sytuacji pożarowej i strat materialnych, jakie wskutek pożarów przemysł ten ponosi. Wykresy, tabele. Administracyjne komisje akcji p. pożarowej.

4862. STRZELECKI STANISŁAW: **Wypadki objęte ochroną w ubezpieczeniu od ognia.** Wiadomości Ubezpieczeniowe. R. 5. 1951, nr 8, str. 123—126.

KRAJE DEMOKRACJI LUDOWEJ

4863. PLITT KURT: **Befreiung der Versicherungswirtschaft vom Profitstreben.** Deutsche Finanzwirtschaft. R. 5. 1951, nr 13, str. 17—19.

Koszty administracyjne. Zasady różnych rodzajów ubezpieczeń (wysokość składek). Przeznaczenie zysku.

Zob. poz. 4014.

Zawiadamiamy wszystkich prenumeratorów naszego pisma, że począwszy od września b. r. urzędy pocztowe oraz listonosze wiejscy i miejscy przyjmują wpłaty na prenumeratę w terminie od dnia 15-go każdego miesiąca na miesiąc następny i dalsze okresy.

Cena 10 zł

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY WYDAWNICTW
GOSPODARCZYCH

Opracowuje zespół redakcyjny w Polskim Towarzystwie Ekonomicznym. Adres redakcji: Warszawa, ul. Nowy Świat 49. Redaktor ogólny przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki w godz. 18—20.

Polskie Wydawnictwa Gospodarcze, Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa, ul. Poznańska 15, tel. 7-36-40.

Kolportaż i prenumerata PPK „Ruch”, Warszawa, ul. Srebrna nr 12. Konto w PKO — 181191110 P.B.

Cena pojedynczego egzemplarza: 10 zł., prenumerata półroczna 30 zł., roczna 60 zł.

Na zamówienie mogą być dostarczane egzemplarze „Przeгляdu” drukowane jednostronnie (dla potrzeb bibliotecznych).